Studeas
ipm total
extra ipſ
tua verta
eius eſt q
hibere.
poſſum c
perfunda
brijs. Tu
ſequaris.
enij ſcire
nimis alt
ſicut velle
ſiori ſubſ
gitare qu
ſicut beat
laurentiu
reis lacer
lueris ⁊ p
te concep
cogita ꝙ
peccator
ſtituit in
nibus ſup
tam iuſti
amor ad
tur cor tu
ſillos iu
ris: nec d
uertantu
¶ Et ſic
Faciae r
et non ni

171

Studeas ergo quãtum potes vt cor tuum intret in ipm̃ totalr̃ et te extra ipƺ reputes eſſe nichil ⁊ de te extra ipſum tanquã de nichilo curabis. Tota cura tua vertatur ad pñs circa dñm tuum paſſum. Nam eius eſt quicq̇d es nec debes alteri de te quicq̇d ex-hibere. Si ergo tranſlatus in ipſum ſic fueris non poſſum credere quin eius vulneribus vulnereris. ⁊ perfundaris eius cõtumelijs illuſionibus et oppro brijs. Tunc quantam iocunditatẽ ⁊ dulcedinem aſ ſequaris. dñs per ſuam mĩaƺ te faciat experiri. Male enim ſcirem hoc tibi calamo declarare. Et ſi hec tibi nimis alta videnť nec ad hec bene pertigere potes ſicut velles potes te adhuc exercere mõ alio groſ-ſiori ſubſequenti. ¶ Inſtructio. ij. ¶ Debes enĩ co gitare quantam paſſionem ſuſtineres ſi excoriareris ſicut beatus bartholomeus vel aſſareris vt beatus laurentius aut vſqꝫ ad oſſa carnes tue dentibus fer reis lacerarentur alias etiaƺ cogita penas quas vo lueris ⁊ paſſiones. Et cum ita iſta cogitando ſuper te conceperis quedam horrorẽ nimie paſſionis tũc cogita ꝙ dominus noſter ieſus xp̃s pro te viliſſimo peccatore multo graviores et intollerabiliores ſu-ſtinuit in cruce dolores quã tu ſuſtineres in paſſio-nibus ſupradictis. Tũc ergo rumina ĩ corde tuo ꝗ̃ tam ſuſtinuit anguſtiam ⁊ afflictionem et quantus amor ad hoc ipſum induxit. et ſic meditãdo afficia tur cor tuum illis doloribus quantum poteſt ⁊ qua ſi illos ſuſtineres amariſſimis lachrimis perfunda-ris: nec dubium quin in dulcedinem maximam con-uertantur.

¶ Inſtructio tertia.

¶ Et ſic adhuc hoc tibi non valet melius experire. Facias tibi vnum bonũ flagellũ multum afflictiuũ et non nimis leſiuum ⁊ in abſcondito egregie te fla-

gella non parcēs corpori donec fuerit bene ꝑfuſuꝫ
dolore. Et tūc cū illos ſenties dolores ad xp̄m paſ
ſum dirige cogitatū tuū et meditare ꝙ dulcis dile=
ctus ſponſus tuus / amor tuus / deſiderium anime
tue āgelorum ſolatium / beatorū p̄mium / dn̄s ieſus
chriſtꝰ pro te viliſſimo ſtercore voluit in ſuo corpo
re quaſi ſine cōparatione ſuſtinere multo intenſio=
res dolores. Et non dubites ꝙ vltimum iſtud reme
dium multum valet quis per paſſiones addicit ho=
mo cōpati patienti. Ad hec omnia addas oratione͂
vt quaſi ꝯtinue depreceris dn̄m ieſum xp̄m vt ſuis
vulneribus mentem tuam vulneret. Et vt per ip̄as
paſſiōes et vulnera a ſua largitate impetres quod
intendis.

¶ Inſtructio quarta.

¶ Et ſi hec oīa nō valet tibi ꝓpter duricie͂ cordis
tui te tanꝙ̄ ſtercus abhorrens plores amare et di=
cas. Uſqꝫquo cordis mei nequitia p̄ualebit aduer=
ſus ieſuꝫ dn̄m meum paſſum. Cuius vulnera vice=
runt dyaboli poteſtatem ſuperauerunt primi pare͂
tis veneficia confregerunt portas inferni ⁊ aperue
runt portas paradiſi et intantum abundat malicia
cordis mei vt non deuincanť a tam excellentiſſima:
bonitate. Quid ergo me nequius ⁊ quid maius ma
licia cordis mei? Heu michi quid faciam qui nimiū
infirmus a paſſione dn̄i mei ieſu chriſte nequeo re=
cipere medicinam. Non ceſſent oculi mei a ploratu
donec lachrimarum abundantia demolliat duriciā
cordis mei. Heu heu quo ibo a ſpiritu tuo? Quid
faciam ex quo anime mee vitam neſcio inuenire et
erga me ſummā diffuſione͂ diuine clementie non va
leo deguſtare? Sedebo ī ſterquilinio et mentis mee
ſaniem teſta radam: affligam me de cetero. nec ali=
quatenus michi pcā donec in afflictione inueniam

erat offenſus a nobis: ⁊ iterum iudicatus fuit a nobis: ⁊ in nobis ⁊ pro nobis ⁊ hoc ſecunduꝫ diuerſas naturas tamen eadem perſona fuit offenſa ⁊ iudicata. Comede ergo tu frater dulciſſime de vitulo abrahe ſi vis mirabilem refectionem habere. Attēde etiā quicquid in figura ſequitur. Filius abrahe ꝓmittitur de ſarra poſt vituli comeſtionem cum tamē eſſent ābo ſenes ꝓuecteqꝫ etatis. Quid hoc ē? Nunquid poſt mortem xp̄i naſcit̄ denuo xp̄s qui p yſaac intelligit̄. Sic certe in cordib⁹ nr̄is. Naꝫ iſte abrahā ſenex eſt de⁹ pater qui antiqu⁹ dierū in daniele vocat̄ ꝓpter p̄ricipalitatē auctoritatis que reſidere conſueuit apud ſenes. Nō eni in eo eſt durationis ſucceſſio. Nam ⁊ ſi ꝓpter immēſitatē ſit eius duratio oī terminabilis vite poſſeſſio tn̄ ꝓpter nimiā ſimplicitatem eſt tota ſimul. Iſte pr̄ antiqu⁹ de ſarra antiqua poſt vituli comeſtionem genuit yſaac. i. vnicū filiū quē genuit ⁊ generat ab eterno. i. poſtq̄ p nobis in cruce imolat⁹ eſt i mentes nr̄as oī malicia antiquatas miſit nō p loci mutationē ſed p mētiū nr̄arū irradiationes ⁊ tūc ridere vere potuimus qꝛ dulce lumē ⁊ delectabile oculis ſolē iuſticie ituери potuimus. Et ideo vere yſaac dicit̄ riſus nr̄ Sed nunq̄d dn̄o mirabile fuit q̄ antiqu⁹ de antiqua generaret. Ita oī admiratione dignū ⁊ grãrū actione q̄ ille qui eſt ſūme maieſtatis ⁊ antiqu⁹ propter auctoritatis p̄ncipalitatē viliſſimaꝝ alaꝝ ⁊ ydolatrarū oīqꝫ malicia antiq̄rū voluerit recordari. Sꝫ hoc maxīe mirū vr̄ qꝛ poſt mortē vituli. i. filij qꝛ eo ipſo digni eramus carētia eius qꝛ ip̄z occideram⁹ Fecit ergo benigniſſimus dn̄s ātiquato tp̄e ⁊ antiquata malicia nobis bn̄ qꝛ facimus ei male occidimus filium ſuū ⁊ illa morte nobis ip̄m dānauit. Vide et at-

tende mirabilia dei. Sꝫ nō ne anxieris ī corde ī no
uiſſimis dieb⁹ iā ſene ſarra? Quid ſi ſarra mortua
eſſet quid ſi paululū expectaſſet qui tāto diſtulit tē
pore? Nōne defeciſſem⁹ in iniq̄tatib⁹ nr̄is niſi eſſet
yſaac amplius riſus noſter Sed quare pl⁹ modo q̄
prius. Nōne q̄ habundauerunt iniquitates pre ce
teris. Gratias tibi dn̄e ieſu gratias agimus / quia
recordatus es noſtri repugnantibus meritis nr̄is.
Totum ergo me tibi debeo immo in infinitum pluſ
quam totum ſi poſſem q̄ nō ſolū me feciſti totuꝫ ſꝫ
menſa etiā benignitate tua me refeciſti. Accedam
ergo et attendam ad te totus ⁊ tibi totaliter adhe-
rebo. Ibi requieſcat cor meum / et de cetero per de
uia non diſcurratur. Si ergo in predicta paſſione
mens eleuari debet per ſcientiam figurarum corre
ſpondentium / ⁊ prefigurantium ipſam viliſſimam
paſſionem. Debet enim eas cum ſumma diligentia
ruminare / ⁊ in illo diuine bonitatis et benignitatis
theſauros per ipſarum conſiderationem introire /
donec in tantum eleuetur vt tota mens in chriſtum
ſuum dominum vulneratum totaliter perfundatur
⁊ eius amore abſorbeatur cor eius. Hoc tamen do
num dei eſt totumq̄ꝫ ab ipſo ⁊ recognoſcere debet /
faciat tamen quod in ſe eſt.

¶ Sextus gradus per donum pietatis.

¶ Sextus eſt etiam ibi aſcenſus per donū pietatis
Cum enī homo cōſiderat illa intima pietatis viſce
ra domini noſtri ieſu chriſti que ſuper nos effudit in
cruce / taliter moriendo pro nobis mouetur / et a-
peritur cor eius erga proximum ſuum / vt libenter
pro ſalute ſua ſe totum ei impendat / pro quo videt
ſuum dominum crucifixum. Dilatatur cor eius ad
ſanguinem Chriſti redemptos / et ſicut toto corde

dn̄m meum afflictum. Mirum eſt certe quomodo hō habet patientiam in ſeipſo: videns tantam nequitiam cordis ſui / ꝛ non doleat. O cor peſſimum / immo dyabolicum vſqꝫquo reſiſtes largitati immenſe. Quare magis delectaris in vulneribus peccati q̃ in vulneribus ieſu chriſti? Quare magis ꝯpateris parue puncture pedis tui / q̃ grauiſſime morti dn̄i tui ꝛ intentiſſimo dolori capitis ſui vite aīe tue xp̄i? Ubi maior imbecillitas ꝛ inſania. O homo nonne tibi videtur ꝙ illum plus diligis cui plus compateris i dolore? Et nūqd ergo plus diligis pedē tuū q̃ dn̄z tuū qꝛ ſcꝫ iſti pedi plus cōpateris in parua afflictione / ꝛ in illuꝫ quaſi cor tuum tēdis q̃ illi ſcꝫ dn̄o deo tuo in maxima anguſtia ꝛ dolore ꝛ parū aut nichil inclinatur cor tuū ad ipſum. O cecitas immenſa. O ſerpētibus deteriores q̄ in afflictione ꝯpatiēdo capiti totum corpus ſuū exponunt flagello. Sed certe videt ꝙ tanq̃ mēbra putrida iā ſumꝰ exciſi a capite nr̄o ieſu xp̄o / qꝛ ip̄o vulnerato eiꝰ vulnera non ſentimus. Heu heu dn̄e mi quare me feciſti / ſi non debeo tibi eſſe coniunctꝰ aut ſi tibi ſū cōiunctꝰ q̄re nō ſum tecū piter vulneratus. Pro me dn̄e ꝓ me vulneratꝰ es nō ꝓ te ꝛ tu vulnera portas non ego. Quid eſt hoc? Ego debeo eſſe ſubiectū vulnerū ꝛ nō tu: qꝛ ego ſuꝫ q̄ peccaui ego q̄ iniq̄ egi: ſꝫ tu q̄ es innocēs ouis quid feciſti? Uertantur obſecro vulnera hec in me ꝛ in domū patris mei. Redde nobis dn̄e redde vulnera nr̄a ne tu q̄ innocēs es nocēs appareas: retinens vulnera aliena. aut ſaltē tecū vulnera corda nr̄a. En mori volo niſi vulneres mentem meam. Abhorreo videre cor meū nō vulneratū: cū videam te ſaluatorē ſic ꝓ me viliſſimo cruci affixū. Aut ergo dn̄e ieſu me tecū cōuulnera aut certe da michi licētiam trāſuerberan-

compatitur domino ſuo Jeſu chriſto in cruce pen-
denti: ita intime et quaſi ſibimetipſi condolet pro-
ximo ſuo ab ipſis vulneribus reſedenti immo iſtum
ſanguinem conculcanti. Ideo vulneratur cor eius
propter cōtemptū ſui domini vulnerati / ꝛ propter
cōpaſſiones ſcilicet proximi beatā vitam in eternā
mortem voluntarie commutantis. Dei videt cōtē
ptum mortem chriſti filij dei vnigeniti contemptaꝫ
eiuſq; precioſiſſimum ſanguinem conculcatum no
biliſſimā creaturam dei ymagine inſignitam volun
tarie ire ad inferni ſuſpendium. Et ſicut malis con
dolet: ita bonis congaudet videns eos recipientes
effectum vulnerum Jeſu chriſti. Cum omnibus in-
trat vulnera illa: et fit vnū cum illis. Cum gauden-
tibus de bono gaudet: et cum triſtantibus de malo
triſtatur. Quēlibet ꝓximum reputat ſeipſuꝫ vidēs
ſe et ꝓximū eſſe ab eodē creatos cōſimili ymagine
inſignitos eodē ſanguie redēptos: ꝛ ad idē ꝑmiuꝫ
ordinatos. Et ex hoc precipue ad ꝓximum cor ſuū
aderit qꝛ videt dn̄m ſuum pro omnib⁹ crucifixum ꝛ
ideo ipſum in omnibus requirit: in omnib⁹ ꝯſiderat
ꝛ in omnib⁹ pro ſuo modulo intuetur ſcꝫ xp̄m ſuuꝫ
contēplans totuſq; eſt ꝓximi: qꝛ totus eſt crucifixi
O quantū cordis gaudiū: quantūq; tripudiū cum
videris ꝓximum ſuū dn̄m bonis operib⁹ honorare
Non inuidet: nō emulatur: non detrahit: non retra
hit non impedit nō retardat ſignis / dictis / aut fa-
ctis cauſaliter / ſeu occaſionaliter ſed total'r ſitit ꝓ
ximi profectum et deteſtatur defectum: vtrunq; re
putans ſuum: ꝛ hoc maxime placet domino noſtro
ieſu chriſto crucifixo: qꝛ pro ipſarum ſalute ꝛ pater
no amore eſt ipſe affixus in cruce. Animaruꝫ ſalus
honor diuin⁹: cōpaſſio proximi: inflāmatio ſui ſunt

proprie attendenda in vulneribꝰ xpi. et per illō pie
tatis donum modo mirabili aīa eleuatur in deū ſuū
Quando enim homo inq̄tum poteſt ſe nititur con
formare illi diuini pietati q̄ erga nos manifeſtauit
in cruce: tunc anima precipue complacet ipſi chri=
ſto. Et ideo ſibi cōformatam: ſibi delictam pietatē
apertam. ad ſuos amplexus tanq̄ ſponſam electā
adduxit. Hanc amat. Hanc diligit. Hanc ſtringit
q̄ videt ſecum idem ſentire ſibi compatiendo. idez
ſapere deum honorando. idem zelare aīas ſitiendo
in ſe ipſum transformari nimio amore ardendo.
Ideo pietas ad omnia vtilis eſt: que et diuinum ho
norem appetit. et dolores ab animabus expellit et
animarū fructus ſitit et xpi ſanguinem ī anima ſua
requirit et amorem erga deum et proximum erigit
et ignit ꝛc. Attēdamus ergo cariſſimi quia pro cer
to credo ꝙ iſtud donum inter omnia et forte pre a=
lijs immo firmiter credo ꝙ pre alijs placet domino
deo noſtro Jeſu xp̄o. Faciamus ergo obſecro bene
placitum eius et pietatem ſuam hauriamus de la=
tere eius. Simus om̄s vnū in dn̄o noſtro crucifixo ꝛ
nihil niſi ieſū in ꝓximo requiramus et ſic ī ꝓximum
tendamus vt ſup in xpi vulneribꝰ recurramꝰ cū ipſo
Nō ꝓximū nr̄m aſpiciamus vt pulcrū aut hmōi que
aīam retrahere a xpi vel eiꝰ amore poſſunt ſz vt xpi
morte redemptū ſāguīe xpi ꝓfuſū. Aīa ꝓximi cū ſā
guine xpi itret in cor nr̄m nihil nobis ſit difficile ni=
chil videatur vile etiam ignominioſa morte mori ꝓ
illo pro quo dn̄s nr̄ eſt cum tanta ignominia cruci=
fixꝰ immo oēs ſitiamꝰ ꝓ aīaꝝ ſalute oēm afflictionez
oēm ignominiā et mortē etiaz turpiſſimā ſuſtinere
Sit vnuſq̄ſq ꝓximꝰ ſicut cor nr̄m pro quo fuit cor
vel corpus dn̄i noſtri ieſu xpi tot doloribꝰ aggraua

tum. Multiplicem⁹ predicationes / exercitationes bona exempla / oratiões / ieiunia / genuflexiões / vigilias et vilificatiões ꝓ aiaꝝ salute. Hoc ſit officium nr̄m hec glia et cõſolatio nr̄a ſemꝑ ꝓ aiab⁹ aliqd deo offerre. Nõ ceſſet lachrymaruꝫ fons ab oculis nr̄is pro nr̄is ⁊ ꝓximoꝝ pctis. Sufficiat nobis cariſſimi his doloribus in hac valle miſerie ſatiari. Semꝑ proximoꝝ pctã et noſtra pendeãt in oculis noſtris immo intrent ⁊ penetrent intima cordis noſtri. et ſemꝑ vbiqꝫ et in omnibus dñs nr̄ ieſus xp̄s ꝑ peccatis noſtris crucifixus occurrat Hec pietatis aſcenſio totum emollit cor ⁊ dilatat. et inter chriſti amplexus collocat et quietat.

¶ Septim⁹ gradus ꝑ donū timoris. ⁊c.

¶ Septimus gradus ac vltimus aſcẽſus eſt ꝑ donum timoris a quo ois pfectio actionis et contemplationis obſeruatur vel conſeruatur dumtaxat vt fuitus excludatur. Et eſt iſte aſcenſus per hunc modum in paſſione dñi noſtri ieſu xp̄i. Quãdo em̄ homo videt ꝙ filius dei dñs deus ſuus natura humana aſſūpta tanta pro pctis noſtris ſuſtinuit. et tam grauiſſime peccatū noſtrū in ſe iudice innocentiſſimo imo deo noſtro piiſſimo vindicauit. conſiderat q̄ta pena q̄tis opprobriis atqꝫ illuſiõibus ⁊ flagellis dignus eſt ipſe qui ipſam nequitiam perpetrauit. Cognoſcit etiaꝫ ex hoc q̄tum peccatū ſuū ſumme maieſtati diſplicuit ⁊ q̄tum ipm̄ abhorruit dum ad ipm̄ abluendū ſuū filium tradidit morti crucis. Sicut em̄ deo diſplicet filij contẽptus ⁊ occaſio: ſic ſuo modo ei noſtrū diſplicet peccatum pro quo facta eſt illa traditio / immo tantū pctm̄ noſtrum abhorruit / vt potius morte filij q̄ peccatum ſuſtineret. magis ſibi placuit filium tradere cruci q̄ dedecus

peccati ſuſtinere. Uideat ergo homo et conſideret q̄tum illā maieſtatē offenderit dn̄ ipſum deum etiā poſt tale iudiciū cōtēpſit. rurſus quātū in ſe eſt dei filiū crucifigēs. Mirum eſt quō homo nimio timore non cōtinue tremit corā deo quem offendit ſicut tremit populeū foliū cum a magno vento mouetur et deberet quaſi in cinere et terra pre timore reſolui. Recurramꝰ ergo cariſſimi ad vnitatē et nequitiam noſtram et diuinā offenſam ⁊ corā ipſo nos humiliemꝰ q̄tuncūq; poterimus qꝛ adhuc modicum eſt ſcḋm ꝙ cōgrueret nequitie noſtre ⁊ maieſtati ſue. Paueamus atq; vereamur oculos noſtros ad celum leuare et tendamus pectora more publicani vt nos ipſis peccatoribus miſereatur. Dicamus Magnū eſt indignabitur aſpicere nos qui pro viliſſimo ſtercore cōtēpſimus ipm̄. Timore reuerentie illius ſūme maieſtatis in nichilū ꝓut poſſumus redigamur. et de cetero de nobis non niſi vilia ſentiamus. Cōtra noſtrā prauā neqtiam animemur et noſipſi noſtri iudices ſimus vindicemus in nobis iniuriam dn̄i noſtri et q̄tum poſſumꝰ nos conculcem dicentes vnuſquiſq; intra ſe. Si pro peccatis meis dn̄s meus ita vilificatꝰ eſt et afflictus quomō mee vilitati et afflictioni parcere potero qui peccaui. Abſit a me vt de cetero preſumam de me niſi deteſtabile viliſſimum et abhominabile ſtercus cuius fetorē ego ipſe ſuſtinere non poſſū. Ego ipſe qui cōtempſi dn̄m deum ⁊ pro quo mortuus eſt dn̄s meus ieſus. Jam horrent me veſtimenta mea et mirum videtur quomō me nō deteſtatur omnis creatura. qꝛ oīm creatorem contempſi. Sic tamen timere debemus vt ſemper de dei infinita clementia confidamus: quia certe in infinitum ſua bonitas excecellit

maliciā noſtrā. Et iſte ſupradictus timor et humili tatis et reuerentie eſt mire aſcenſiōis occaſio quia tunc p̄cipue ducitur homo ad ſupabundantiā gratie. Sed ne tibi diſpliceat cariſſime frater ſi huius timoris occaſione aliquam digreſſionem fecero a dñica paſſione. Intendo enī tandē reuerti ad illam Et plenius ergo hui⁹ timoris conceptū tibi exp̄mere valeā. Jam michi videt̄ vt tota hui⁹ mundi machia poſt me et ↄtra me nephādum proclamet ⁊ dicat. Iſte eſt ille qui dñm deū noſtrū contēpſit et cō tēmit. Iſte eſt vaniſſim⁹ ⁊ nequiſſim⁹ q̄ ille plus vanitatē q̄ dñm dilexit. Iſte eſt ille peſſimus et ingratiſſimus q̄ plus dyabolicis figmentis q̄ diuinis bñficijs eſt tractus plus ſibi complacuit dyabolica nequicia q̄ diuina beniuolentia, magis eligit eſſe ſeruus dyaboli q̄ filius dei. Iſte eſt qui in p̄ſentia dei ei iniuriari non timuit. Iſte trahi nō potuit diuinis blandicijs nec terreri diuinis iudicijs. Iſte certe eſt qui diuinā potentiā / diuinā ſcientiam / diuinam ſapientiam diuinā q̄ bonitatē ſuis maleficijs contempſit et q̄tum in ſe fuit irriſit. Plus timuit vni infirmiſſimo viro iniuriari q̄ ſumme potentie dei. Pl⁹ verecūdabatur coram aliq̄ viliſſimo ruſtico aliqua turpia peragere q̄ corā ſūme ſapiētie deo nephandiſſima perpetrare. plus amplexus eſt ſtercus fetidiſſimū q̄ ſumme bonū et ſumme ſuauiſſimum cum tn̄ id eſſe in ꝓhibitione iſtud in precepto et exhortatiōe. Iſte eſt q̄ deū pro nichilo reputauit et nō ꝓ deo adorauit et vanitatem ſupra deū dilexit ↄuertebat ſe ad abhominabiliſſimā ſaniē: et dorſum vertebat ad diuinā maieſtatē. Quid dicaꝫ: Omnia abhominabilia nō timuit in dei preſentia perpetrare. Nec veritus eſt creatorē ſuū. Clamāt ſuo modo cre

ſture et dicūt. Iſte eſt q̄ nobis abuſus eſt ⁊ q̄ debuit
in beneplacito creatoris nos ordinare fecit nos ad
dyaboli doluz ſeruire: dū nos ſupra deū amauit ma
gnam nobis iniuriaz fecit. Iſte eſt nephandiſſimus
homo qui nos ad honorem dei factas in iniuriam
dei conuertit debuit nobis in beneplacito dei vti: ⁊
voluit potius nobis in dyabolica ſeruitute abuti.
Erat aīa eius ad ymaginem dei facta ⁊ ipſam de-
turpans voluit omnium noſtruz ymagine inſigniri
Terrenior enim fuit terra fluxibilior aqua vanior
aere plus ardeſcens vel ardentior igne concupiſcē
tie durior ſaxis contra ſe crudelior brutis cōtra ma
los venenoſior baſilicis. Quid dicam? Nec deum ti
muit nec hoīes reueritus eſt. ſuū venenum q̄ntum in
ſe fuit in multos diffudit / nunc oculis / nunc cogita
tionibus / nunc verbis / nunc geſtibus et factis. Nō
ſufficit ei deo iniuriari in ſe ſed et alios ad dei iniu-
riam quaſi in q̄ntū potuit ꝓuocauit. Quid dicam?
Seipm̄ quaſi aliqd magnū nō omnipotētez deum
exiſtimauit dum nec dei voluntate nec aliqua lege
voluit regulari ſed pro libito contra deum et prout
ſibi placuit ſua voluntate vagari ſe pro ſuo poſſe ſu
pra deum erexit. Si deus ſuum nō adimpleuit bene
placitū ⁊ aliqua aduerſa intulit vl' non ſemper ſue
felicitati ꝓuidit cōtra ipm̄ dn̄m deum ſuum quaſi
cōtra vnum ſuū famulū turbabat. Nō deum dilexit
ꝓpter deum ſed ꝓpter ſeipſum ⁊ deuz ordinans ad
ſe tanq̄ ad finem. In ſua propria voluntate omnia
ad ſe tanq̄ finem ⁊ deum ⁊ finem vltimum prout po
tuit ordinauit. Et ſi dimiſit aliquando peccare nō
dimiſit propter odium et deteſtationez mali et de-
lectationez ſummi boni ſed quia aliquando timuit
ſue pelli. Unde ſemꝑ erat ad ſe reflexus ſiue in di-

mittēdo ſiue in faciēdo ⁊ omnia ꝓpter ſe vł dimiſit vel fecit. Tam de bonis q̄ de malis voluit commē-dari ac ſi deꝰ eſſet a quo cūcta q̄ ſunt bona et mala ordinant̃ in bonū. Quid vltra diſcurram Sup̄bior fuit lucifero p̄ſūptuoſior adam eiecto de paradiſo qꝛ illi claritati pleni habuerunt allectiuū aliqđ im-mo maximū ad p̄ſumēdum. Iſte aūt plenus fetidiſſimo ſtercore tenebroſitate et miſeria non habuit niſi retrahentia. Clamāt ergo ꝯtra me īdigniſſimū digniſſime oēs vel vniuerſe creature ⁊ dicūt. Venite et diſꝑdamꝰ eū q̄ totus fuit deditus iniurie dei nr̄i. Vñ ſuo mō clamat et dicit terra. Quare taꝫ neq̄ſſimū ſuſtineo? Aq̄ dicit. Quare eū nō ſuffoco? Dicit aer. Quare nō deficio? Ignis autē. Quare eum nō cōburo? Lapis. Quare eum nō lapido? Infernus Quare eū nō deuoro et crucio? Heu heu miſer q̄d faciā? Quo ibo qꝛ oīa ꝯtra me ſūt armata. Ad quē recurrā? Quo diuertā? Cōtra oīa feci deū cōtēpſi angelos irritaui ſctōs inhonoraui hoīes viatores multipliciter offēdi abuſus ſum ceteris creaturis. Quid tn̄ diſcurro? Hoc ipō ꝙ deo creatori oīm iniuriatꝰ ſum cū ipō ſimul oēm creaturā offendi. Neſcio ergo miſer q̄ me ꝯuertā q̄ oīm me conſtitui inimicum nec ſuperiꝰ vł inferius añ vł retro a dextris vł a ſiniſtris declinare poſſum imo nec iteriꝰ nec exterius. Conſciētia eīn mea ꝯtra me pugnat et totū diuiſum ē cor meum. Euigilabo ego miſer ⁊ oculis ſine fine plorabo dum ſum in hac valle miſerie.

Si forte dignetur me reſpicere piiſſimus pater ſcio quid faciā vł facere diſpoſui Proiciam me in conſpectu dñi dei mei ⁊ dicā ei. Eya vere dñe ego ſum ille tuus peſſimus inimicꝰ neq̄ſſimꝰ ſeruus / nephandiſſima creatura q̄ feci deteſtabiliſſima in p̄ſentia

tua. Nō ſuʒ dignꝰ dn̄e creatura tua eſſe etiam in q̄-
tacūq; pena cōſtitutꝰ. Si eni ego ſolus haberē illā
penam infernalem quā oēs demones ⁊ oēs hoīes
damnati habebunt non ſufficiēter ſm peccata mea
punire. Expāde dn̄e ſup hūc miſeꝝ palliū immenſe
clemētie tue ⁊ vincat neq̄tiā meā immēſa bonitas
tua. Recognoſce in me ymaginē tuam q̄uis detur
patam ⁊ deduc me ouē q̄uis errantē ad te pium pa
ſtorem. Gratuletur dulciſſimus pater de redeunte
prodigo filio paſtor bonus de inuenta oue et piiſſi-
ma mater de dragma reperta. O q̄ felix erit dies ⁊
hora quando ſup collum meum corrues ⁊ oſcula ex
hibebis. Et vt te quidem poſſim placare ſcio quid
faciā. Contra meipſum ego ipſe armabor ⁊ ero pre
ceteris crudelior michi ⁊ ſeueriſſimꝰ iudex. Affici-
am me vndiq; penalitatibus ⁊ anguſtijs ⁊ me tanq̄
lutum fetidiſſimū cōculcabo et abhoīabor me ſicut
ſtercus ⁊ intollerabil' ero michimetipſi. ¶ In mea
confuſione ⁊ detectione ⁊ conculcatione ſiue a me ſi
ue ab alijs illata letabor ⁊ exultabo cum apparue-
rit ignominia mea. Et quia non ſufficio me deteſta
ri contra me vniuerſum cetum creaturarum congre
gabo ⁊ a qualibet confundi ⁊ puniri deſiderado q̄r
earum contempſi creatorem. Hic erit michi the-
ſaurus deſiderabilis ſuper me penas et opprobria
aggregare et eos intimo corde diligere qui me au-
diuerint in hoc facto. Omnem conſolationem ⁊ ho
norem vite preſentis horrebo et velut valde hoſtes
blandientes habebo. Credo firmiter ꝙ ſi ſic fe-
cero vniuerſa q̄uis a me offenſa ad michi compa-
tiendum potius q̄ ad vindicandum inclinabo et
que prius contra me clamabant nūc ſuo modo pro
me creatori ſuo intercedent. Aperiatur ſuper

me indignum et miſerrimũ diuine pietatis theſau-
rum ſ; ⁊ illuſtrabor in eũ vel gloria ſua. Eruar ve-
ſtimentis viduitatis nimie et clara veſte fulgebo.
Et certus ſum ꝙ ſi ſic me detecero ſicut dixi q̄ nunc
ſum omnibus creaturis abhoiabilis ⁊ malo digniſ-
ſimus ꝓpter nimiã clemẽtiam dei mei ornabor mo
nilibus et in eius ſponſam aſſumar. Introibo ſecu;
in cubiculũ ei⁹ ⁊ tandẽ ſecũ matrimoniu; ↄſũmabo
Reſoluar in xp̄m ⁊ fiam vn⁹ ſpũs cũ eo et qui prius
erã demoniac⁹ ero diuinus. O mira ⁊ inenarrabilis
immutatio dextre tue dñe deus meus. Ad quid er-
go retardabo adimplere q̄ dixi: Quomõ capiẽt ſõ
num oculi mei aut quietẽ cor meũ donec veniam ad
diu deſideratũ ſponſum meũ ⁊ dñm meũ Jeſũ. Cur
rãt ergo vndiq; opprobria ⁊ flagella et me nequiſſi
mum introducãt ad benigniſſimũ dñm meum. Jeſũ
Omne honorificum et delectabile ſit ꝓcul a me nec
audiatur in finibus meis. Solus honor diuinus in
omnibus nobis requirat ⁊ obiectio noſtra. Scio etiã
quid faciã dñi mei Jeſu vulnera introibo et in eius
dolores ⁊ opprobria q̄tũ potero tranſibo vel tranſ
formabor ⁊ eius opprobrioſiſſimam paſſionem in-
duam tanq; veſtimentum regale ⁊ nichil requiram
niſi que ſunt cõformia huic paſſioni. Ceteraq; abij
ciam ſicut ſtercus. Que creaturam audebit de cete
ro poſt me conclamitare: Si fuero hac veſte indu-
tus. Jam chriſti paſſio pro me prout neceſſaria fue
rit contra omnia militabit. Non erit qui contra me
militare audeat ſi xp̄i ſtigmatib⁹ fuero conſignat⁹
Vbiq; ⁊ ſemper habitabo in illis vt ſim quaſi in ca-
ſtro ſecur⁹ ab oĩ impulſu maligno. Et impoſſibile
erit cariſſime frater ꝙ ſi fuero bñ in xp̄m crucifixum
trãſformat⁹ quin ſim illi conformis ⁊ coheres in re

gno vbi illi ſunt dilectiſſimi dei q̄ ſunt crucifixi cum xp̄o. Non eñ poteſt ſe de⁹ negare ſanguine xp̄i ꝓ=fuſo. Ornabo ergo genas meas xp̄i cruore ꝛ ero a=mabilis deo mirabilis mundo laudabilis / conſola=tio btõꝝ clamabũt ꝛ dicẽt. Quis eſt iſte formoſus in ſtola ſua quis eſt iſte qui ſic glorioſe incedit lau=reat⁹ in ſanguine xp̄i? Certe oĩs p̄dicabũt me bea=tum qui oculũ habebunt apertũ. Vñ non dubites frater cariſſime ꝙ hoc eſt ſummũ refugium ad om=ne malum vitandũ ꝛ ad omne bonum aſſequẽdum. Hic delitiarum paradiſus / de cuius lateris medio abundantia omnis dulcoris et ſuauitatis emanat. Ibi inebriatur homo dulcedine indicibili / et mira amenitate alienatur a ſe: et ſuper excedẽti deuotio=ne reparatur ꝛ ſuperfertur in xp̄o. Ibiqꝫ requieſcit inter amplexus dilecti. Hec aũt oĩa cariſſime fra=ter redigamus ad tria ad q̄ ſemper tenemur vel co=nemur ſcꝫ ad honorẽ dei / cõpaſſionẽ xp̄i ꝛ ꝓximi ꝛ deiectionẽ noſtri. Et hoc toto corde et nichil aliud ſitiamus. Quod nobis cõcedat q̄ viuit et regnat in ſecula ſeculoꝝ Amen. ¶ Qr xp̄s in ſua paſſione beatitudines octo perfecte habuit.

¶ Capitulum nonum.

BEatitudinum ſeptẽ refulget clariſſim⁹ ſplẽdor in hac viliſſima paſſione dñi noſtri Jeſu xp̄i / immo ꝓprie hic eſt fons ꝛ origo earũ: ꝛ etiã allectiuũ ꝛ directiuũ exemplar. Quis eñ paup ſpũ niſi xp̄s in cruce nu=dus. Quis mitis / niſi qui tanq̄ ouis ad occiſionem ductus eſt et corã tondente ſe nõ aperuit os ſuum. Quis lugẽs niſi q̄ cũ clamore valido et lachrymis p̄ces ſupplicatiõeſqꝫ offerẽs ꝓ ſuis crucifixoribus ꝛ nobis pctõrib⁹ ſuiſqꝫ inimiciſſimis quis excuſabat

dī meipſuz mali gladio. Nolo enim dñe ſine vulnere viuere q: te video vulneratū. Si hec oīa non volue= rint tibi tā nobiliſſimo bñficio es indign⁹ ⁊ de cetero nō reputes te hoīem ſ; beſtiā ⁊ cū feris ſit habitatio tua q: idign⁹ es cōſortio alioꝝ. Forte tñ ſi multum te hūiliaueris ille q̄ reſpexit hūilitatē ancille ſue reſpi= ciet humilitatē aīe tue et dabit tibi cor nouum vt co gnoſcas dñm deum tuum paſſum. S; qñ dñe ieſu qñ hoc erit? Differre dñe mors mihi eſt. Et ſi multū ex= pectaueris forte deſiderio liqueſiam ⁊ poſt modum ī liq̄do vulnera ꝑmanentia imp̄mi nō valebunt. Nam aīa mea dñe incipit iam languere ⁊ q̄ſi ad nihilum re digor / deſiderās tuis vulnerib⁹ cōſolari. O dñe ieſu vbi eſt ſapientia tua? An ignoras ꝙ melius ē te hr̄e creaturam tuā vulneratam q̄ʒ ad nihiluz redactam? Nō ergo me q̄ſo differas vulnerare ne multa dilatio ne amittas quem tuo precioſo ſanguine redemiſti. Curre curre dñe ieſu curre et me vulnera q: fortaſſe nihil de me inuenies ſi expectas. Sed heu mihi q̄ʒ vi lis factus ſum q: videt etiam ꝙ deus qui inimicos / diligit me odiat. Nūq̄d ergo pluſq̄ʒ inimic⁹ fact⁹ ſuz Nam vt inimicos redimeret et voluit letaliter vulne rari et ego deficio ⁊ non videt curare. Non em̄ peto vt ꝑ me ampli⁹ vulneret ſed vt mihi q̄ſi iam mortuo applicet ſua vulnera et reuiuā. Dñe ieſu ferrum tuaʒ creaturā inſenſibilē voluiſti tuū corpus vulnerando intrare ⁊ me tuā creaturā rōnalē intrare ꝑ iam facta vulnera non permittis. Quid eſt hoc? Nunquid cor meū eſt duri⁹ et vilius oī ferro? An cogitas ꝙ crude lius eſt. S; mea crudelitas nō tibi oberit ſi intraue= ro cū amodo ſis impaſſibilis. Quantuncūq; enim in= trē ꝑ tua vulnera ⁊ diſcurram et tuas carnes come= dā pre amore ſemper impaſſibilis ꝑmanebis ⁊ meus

apud deū pře3 ītercedēdo dicebat. Pať ignoſce iſtis q2 neſciūt q̄d faciunt. Ipſe eīn plus pctā nr̄a lugebat q̄3 penā ſuā plus compatiendo nobis q̄3 ſibi. Quis vō eſuriuit ꝛ ſitiuit iuſticiam niſi xp̄s ī cruce ꝑ pctis nr̄is ſatiſfaciendo īiurie pr̄is eſuriēs et ſitiēs aīarum ſalutē? In cuius rei ſignū dicebat. Sitio. Quis vō miſericors niſi hic ſamaritan⁹ q̄ trāſeunte ſacerdote ꝛ leuita īfundens vinū ꝛ oleū vulnerato alligauit vulnera ꝛ impoſuit iumēto ſuo. ſ. corpori proprio noſtras infirmitates aſſumens pro noſtris pctis? Quis patiens niſi qui iuſtiſſimus et innocentiſſimus ꝑ peccatis ꝛ iniuſticiis nr̄is crucifixus vi amoris ꝛ ardore caritatis: iniquitates nr̄as portauit ſuper lignum? Ubi relucet munditia cordis niſi in eo qui innocēs immolař ꝛ ipſe corda noſtra ſuo ſanguine p̄cioſo mundauit ꝛ lauit? Quis vero pacificus niſi ille q̄ eſt pax nr̄a: qui fecit vtraq̄3 vnū ꝛ paſſiōe ſua pacificauit nos deo ī ſanguine ſuo? Quis vero pſecutionē paſſ⁹ eſt propř iuſticiam q̄3 habebat faciebat predicabat ꝛ ſitiebat niſi ille q̄ eſt a iudeis crucifix⁹? Uere hic eſt vere btūs cui maledixerūt hoīes aduerſus eū mētiētes. Hec ſūt beatitudines quas habere ipſe xp̄s docuit ꝛ in ſeipſo qualiter ſint adimplēde ſuo exēplo monſtrauit.

¶ Quos in cruce apparēt duodecim fructus ſpiritus quos enarrat apoſtolus ad Galathas.

¶ Capitulum decimum.

In hac etia3 crucis arbore ſunt illi ſuauiſſimi fructus quos enarrat apoſtolus ad Galathas capitulo q̄nto dicēs. Fruct⁹ aūt ſpūs ſunt caritas gaudium pax patiētia/longanimitas/bonitas/benignitas manſuetudo fides q2 ibi eſt fundamentu3 fidei ꝛ fulcimētū ꝛ verū oblectamentum in rōne ſui

obiecti ꝛ nõ ſubiecti q2 in xp̄o non fuit fides. Sequitur modeſtia continentia ꝛ caſtitas. Hec oĩa manifeſtiſſime relucēt in paſſione xp̄i in cruce. Et iõ cõuenientiſſime ſubdit apoſtolus ibidē. Qui autem ſunt xp̄i carnē ſuā crucifixerunt cum vitijs ꝛ concupiſcentijs ſcʒ vt manifeſtiſſime oſtendat hos fruct⁹ pēdere in arbore ſctē crucis q̄s oſ capere p̄nt cõformantes ſe ei affigētes ſeipſos cruci. ¶ Quod in cruce ſpeculari poſſum⁹ pulcherrimum exēplar. x. mandatoꝝ decalogi. ¶ Capitulum. xi.

Est etiã in hac viliſſima paſſione regula ꝛ exēplar ꝛ executio mandatoꝝ dei vt ſicut ipſe fuit deo patri obediens vſq3 ad mortem ſic ꝛ tu obedias vſq3 ad mortem diuinis mandatis. Poſſumus aũt ibi ſpeculari exēplar pulcherrimũ omniũ mandatoꝝ. ¶ Quantum enĩ ad primũ mandatũ in quãtũ ipſe hõ ſumm⁹ dei cultor fuit offerens ſe deo patri in ara crucis ſacrificium medulatũ oblationē ꝛ hoſtiam pacificam pro peccato. ¶ Quantum ad ſecundum mandatuʒ nõ aſſumpſit nomē dei in vanũ nec falſum iurauit / ſed in paſſione crucis viliſſima que patribus iurauerat adimpleuit. ¶ Quantum ad tertium mandatum ſabbato in ſepulchro quieuit: et ibidem etiam nos debemus celebrare ſabbata noſtra nõ in truffis vanitatibus et diſcurſibus: ſed in quiete cum grãrum actione. ¶ Quantũ ad primũ p̄ceptum ſecunde tabule patri ſummã reuerētiã in cruce exhibuit dum ſe ei vſq3 ad mortem crucis humiliauit vt debitum honorē cõtra iniuriã a nobis illatam impēderet ei. Exhibuit etiam debitã reuerētiã matri ſue cui non ſolũmodo fuit ſubiectus immo in cruce pēdēs cum magna diligētia dilecto diſcipulo eã commēdauit

¶ Quantū ad ſecūdū nō ſolū mortuos nō occidit: ſed etiā ſua viliſſima paſſione et morte mortē occidit et mortuos viuificauit. ¶ Quantū ad tertium cōtra mechiā deteſtabilē ſibi in matrimoniū copulauit eccl'iam ſponſus caſtiſſim⁹ ſpōſaʒ caſtiſſimaʒ eligēdo nō habentē maculā neqꝫ rugaʒ. ¶ Quātū ad quartū nō rapinā arbitratus eſt eſſe ſe equalem deo ſed exinaniuit ſemetipm formā ſerui accipiēs Uel dicimus ꝙ furtū nō fecit ſed furtuʒ recupauit per noctē. Deſcēdit enim inferos et ſpoliauit īfernum et quos furtiua manus dyaboli de bonis iniuſte rapuerat ⁊ iniuſte detinebat: merito ſue paſſionis redemit captiuamqꝫ ducens captiuitatē: dedit dona hominib⁹. ¶ Quantum ad quintū non ſoluʒ falſum teſtimoniū nō dixit ſed pro ꝟitate quā dicebat ⁊ faciebat cōtra ſe falſos teſtes habuit dicētes contra eū blaſphemiā et nequitiā ꝓpter quod etiā adiudicatus eſt morti. ¶ Quantū ad ſextum et ſeptimum nō ſolum non aliena concupiuit ſed etiam ſemetipſum proximis in cruce donauit. Sic igr̄ manifeſtiſſime apparet qualiter mandatorū obſeruātia relucet in paſſione glorioſa dn̄i noſtri Jeſu xpi.

¶ Quod a paſſiōe dn̄i omnia ſacramēta eccl'iaſtica trahunt virtutē et ꝙ ſine ea impoſſibile eſt intelligere ſacram ſcripturam.

¶ Capitulum duodecimum.

AB hac etiam ſacratiſſima paſſione omnia ſacramēta eccleſiaſtica trahunt virtutē q̄ ſunt nobis contra omnē morbū ſpiritualē ſaluberrima medicina. Hec etiā viliſſima paſſio eſt nobis diuinarū ſcripturarū dauitica clauis / que aperit et nemo claudit / claudit ⁊ nemo aperit. Sine hac enim impoſſibile eſt intelligere ſacram ſcripturam ⁊ hac

bene in mente impreſſa oīa in luce clareſcūt Incipi as ab Adam quō Eua de latere eius formata eſt: et de ligno vite in medio paradiſi / de immolatione abel et morte eius. Et ſic p totā ſcripturam diſcur re ſi vis videre quō ꝟitas eius reſplēdet in ſpeculo paſſionis. ¶ Quō in beata dn̄i paſſione relucent oīm angelicarum hierachiarum officia.

¶ Capitulum. xiij.

Ex predictis manifeſtiſſime apparet quomō a paſſione xp̄i emanat oīs pfectio et in ea re lucet oīs pulchritudo eccleſiaſtice vel euan gelice hierarchie. ¶ Similimodo in ea reſplendet et relucet omnis perfectio pulchritudo ⁊ decor an gelice hierarchie. Nam in ea primo ⁊ principaliter refulget ille ſeraphicus ardor amoris: quia maio rem caritatem nemo habet vt animam ſuam ponat quis pro amicis ſuis. Non credo ꝙ omnes angeli de paradiſo poſſent ſuis intelligentijs capere hāc vehementiam caritatis qua dominus noſter Jeſus voluit talia pati pro nobis viliſſimis ſeruis / immo nequiſſimis inimicis eius. Refulget etiam cheru bica ſpeculatio ⁊ intelligentia veritatis Nichil em̄ ſcio in hoc mundo tātū veritatē ſcripture elucidet tantū ad celeſtia contēplanda eleuet tm̄ ad deū ſa piendū illuminet ſicut paſſio Jeſu xp̄i. Hic vere in uenitur ſciētie plenitudo. ¶ Hic etiā maxime ſplē det erga maieſtatē eternā thronica reuerētia ⁊ ve neratio. Sicut em̄ illi celeſtes ſpūs throni dicūtur: qꝛ in ipſis dicit̄ deus tanꝙ in ſuo throno qeſcere ꝓ pter nimiā venerationē et reuerentiā: ꝙ erga diui nam maieſtatē habēt qa ipſe qeſcit ſup humiles et timētes eius ſermones ſic et in hac viliſſima paſſio ne dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i: dicit̄ dn̄s deus tanquam in ſuo

throno quieſcere qꝛ ibi fuit excellens humilitas re uerentia ꝛ veneratio ſumma erga maieſtatē eternā Nullāq; credo angelorū reuerētiā huic poſſe comparari. Et iō vt p antropoſpatos loquar ſpūs dei pctis nřis irritatus ꝛ iquietatus in hac beatiſſima paſſione pacificatus fuit ꝛ quieuit. Naturaliter eni dei thronus pōt appellari paſſio qꝛ in ea id eſt in ſignis ei⁹ iudicatur⁹ eſt mundum. Vñ etiā firmit̄ credo ꝙ ad mundū iudicandū de nequitia ſua apparebit ibi lancea corona ſpinea: claui: ſpongia: ꝛ hmōi ꝛ dominus Jeſus cū ſtigmatibus ſuis qui clamabit dicens. Videte qualia a vobis in vobis ꝛ pro vobis paſſus ſum ꝛ tamen ingrati omnia ꝯtēpſiſtis ꝛ pro nichilo penā ꝛ ignominiam meā duxiſtis. Ite ergo maledicti in ignem eternum ꝛc. Et ſic patet de prima hierarchia. ¶ In hac etiā beatiſſima paſſione relucet dñationū ꝓcellētia. Humiliauit eni ſemetipm factus obediens vſq; ad mortē mortē aūt crucis. Propter ꝙ et deus exaltauit illum et dedit illi nomē qḋ eſt ſup omne nomē. ¶ Ibi etiā relucet vł reſplendet poteſtatū reſiſtētia qꝛ illā dyabolicā poteſtatem de qua dicit̄ ꝙ nō eſt poteſtas ſup terram que cōparet̄ ei. Ipſe Jeſus victorioſiſſime ſibi ſubiugauit p patibulum crucis ꝛ mortē moriendo deſtruxit. Refulget etiā ibi virtutū efficax operatio ꝛ precipue ibi fuit virtus cordium penetratiua ꝛ attractiua. Unde illud eſt. Cū exaltat⁹ fuero a terra oīa trahā ad meipm. Unde ꝙ nos credamus ꝛ diligam⁹ eū nullomō uobiſipſis attribuam⁹ qꝛ nemo venit niſi tractus. In quo notat̄ motus non voluntarius ex parte nřa ſed potius violentus: et ſic patet de ſcḋa hierarchia. ¶ Clareſcit etiā in hac beatiſſima paſſione prīcipatuū regimen qꝛ factus eſt

principatus ſuper humerũ eius. ❡ Ibi etiam vires
ſcit archangelorũ reſolutio quia per hanc glorioſiſ
ſimam paſſionẽ ſit ſufficiens leuatio ab omni culpa
⁊ ab omni pena. ❡ Ibi etiam luceſcit angelorum
reuelatio qua occulta ſcripture abdita vel abſcon
dita ⁊ diuinorum ſecretorum myſteria panduntur
per apertionẽ lateris Chriſti: ⁊ ideo merito in eius
morte velũ tẽpli ſciſſum eſt vt apparerẽt que erãt ĩ
ſctis ſcripturis occulta ⁊ ſic patet de tertia hierar=
chia. ❡ Ex his ergo oibus ptʒ manifeſtiſſime quo
mõ nõ ſolũ eccl'iaſtica ſʒ etiã angelica hierarchia ĩ
paſſione dñi refulget. Et ſicut eſt angelorũ purga
re illũinare ⁊ pficere ſic ĩmo multomagis in paſſio=
ne Chriſti repit apte. Per has igr ꝯformitates q̄s
xp̄i paſſio ordinibus angelorũ habʒ ꝯueniẽtiſſimũ
fuit nõ ſolũ redimere aĩas ſed etiã ad reparationẽ
angelice ruine conuenientiſſime diſponere et ordi=
nare. ❡ Propter enĩ nimiã caritatem que reſplen
debat in cruce incendium amoris erga deum ⁊ pro
ximum in hominibus accendebatur. Et ſic redde=
bantur ⁊ adhuc redduntur apti: ad ſupereminentẽ
ſeraphicum ordinem. ❡ Per veritatẽ etiaʒ in hac
beatiſſima paſſione expreſſã illuminantur homĩes
contemplantes ipſam ad diuine veritatis cognitio
nem: ⁊ ideo aperti ſunt ad cognitionem ⁊ reſtaura
tionem cherubin. ❡ Et per magnam humilitatem
⁊ reuerentiam ⁊ venerationem / erga dei maieſta=
tem que fuit in illa paſſione prouocantur homines
ad conſimilem pro ſuo modulo humilitatem / ⁊ ve=
nerationem / ac reuerentiam / ⁊ honorem / ⁊ ſic apti
fiunt ad thronorũ reparationẽ. ❡ Exemplo etiaʒ
illius excellentiſſime dominationis diuine per paſ=
ſionẽ habite de qua dictũ eſt ſupra. Propter quod

et deus exaltauit illũ. ꝛc. homines prouocantur vt
macerationibus ꝛ afflictiõib⁹ corporalibus nitan=
tur vitiis ꝛ concupiſcẽtiis dominari: ꝛ omnem ſibi
animi appetitum ſubiugare vt nihil ocioſum nihil
inordinatũ preſumant in rõne hominis dñari / ſed
omnia recto iudicio rationis huiuſmodi appetitu=
um genua flectantur: ꝛ ſic apti fiant ad reparatio=
nẽ ordinis dominationum. ¶ Et vt breuiter tran=
ſeam ſic per reliquos ordines diſcurre ſiue per ordi
num perfectiones / ſecundum ꝙ de iſtis dictum eſt:
vt ſcilicet ꝑ reſiſtentiam contra dyabolicam tenta=
tionem ꝛ fraudem ad poteſtates. ¶ Per virtuo=
ſas operationes ꝛ conuerſationes ad ꝟtutes. Per
diligens regimen omnium ſenſuum ſuorũ ꝛ motuũ
internorũ et etiam alioꝝ hoim ſi ad ipſuꝫ ſpectant
ad principatus. ¶ Per reuelationem neceſſitatuꝫ
et diligentiarum proximorum ad archangelos.
¶ Per predicationem et doctrinam ad angelos.
¶ Uel ſi vis dicere ꝙ archangelorũ eſt maiora an=
gelorum minora docere ſic doctores ad archange=
los predicatores ad angelos ordina. ¶ Et hec om
nia ad paſſionem Xp̃i: ordina ſicut de ſeraphico et
aliis dictũ eſt. ¶ Potes etiã aliam breuẽ aſſignare
rationẽ / quare paſſio xp̃i fuit idonea ad repationẽ
angelorũ qꝛ ſicut illi ꝑ ſummã p̄ſumptionẽ ꝛ ſuper=
biam ceciderũt. Ita ꝑ infimã exinanitionẽ ꝛ hũilia
tionem Xp̃i crucifixi veri dei et hoĩs debuerũt pre=
dicti ordines ex hominib⁹ in ſuis oculis abiectis ꝛ
humilib⁹ reparari vt qđ ſuperi⁹ dictũ eſt ꝑticulari=
ter ꝑ reſtaurationẽ thronorũ hoc pro oĩb⁹ vniuer=
ſaliter reſtaurandis ordinib⁹ ſumam⁹. ¶ His aũt
eiſdẽ rationib⁹ quib⁹ videm⁹ qualiter angeloꝝ de
cor ꝛ ꝑfectio ĩ xp̃o crucifixo refulget poſſum⁹ vide

re quomõ in eadẽ paſſione refulget gl'ia hominum btõꝝ q: illi clare veritati q̃ eſt in illa paſſione beatiſſima ſicut ſupra dictũ eſt correſpõdet apta viſio patrie q̈tum ad cognitionẽ rõnalis. Illi pfundiſſime humilitati ⁊ reuerẽtie qua paſſio dñi thronus dicebatur ſuperi⁹ correſpõdet firma intentio q̈tuȝ ad iraſcibilem quia ſup quẽ requieſcet ſpũs meus niſi ſuper humilẽ ⁊c. ¶ Illi etiam ſup excellentiſſime caritati dñice paſſionis correſpondet in patria ipſius concupiſcibilis dilectio pfecte cõſummata. ¶ Illi dñationi de qua dictum eſt propter quod et deus exaltauit illum ⁊c. correſpondet agilitas quia ſubeſt ei cũ voluerit poſſe. ¶ Illi reſiſtẽtie poteſtatis qua moriendo mortem deſtruxit correſpondet impaſſibilitas. ¶ Illi virtuoſitati qua exaltatus a terra omnia traxit ad ſeipſum correſpondet ſubtilitas tanq̈ penetratiua virtus. ¶ Illi claritati et nobilitati principatus de quo dr̃ factus eſt pncipatus eius ſuper humeꝝ ⁊c. et de qua claritate poteſt illud adduci pater clarifica me ⁊c. corrñdet decor claritatis.

¶ Officio aũt archãgeloꝝ ⁊ angeloꝝ qd̃ bene repñtatur in illa paſſione vt pmonſtratuȝ eſt corrñdet in hoĩbus btĩs decor aureole q̃ debetur doctoribus ⁊ pdicatoribus. ¶ Et ſic patet qualiter in hac btiſſima paſſione refulget tanq̈ in ſpeculo pclariſſimo ⁊ mundiſſimo omnis gr̃e ⁊ glorie plenitudo. Glorie dico q̈tum ad pmium ſubſtantiale vt dotes anime q̈tum ad pmium conſubſtantiale vt dotes corporis ⁊ q̈tum ad pmium accidentale vt decor aureole que debetur predicatoribus ſiue doctoribus martyribus ⁊ virginibus. Nam in cathedra ſancte crucis docuit ⁊ martyrũ caput fuit et virgo virginum virginẽ virgini commẽdauit. Non ſolum aũt ipoꝝ

ſanctorum plenitudo glorie refulget in hac beatiſſima paſſione ſed etiā ab ipa meritorie emanat. Et vt magis appropriate loquamur per apertionem lateris mittit ſanctis viſionē apertam per pedum ꝛ manuū cōclauationē intētionē firmam p̄ guſtationem aceti ꝛ fellis inebriationē amoris et hoc erat qđ ſitiebat p̄ coactionem ligaminum meruit nobis agilitatem per illuſionem ſputorum ſolis claritatē per mortem impaſſibilitatem per illuſionem in ſepulchro ſubtilitatē p̄ coronā ſpineā non ſolum auree ſed etiam aureole venuſtatem. ſ. illis tribus generibus hominū videlicet virginū martyꝝ doctoꝝ.

¶ Et quicquid dicam⁹ credo ꝙ in hac beatiſſima paſſione eſt materia excellētiſſime glorie ꝛ immēſi gaudij tam angelorum q̄ȝ hominum beatorum. Et hoc eſt ꝙ credo firmiter ꝛ non dubito ꝙ tam angeli q̄ȝ homines beati totaliter in deum tendunt et totis mētibus intime deum diligūt. Ita ꝙ plus ſine cōparatione deū diligunt q̄ȝ ſeipſos immo nō credo ꝙ ſeipſos diligant niſi propt̄ deū. Et ideo ſine comparatione plus exultant et gaudēt de dei magnificētia q̄ȝ de propria gloria. Cū ergo in xp̄i paſſione ſit excellētiſſima manifeſtatio ſūme potētie ſumme ſapiētie ſūme clemētie dei ſicut poſtea aliqualiter declarabo ideo p̄dicta paſſio eſt eis materia excellentiſſimi gaudij et exultationis immenſe. Unde q̄ȝuis gaudeant homīes vidētes ſe per illam paſſionē redēptos ꝛ angeli videntes ſe p̄ eandeȝ reparatos ꝛ ſic quodammodo ad ſeipſos reflectant̄ q̄ȝuis hoc ſemp̄ videant ꝛ referant in deū tamen credo ꝙ ſine comparatione plus exultēt et gaudeant ꝛ totaliter in deum excedāt cognoſcētes in ea tam potentiam q̄ȝ ſapientiā et ineſtimabilem et īmenſam clemētiaȝ

dei ſui. Unde ſicut apparet hic ſūma et immēſa diffu-
ſio diuine bonitatis ita credo ꝙ in ea ſit excellen-
tiſſima pleniſſima ⁊ totaliter medularis diffuſio mē-
tium in deum ob nimiam iocunditatem ⁊ gaudium.
Sic ergo manifeſte apparet ꝙ paſſio xpi fons gr̄e
⁊ glorie reperitur ⁊ ꝙ in ea refulget decor ⁊ perfe-
ctio ſubceleſtis hierarchie et etiam celeſtis.
¶ Q̄ ſūma potētia ſapiā ⁊ clemētia ſūma ibi re-
lucēt ⁊ ēt circa hec q̄dā excitatiua vl̄ exercitatiua.

¶ Caput. xiiij.

NUnc deo fauente videre reſtat qualiter ſu-
perceleſtis hierarchia que deus eſt in cruce
ſplendet vt ſcilicet aliqualiter videam⁹ qua-
liter in ea refulget ſumma potentia ſumma ſapien-
tia ſumma clementia dei. Et quia infirmum de po-
tentia ſtultum de ſapientia prauum de bonitate lo-
qui preſumptuoſum eſt ideo nichil velle ſubtilia et
que ſupra vires meas ſunt inueſtigare non licet.
Attamen ad maiorem predictorum intelligentiā
et conſolationem noſtram aliqua communia videa-
mus. Manifeſtatur autem in illa beatiſſima paſſio-
ne diuina potentia et beniuolentia in tollerando in
liberando in gratificando in iuſtificando in ſuſcitā-
do in magnificando. ¶ Dico primo ꝙ manifeſtat̄
in hac beatiſſima paſſione eius fortitudo et clemē-
tia in tollerando. Quod autem ille qui eſt de⁹ om-
niū et oīa conſeruat ſine cui⁹ manu oīa reducunt̄ in
nichilū ſuſtinere patienter effugari q̄ vbiq; erat li-
gari q̄ immēſus erat flagellari qui glorioſus exiſte-
bat alapari qui mundum plaſmauerat cōſpui ſplē-
dor eternus et ſpeculum ſine macula blaſphemari
pater immenſe bonitatis diiudicare iudex immēſe
poteſtatis crucifigi dn̄s immenſe libertatis acero

ſatiabitur appetit⁹ ita tñ ꝙ amplius incēdat. Sꝫ qđ
vociferabor ampli⁹. Tardas et nō venis ⁊ iam laſſa
tus deſiderio incipio inſanire. Amor regit et non ra
tio et curro cū impetu quocunqꝫ me volueris inclina
re. Nam qui me vident derident et quod tuo amore
ſim ebrius nō cognoſcunt. Dicunt eñ qđ iſte inſan⁹
vociferatur in plateis. Et quātuꝫ ſit deſiderium non
aduertunt. Ignorāt ꝙ amor tuus intenſus impedit
vſum ſenſus et ꝙ qui te feruenter q̄rit ſeipm̄ ⁊ omnia
derelinquit ⁊ qui te querit puro corde ſic parum de
extrinſecis currat vt etiam quid faciat multotiēs ad
uertat. Ueni domine bone ieſu et noli amplius tar-
dare ne pre nimio deſiderio fiam ſimpliciter ſine ſen-
ſu. Sed forſitam hoc requiris vt cum ab om̄ibus fue
ro abſtractus purus intrem per vulnera tua glorioſa
quibus tunc plenarie vulneres amantē. Tūc clama-
bo et dicam heu heu michi dñe mi ieſu quō te video
crudeliter vulneratum q̄to dolore te video aggra-
uatum? Quis michi hoc tribuat vt pro te moriar dul
ciſſime domine ieſu. Te videre viuere in tanto dolo
re ſuſtinere non poſſuꝫ / te aſpicere horreo ſupra mo
dum. Te etiam liberari mors michi eſſet. et ideo an
guſtie ſunt michi vndiqꝫ et quid eligam ignoro. niſi
tecum pariter crucifigi. Tuas anguſtias cōſiderans
in meip̄o deficio et iam exanimis efficior p̄ dolore et
ira ꝙ pro me ſuſtines tanta mala. Quid feciſti dñe
quare ꝓ me viliſſimo aſcendiſti in crucem? Et quid
ſum ego viliſſimus vermis putredo deteſtabilis. pro
quo tu dñs omnium debeas ſic affligi cum tu ſis ſa-
pientia patris? Quare talem cōmutationem feciſti
vt dares vitam ꝓ morte veritatem ꝓ vanitate grām
pro malitia gloriam pro miſeria? Quis quare hoc
tu potens feceris poterit cogitare vel indicare. Ni-

et felle potari fons imēſe ſuſultatis gaudiū ange-
loꝝ affligi vita viuētiuꝫ occidi ſpinis coronari glīe
corona latus aperiri agnus immēſe clemētie i lapi
de ſepeliri ſol iuſticie. Hec oīa a neqſſimo hoīe pro
eo patiēter ſuſtinere immo pro eis orare fuit pote-
ſtatis immenſe tolerātie bonitatis et clemētie. Sic
ergo patꝫ ptās ſeu potētia ⁊ bonitas xp̄i in toleran
do. Signuꝫ etiam fuit huius immenſe bonitatis et
potētie in liberando. Qd enī xp̄s crucifixus poten
tiſſimum ligaret mortē moriendo deſtrueret ⁊ occi
deret ⁊ ſepultus infernuꝫ ſpoliaret fuit immēſe po
tentie ſignum. Sed etiam hoc fuit immenſe ⁊ exceſ
ſiue clementie ſignum ꝙ pro ſuis nequiſſimis inimi
cis a morte liberandis dignatus eſt mori. Hoc enī
inexcogitabile eſt ꝙ morte que ſibi inferebatur li-
beraret inferētes a morte cū ꝓpt hoc debuiſſet for
tius vel potius ſcdm hūanum iudicium nos omnes
eterna morte condēnare hoc ipſo ꝙ a nobis ⁊ occa
ſione noſtri fuiſſet tam vili ⁊ crudeli morte occiſus.
¶ Nec credo ꝙ angeli de paradiſo potuiſſent hāc
ſummam clementiam cogitaſſe anteꝗ̄ fuerit eis re
uelatum. ¶ Fuit autem immenſe potentie et beni-
uolentie ſignum in iuſtificando. Si enim maius eſt
iuſtificare impium ꝗ̄ celum et terram creare ꝓpter
repugnantiam voluntatis ꝗ̄te ergo clementie quā
teꝗ̄ fuit potentie ſaluare et iuſtificare impium ſum
mam impietatem perpetrantem ⁊ ſaluatorem et iu
ſtificatorem occidentem ⁊ Et ideo illud immēſe cle
mentie fuit ꝙ effectu illius ſumme impietatis vo-
luerit nos ab omni impietate iuſtificare cuꝫ ſecūdū
humanū iudiciū debuiſſet ſi nunꝗ̄ alia interueniſſet
culpa nos penitus reliqſſe ⁊ ad nichilum redigiſſe
qd idē eſt q̄ſi penit⁹ nos relinqret in nichilum re-

digeremur aut illã neq̃tiã nõ iniuſtificationẽ ſed in penam ordinaſſe eternã. Hoc ergo ſũme potẽtie ꝛ clemẽtie fuit ꝙ nos iuſtificauit merito ſue paſſiõis q̃ ꝑcreata eſt a neq̃tia nr̃a ꝛ merito neq̃tie noſtre. Hec oĩa inaudita ꝛ mirabilia ſunt diligẽter ruminanda ꝛ omni admiratiõe digna ꝛ deficit ibi omnis ratio ꝛ intellectus ꝛ non modicum ſuccenditur affectus. ¶ Apparuit etiam ibi ſumma potentia in reſurgendo. Planum eſt enim ꝙ a mortuis reſurgere ꝛ maxime per ſe vel mortuum reſuſcitare vtrunq; eſt infinite potentie ꝛ vtrunq; ibi fuit quia reſurrexit ꝛ aliquos ſecum ſuſcitauit qui venerunt in ſanctam ciuitatem ꝛ apparuerunt multis. Sed et hoc fuit immenſe clementie ꝙ dignatus eſt non ſtatim reſurgere ſed pro fide noſtra aliquantulum differre ꝛ pro nobis mortuus ꝑmanere vt ipm̃ fuiſſe veꝝ hominẽ crederemus fideliter. Nec nimis diſtulit vt et ipm̃ eẽ deũ verũ credamus et alios ſuſcitauit vt ei redderẽt teſtimoniũ. Et ipſemet ꝑ quadraginta dies adhuc apparẽs in multis argumentis vt ei crederem⁹ diſtulit ad celũ aſcẽdere cũ om̃i dignatiõe ꝛ feruenti dilectiõe noſtram ſalutẽ operans ꝛ procurans. Non enim ſufficit ei mortalis et paſſibilis cõuerſari nobiſcũ ſed ꝛ glorioſus ꝛ immortalis per quadraginta dies manifeſtiſſime apparere apoſtolis et eos de regno dei docere. O amor q̃ntum deuz noſtrum Jeſum ſignaſti nobiſcũ q̃ nõ videt' poſſe ſeparari a nobis et nos viliſſimam ſaniez dignat' cuz tanta ac talia diligẽtia ſibi per fidẽ ꝛ amorẽ vnire. Manifeſtata eſt etiã ibi ſũma potentia in magnificando. Magnificauit eñ eũ in conſpectu regum et principũ q̃ tamẽ in ↄſpectu dei fuit ſemp magnus et iſtud ſcꝫ chriſtũ crucifixũ in conſpectu hoim̃ ma=

gnificare ⁊ oib⁹ ſup extollere fuit ſumme potentie. Quare: Quia fuit contra ſapientiā grecorū contra ſcandalū iudeorū contra ydolatriā romanorū contra ſeuitiā tyrannorū contra oēm aſtutiā demoniorū ſupra oēm rationē ⁊ itellectū ſcilicet credere hoiem crucifixū eſſe deū. Et iſtud fuit ſumme clementie eius q nos fecerit ſibi credere imuo etiam eum credere deū contra oēm duriciā ⁊ nequitiam noſtrā nos ad ſe ſua intima virtute trahēdo ⁊ ideo ſummas gratias ⁊ grates ei debemus quia non fuit currētis neq voletis ſed dei miſerentis. Quid eni ſibi fecim⁹ q nos in eum pluſq reliqui crederemus. Fideliter ergo et cum omni timore ⁊ honore ſeruiamus ei perfecto corde ⁊ animo volenti ⁊ iubilemus et cum totis pcordijs noſtris qr nobis indignis luxit cū iocūditate ãmirabile lumē eius et dulciſſima ſuauiſſima ⁊ amabiliſſima claritas eius irradiat intima mētis ⁊ tenebras conuertit i lucē eleuat cōiūgit deificat ⁊ reſoluit. Ex his ergo manifeſte apparet q ſūma potentia et ſūma clemētia dei refulget in paſſione dñi nr̄i ieſu xp̄i. ❡ Nunc reſtat videre qualit ſumma ſapientia relucet ibidē. Et quis nō ſufficiamus neq ſciam⁹ oia enarrare tamē aliqua de multis ad cōſolationē noſtrā dicam⁹. Sapiētia eius ſumma in hac paſſione apparet in gratiſſima correſpōdentia in omnibus myſterijs redēptionis a culpa. Nam ſicut prima mulier de virginea carne ſumpta et facta ſeducta eſt ſic chriſtus de virgine natus crucifixus eſt. Et ſicut illa accepit de ligno vetito et dedit viro ſuo de quo facta erat ſic chriſt⁹ in ligno crucis eſt paſſus voluntarie et hanc paſſionē matri ſue de qua natus fuerat cōmunicauit cuius aiam doloris gladius pertranſiuit. Vſq eni ho

dic ignoraui quare dñs nr̃ Jeſus xp̃us voluerit il-
lã dulciſſimã matrẽ ſuã ſibi aſſiſtere ⁊ ſecum tam im
menſo dolore affligi cum bene nobis ſufficeret ſua
paſſio. Sed vt video hoc ſumma clementia ⁊ ſũma
eius ſapientia exigebat q̄uis eſſemus indigni. Et
ſicut eua ſeducta eſt volendo eſſe ſicut deus ita paſ
ſus eſt homo deus. Et ſicut illa de latere viri facta
fuit principium noſtre damnationis quia virum ſi-
bi conſentire fecit ſic xp̃us latus aperuit vnde vir-
tus ſacramentorum emanauit. Et ſicut illa vidit li-
gnum qd erat pulchrum viſui ⁊ ad veſcendũ ſuaue
ſic xp̃us cõſputus eſt in vultu ⁊ amaritudine fellis
guſtatus. Et ſicut illius pedes currunt ad lignuꝫ et
manus extenduntur ad fructum ſic chriſtꝰ pedibus
⁊ manibꝰ eſt in cruce affixus. Illa ambitioſa iſte hu
millimus. Illa vero inobedientiſſima iſte vſqꝫ ad
mortẽ obediẽtiſſiſſimꝰ. Cõtra appetitũ ſciẽtie dei
ſapientia condemnatur. Illi erant ambo nudi cum
peccauerunt Chriſtũ vero nudũ crucifixerunt. Vbi
hoĩes poſt culpã ſe abſcõderũt a facie dei hic xp̃us
dñs deus noſter poſt mortẽ in ſepulchro abſcondi-
tur a facie hominũ. Illi deſcenderũt ad ymũ ad la-
borandũ hic deſcẽdit ad infernũ ſpoliandum. Sic
apparet aperte ⁊ manifeſte qualiter in hac beatiſ-
ſima paſſione glorioſiſſima ſũma dei ſapientia cla-
ret. ¶ Et in omnibus iſtis non ſolum dei ſapientia
ſed etiam ſumma dei dignatio clemẽtia demonſtra
tur ꝙ ipſe voluerit pro comeſtione illiꝰ ligni lignuꝫ
crucis aſcendere ⁊ pro extẽſis ad fructum manibꝰ
manus ſuas eleuare in cruce ⁊ huiuſmodi que ſupe
rius dicta ſunt. Hoc enim fuit ſumme et ineffabilis
ſue clementie. Nec credo ꝙ tanta dignatio poſſit
creatura aliqua comprehendi ſꝫ credo ꝙ in ipſa an

geli et ſcti vere excedūtur et ſupeffundunt ab illis immenſitate clementie vt pote ſicut piſcis in mari et ſi non ſit ſimilitudo perfecta. Accedamus ergo cariſſimi ad cor altū et in illa ꝓfunditate benignitatis immēſe totalr̄ immergamur. Accedamꝰ cum fiducia ad xp̄i latꝰ et intremꝰ ipm̄. Accedamus cariſſimi accedamus et moriamur cum ipſo. Accedamus obſecro accedamꝰ quia ad amplexus eiꝰ brachia ſunt extenſa. O bone Jeſu quid feciſti ꝙ me tm̄ amaſti? Quare dn̄e quare? Quare dn̄e Jeſu? Quid ſum ego? Non ſum dignus vt intres ſub tectum meū q̄to magis vt moriaris propter peccatum meum ſed tm̄ dic verbo et ſanabitur aīa mea? Quare ad ip̄am ſanandā vis emittere aīam tuam? Sufficit dn̄e ſufficit verbū tuū. Quare tam ignominioſo et crudeli morte effundis ſanguinē tuum Solo verbo angelos celos et totū hunc mundum creaſti? Quare tot doloribus tam dura et crudeli morte me nequiſſimū ſeruum redemiſti. Sonet obſecro cariſſimi fratres in auribꝰ veſtris vox illa dn̄i noſtri Jeſu xp̄i immo ſonet in intimis cordis vr̄i. Attēdite ⁊ videte ſi eſt dolor ſimilis ſicut dolor meꝰ penetrent cariſſimi etiā iſti dolores intima noſtra et corda noſtra iſtis doloribus gladientur. Accedamus ad latꝰ eiꝰ et ſugamꝰ ſanguinē eiꝰ qr̄ hoc beneplacitū eiꝰ eſt. Nō faciamꝰ ipm̄ talia fruſtra pati nō ꝑmittamus hunc ſanguinē effluere ſuper terram. Fiāt ergo corda nr̄a receptacula et vaſa ſanguis dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i et eiꝰ inebriati doloribꝰ dicamus. Nobis autē abſit gloriari niſi in cruce dn̄i noſtri Jeſu xp̄i crucifixi. Qd̄ nobis ꝯcedat qui viuit ⁊ regnat ⁊c. ¶ Quod in paſſione dn̄i excitetur ⁊ inflāmetur cor hominis ad ſeptem opera miſericordie.

Capitulum.xv.

Um tamē per ea q̄ dicta ſunt in paſſione
dñi nr̄i Jeſu xp̄i / multipliciter poſſit nr̄a
cōtēplatio regulari et perfici nunc quali=
ter in eadē ad actionē excitemur et diri=
gamur reſtat aliqualr̄ intueri. Et qꝛ actiue vite ſi=
ue int̄ alia opa mīe et pietatis ampli⁹ eloq̄a ſacra
cōmendauit ⁊ etiā qꝛ de illa actiōe q̄ ad verā affli=
ctionē ⁊ delectionē ſpectat:ſatis eſt ſup̄i⁹ tractatū
Jdeo ad p̄ſens aliis p̄termiſſis videam⁹ q̄liter
in illa paſſione dñica eſt excitatio inflammatio exē
plar ſpeculū illoꝝ mīe opeꝝ de quibus in Mat.
dñs noſter dicit ſe in iudicio diſceptaturū et ꝑ illis
eternum p̄miū largiturū ſiue redditurū. Uenite in
qui ēs benedicti patris mei ⁊c. Eſuriui ⁊c. Abſter=
gamus ergo cariſſimi caliginē ab oculis cordis no
ſtri et intueamur diligentiſſime illam beatiſſimam
paſſionē ⁊ videbimus clare qualiter in ipſa p̄dicta
opera eleganter relucēt. Sed primo videam⁹ q̄li=
ter ad ipſa complenda allicimur poſtea videre po=
terimus qualiter per ipſam in eiſdem operibus re=
gulamur. Si eñi cōſideramus qualiter domin⁹ no=
ſter eſuriuit et ſitiuit multū pro nobis multum mo=
ueri debemus vt eſurientes et ſitientes paſcamus:
vt ſibi in ſuis membris ſubueniamus. Et vt omnia
reducamus ad paſſionē Chriſti audiamus in euā
gelio ipſum Jeſum clamantem in cruce ſitio. Nam
ſi beati ſunt qui eſuriunt et ſitiunt iuſticiam cum ip
ſe fuerit plenus omni gratia et perfectione. Ipſe
maxime in hac beatiſſima paſſione noſtram iuſtici=
am eſuriuit et ſitiuit:quia quando moriebatur non
pro ea ſolum eſuriem / et ſitim ſpiritualem habuit
ipſe in cruce ſed etiam valde probabiliter credo q̄

corporalem famen / et ſitim / ſibi habuit / quia nocte
precedenti multum laborauerat et vigilauerat in
oratione / et poſtmodum in capture anxietate ⁊ de
mũz diuerſis flagellis et laboribus fatigatus / cir=
ca horã ſextam quando appetitus ſolet incitari et
intendi vel excitari et incendi. Fuit cruci affixus et
vſqꝫ ad nonam ieiunauit ibidẽ et dixit ſitio. Et ip=
ſi ei propinauerunt acetum / qđ cum accepiſſet in=
clinato capite emiſit ſpiritum. Nec eſt multum cre=
dibile ꝙ tũc virtute diuinitatis reſtiterit alicui ne=
ceſſitati ⁊ indigentie corporali / ſicut cum quadra=
ginta diebus ieiunauit: quia ipſi paſſioni expoſue=
rat ſe plene pro nobis in cruce. Sic ergo quia dñs
noſter Jeſus xp̄s eſuriuit et ſitiuit pro nobis mul=
tum alici debemus ad ip̄ȝ paſcẽdũ in membris ſuis
Peregrinus etiam fuit dñs noſter quia dixit immi
nente illa morte beatiſſima. Regnum meum non
eſt de hoc mundo. Etiam in cruce maxime peregri
nus fuit ⁊ alienus reputatus pro nobis: quia amici
et proximi eius tunc longe receſſerunt ab eo / ⁊ tan
quam peregrinus extraneuſqꝫ factus eſt fratribus
ſuis. Hunc ergo peregrinum fratres cariſſimi pro
nobis factum recolligamꝰ in mẽbris eius. Nudus
etiã fuit dñs noſter in cruce ꝓ nobis ipſuȝ obſecro
induamus in mẽbris eius. Ibi etiam apparuit vere
infirmꝰ doloribꝰ ⁊ anguſtijs plenus pro nobis ip̄m
viſitemus in membris eius. ¶ Captꝰ eſt pro nobis
⁊ captiuus ad crucem deductus in ea ſuſpenſus et
conclauatus ad membra ſua captiua et in carcera=
ta eamus. Sic ergo apparet qualiter in prehabita
paſſione fuit tanqꝫ verũ abiectũ allectiuum ⁊ exci=
tatiuũ ad p̄dicta opera minime complenda in mem
bris eius. Nũc videamus qualr̄ in p̄dicta paſſione

fuit exemplar motiuum ⁊ directiuū in operibus ſu
pradictis. Ipſe eñ eadem opera exercuit. Ipſe ei
latus ſuū aperuit ⁊ ſanguinē ſuum fudit ad ſitien-
tes potādos. Carnē ſuam in ara crucis igne ardo-
ris nimij amoris concremauit ad eſurientes paſcē-
dos. Et ideo in cena precedēti ſacramentum alta-
ris ordinauit ad nos reficiendum quodquidem ſa-
cramētum eſt memoriale dominice paſſionis. Naꝫ
caro ſua vere eſt cibus / ⁊ ſanguis eius vere eſt po-
tus ſicut ipſe dn̄s teſtatur. Si ergo de ſeipſo dn̄s
nr̄ ieſus fecit cibum nobis ⁊ potū quātomagis nos
plere debemus eſuriētes ⁊ ſitiētes non ſolū de ſup
fluis / ſed etiam de neceſſarijs noſtris. Si enim dn̄s
nr̄ dedit nobis carnem ſuam in cibum quātomagis
nos debemus dare ei in mēbro ſuo carnes beſtiarū
noſtrarum. Si eñ ſeipſuꝫ panē viuū qui de celo de
ſcēdit dedit nobis ad manducandū: quantomagis
dare ei debemus in mēbris eius panē mortuū q̇ de
terra exiuit. Si nobis dedit cibū ſpiritualem panē
ſcꝫ angelorū qui nos ſibi vnit et conuertit in ſeip̄m
quantomagis nos ei in mēbris eius dare debemus
vtrem vini vel lactis vermiū ſcꝫ nutrimentum. Si-
mus ergo cariſſimi fratres ſolliciti ad alēdos pau
peres xp̄i: immo ad alendū xp̄m in pauperib⁹ ſuis.
¶ Opus etiā hoſpitalitatis exercuit in ipſa cruce
Nam ibi erat quidā peregrinus qui iuerat viā lon-
ginquam et a xp̄o hoſpitium petēs ait. Memento
mei dn̄e dū veneris in regnum tuuꝫ: Quaſi diceret
Digneris dn̄e Ieſu xp̄e peregrinum recognoſcere
et in illo regni tui palatio recolligere. Mirū de dei
clemētia iam oblitus eſſe videt̄ quod alias dixit il-
li qui de eius hoſpitio interrogabat eum. Vulpes
foueas habent / ⁊ volucres celi nidos / filius autem

hominis non habet vbi caput ſuum reclinet. Sed quid? Non tantum non tardat ipſum hoſpitio recipere non ſub porticu nõ in ſtabulo ſed in ſeipſo: nõ cras: non poſt cras: ſed hodie mecum eris in paradiſo. O miſera hominum nequitia dñs noſter latronem recepit in hoſpitio ⁊ in ſeipſo / ⁊ nos in terrenis ⁊ lutoſis domibus etiã bonos recipere nolumus: ſed excuſamus nos ⁊ dicimus / forte ipſi ſunt latrones. Memẽto miſer homo ꝙ latronẽ domin⁹ ipſe recepit. Et ſi forte nõ potes quia ⁊ tu pauper es recolligere in materiali domo recollige ſaltẽ eũ in corde tuo ei compatiendo. Denudauit etiam ſe dominus noſter Jeſus xp̃s ad noſtra verenda operienda ⁊ nudus pepẽdit in cruce quantomagis perſonas noſtras nudare debem⁹ ad operiẽdum eum in pauperibus ſuis aut vt de nobis loquar cellaruꝫ aut lectorum angulos a ſuperfluis tunicis pro xp̃i pauperibus euacuare debemus. O quantum gaudium nobis eſſe deberet cum nos exuere poſſem⁹ ꝓ xp̃o vt nõ ſolũ ſupflua: ſed etiam nobis neceſſaria pauperibus largiremur. Ipſe enim pro me nudatus eſt ⁊ ego pro ipſo nolo indigẽtiã illã pati. Abſit a nobis hoc fratres cariſſimi / non ſolum noſtra ſed nos proximis noſtris immo Chriſto ĩ proximo largiamur quia ipſe ſe totum nobis dedit. Nam et ipſe nos infirmos viſitauit / ⁊ in cruce infirmitates noſtras et cunctarum infirmitatum noſtrarum: anguſtias ⁊ dolores ſuper ſe portauit. Sic cariſſimi fratres infirmos eius ſolicite viſitemus ⁊ eorum infirmitates in nos cõpatiẽdo ĩſimul recipiamus ſiue transformemus vt dicam⁹ cũ aplo Paulo. Quis infirmatur ⁊ ego non infirmor? Ipſe etiã dñs nr̃ ieſus ĩ illo triduo captiuos inferni adijt. Quõ ergo erit

ſic deterrimus ⁊ ꝓfundiſſimꝰ carcer quin ſibi viſite
mus captiuos immo in captiuis dn̄m noſtrū ieſum.
Totum em̄ reputat dn̄s noſter ſibi fieri quod amo-
re ipſius facimus membris eius. Omnium autem
iſtarū pietatū in dn̄o noſtro cōpulſiua cōſeruatiua:
et confortatiua fuit illa pietas qua pro ſuis crucifi
xoribus exorauit. Sic et nos noſtrā pietatē ⁊ miſe
ricordiā erga ꝓximū cōſeruare debemus in hoc vt
non ſolū nos offēdētibꝰ parcamꝰ et erga illos trā-
quillū animū habeamꝰ verūetiā ꝓ ipſis affectuoſiſ
ſimas ad deum preces fundamus. Quod nobis cō
cedat qui in trinitate ⁊c.

¶ Oratio valde deuota circa paſſionē dn̄i.

¶ Capitulum. xvj.

O Domine Jeſu xp̄e: o vere amice: o aman
tiſſime ſponſe fac lutum ex ſputo: et lini
oculos meos vt qui cecus ſum videre va
leam vulnera tua. Introduc me dn̄e ieſu
quāuis indigniſſimū famulū tuū in gazophilacium
veri tēpli vt ītueri valeā q̄d quantūq̧ obtuleris pa
tri ꝓ nobis. Fortaſſis aīa mea quāuis a te ꝟo ſpō
ſo multis iniquitatibꝰ viduata ſit: offerret tibi duo
minuta. Recipe me quāuis filiū ꝓdigū ad comedē
dum tecum vitulū ſaginatū aſſatum in cruce. O bo
ne et vere magiſter doce me theſauros ſapientie vi
liſſime mortis tue. Iterum atq̧ iterum domine ie-
ſu aperire digneris latus tuum / michi nequiſſimo
famulo tuo: vt oculi mei qui depredati ſunt animā
meam in tuo latere inueniant p̄dam meaȝ. O bone
Jeſu nimis ſaxeum eſt cor meū niſi emolliatur ſan-
guine tuo nimis diſtractum eſt cor meum / niſi re-
colligatur in latere tuo. O bone paſtor: ego ſum
illa ouis que perijt et errauit: pro qua in cruce po-

mia fuit dilectio tua / et in hoc apparuit abyſſus tue
ſcȝ immenſitas pietatis. Non em̄ in te video cauſam
mortis niſi ſupabundātiam caritatis. Nonne melius
erat bone ieſu / vt nō eſſem / q̄ȝ vt fact⁹ te occiderem
Et cur carnes meas non lacero pre dolore aut quō
me oīs creatura non occidit qui fui occaſio tue mor
tis? Nonne mirabile videtur me cogitare te tam no=
biliſſimū ⁊ benigniſſimū dn̄m pro me tā viliſſimo mor
tuū ⁊ non ſtatim deficere p̄ nimia triſticia? Et quō / ſi
nō eſſet tue cōtrariū voluntati / me materiali gladio
non occido pre dolore q̄ fui occaſio tue mortis? Cuȝ
pugna ergo magna me debes ſuſtinere ſicut ſuſtine=
rē aliquē inimicū meū corā oculis meis cum video q̄ȝ
toto corde occidere affectarē. Quis non auderē aliq̄
rōne. Nonne ⁊ hoc neq̄ſſimum eſt q̄ post tam admira
bile ⁊ fructuoſum tue paſſionis bn̄ficium nō ceſſo pec
care in conſpectu occulorum tuorum ac ſi tua paſſio
nihil eſſet. Te mihi dediſti ⁊ te renuo tenebras effu=
gaſti ⁊ ipſas incurro mundum abieciſti ⁊ ipſum eligo
vel elegi. An non vides patientiſſime dn̄e ieſu quod
ſemꝑ nitor facere tue cōtrarium voluntati ⁊ in facie
tibi reſiſto aperte? Si dicis nolo vt hoc facias. dico
volo ſi dicis volo vt hoc fiat dico nolo. ¶ Scio te do
minū meū ſummū bonū eē ⁊ nihil ego ſum ⁊ ad te ac
ſi nihil eſſes nō aſpicio ſed cōuerto cordis ⁊ corporis
mei faciem ad ea q̄ vana ſunt ⁊ aliq̄n ad que in con=
gruum eſt noīare ⁊ ſic eis cor meum amoris vinculo
colligatur. vt ad te cuius eſt neq̄at eleuari ⁊ hoc cer=
te deteſtabilis abuſio eſt. Sed nūquid bone dn̄e ieſu
voluiſti pro me fruſtra mori q̄ quē ſic care emiſti pro
nihilo ꝑdidiſti. Me tecum occidas ⁊ pariter tranſfi=
gas ne a te valeam amplius ſepari. ⁊ tecum poſſim
viuere ineternum. Amen. ¶ Oratio deuotiſſima

ſuiſti animā tuam. Ecce ego ſum agnoſce eam / in-
troduc me caulas vulnerū tuoꝛuꝫ. Tu autē dn̄e ie-
ſu xp̄e in tua paſſione me cuſtodias diligenter. Nā
ſine tuā morte moꝛioꝛ / ſine tuis vulneribus vulne-
roꝛ / ſine tuis conuicijs conuicioꝛ ſine tuis flagellis
virga non equitatis ſꝫ iniquitatis flagelloꝛ. Sꝫ qꝛ
neſciui pſeuerare in tua viliſſima paſſione ſuꝫ qua-
ſi in nichilū tam redactus: qꝛ ignominiaꝫ crucis di-
miſi ignominioſus factꝰ ſum: qꝛ ſtulticiā crucis re-
liqui: ſtultiſſimus ⁊ vaniſſimus factus ſuꝫ: quia in-
firmitatē tue paſſionis neglexi: infirmus factꝰ ſum
quia a doloꝛibus aculeoꝛū tuoꝛū receſſi ſpinis con-
cupiſcentiarum confixus ſum. Quid dicam? Niſi
coꝛ meū doloꝛibꝰ tuis aperiatur nefandiſſimis viti
js apiatur. Niſi ſciat latitare in vulneribus tuis a
latronibꝰ plagis impoſitis ſpoliaẗ. Naꝫ contra ſu-
peruacuā ⁊ vanā gl'iam auaritiā et inuidiā: odium:
ſiue iram ⁊ accidiā gulam et luxuriam: pfectiſſima
medicina / immo ſine qua nulla alia medicina eſt
paſſio tua. Contra ſuperbiā eius humilitas vanam
gloꝛiam eius vilitas auaritiaꝫ eius nimia largitas
et ſic de alijs. Ipſa eſt que ſepit aures ne audiā va-
na vel paua oculos claudit ne aſpiciam moꝛtifera
vel nociua os obſtruit ne loquela vel guſtu offēdā
Nares obturat ne circa odoꝛifera offendaꝫ manus
ligno affigit ne extendātur ad tactus vel opera vi
cioſa pedes conclauat cruci ne inutiliter vl' nociue
diſcurrāt. Ipſa fouet mutuam dilectionē auget in
ternaꝫ deuotionē eleuat ad ſupernā contemplatio
nē. Hāc ergo domine acerbiſſimā paſſionē ⁊ igno
minioſā da michi in ſponſā et indiuiſibili et indiſſo
lubili vinculo ipſaꝫ michi coniūge ſuper oēs mulie
res id eſt delitias et cōſolatiōes tēpoꝛales adama

ut eā et tamē ſepe alia ſuper inducta repudiaui eā:
nunc mō venio et requiro eā: ne queſo mecuꝫ agas
iuris rigore ſed tue clementie diſpēſatione. Hanc
ergo da michi dn̄e ieſu/ qꝛ hanc amaui hanc dilexi
hanc totis viſceribus concupiui ip̄a ſola michi ſuf
ficit ip̄a ſola me medullitus nutrit et reficit in hac
vita. Ipſa eſt vita mea/ conſolatio mea/ et delitie
mee/ ipſa lux et ſapiētia mea/ ipſa reducit et dedu
cit/ ſine ipſa deuio et erro/ ſine ipſa a portu ſalutis
declino. ¶ O bone Jeſu nihil a te peto in hac vita
niſi vt perfecte ſim tecum crucifixus in cruce. Cer=
te dilectiſſime dn̄e ieſu nolo viuere niſi moriar tecū
aut ergo da michi mortē temporalem aut in corde
meo imprime tuam mortem. Heu michi quare na=
tus ſum niſi dn̄m meū ieſum amplectar in cruce/ et
requieſcā in vulneribus eius. Magis eligo ad pre
ſens tecuꝫ crucifigi/ ꝙ tecuꝫ delitijs affluere. Hāc
tuam viliſſimā paſſionē volo: hanc peto: hāc totis
internis concupiſco medullis omnibus ꝑ ipſa abre
nūcio et etiā meipſm relinquo ip̄a ſit michi aīa mea
et corpus meū et oīs cōſolatio mea. Nā ſanguis
tuus inebriat me et dolores tui ſciderunt cor meū.
Dn̄e ieſu pro me feciſti celum et ſolē lunam et ſtel=
las: ignem: aerē: aquam: et terrā: aues: et piſces: be
ſtias: et reptilia: arbores: et flores: herbas: ⁊ olera:
aurū et argētū vniuerſa metalla colores diuerſos:
et lapides p̄cioſos. Sed qs de manibus tuis queſi
uit hec? Sine petitione ſine inſtātia hec omnia no=
bis dediſti et tota die affligo animam meā petēdo
ignominioſā mortē tuā et vix poſſuꝫ aliquā guttu
lā ipetrare. Scias dn̄e ieſu qꝛ oīa viſibilia michi
vileſcunt pro ip̄a tibi vniuerſa reſtituo et da michi
vulnera tua. Hec ſuper celū abilitāt cor meū ſuper

ſydera refulgent et illuminant intellectuƺ meū ſup ignē accēdunt affectum meuƺ ſup aerē fecundant ſermonē meum ſup aquam emolliunt animū meuƺ ſuper terrā ſtabiliunt ⁊ fecundant affectuƺ meum. Hec auibus beſtijs et piſcibus vtiliora fructibus / ſuauiora arborib⁹ et floribus ameniora argēto auro / et lapidibus precioſis precioſiora / immo certe hec omnia nō niſi vanitas eſt : vel ſunt reſpectu tue paſſionis viliſſime. Hanc volo domine Jeſu / hanc volo tribue michi in vxorē . Non peto pulchritudinem celi ſed ignominioſaƺ tui non mundi delitias / ſed tuas anguſtias. Cito michi domine Jeſu tribue eam nolo ſecum domine Jeſu ſponſalia facere ſed matrimonium conſummare. Cōſentiat i me domine ieſu quia conſentio in eam / et eſt matrimonium ratū. Intrēt cor meū vulnera tua et ipſa intrēt animā meā et erit matrimoniū conſūmatū. ¶ Sed quis ſū ego dñe mi ieſu vt a te in ſponſam illam audeā petere quā ſolā tuie intimis amicis ⁊ maximis ꝑ oīb⁹ amicitijs tuis cōiūgis? Sed quāuis nichil niſi vanitas et deteſtāda ſanies ſim p̄ſumo tñ de imēſa clemētia tua et ſi nō habeā puritatē et ſanctitatē matris tue vt digne tibi compatiar latronis tñ prauitatem habeo vt ſecum ad latus tuum crucifigi debeam. ¶ Magis in hac vita deſidero domine Jeſu cum latrone tecum in cruce aſcendere ꝙ̄ cum Petro Jacobo et Johanne / in montem transfigurationis tue cōſcēdere. Magis placet ad pñs oculo mētis videre te cōſputū ꝙ̄ transfiguratū et ſi nō ſum tanꝙ̄ velum nobiliſſimū in templo vt in morte tua ſcindar ſum tamē fetidiſſimum monumentum vt ad apertionē tui lateris aperiri debeam. Quid in me queris dulciſſime dñe ieſu? Si in morte petre

ſciſſe ſũt ego tamẽ durioꝛ ſum petra, Si enim terra
mota eſt et ego terreniſſimus ſum. Quid ergo ini-
quitatis deeſt ĩ me vt nõ indigeam tua moꝛte. Et ſi
celeſtis non ſim in tibi compatiendo nec queam cũ
ſole obſcurari tamẽ infernalis conuerſationis ſum
vt in hoc triduo moꝛtis tue a te debeam viſitari.
Non ergo dñe Jeſu te retrahat iniquitas mea quin
michi hãc nobiliſſimã ſponſam ignominioſam ſcili
cet moꝛtem tuam inſeparabiliter michi eius deſide
rio eſtuanti coniungas. Ipſa enim eſt pulcherrima
omnium mulierum id eſt excellẽtiſſima oĩm gratia-
rum. In ea fuit ſummus cultus dei ſũma dei digna-
tio ſũma dei ad nos diffuſio. Ipſa ſũma dei ſapien
tia et prudentia percuſſit ſuꝑbum tua potẽtia aĩas
de inferno tranſtulit in celum ſua poteſtate placa-
uit imo et donauit deũ cuius violeũ coloꝛẽ ample-
ctunt humiles et cõfeſſoꝛes lilij candoꝛem innocẽ
tes et virgines roſeum ruboꝛẽ amplectunt marty-
res in caritate feruentes qꝛ in ea fuit ſumma humi-
litas innocẽtiſſima virginitas et excellentiſſima et
exceſſiua caritas. Eius purpureum et coccineũ co
loꝛem admirantur angeli ac eius fragrantiſſimum
odoꝛẽ ſentiũt et ſuſcitant moꝛtui. Ad eius ſuauiſ-
ſimũ tactũ roboꝛant infirmi ad eius dulciſſimum gu
ſtum reficiuntur et conſeruantur perfecti. Talis eſt
filij hieruſalem et filie ſponſa mea et amica mea de-
ſideriũ aĩe mee. Ipſa inimicum meũ dyabolũ ſupe-
rat in me a mũdo me alienat carnem meam bene ca
ſtigat. Michi ergo abſit gloꝛiari niſi in cruce dñi no
ſtri Jeſu xpi per quem michi mundus crucifix⁹ ꝛc.
Eſt ergo michi quippe mi dñe Jeſu magna gloꝛia-
tio ꝙ ꝓ me celũ et ſydera et alias inferioꝛes creatu
ras feciſti. Sꝫ multo ſine cõparatione maioꝛ michi

gloriatio q̄ pro me dignat⁹ es mortalis fieri. Magna quippe gloriatio q̄ me feciſti ad imaginem et ſimilitudinē tuā ſ3 ſine comparatione maior michi gloriatio q̄ pro me formā ſerui accipiens factus ē ſimilis michi. Magna michi gloriatio q̄ tot beneficiis me gubernas ⁊ nutris. Sed ſine cōparatione maior michi gloriatio q̄ ꝑ me eſuriſti ſitiſti et fatigatus ſuper fontem ſediſti ⁊ multa incommoda ſuſtinuiſti. Magna michi gl'iatio q̄ cunctis aīalibus me ꝓpoſuiſti ſed ſine cōparatione maior q̄ ꝑ me te dn̄m omniū vni puelle ⁊ fabro ſubdidiſti. Magna michi gloriatio q̄ me ſi amicus tuus fuero honorificaturus es in celo tuo ſ3 ſine comparatione maior michi gloriatio q̄ ꝑ me adhuc peſſimo inimico tuo conuiciatus conputus ⁊ multipl'r illuſus es in medio terre. Magna michi gloriatio q̄ me ſi iuſt⁹ fuero ditaturus es in regno ſed multomagis eſt michi magna gloriatio q̄ ꝑ me pctōre i extrema paupertate fuiſti in ligno q2 qn̄tum ad guſtū cum ſitires fel habuiſti ⁊ acetū qn̄tum ad operimentum corpus habuiſti nudum qn̄tū ad reclinatoriū non habuiſti vbi reclinares caput tuū immo corona ſpinea fuit puluinar tuū. Magna michi gl'iatio q̄ ſi gratiam vſq ad finē habuero me delectatione es iplecturus vniuerſarū delitiarum paradiſi ſed multo michi maior gloriatio q̄ ꝑ me tuo contēptore ⁊ pleno oī abhōinabili ſanie ipletus es ineſtimabilibus anguſtiis et doloribus morte turpiſſima ꝯdēnatus i caluarie loco. Magna mihi gl'iatio q̄ ſi angelice vixero in terris angelis es me ſociaturus in celis ſed multomaior michi gloriatio q̄ ꝑ me dyabolicam vitā3 ducēte cum latronibus es crucifix⁹ in terris cum impiis ⁊ iniquis aſſociatus ⁊ deputatus. Michi ergo ab-

ſit niſi in cruce Ieſu xpi gloriari. In quo debeo glo-
riari niſi in ſummo dei mei honore ſumma dei mei
erga me gratia ſine dilectione et dignatione? Hec
autem ſunt plene in cruce. Michi ergo abſit gloria-
ri ꝛc. ¶ Si enim precioſa eſt in conſpectu dñi mors
ſanctorũ eius quia patiunt̃ ꝛ moriunt̃ ꝓ ipſo q̃to-
magis debet eſſe glorioſa in cõſpectu nr̃o mors dñi
nr̃i Ieſu chriſti cum ipſe patiatur ꝛ moriat̃ pro no-
bis. Igitur gl'iari nos oportet in cruce domini nr̃i
Ieſu xpi. Sed heu heu audi iterum clamantẽ ieſuꝫ
et dicentem longe feciſti notos meos a me poſue-
runt me abhoiationem ſibi. Elongaſti a me amicũ
et ꝓximũ ꝛ notos meos a miſeria qui videbant me
foras fugerunt a me perijt fuga a me et non eſt qui
requirat aiam meaꝫ. Extraneꝰ factꝰ ſum fratribus
meis et peregrinus filijs matris mee. Suſtinui qui
ſimul ꝯtriſtaretur ꝛ nõ fuit q̃ cõſolaret̃ ꝛ nõ inueni
Nolite fratres cariſſimi nolite fugere nolite cruci-
fixum in medio latronũ ſolũ relinquere. Redite ob-
ſecro ꝛ eamus ꝛ moriamur cum illo oẽs fugerũt ſo-
la dña mater remanſit cũ eo. Eamꝰ cũ ioanne ꝛ aſ-
ſociemꝰ dñam noſtrã ꝛ ſtemus iuxta crucẽ cum ea.
Si enĩ maria cleophe ꝛ maria magdalene aſſocian-
tur virgini matri bene poſſumus nos aſſociare ma-
tri ꝛ diſcipulo. Credo firmiter q̄ cum ioanne dice-
tur nobis. Ecce mr̃ veſtra de dña nr̃a et ei dicetur
ecce filij tui. Simus cariſſimi cuꝫ matre ſi volumus
filium cum matre lucrari. Non enim poteſt vnus ſi-
ne altero impetrari. Aſcendamus cũ eis in palmaꝫ
et apprehendamꝰ fructũ eiꝰ nã in ea cor virginis cũ
filio pendet. Nullus ſe excuſet in quocunqꝫ ſit natu
quia nullus eſt qui nõ inueniat in hac arbore ſuauiſ-
ſimũ fructũ ꝛ ſufficientiſſimũ nutrimentum. Nam ſi

pctõres illã acerbiſſimã ⁊ ignominioſam paſſionez conſidera ad deteſtandum peccatum ⁊ horrendum quia ipſe pro peccatis noſtris mortuus eſt. Si incipiens et penitens es conſidera illam paſſionem ad exemplum penitentie et ſatiſfactionem habendam Si es proficiens conſidera illam paſſionem ad eius effectus rimandum et ruminandum in quo multum proficit homo. Si es perfectus conſidera illaz paſſionem ad xp̃m et matri eiꝰ intime cõpatiendum et totum te in illam paſſionem transformandum. Si tu es in iuſticia conſummatus conſidera illam paſſionem ad dei dilectionem et dignationẽ erga nos admirandum. Nullus ergo ſe excuſe quin hic inueniat ſuum pabulum quin hic inueniat portum domicilium et centrum ſuum. Vos igitur quinq; ſtatus quinq; dñi nr̃i plagas cum eſtuanti deſiderio apprehendite in curam ⁊ ſollicitudinem continuam cordis veſtri. Ad nobis cõcedat Jeſus xp̃s crucifixus benedictus in ſecula. Amen.

¶ Explicit prima pars huiꝰ libri q̃ ſpecialiter tractat de xp̃i paſſione glorioſiſſima.

¶ Incipit ſecunda pars que ſpecialiter tractat de profectu hoĩs et contẽplatiõe de his videlicet que ad contẽplationẽ diſpoſitiua ſunt. Et primo. Qualiter homo poſſit amplius proficere et magis deo placere.

¶ Capitulum primum

VT homo poſſit ampliꝰ proficere et magis deo placere iſta decem que ſequuntur in ſe ſtudeat habere.

¶ Primo ſtudeat qualiter poſſit vł q̃tum poteſt ſe viliſſimuz reputare et indignuz omni beneficio dei. Sibi diſpliceat ſoli deo

placere cupiat. Ab alijs velit viles non humilis reputari. Et ex hoc ſūmā dei clemētiam recognoſcat q̄ cū ſtercus ſit viliſſimū in oībus īfideliſſimū ad immēſe maieſtatis iniuriā tā p̄ꝓptiſſimuꝫ dignatur in ſeruum ſibi aſſumere et qđ maius eſt adoptare in filium. Non eñi reputes magnum q̄ deo ſeruis ſed reputa maximum q̄ ipſe dignatur habere ſic inſufficientem et miſerum ſeruum. ¶ Scđo vt de nichilo de peccato vel ad peccatum inducēte et a bono retrahente doleat immo de quacunq̧ tribulatione iniuria et afflictione gaudeat. Inferentes intime diligat ſpecialē orationē ꝓ eis faciat deo inde copioſas laudes referat et ad regratiandum ei de tanto beneficio inſufficientem ſe recognoſcat quia quem diligit deus corripit et caſtigat et ipſe tribulationes ad deum nos ire compellūt. ¶ Tertio vt paupertatē ⁊ omnē penuriam propter Chriſtū diligat de temporalibꝰ niſi ſtricte ad neceſſitatē ſuam non requirat aut quocūq̧ modo appetat ſꝫ Chriſto capiti in pauꝑtate et in oīs cōſolatiōis corporalis deſectione ſe ſtudeat cōformare. Et hoc debet maximum reputare q̄ rex regum ⁊ dñs dñantiū xp̄us ſic ſeruum viliſſimum ſuis dignatur induere ornamentis vel veſtimentis et ſibi lutū fetidiſſimum ſimulare Ideoq̧ q̄to videt ſe ditiorē ⁊ in pluribus corporis conſolatiōibꝰ abūdare tāto debet intimius et ꝓfūdius cōtriſtari cernēs ſe eo magis xp̄i ſimilitudine elongatum. ¶ Quarto vt in bonis et in indifferentibus alterius potius q̄ ſuam ſtudeat apimplere voluntateꝫ immo ſemper ſuam in exterioribus actibꝰ ſtudeat abnegare aliorum beneplacita affectans cum omni vigilantia in licitis adimplere. Et ſi hoc circa oēs facere debeat ſuoꝝ tamen ſuꝑiorum de-

bet precipue obedire beneplacitis ⁊ ea totis viribꝫ
⁊ viſceribus amplexari q̄cūq̄ dixerint honeſta eſſe
aut velle fieri. Si ergo aliqua intimauerint debet ꝑ
poſſe ſuo cū magno deſiderio effectui mancipare.
¶ Quinto vt nullum q̄tūcunq̄ miſeruꝫ deſpiciat
ſed potius erga oēs materno moueatur affectu et
ſic omnibus intime ꝯpatiat̄ ſicut mater vnico filio
ſuo pre dilecto oēs eoꝝ miſerias reputat eſſe ſuas.
Et ſicut ſibimetipi debet oībus ſ̄ tamen poteſt ſub
uenire. Et q̄uis erga oēs in cōpatiēdo ⁊ miniſtrā-
do debeat maternaliter ſe habere debet tñ omnes
tā q̄ patres ⁊ dños reuereri. ¶ Sexto vt nullum iu
dicet de peccato cum ignoret quid diuina gratia in
aīa operet̄. Sed ſi aliqueꝫ ꝑ ſigna aliqua manifeſta
compererit peccatorē plus de pctō doleat q̄ ſi vul
nus proprio corpori milleſies inferret̄. Recogitet
etiam ꝙ ꝑcioſior eſt aīa q̄ ſic letaliter vulneratur q̄
omnia corpora vniuerſi ſcꝫ tam hominū q̄ celorum
inq̄tum corpora. Et ideo ſicut corpus meum ama-
re vel cuſtodire vellem ſic immo multomagis debe-
rem proximum cum omni diligentia cuſtodire et a
pctō retrahere oratione exhortatione et exemplo.
¶ Septimo vt bonuꝫ proximi ſicut ſuum diligat ⁊
ſicut mater in bonis filij iocundatur ſic in bonis om
nium viuentiū debent iocundari ⁊ maxime de his q̄
ſpiritualia ſunt et ad ſpiritualia inductiua et ſic ac
ſi ſua eſſent debet aliorum bona procurare et pro-
curata ſolicite promouere ⁊ ſemper debet plura et
maiora de proximo credere q̄ valeat intueri debꝫ
nichilominus de bonis temporalibus proximi non
modicū cōgaudere. ¶ Octauo vt nichil preter de-
um diligat: ſed pure propter deum vt in omnibus
ſolus deus ſinceriter diligatur ſine ſocio: nec ali-

eſſat quantacunqꝫ ſanctitas alicuius aut beneficio rum immenſitas nec aliquem diligat amore ſingu larí ſed amore communi / vt ſcȝ caritate omnes in deum referens magis diligat melioreȝ. ¶ Poteſt tamen beneficia pro beneficijs rependere et pro be nefactoribus ⁊ propinquis ⁊ precipue parentibus orationē deo ad ſalutē animaruȝ effundere ſpecia lem. ¶ Nono vt quicquid faciat ⁊ quibuſcunqꝫ ne gocijs implicetur deū tñ ſemꝑ actu in corde habe at ⁊ nichil aliud ꝙ honorē ſuum in omnibus actua liter ſeu habitualiter intēdat ac ad hoc precipue ni tatur vt ſic ſemꝑ p̄ſentē deum intelligat ac ſi ipſum qui vbiqꝫ eſt preſens in ſua videret ſubſtantia ⁊ eſſē tia ſicqꝫ eum timeat ⁊ reuereatur ⁊ immenſo amore in ipſum feratur eoqꝫ prout poteſt in via fruatur ⁊ in ipſo et non in alio requieſcat. ¶ Decimo vt ſi predicta aſſequi poteſt eſſe magna dei beneficia re cognoſcat. Debet tamen et ceterorum beneficiorū innumerabilium ſecundum ꝙ poteſt reminiſci ⁊ pre cipue ꝙ ſua eum voluit ymagine inſigniri / eiuſqꝫ naturam aſſumere / et ſe pro ipſo morti tradere.

In via ſibi in cibum in gloria: in premium tribuere ſemetipm̄. Et quia nondum aſſequutus eſt eū in p̄ mium tandem in via aſpiciat eum in patibulo ſicqꝫ ſibi cōpatiatur ac ſi om̄ia eius vulnera in ſuo corde ſuſtineret. Et de hoc p̄cipue dolere debet ꝙ tot vi det fruſtrari beneficio tā immenſo. Cernat eum de niqꝫ in altari exhibitū ſibi in cibū ⁊ potum om̄is ſa poris ſuauitatē habentem ⁊ in ipſo toto affectu de lectat⁹ clamet et dicat. Dñe Ieſu xp̄e qui es panis vite ita me de te ſatiare dignare vt nichil preter te eſuriā: ita me de te inebriare digneris vt nichil pre ter te ſitiam. Tene dñe mētē meam ne interuenien

DOmine ieſu xp̄e cor meū tuis vulneribus ſau
cia ⁊ tuo ſanguine inebria mentē meā vt quo-
cunq; vertā ſemꝑ te videā crucifixū ⁊ q̇cquid aſpexe
ro in tuo ſanguine michi appareat rubricatum vt ſic
in te totus tēdens nichil p̄ter te valeā inuenire nihil
niſi tua vulnera valeā intueri. Hec michi cōſolatio
tecū mi dn̄e vulnerari: hec intima ſit michi affectio
ſub te aliquid meditari. Nō quieſcat cor meū bone
ieſu donec inueniat te cētrū ſuū. Ibi cubet: ibi ſuum
terminet appetitū. Amē. ¶ Meditatio ꝯpaſſiua in
paraſceue doloris quē tūc habuit btā virgo maria.

¶ Capitulum tertium.

STabat iuxta crucē ieſu mater eius. O domina
mea vbi ſtabas? Nunquid tantū iuxta crucem
Immo certe in cruce cum filio ibi crucifixa eras
ſecum. Sed hoc diſtat quia ipſe in corpore: tu autē
in corde. Necnon ⁊ eius vulnera per corp⁹ eius diſp
ſa ſunt in tuo corde vnita. Ibi dn̄a lanceatū eſt cor
tuū: ibi ſpinis coronatum: ibi illuſum: exprobratū ⁊
contumelijs plenū: aceto ⁊ felle potatum. O dn̄a cur
iuiſti immolari pro nobis? Nunquid ſufficiebat filij
paſſio nobis niſi crucifigeretur ⁊ mater? O cor amo
ris cur conuerſum es in globū doloris? Aſpicio dn̄a
cor tuū ⁊ id nō cor ſed myrram ⁊ abſcinthiū ⁊ fel vi
deo. Quero matrē dei ⁊ ecce inuenio ſputa flagella
⁊ vulnera qꝛ tota conuerſa es in iſtis. O amaritudi-
ne plena quid feciſti? Cur vas ſc̄titatis feciſti vas
penalitatis. O dn̄a q̄re nō es ſolitaria in camera tua
Quare iuiſti ad caluarie locū? Non eſt tua conſuetu
do dn̄a ad talia ſpectacula properare. Cur te non re
tinuit pudor mulieris/cur te non retinuit horror fa-
cinoris? Cur te non retinuit verecundia virginita-
tis? Cur te non retinuit loci turpitudo multitudo

te vmbra terre a te vero ſole iuſticie ſeparet. Ma-
tri autē xpi oēm quā poterit reueretiam exhibeat
⁊ dicat. Dilectiſſime dñe Jeſu dignare me infirmū
peccatorē matri ſue reuerentiam debitaꝫ exhibere
Et tu clemētiſſima dña impetra michi vt ſue ⁊ tue
ſemper deditus ſim ſeruituti et tibi omni tempore
obſequar pura mēte ⁊ corde ⁊ corpore deuotis cō-
tinue tue benignitati aſſiſtam Amen.

¶ Qualiter hō in ſe amorē vł ad amorē dei ſe de-
bet incitare vł excitare ⁊ q̄tum poteſt cor ſuū vnire
vel ignire. ¶ Capitulum. ij.

Quia cor contemplantis nō ceſſat ſiue ceſ-
ſare nō debet inueſtigare quō ſui creato-
ris amore amplius inardeſcat propoſui
balbutiens ad hoc inducere aliquod indu
ctiuum. ¶ Primuꝫ ergo agnoſce o homo ꝙ nichil
eſt quod ad eius amorem tantuꝫ ſe inflammet ſicut
bñficioꝝ eius immēſa donatio. Hoc eñi ipſo ꝙ ipm
ad largiēdū tibi ineffabilia libeꝝ vł liberalē reco-
gitas ipm te diligere nimiū recogitare conuinceris
Quid eſt hodie quod magis incitet vel excitet ad
amorem quē diligi ⁊ amari? Hoc eñi faciunt quan-
tūcūq crudeles homīes quia diligentes ſe diligunt
q̄uis hoc erga ſuum creatorem inſtigante antiquo
ſerpente negligant adimplere. Cogita quicq̄d ve-
lis ⁊ inde creatorē tuū habebis non modicam ma-
teriam diligēdi. Accede ergo ad ipſum ꝑ hunc mo
dum. Debes non ficte ſed veracit̄ recogitare te aſ-
ſiſtere coram domino tuo. Ita eñi eſt vbi es ſicut eſt
in celo empireo ⁊ te eſſe ſuum ⁊ non tuum cogita ⁊
non dubites ꝙ ab eo quicq̄d ad ſalutē pertinet non
ad tuū damnuꝫ petieris impetrabis. Hec certe oīa
ſunt incentiua amoris. Quomodo diligis eum cu

ius es et qui paratus eſt omnia tibi dare. Nonne
multuz diligis eum qui aliquid tibi tribuit? Nonne
ergo magis eum diligis qui omnia immo etiam tibi
tribuit ſemetipſum? Si ergo te diligis quomodo
ipſum qui te fecit non diligis? Tu te deſtruxiſti et
adhuc deſtruis et te amas et ipſum qui te conſtruit
et reſtruxit et conſeruat non amas. Dic ergo do[illegible]
no dñe creatura tua ſum / et michi teipſum negare
nō potes. Sed ante ꝙ̄ procedas hec que dixiſti me
ditare et inflammare amore. Quis enim amplius
ſe continere poteſt quin ſtatim oībus oblitis in deū
ſe totum ꝓiciat non ꝑ partes dū cogitat dñm ſuūz
ſummū bonū delitias angeloꝝ premiuz btōꝝ homī
infirmo ꝛ corruptibili cuius miſeriam nemo poſſet
exprimere ſemetipm̄ negare non poſſe et quantun=
cunqꝫ ſit infirmus ſeu miſerrimus et pctōr ſi ad ipm̄
ſe cōuerterit et ipſum petierit obtinebit et hec nos
deſiderat petere et largiri cū dicit petite et accipie
tis. Neſcio quid amplius laboramus cur quotidie
non affligimus circa nichil cum poſſidere creatorē
omniū valeamus. Quid ergo amplius laboramus
et querimus? Si enim omne bonum ſic leuiter ha=
bere valeo: cur nitar plena miſerijs poſſidere? O
domine deꝰ meꝰ quid tibi niſi iniuriam facimus / ꝙ
te nobis tribuis ſic libenter? Si te habeamus nichil
tibi confert et tamen ſic nos diligis ꝙ te nobiſcum
eſſe delitias tuas dicis. Quare nos tantum diligis
vt libentius teipſum nobis tribuas ꝙ̄ aliquid aliud
quod petamus? Et certe nec ego volo de cetero ali
ud poſſidere ex quo debita petitione valeo poſſide
re deum meum. Ornabo me monilibus et ipſum
introducam in thalamum cordis mei / et ibi ſecum
de cetero requieſcaz. Bene ſcio ꝙ nihil aliud petiſ

et querit ipſe animam meam viſitare / et intrare de
ſiderat:et diu eſt ꝙ pulſauit doleo tamen ꝙ tantuꝫ
et tam diu carui tanto bono. Dic ergo ei. Scio ꝙ
pluſq̃ ego me diligis de me igitur amplius non cu
rabo ſed ſolum tuis delitijs inherebo: et tu mei cu-
ram habeto. Non poſſum intendere michi et tibi.
Et ideo permutatim tu intende michi et mee infir-
mitati vt ipſam ſubleues et ego intēdam tue boni-
tati vt in ipſa delecter. Et quāuis ego tecū lucrer
nimis et tu mecum nichil ſcio / tamen ꝙ libentius
mecum es et me conſeruas et promoues q̃ ego te
cum vt tua perfruar bonitate. Unde hoc? Certe ni
ſi ꝙ ego me odi et tu me diligis. Si autem domine
vellem diſcurrere per omnia tue dilectionis ſigna
deficerem quia nec bona nature:nec bona fortune:
nec bona gratie:nec bona glorie:ſi hominum et an
gelorū linguis loquerer exprimere poſſē Et ideo
hijs tacitis in tuum filiū pater eterne reſpirabo. O
quanta fuit erga hominē deꝰ meus tua dilectio q̃
eum tantū dilexiſti vt velles hominē eē deum et de
um hominē appellari. Quid dicas de ſexu fragili?
Ipſum tuū filiū de ipſo naſci voluiſti et qui erat tu
us vnigenitus et proprius voluiſti filium virginis
nominari ⁊ eē. Multum quidam dn̄e ſcd̄m vtrunq̄
ſexum exaltaſti genus hūanū qui tibi equalē filium
voluiſti hominē eſſe et filium mulieris. Non hoc di
lectionis ſignū voluiſti circa angelos demonſtrari
Non em̄ angelos ſed ſemen abrahe apprehendit.
Mirum ē certe quō pro tuo amore corda fidelium
vel filioꝝ hominū nō ſcindunt. Quid habuit deus
aliud facere q̃ cū peccauimꝰ in infernū profunduꝫ
nos deijcere et aliā nobiliorē creaturaꝫ ſi voluiſſet
in inſtāti creare. Quāta fuit iſta dei dilectio ꝙ poſt

ipſum dignatus eſt nos querere tam benigne / et
poſt eius offenſam nos amplius q̄ prius exaltare.
Quid fuit iſtud? Nunquid exaltationem meruit
culpa noſtra. Certe non ſed ne ad te fugerem⁹ am
plius humanam naturam tibi inſeparabiliter vni-
re voluiſti. Mira videtur tua dilectio deus meus
qui te odientes diligis et exaltas. Si ergo nos qui
nichil ſumus tantum diligis qui es ſummus quo-
modo nos miſeri te non diligimus qui es omne bo-
num? O cor meditantis quomodo in tam excellēti
dilectionis affectu non deficis pre amore. Quid in
hoc deus voluit niſi vt ſuo nos inebriaret amore?
Quāta eſt hec creatoris noſtri dignatio q̄ nos tan
tum deſiderat ſibi per dilectionis vinculum colliga
ri. Quomodo poteſt cor hominis aliud cogitare.
Ut ſic ergo nos exaltares deus noſter voluiſti par
uulus naſci vt nos beſtiales per peccatum celeſtes
faceres voluiſti inter beſtias in preſepio collocari.
O mira bonitatis diuine diffuſio. O deteſtabilis
noſtrorum excecatio oculorum. O glacies non cor
cur non liqueſcis ad hunc calorem. Heu michi ne-
ſcio per quam viaȝ deus amplius nos requirat ex-
quo ꝑ hanc nos non habet. Sed quid dicam? Chri
ſtus qui eſt receptaculum expulſorum voluit fuge
re in egyptum. Nunquid dn̄e Jeſu qui vbiq̄ȝ eras
fugere non indigebas? Non certe quia oēs inimi-
cos tuos in tua poteſtate tenebas. Sed hoc facere
voluiſti vt pro me patiens tuum michi manifeſta-
res amorē ⁊ ad te fugerē ꝓſecut⁹. O deus me⁹ bn̄
video q̄r totus es meus ⁊ me vis totalr̄ poſſidere.
Sed qd plura? Taceo vite tue ꝓceſſum q̄ totus es
dilectione plenus ⁊ venio ad alapas ⁊ conſputa.
Certe hoc dilectionis ſignum cor homis non ſuffi-

cit cogitare. Si eñ nichil amplius michi vnq̃ fe-
ciſſes nec etiã facturus eſſes: niſi q̃ deus eternus
in mea natura ſuſtinere voluiſti hec opprobria de-
berent totaliter tuo igniri amore. Quid eñ maius
deo ⁊ quid vilius peccatore? Et tñ tu deus pro pec
catoribus voluiſti a pctõrib⁹ cõſpui et illudi. O de
us me ns quid fuit iſtud qm̃ a creatura tua q̃ in mo
mento delere poteras ſic vilia toleraſti et dicẽtib⁹
te eẽ demoniacũ benigne reſpõdebas O ſũma tue
ma nifeſtatio caritatis qui talia ꝓ nobis a demõia-
cis audiebas Quid tibi tantum cure erat de nobis
q̃ te omni opprobrio ſupponebas? Sed tua nimia
dilectiõe hoc ſuſtinere voluiſti placide. O cor pluſ
quã lapideum / o cor / non cor / cur non accenderis
ex amore? Lapis calore ſolutus in es vertitur et tu
ad tantum calorẽ immutabilis perſeueras. Utinã
ergo lapideum eſſes non carneum. Et quid vero
mirabilius q̃ q̃ caro cordis lapide durior et inſenſi
bilior inueniť? Sed nõne dicit dñs q̃ auferet a no-
bis cor lapideũ / et dabit nobis cor carneũ? Immo
ex quo lapis citius immutať q̃ cor carneũ det lapi
deum cor carneũ auferendo. Ad verecũdiã noſtrã
dico. O cor nequiſſimũ: o cor inaniſſimũ: o cor infi-
deliſſimum cur te ſic odis? Cur te ſic laceras et con
ſumis? Cur te ſic fortiter diligentẽ non diligis? O
cor crudeliſſimũ cur mortẽ pluſq̃ vitã diligis? Cur
te querentẽ nõ recipis? O lapides ⁊ creature inſen
ſibiles flecte veſaniã cordis mei Certe dñe Ieſu ẽt
ſi me odires ex quo deus meus es et refugiũ meum
ſolus protector et gubernator meus te diligere de
berem quantomagis cũ me tãtum diligas et me ſe-
quaris tuis bñficijs fugientẽ. Nã tm̃ me diligis vt
te pro me odire videaris Nõne tu iudex omniũ vo-

luiſti pro me iudicari et mortē turpiſſimā ⁊ grauiſſi
mam ſuſtinere. O deus meus quid michi amplius
facere debuiſti? Certe ſi hoc michi feciſſet minimꝰ
ruſticus ipm̄ deberē diligere in eternū et ego nō te
diligā deū meuz meū. Nō dico ꝙ ſanguis effuſio q̄
tota fuit plena caritate ſed plane ſolus tuus aſpe=
ctus me inebriare deberet quantomagis ergo paſ=
ſio tua grauiſſima et ignominia plena. Certe me
totū voluiſti q̄ michi te totū tribuiſti. Et quis req̄=
rebat hoc de manu tua dn̄e mi? Cur tibi cure fuit
de tam viliſſima creatura? Certe nichil aliud niſi
tua maxima bonitas ⁊ immēſa dilectio hoc exegit
Nam ſi nos redimere volebas aliter facere potuiſti
ſed ſic facere dignatus es vt nos tuo amplius inflā
mares amore. O amor ⁊ deſiderium cordis / o dul=
cedo ⁊ ſuauitas mentis / o ardor inflammatio pec=
catoris / o lux ⁊ claritas oculorum / o aurū pulchra
ſimphonia o hoſtia deo patri odorifera o melliflua
guſtatio fluxꝰ ſanguinis / o amantiſſima palpatio
lateris o aīa mea o vita mea / o viſcera cordis mei
o medula oſſium vegetatio carnium ſenſificatio or
ganoꝝ intellectꝰ inſpiratio ⁊ exultatio mea. Cur
ego nō ſuz ꝯuerſꝰ totꝰ in tuū amorē? Quare aliq̄d
eſt in me niſi amor? Quō poſſū aliquid aliud cogi=
tare vel meditari? Et q̄d amore tuo dulciꝰ? Quid
ampliꝰ cupio? Cur ego nō ſū illo illaq̄atꝰ ⁊ captus
Undiqꝫ circūdat me amor tuꝰ ⁊ neſcio q̄d ſit amor.
Sed heu michi cur ſic inſenſibilis maneo ſine cau=
ſa? Cur vanitas pluſq̄ꝫ tu qui es veritas me allexit
⁊ allicit? Cur iniquitas pluſq̄ꝫ ſaluatoris mei beni=
gnitas me attraxit? Cur ſtercoꝝ odium pluſq̄ꝫ mei
creatoris ⁊ redēptoris amorē nimiuz adamaui. O
quātū dilexiſti hominē deꝰ meꝰ. Nō ſolū in cruce ꝓ

ipſo pati voluiſti ſed etiam apud īferos ipm̄ viſita-
ſti ⁊ tecū ad ſupos reduxiſti. Nōne potuiſti dn̄e Je-
ſu pro ipſo mittere aliquē angelorū niſi ipm̄ extra-
heres per teipſuꝫ. Cur vis hominem vbiqꝫ ſociare?
Cur in omni loco vis cuꝫ homine habitare? Quid
habet niſi vilia ⁊ mala ipſe homo? Cur ipſū diligis
ſic immēſe. Poſtq̄ꝫ etiam ſurrexiſti voluiſti adhuc
quadraginta diebus homini apparere / ſed et cum
glorificat⁹ eſſes veſci voluiſti pacē donaſti / ⁊ te ei
palpabilē tribuiſti. Sed dn̄e Jeſu nōne ſufficiebat
homini q̄ ꝓ ipſo fueras crucifix⁹ niſi ipm̄ de infer-
ni profūdo ⁊ infimo lacu extraheres? Videt̄ q̄ tm̄
hominē dilexeris vt ab ipō nolueris abſtinere. An
ignorabas q̄ de tam excellenti paſſionis beneficio
fueram⁹ ingrati. Etiam quos ſpeciales habueras
increduli extiterūt. ¶ Quō ergo nos potuiſti am-
plius intueri. O q̄ꝫ mirabilis eſt tua dilectio dulciſ-
ſime dn̄e Jeſu cū non poſſis ab hominibus ſepara-
ri. Nōne qui aſcēſurus eras ad dexterā pr̄is tui po
teſtatē homini dimiſiſti vt tecū velit habeat ī alta-
ri hanc poteſtatē ei anteq̄ꝫ mori inciperes dimiſiſti
ne amittere te timeret. Sed cur hoc facere voluiſti
cū miſſurus eſſes ſpiritū ſanctū. Cur ſemꝑ cū homi-
ne vis morari. Sed tuo corpori īcorporare nos to
talit̄ voluiſti ⁊ tuo nos potare ſanguine / vt ſic tuo
inebriari amore tecum vnum cor / ⁊ vnam animam
haberemus. Quid enim aliud eſt tuum ſanguinem
bibere qui ſedes eſt anime quam noſtrā animaꝫ tue
aīe inſeparabiliter colligari. Hoc ē certe quod vis
hoc certe eſt quod deſideras deus meus hoc eſt re-
demptor ⁊ domine mi quod tanto tempore procu-
raſti. Pro hoc enī ab infantia tua laboraſti. Hoc
nobis cōcedas qui ī eternū viuis ⁊ regnas. Amen

¶ Qualiter hō debet libenter deo dare cor ſuum.

¶ Capitulum tertium.

DOmine mi Jeſu tu te mihi dediſti et a me cor meum petis ſed quantum eſt hoc dn̄e mi qui ita excellēs es. Si eīm haberē cor vnū qd̄ ſolū maius eſſet q̄ ſi ſimul eſſent omnia corda filio℞ hoīm ⁊ oēs angelo℞ effectus ⁊ vt moralit̄ loquar maius eſſet ⁊ ꝙ plura ſpūalia et corporalia ſimul actu contineret vl̄ continere poſſet q̄ celū empireū ipſū totū ⁊ totaliter tibi tribuere deberē ⁊ adhuc tāto domino munuſculū paruū immo q̄ſi nichil eſſet quātomagis ergo illā paruam ſcintillā cordis q̄ habeo tibi dabo et totaliter in te ponā. Hoc eīm permaximum eſt michi ꝙ cor meum habere digneris. Nonne ergo ſtultus eſſem ſi illud applicarē de cetero alicui creature cū deus meus illud velit habere. Et iam in meipſo nolo ꝙ remaneat ammodo ſed volo vt totaliter requieſcat in te qui creaſti illud ad laudandū te. Melius eſt ꝙ cor meum maneat in eterna iocunditate in diuina maieſtate ⁊ immenſa bonitate q̄ in mea fragilitate, in tua ſcilicet deitate q̄ in mea iniquitate. Si hoc ha beres et contemplatiue cupis multum corde deſideres et multum ore poſtules et deſiderium anime tue tribuet tibi deus et voluntate tua non fraudaberis ſed mentem tuam eleuans in benefactoribus dulcedinis te preueniat tanq̄ corona lapidis precioſi ſemetipſo mentem tuam circundabit. Regula. Nullus eīm poteſt perfecte inuenire deum qui ſe perfecte non odit.

¶ Qualiter hō ordinet cogitationes ſuas ad deū ita ꝙ deum ſemper habeat in corde.

¶ Capitulum quartum.

O homo vis cognoſcere quō ad deū tuum dirigas cogitatū. Semꝑ cogitare debes te eſſe in ꝑ̄ſentia dei tui et ipſum ſemꝑ habeas in tuo cogitatu. Sup xp̄m autē pro te grauiſſime vulneratū q̄ſi ſemꝑ dirigas cogitatū et ꝙ ipſe ſit de⁹ tu⁹ q̄ ꝓ te talia paſſus eſt cogitabis Sepe etiā matrē xp̄i reuerēter q̄ eſt multorū ſolatium feſtinabis et quotiēſcūqȝ ad ipſaȝ tuū diriges cogitatū ipſam cogita matrē dei vt ſic quocūqȝ dirigas cogitatū deū tuū ſemꝑ habeas in corde ⁊ ſēper coram ipſo exñs ſuāqȝ admirās magnitudineȝ et tuam miſam recognoſcēs q̄tū poteris reſilies in teip̄m admirās non modicū ꝙ dignat rē tā fetidaȝ corā ſuis oc'lis p̄ñtare ⁊ te ad momētum patitur in ſua p̄ñtia cōmorari. Hec ſi faciens de hoc dono et de oīb⁹ alijs referas deo g̃ras. Et ꝙ ēt ei regratiari poſſis recogita magnū donū. Et hoc donū ſcȝ ꝙ in p̄ñtia ſua valeas commorari ſemꝑ et alia que tibi cōceſſerit dñs debes cū oī vigilātia cuſtodire ſēper cum magna auiditate inhiās ad maiora. Et ſi propter tuam miſeriam aut aliquaȝ occupationeȝ exteriorē cogitatū tuuȝ a ſua p̄ſentia abſentare ꝑpenderis vel reſpicis impeditū cū magna anxietate reuerti ſtudeas vbi eras ſcȝ ad preſentiam dei. Et hoc faciēs qualē proceſſuȝ habere debeas vnctio te docebit. Hoc tamen pro certo in te habeas ꝙ quicquid ſit de alijs ſemper debes te ad nichiluȝ redigere quantū potes et omniū peccatorū te infimum reputare et tam pro te q̄ꝫ pro alijs: a deo tuo tibi preſente cū omni humilitate veniam poſtulare ⁊ tuam cōſiderationē ſuꝑ hoc diligere poteris per hunc modum. Nunqȝ conſiderare vel cogitare debes / ꝙ alij peccatores taliter a deo ſint elongati /

quin ipſi ſepe ⁊ ſi non ſemper ad dn̄m ſe conuertant
in corde ⁊ quin dn̄m ſuum tunc intimis recogitent
ꝙ tu et clarius recognoſcant et quin reuerentia
maiori corā ipo aſſiſtant ⁊ maiorē ſuoruꝫ habeant
confuſionem peccatorū ⁊ humilius ſe ei preſentent
quin etiā maiori ⁊ ardentiori moueant affectu in p̄-
ſentia tanti boni. Et ſi hoc pleno corde non pote-
ris cogitare hoc ipſo deberes te ſupbiſſimum repu-
tare. Nec de cōgruo deberes huic tue ſuperbie pre-
ponderare conſcientias aliorum cuꝫ a ſapientibus
ſentiatur ꝙ ſicut contingit de bono ita et de malo
ꝙ aliquem defectum eſt in quolibet reperire quem
in alijs tam excellenter non poſſumus inuenire de-
bes tunc firmiſſime credere ꝙ ſuperbia ſit illud vi-
tium in quo ſingulariter tu credis ex quo non po-
tes tuam reſpicere prauitatē. Et certe ſi hoc eſt ve-
rum ſatis potes te infimum oīm reputare. Sed for-
ſan tua ſuperbia cogitatio dicet tibi quod hoc de in-
fidelibus cogitare poſſum ſcilicet ꝙ ſim eius infim⁹
qui nec deuꝫ etiam cognoſcūt. Sed audi ceca ſup-
bia. An ignoras ꝙ ſi deū recognoſcis ipſūꝙ te re-
demiſſe credis ſuo ſanguine p̄cioſo ⁊ contra eū ele
uaris in ſupbiā ꝙ graui⁹ peccas ꝙ ſi hec oīa igno-
raſſes? Nonne vbi cum pctō maior eſt cognitio ma
ior eſt cōtēpt⁹? Et nonne vbi maior eſt cōtēpt⁹ ma
ius eſt peccatū. Nulluꝫ ergo excipias o inſania ſed
pleno corde te humilians tuā miſeriaꝫ recognoſce.
Et ſi tibi tunc ſubrepat cogitatio ergo tu a deo re-
probatus hanc ꝙ citi⁹ excludere debes nec pmit-
tere aliquo modo tecū cōmorari. ¶ Timere tamē
debes nō modicū ⁊ altiſſimi dei ſuperextollere pie-
tatem ⁊ confidere in xpi vulneribus ⁊ in clementia
matris eius. Immenſa eſt enim mīa dei noſtri. Et ſi

vulgi deteſtatio mali? ¶ Cur te non retinuit clamoris vehementia ſtultorum veſania demoniacorum cater ua. Nec non cōſideraſti domina quia cor tuum [alie]natum totum pre dolore nō erat in te ſed in afflictione filij ⁊ in vulneribus vnici / ⁊ in morte dilecti. Non conſiderabat cor tuum vulgus: ſꝫ vulnus, nō preſſuram ſed fixuram nō clamorē ſed liuorem nō horrorē ſed dolorem. Reuertere dn̄a ad locū priſtinū ne cum percuſſione paſtoris: te etiam amittamus vt nō vna hora vtriuſqꝫ priuemur regimine. Non eſt conſuetudo dn̄a mulieres tali morte cōdemnari nec etiam cōtra te dn̄a ſententia eſt promulgata. Sed vt puto audire hec non potes qꝛ amaritudine repleta es totuꝫ cor tuum verſum eſt dn̄a circa filij tui paſſionem.

¶ O mira res tota es in vulnerib⁹ xp̄i totus chriſt⁹ crucifixus eſt in intimis viſcerib⁹ cordis tui. Quō eſt hoc ꝙ continens ſit in cōtento? O homo vulnera cor tuū ſi vis hanc intelligere queſtionē. Aperi cor tuuꝫ clauis ⁊ lācea ⁊ vita ſubintrabit. Non enim intrabit ſol iuſticie in cor clauſum Sꝫ o vulnerata dn̄a vulnera corda nr̄a / ⁊ in cordibus noſtris tuā ⁊ filij tui renoua paſſionē. Cor tuū vulneratū coniunge cordi nr̄o vt tecum tuis vulneribus pariter vulneremur. Cur hoc tuum cor ſaltem domina non habeo vt quocunqꝫ pergam ſemper tuo filio videam te confixā. O dn̄a ſi non vis michi dare tuum filium crucifixum nec cor tuum vulneratum / ſaltem queſo michi tribue filij tui vulnera contumeliaſqꝫ et illuſiones / ac opprobria / et illa que in te ſentis. Que enim mater eſt / que ſi poſſet a ſe et a ſuo filio non aufferret paſſiones et in ſuo poneret ſeruo. Aut ſi ſic inebriata es iſtis ꝙ nec ea vis a tuo corde / nec a tuo filio ſeparare: ſaltem domina illis ignominijs et vulneribus indigniſſimum

eſſent in te ſolo oīa pctā q̄ vnq̄ facta ſunt vel etiaꝫ poſſent de cetero ꝑpetrari in infinitū ſuperexcellit eius miā et tibi hec oīa ſi ad ſe recurreres propter ſuā pietatē largiſſimā cōdonaret. Si etiā tunc tibi ſubrepat cogitatio vtrum ſis in caritate an non timere proculdubio debes ſꝫ caue ne determinate in partem aliquam inclineris fideliter tñ age et de diuina miā ſemꝑ ſpera. Si eñ hoc egeris ⁊ tui conſideratione reputaueris teipſum pctōreꝫ nocte vndiq̄ obrutū ac de tanta tenebroſitate intenſe dolens ad fontē pietatis hūiliter conuerteris mentē tuaꝫ orietur in tenebris illis lux tua et eleuaberis dei noſtri dulciſſima pietate ad celeſtia cōtēplanda et ibi delicijs abundabis ⁊ dices cuꝫ propheta. Et nox illuminatio mea in delicijs meis. Qđ nobis p̄ſtare dignet ⁊c. ¶ Qualiter homo opere mūdo vel ad operandum plus in deo ferueat.

¶ Capitulum quintum.

SI attenderes o homo qualiter deus ad ymaginē ſuā te creare ⁊ formare voluit ⁊ pro te tot ⁊ taꝫ nobiles creaturas ꝯdidit ⁊ tuā aſſumēs naturā tam care te redemit ⁊ ñ ſolū vt ipſ habeas ī cibū ī pñti ſꝫ etiā teipm in futurū tibi in p̄miū repromiſit nunc naturam cōſeruat grām q̄ infundit ⁊ hec oīa ad ſuum facit honorē. Si etiam in ipm tēderes vt deberes ⁊ ei⁹ honorē appeteres vt quaſi tui oblitus pro nichilo te ſupponeres q̄cquid honoris cōſolatiōis aut tribulationis ſiue iniurie tibi cōtingeret ac ſi nichil accederet reputares totū laudē ⁊ gloriam referens creatoris. Et q̄tuncūq̄ et quandocūq̄ ali-

quid faceres ad dei honorē aīeqꝫ ſalutē vtrū diffi
ficile eſſet non iudicare deberes ſed cū impetu men
tis immo amore feruenti deberes ſtudere effectui
mancipare. Si eīm bene creatoris tui eſſes ſuccen-
ſus amore o homo nichil pro ipſo iniurioſuz nichil
difficile reputares oīa tibi leuia amabilia omnia
dulcia et ſuauia apparent et tam libenter hec om-
nia adimpleres ⁊ cum omnia perfeciſſes te tamen
quaſi nichil pro ipſo feciſſe crederes immo potius
defeciſſe teqꝫ ex hoc tantum exoſum haberes vt te
ipſum vix poſſe aliquatenus tolerare et cogitares
ſollicite quomodo poſſes maiora facere aut ſalteꝫ
perfectius eadem adimplere proponereſqꝫ in cor-
de tuo de factis et defectibus tuis grauiter flagel-
lari. Nam erubeſceres non modicum et doleres tā
altiſſimo domino tuo ſic miſerrime miniſtrare.
Quid plura dicam? Quanto plus proficeres tan-
to plus te deficere cogitares et amplius erubeſce-
res ⁊ doleres ⁊ maiori ſuccenſus ardore ſemper ma
iora reincipere conareris. Nunqꝫ enim de his que
ad honorem dei cerneres tuus poſſet refici appeti-
tus. Semper enim famelicus appareres. O mira-
bilis calor amoris qui ſic cito digeri facis ac tan-
dem conuertis in premium ſine fine. Non dubito
quin tunc nimio feruore ebuliret cor tuum ſummus
qꝫ haberes exoſum et q̄cquid ad momentum te ſub
traheret a ſeruitio dei tui. Semꝑ tamen videreris
tibi ad ſeruiendum deo tuo piger aliiqꝫ ſerui dei re-
ſpectu tui viderent̄ tibi prōptiſſimi ⁊ feruentiſſimi
apparerent ⁊ eoꝝ promitas ſed prōptitas tibi eſſet
in magnum gaudium ſed tua pigritia in merorem
verteretur. Accede ergo ad cor altum et in tuis
actibus exaltabitur deus tuus. Si enim habueris

cor infirmum et terrenum minima ſeuitia maxima reputabis et que quaſi nichil erūt tibi difficilia apparebunt et illa q̄ pro te aut pro vno amico tuo viliſſimo libēter faceres pro deo tuo altiſſimo facere grauaberis vltra modū dulcia ⁊ amabilia reputabis amara ⁊ amariſſima dulcia iudicabis. Oculus infirmus irradiatiōes veri ſolis iuſticie abhorrebit et ambulare in tenebris affectabit. De ſpūalibus viris triūphabis et te triūphari a demonibus ignorabis. Sed heu ⁊ ve tibi qꝛ iam beſtiis nō potes comparari. Utinā iumētis ſilis fact⁹ eſſes q̄ ſubeūt onera dñorum. Non poteris de culpa alios arguere et te tuis intimis neqtiis adiplere. Si ergo ſic ad ſeruiendum deo tuo habes man⁹ ligatas et pedes nō reſtat tibi niſi vt in exteriores tenebras pijciaris. A quo nos ipe cuſtodiat cui⁹ mia tot⁹ ē plenus orbis Amen.

¶ Qualiter homo ſe pfecte odiat vt deum perfecte diligat.

¶ Capitulum ſextum.

Quoniam ad dilectionem dei habendam impedit dilectio ſui et q̄to vna intenditur altera remittitur Jdeo vt perfecte poſſimus deum diligere debemus nos perfecte odire. Tunc autem perfecte te odis cum appetis ab hominibus pleno corde conculcari viliſſimum reputari flagellari deiici et quaſi ad nichilum redigi et hec omnia reputes eſſe pauca. Jn tuis iniuriis delectari et in tuis tribulationibus conſolari. Et non ſolum vis tibi hec ab omnibus inferri ſed etiam cupis eos credere te iſtis iniuriis et tribulationibus eſſe dignus. Hoc dico ideo qꝛ multi appetunt ſuſtinere aduerſa vt in eorum tolerantia ab hoïb⁹ ꝯmēdent. Tales āt non ſe odiūt ſ; diligūt et mercedē ſuaȝ prothdolor

tam recipiūt in hoc mundo. Tunc ēt ꝑfecte te odis
quādo nō ſolū vis ab hoībus cōculcari ſʒ etiā teipꝫ
tm̄ abhorres vt vix teipm̄ valeas tolerare et eſt ti=
bi abhoīabilis nimis et velles etiā a creaturis irra=
tionabilibus et inſenſibilibus inpugnari. Et cū ali
quid ꝓpter tuam neceſſitatē licet non cōtra deū de
lectabile tm̄ aut afflictiuū recipis contra temetipm̄
turbaris ſolū deū q̄ris ⁊ omnia renuis extra ipſum
Ad hoc donū ꝑmaximum ꝑuenire valebis ſi confi=
denter et ex corde ſepe petieris hoc a deo. Ex par=
te tamen tua poſſunt eſſe aliqua inductiua et diſpo
ſitiua ad donum iſtud. Primo conſiderare debes ꝙ
natus es in peccato et ex quo ab illo lauacro rege=
neratus es et purgatus et lotus poſtꝙ̄ vſum liberi
arbitrij habuiſti vſqꝫ ad hanc horaʒ q̄ſi cōtinue im=
memor abluationis patrie q̄ deriuauit a latere xp̄i
Jeſu et diuinā nō timēs nec reuerens maieſtatē in
cuius ꝑſentia exiſtebas temetipſum offēderis pluſ
ꝙ̄ aliquis crudeliſſimꝰ inimicꝰ. Quō ſi hec cogita=
ueris te non odibis? Et q̄d odiuꝰ niſi mala cōtra=
ria et nociua? Et quid peius ꝙ̄ ſe opponere ſūmo
bono? Quid cōtrarius ꝙ̄ ſanguinis xp̄i euomere=
medicinā? Quid eſt nociuius ꝙ̄ ſue aīe occiſio? Et
tu tibi talis fuiſti etiā pluſꝙ̄ valeas cogitare. De=
bes etiam cogitare ꝙ ꝙ̄to ab extrinſecis amplius
moleſtaris tanto magis tibi precluditur via ne va=
garis per deuia et affectuʒ amplifices creature ſed
vt in ſolo deo altiſſimo requieſcas. Quis ergo nō
odibit illius apertionem clauſure vnde poteſt exi=
re a deo? Certe tunc aperitur cum propria tribula=
tio non amatꝛ ſed ab aīo effugatꝛ potiꝰ volēdo requie
ſcere in ſtercore ꝙ̄ in deo. Cogitat ergo ꝙ ſoli deo
debetꝛ reuerētia et honor ⁊ ipe et in ſe et in ſuis crea

turis ſolus eſt diligendus. Et ideo ſi vere deum di-
ligis debes te honorari ⁊ diligi ab oībus abhorrere
Quō non abhorrebo michi attribui quod eſt dei?
Immo oppoſitum potius affectabo ne ſi medium
tenere vellem incurrerem extremum? O q̄ꝫ vtiles
ſunt iſte afflictiones extrinſece. Certe per ipſas ad
cognitionē miſerie noſtre deuenimus ⁊ ꝑ hanc co-
gnitionē noſtri ꝑuenimus ad cognitionē dei. Nam
q̄to quis magis eſt ſue vilitatis cognitor tāto ma-
gis eſt diuine maieſtatis inſpector. Quid ergo vti-
lius q̄ꝫ per hoc humiliari et celeſtia exaltari? Quis
ergo renuet ſe odire ⁊ ab omnibus conculcari Cer-
te neſcio niſi ſtultus. Si ergo times o homo que ab
hominibus inferuntur q̄tomagis timere deberes
que a deo influuntur? Sed ſi illa times certe iſta dili
ges ⁊ amabis. Nā iſte affectiones ſūt vie ad patriā
et materia magni boni. Conſolationes vero ſunt
vie ad penas et materia magni caſus. Iſte ſcꝫ con-
ſolationes aīam interficiunt et deturpant. Hec aūt
aīam lauant a maculis ⁊ purgant a ſcoria pctōꝝ
vt ſic dealbata ⁊ mundata videat deū ſuū. ¶ O de
us quis non appetit hoc habere niſi q̄ non appetit
te videre aut q̄ non appetit euolare. Et quō proba
bit aliq̄s eſſe verus tuus amicꝰ niſi q̄ pro te aduer-
ſa voluerit ſuſtinere? Nunquid ꝟa amicitia ꝓbat in
conſolatiōibꝰ ⁊ honoribus huius mūdi? Certe ſi ſic
pauci inuenirent mali qꝛ pauci ſunt ⁊ vix aliq̄d q̄ nō
appetāt cōſolari. Sed certe illi filij tui conceruunt
quos corrigere non deſinis. Nam ſemꝑ cum talibꝰ
cōmoraris. Non ergo hoc renuat ſꝫ diligat niſi qui
nō vult tāq̄ꝫ ſpecialis amicꝰ imo tāq̄ꝫ cariſſimus fi-
lius cum dn̄o habitare. Et hec nos ſemper ſtimulāt
et faciunt currere ad maiora faciuntq̄ꝫ conſcende-

re ad mõtana ⁊ ad celeſtia cõtemplanda. Hec ſunt certe q̃ ceteris patiẽtib⁹ mẽbris compati inſtruunt Quõ eñi primo iniurias paſſiões ⁊ dãna patienti cõpatiar q̃ ea nunq̃ pbaui? Propterea dicit apoſtolus ad hebreos. Non enim habemus pontificẽ q̃ non poſſit cõpati infirmitatibus nřis. Et hoc eſt q̄ in ſuo corpore fuit eas expertus ſicut ibidem innuit. Et nunc alijs non cõpatimur quõ cũ illo conregnabimus aut ſi membra mortua et inſenſibilia ſumus quid reſtat niſi vt de corpore excidamur. Aut dicito michi quõ tuo capiti chriſto pro te mortuo ſcies compati qui non pateris aut ſi non cõpateris quõ poteris ſibi conformari. Sed certe ſi nichil aliud te moneret hoc ſolũ deberet te facere auidum paſſionẽ. Quid peius aut magis mortiferum aut peſtiferum q̃ paſſionibus xpi nõ cõpati aut tanti beneficij ingrat⁹ exiſtere? Aut quid fructuoſius aut ſuauius q̃ illius paſſionis ex corde compaſſionem plenam gerere? Quod bñ nullus poteſt facere niſi qui iniurias paſſus vel expertus eſt. Aut dic mihi quid nobilius eſt q̃ aſſimilari filio dei? Quõ ſi nunc ei diſſimiles fuerimus per conſolationes et honores erimus ſibi cõfratres in regno dei. Minime? Quid enim abhominabilius quã videre pro me viliſſimo ſtercore dei filium in aſſumpta humanitate iniurias et opprobria ſuſtinere mortem turpiſſimam et grauiſſimam tollerare et ego velim ab hominibus honorari et delitijs affluere. O homo ſtercus et plusq̃ ſtercus pro iniuria quam ſibi feceras ipſe ſemetipſum ad talia iudicauit ipſe ſcʒ actor et iudex ſuper ſe reflexit iudicium amariſſimum ⁊ tu adhuc coram eo qui ſibi iniuriaris vis pertranſire immunis. Saltem coram oculis ſic pro te afflicti pre-

dendo merorem et corde te offer ad conſimilia pa=
tienda et certe non dubites ꝙ ex quo eſt ſufficien=
der punitus ſi hoc iterum ſuſtinere volueris et toto
appetieris corde non ſuſtinebis hoc quia non vult
vt pro eadem iniuria bis paſſio inferatur. Sed qđ
credis iniurias eſſe in honorem conuertet et quod
credis tribulationez eſſe in conſolationibus mutari
videbis ⁊ vbi credis eſſe dānum repies fructuz mul
tum. Et quanto iniuria maior tanto honorabilior
eris ⁊ quanto tribulatio ⁊ afflictio intenſior tanto
magis conſolaberis ⁊ omnia propter ipm̄ amiſeris
certe ipm qui eſt omnia poſſidebis. Si autē hono
rē appetieris deprimeris ſi ꝯſolationes tribulaberis
ſi temporalia pauꝑ eris. Qui enī aliud preter deum
appetierit ſe affliget immo etiam ſi ſe indebite dile
xit ſe occidet. Si aūt ſe odiens deū dilexerit ipz ple
narie poſſidebit. Unde qui deū diligit ipſū tunc ha
bet deum ita ꝙ ſi ſolum deū dilexit ipſum plenarie
poſſidebit. Unde quanto ꝑfectius deum diligit tā=
to perfectius ipſum habet. O ſtultiſſimi homines
quomodo hic oculos veſtros non ponitis ſi vultis
vos et omnia abhorere. Certe cū videritis vos poſ
ſidere cretorem olum ⁊ mens vr̄a in ipſo quieta fue
rit omnia mundanam vanitatem reputabitis ⁊ cor
pora vr̄a dum adhuc ſunt mortalia tanꝗ ſtercora
erunt vobis abhominabilia ⁊ ſicut qui auferret ſter
cus vel aliqđ abhorabile ab oculis vr̄is ſic qui vos
vſqȝ ad mortē affligeret. Et ſicut qui deteſtaretur
qđ abhominaremini gauderetis ſic q̄ vos deteſtan=
do iniurias ⁊ opprobria vobis dicerint et fecerint
exultabitis. Nā nichil poterit vobis euenire aduci
qr conſolatiōes et honores nō potuerunt vos deci
pere eo ꝙ de ipſis non curatis ſed eorū contrarium

appetitis. Aduerſitates ẽt non poterunt vos deci
pere qꝛ ipſas affectatis immo q̃to maioꝛ erit tribu
latio tanto maioꝛ erit conſolatio / qꝛ magis in hoc
caſu adimplebitur deſideriũ veſtrum. Non certe ſic
deberet eſſe. Quis ei non deberet gaudere ſi ſepa-
raretur a vanitate et cõiungeretur veritati? Nõne
hec omnia ſunt vanitas. Et quid eſt ꝟitas? Nichil
niſi deus. Et ideo omnia preter deum aut q̄ in ipm̄
tẽdunt abhoꝛrẽda ſunt. Si eñi ſic eẽs o homo ꝙ in
ſolo deo velles affici: et ſuum ſitires honoꝛẽ ꝛ te vt
dictum eſt non diligeres ſed odires / et ab alijs ap-
peteres cõculcari viam dyabolo obſtrueres vel ob
ſtruxiſſes vt ad te penit⁹ intrare nõ poſſet. In hoc
eñi concoꝛdant doctoꝛes ꝙ oĩs malicie cauſa eſt ti
moꝛ vel amoꝛ immo etiã cã ipſius timoꝛis eſt amoꝛ
ſui. Quõ ergo ex timoꝛe peccare poteris qui te de
ſiderabis affligi et cõtẽni et ab hoĩb⁹ cõculcari Et
quõ amoꝛe tui peccare poteris qui te perfecte odis
et creatoꝛem tuum diligis? Hec certe ſi habueris a
feditate ſeparaberis et ad perfectã innocẽtiã ꝛ ſan
ctitatis cõſummationẽ pertinges ꝛ qui aliquando
fuiſti ſeru⁹ dyaboli eris permaximus in regno dei.
Quid ergo aſſequi iſta tardas? Quare negligim⁹
hanc mẽtis perfectionẽ habere? Nunquid hoc do-
num excellẽtiſſimum negabit nobis deus ſi ab ipſo
illud poſtulare voluerimus. Certe nõ de hoc te cer
tifico ſicut poſſum immo libẽtiſſime hoc tibi dabit.
Nã dico q̃ tibi dabit pati qꝛ nõ oĩbus cõcedit hoc
ſed tribuet tibi velle pati. Et foꝛte ſi dignus fueris
etiã iſtud dabit tibi. Et ſi dicis nõ poſſum tm̃ labo-
rare vt ad tantã ſanctitatẽ venirẽ vt ſolum deuȝ di
ligerẽ et me ſup̱ omnia abhoꝛrerẽ et ab alijs vilipẽ
di appeterẽ, Et ego dico tibi ꝙ ad hoc nõ requiri-

tur iſte labor extrinſecus aut corpis valitudo / ſed potius ſollicitudo cordis / et corporis quies labor cordis et quies mētis. Non requiritur dico multus labor extrinſecus q2 per illum deſtrueretur / vel diſtraheretur hō interior. Labor tn̄ pietatis et hūilitatis ad hoc et ad omnia vtilis eſt dum tamē quietem mētis homo cuſtodiat. Nec requirit valitudo corporis q2 repugnat valitudini ſpūs. Requiritur aūt labor cordis in ſurgēdo et totaliter ſe euellendo ab iſtis infimis et ad celeſtia aſcēdendo. Et duz aſcēderis requirit quies mētis. Multū eñ abhorret deus cum q̄s eū deguſtat et ibi nō q̄eſcit ſed potius tanq̄ deus nō eſſet ei ſufficiēs redit ad amplexanda ſtercora et ſic inquinatus iterū vult dn̄m amplexari ſed hoc vni ruſtico facere nō auderes ergo ip̄m deū plus omni ruſtico vilipendimus. Et nichilominꝰ volumꝰ ꝙ in oībus ſatiſfaciat volūtati noſtre ſed nō eſt ita. Sed ſi impetrare volueris ſine repulſa hoc tam p̄cellēs donū q̄ alia ad ip̄z reuerenter cōſcēdas ibiq̄ȝ quieſcas et ſollicite roga eū vt amplius nō te p̄mittat redire ad vomitū. Et ſi ſic feceris nō dubito ꝙ ab illo ſplendore eterno illuminatꝰ tuas miſerias recognoſces ⁊ ſup oīa te odibis diuinā expieris bonitatē ⁊ oīa tanq̄ ſtercora reputabis ⁊ cōiūgeris amoris vīculo ſoli deo. Qđ ipſe nobis ꝯcedat q̄ ē bn̄dictꝰ ī ſcl'a ſcl'oꝝ. Amē. ¶ Qualiter hō oȝ in oī actiōe frui ꝯtēplatiōe. ¶ Cp̄m. vij.

Si homo bene inebriatus amore ſui creatoris eſſet nichil in omnibꝰ requireret niſi quō ſuo creatori poſſet diligentius et perfectius deſeruire et propriam penitꝰ q̄tū poſſet volūtatē abſcidēs ſolū que magis crederet deo placere cum impetu animi

aſſequi conaretur / et ſic in omnibus et per omnia
non que ſua ſunt quereret ſed que Jeſu xp̄i oblitui=
ſceretur quodãmodo ſui ſolius memor dei. Hic ta=
lis ⁊ tantus pre feruore ⁊ amoris magnitudine vel
immẽſitate nõ multũ vt credo diſtingueret int̃ gra
dũ ⁊ gradũ: vitam ⁊ vitã: ſtatuꝫ ⁊ ſtatũ: ꝑſonã ⁊ per
ſonam: tẽpus ⁊ tẽpꝰ: locũ ⁊ locum: ſed quocũqꝫ mõ
⁊ quacũqꝫ hora diſcernere poſſet quid amplꝰ ſuo
creatori placeret ſtatim ꝑficere conaret̃ toto animi
affectu tendens in deum. Quanto eñ creature ad
deum minꝰ reducunt̃ tanto ſibi vel ſeſe mutuo am=
plius vniunt̃. Omnino ergo communicans id ẽ ad
vnũ cõmune oĩa reducẽs / qđ facit quis cum nichil
requirit in omnibꝰ niſi honorificẽtiam dei ad quam
facta ſũt oĩa et ad hoc vniuerſa ordinata et in vno
creatore cõiungẽs quod veruꝫ eſt cũ vniuerſa ĩ deo
collocat ⁊ ſoluꝫ deũ in oĩbus intuet̃ oĩa cõmunicãs
⁊ in vno creatore cõiungẽs: ⁊ nichil in oĩbus niſi
deũ videret ſemp ſuſpirãs: ſemp anhelãs: ⁊ ad ſer=
uiẽdum deo ſuo in oĩbus totus accẽſus totus igni
tus nõ cõſideraret: quid ſibi ſuauius: quid dulcius:
eſſet ſed in omnibus quid deo ſuo amabilius? O
felix talis qui cum actiua contẽplatiuam haberet
quia ſic domino miniſtraret vt martha / vt tamen a
pedibus domini nõ diſcederet cum maria: ſic ſe an=
gelicis ſpiritibus niteretur conformare qui nobis
miniſtrando a diuina contemplatione non vacant
Quid enim eſt hoc ſcilicet domino miniſtrare: aliđ
niſi cum miniſtrat ſano / cum viſitat infirmum / vel
ſeruit infirmo ſemper in eis dominũ intueri et frui
deo in proximo. ¶ Aſſiſtẽdo ſeruit manum porri=
git proximum et cor ad deum. ¶ Proximo ſer=
uit non vt homini ſed vt in homine deo. ¶ Totum

me coniunge / vt tibi et filio tuo ſolatium ſic habere
ſocium penarum. O quaȝ beatus eſſem ſi poſſem vo
bis ſaltem in vulneribus ſociari. Nam quid eſt ma=
ius hodie domina quã habere coꝛ iunctum coꝛdi tuo
ꝛ filij tui coꝛpoꝛi perfoꝛato? Nonne coꝛ tuum plenuȝ
eſt gratie illius. Et ſi apertum eſt gratia illa non de=
currit in coꝛ ſibi iunctum. Et filius tuus gloꝛia bea=
toꝛum quomodo ſi perfoꝛatum eſt coꝛpus eius / non
emanat illius dulcedo gloꝛie in coꝛ ſibi iunctũ. Non
enim intelligo aliter poſſe eſſe ſed timeo ne ſimꝰ ali=
quando longe ꝛ credamus eſſe pꝛope. O dña quare
michi qđ peto non tribuis? Si te offendi pꝛo iuſticia
coꝛ meum vulnera. Si tibi ſeruiui nunc pꝛo mercede
peto vulnera. Et vbi eſt dña : vbi eſt pietas tua : vbi
eſt immẽſa clementia tua? Quare facta es michi cru
delis: que ſemper fuiſti benigna. Quare facta es mi
chi amara: que ſemper fuiſti dulcis ꝛ pia. Quare fa=
cta es michi auara que ſemper fuiſti liberalis et lar=
ga. Non peto a te domina ſolem neqȝ ſydera : ſed pe
to vulnera. Quid eſt hoc ſi de iſtis vulneribus es aua
ra. Aut a me domina vitam auferas coꝛpoꝛalem.
Aut coꝛ meum vulnera. Verecundum enim ꝛ oppꝛo
bꝛioſum eſt michi videre dominum meum ieſum vul=
neratum ꝛ te conuulneratam dominam ꝛ me ſeruum
villiſſimum pertranſire illeſum. Certe ſcio quid faci
am vel tibi ſine ceſſatione vel intermiſſione cum cla=
moꝛe ꝛ lachꝛymis tuis pedibus pꝛouolutus poſtula=
bo pꝛoclamabo ꝛ ero nimium impoꝛtunus. Aut hec
michi tribues aut ſi me percuſſeris vt recedam tamẽ
ſtabo / et tua ſuſtinebo flagella donec ero vndiqȝ vul
neratus / nec aliud a te niſi vulnera peto. ¶ Si au=
tem ſine percuſſione blandiri volueris / perſeue=
rabo conſtans: et tua recipiam blandimenta. Et ip=

ſemp refert ad Jeſum qui dicit. Quod vni ex mini mis meis feciſtis michi feciſtis. ¶ Et ideo cum in lecto videt proximum infirmum ſibi videtur quod videat Chriſtum ſuuz ac per hoc nichil ſibi difficile nichil ſibi abhominabile / nichil ignominioſum eſti mat facere pro infirmis ac ꝑ aliis deſolatis ſed om nia dulcia: oia ſuauia: oia amabilia iudicabit: cum ſic i proximo miniſtrat xp̄o. Credo ſine p̄iudicio ꝙ qui ſic vt dictum eſt feruēter ꝛ diligēter xp̄o in pro ximo miniſtraret pure propter xp̄m tēdens in xp̄m ꝙ plus mereretur et virtuoſius moreretur / ꝛ a deo ampli⁹ approbaret̄ ꝙ̄ ſi proprio corpi xp̄i miniſtra ret. Et hoc ſi patere poteſt. Unus eñi peſſimus hō ſi videret xp̄m eſſe in vno lecto ꝛ bene cognoſceret eū ꝛ nō eſt dubium ꝙ ſibi feruēter ꝛ diligenter mini ſtraret ſed ſibi id eſt xp̄o in ꝓximo cuz tāto feruore et diligētia miniſtrare non poſſet: niſi perfectus vt credo: immo vt ita loquar et pluſꝗ̄ ꝑfectus. Et iō cū toto animi conamīe hāc gratiā habere conemur ¶ Quis de cetero abhorrebit leproſuz declinabit infirmum negliget deſolatum cum in eis intuemur Chriſtum et plus ibi poſſumus mereri ꝛ deo place re vt probatum eſt: quā ſi etiam miniſtraremus ipſi Chriſto. Indicabo tibi ſponſa quē diligit aīa mea ¶ Certe in infirmaria iacet ibi anguſtiatur ibi do lore grauatur vl' torquetur. Curre et ſibi miniſtra / ſibiqꝫ compatere infirmanti. Cur inſtas ſpōſa quo tidie vt ſponſi oculo ocularis. Accede ad leproſuz et oſculare eum quia ibi iacet. ¶ Cur ſponſa miſe ra pre ſponſi amore languere te dicis et ipſum quo tidie nudū diſcalciatum et afflictum ante te vides tranſire et negligis / et etiam non compateris ei. Et ſi nō poſſumus fratres omnibus preſtare obſe-

quia: quia multi ſunt indigẽtes ſaltẽ omnibus cõis
paſſionẽ donemus et in omnibꝰ cõſideremus xp̄m
Credo firmiter ꝙ ſi xp̄m neglexerimus in ſceno vel
in terra ꝙ ipſum non habebimus in celo. Audi q̄d
ipſe dicit. Infirmus eram ⁊ non viſitaſti me ⁊c. Ite
maledicti ⁊c. Et bene noſtis ꝙ non ſunt hec verba
mea / ſed ineffabilis veritatis. Timeamus ergo fra
tres hanc ſententiam qui totiens neglexi mus eum
¶ Non interrogemus eum de cetero nec dicamus
ei: vbi iaces / vbi cubas / in meridie quia iam noui-
mus locum. Scimus enim eum in infirmaria iacere
Non autem reſtat niſi preſtare obſequium.
¶ Audite obſecro conſilium meum et non aſpicia
tis ad factum meum. Quid enim vult vt dixi cum
actiua contemplatiuam vitam habere vt ſuum do
minum in omnibus contempletur videtur michi ꝙ
hec via ſit breuis et bona: videlicet vt ſe totum re-
colligẽs intret ad cor ſuum et intima cordis ingre-
diẽs ſe reſoluat in deum vt nichil nec videat nec ſẽ
tiat niſi deum / et tunc aliquomodo ſic deificatus ⁊
tranſformatus in deum ad quocunqꝫ ſe vertet ni-
chil niſi deum conſiderabit et quid opis faciat non
homini ſed ſoli deo facere exiſtimabit. ¶ Et dum
hanc formam habebit vel tenebit in omnibus deus
videbit et in labore actiuo contemplatiua fruetur
Et ſi contingat immo quia continget ab hac nobi
li forma diſcedere ad ipſaꝫ ſtatim nitatur homo re
dire ⁊ hoc totiens faciat ꝙ quaſi in habitum ducat
et hoc magis honore et diuina largitate quam ali-
qua induſtria impetrare credat. Et hec omnia ni-
mis difficilia tibi videntur ſaltem ad hec conare vt
ſemper et in omnibꝰ queras facere quod ſit magis
honorificum deo conforme Chriſto vtile tibi ⁊ pro

ximo afflictiuū ⁊ ignominioſum corpori proprio. Quod ipſe nobis cōcedat q̄ eſt bn̄dictus in ſcl'a ſeculorum. Amen.

¶ Quoddam delectabile ⁊ alectiuum. ¶ Capitulum. viij.

Anima mea liquefacta eſt vt dilectꝰ locutꝰ eſt ⁊c. O mira ⁊ ieſtiabilis virtus amoris Deū īclinat ad terrā mētē eleuat ad patriā ⁊ deū ⁊ etiam vel hoīem ſimul ꝯglutinat ad glīaȝ deū facit hoīem ⁊ hoīem facit deū tp̄alē facit et'nū īmortale occidit mortale īmortale facit ⁊ ymū excelſuȝ ꝯſtituit iīmicū facit amicū ſuū facit filiū ⁊ abhoiabile facit glīoſū / frigida facit ignea / obſcura facit clara dura facit liq̄da. Nā aīa mea liq̄facta eſt ⁊c. O ꝟbū admirabile: o ꝟbū nimiū delectabile. Ego viliſſimꝰ et nequiſſimꝰ ſeruus tuꝰ dn̄e deus meus qui etiā nō ſuȝ dignꝰ aliqua tua creatura vocari nec eſſe quomodo ſum tibi tāte caritatis vinculo colligatus vt ad ꝟbū tuum pre amore fuerim liq̄factus. O ardor amoris q̄ intima mentis in deū infundis. Nā adamantina erat aīa mea et eius intima nimiū ſolidata nunc amore liq̄ſcit nunc extra ſe exit et in deū tota inter ſe diffundit proprium locum relinquit ⁊ in deū currit abſorbetur a deo et obliuiſcit̄ ſui. ¶ O amor q̄d tibi tribuā q̄ me feciſti diuinū. Viuo ego iā nō ego viuit autē in me xp̄us. Inenarrabilis eſt virtꝰ tua o amor q̄ lutuȝ in deum transfiguras. Quid ergo te potētiꝰ: q̄d dulcius: q̄d iocundius q̄d ⁊ nobilius obſecro? Bone amor qui terrena ponis in celum / deficio tui memor et facio me vniri dilecto. O felix amor qui nos facis lāguidos ſponſi noſtri amplexibus ſuſtentari. O deſiderabilis amor / qui ſummis delicijs repleſ egentes.

Sed ſi liquefacta es ad verbum eius o anima mea
quomodo ſuſtines amplexus eius / quomodo non
es conſumpta ad oſcula eius. Si liquefacta es ad
affatum eius quomõ non es abſorpta cum intras
per vulnera et per venas ad cor eius? Sed o mira
dulcedo et mira iocunditas vt ꝙ non meremur no-
minare poſſumus maſticare. Non mereor eſſe an-
cilla et facta ſum in delicijs cariſſima. Quis ſuffi-
cit tanti amoris etiam ſcintillam modicam intueri.
Quid eſt hoc? Neſcio capere nequeo inquit ſʒ ob-
ſtupeſco admiratiõe iocundior delectatiõe inebri-
or exultatione. Sed quid merui quid feci vt tanta
michi beneficia exhiberes. Te pſecutus ſum et in
te collocatus ſum tuam faciem conſpui et tu oſcu-
la michi tribuiſti / te vulneraui gladio / et tu me a
morte liberaſti. Te repleui dolore / ⁊ tu me gaudio
et conſolatione. Occidi te deum meum / ⁊ michi te
felicem vitaʒ tribuiſti. O mira mutatio dextre tue.
Nõ ergo mirum ſi ad verbũ tuum liqueſcit cor me-
um immo de cetero totus accendar et totaliter liq̃
ſiam vt in te totaliter ſim effuſus nichil preter te vi-
deam nec in aliud cogita dicta vel facta tranſeant
vllomodo immo mirum videtur quomodo non ſu-
mus ſic intenti ad te ꝙ ignoramus omnia preter te
¶ Si enim habemus te quid amplius volumus?
¶ In te ergo dulciſſime domine Jeſu q̃eſcat mẽs
noſtra et a te nec ad modicũ ſaperet. Stultiſſimus
quidẽ eſt tã nobiliſſimum ⁊ iocũ ïiſſimũ locuʒ exire
Quõ audem⁹ niſi dulciſſimuʒ ſpõſum inſpicere ne
ſubtrahat a nobis? Quid queſo nos mouet aliud
intueri? Nõne terrena ſũt ſtercora ⁊ hoc eſt ſummũ
bonum. Quõ omnia nõ deſipiunt ⁊ deſpiciunt quo
modo omnia non fetent ad preſentiam tanti boni?

O /o/o/ ſtultitia hominū impiorū/redite p̄uaricato
res ad cor. In vobis eſt regnū dei ⁊ vos pro ſanie
fetidiſſima inſanitis ⁊ dyabolicā ſeruitutē ſubitis.
In vobis eſt certe deus noſter cōuertimini ſup̄ eū
⁊ fruamini ipſo. Et quē pri⁹ contēpſiſtis nunc ⁊ de
cetero contēpti ſitis ⁊ hec ſit portio vr̄a. Qd̄ nobis
concedat qui viuit ⁊ regnat. Amen.

¶ Qd̄ ſit hō bn̄ ordinat⁹ in cogitatiōe/locutiōe/⁊
operatione. ¶ Capitulum. ix.

SEruus dei nōq̄ deberet nec aliud nec ali
ter cogitare loqui ⁊ operari q̄ ſi deum fa-
cie ad faciem videret. Nec eīn dubium eſt
ꝙ ſic eſt nobis p̄ñs deus ⁊ ſic nos videt ſi-
cut ſi eſſemus in celo ēpireo in ſede btē virginis q̄
uis non ſic influat hic ſicut ibi. Et iō quāuis eū nō
videamus ex quo ſcim⁹ eum eē iuxta nos ⁊ ēt in in
timis cordis nr̄i nō propter hoc debemus plus vel
minus vel aliter loq̄ aut facere q̄ ſi ſemp̄ viderem⁹
eum. Tantū eīn timeret ſeruus impatoris ſi ſciret
ꝙ impator eēt iuxta eum ⁊ videret eū et ip̄e impa-
torē videre nequiret quātū timeret ſi ipatorē vide
ret imo forſitā magis. Nullus eīn ſuus eſt q̄ non ti
meat proprie ꝙ videat̄ a dño ſuo. Vn̄ ſi ſciret ſuus
ꝓ certo ꝙ dñs ſuus nō poſſet eū videre nec etiā ſci-
re poſſet q̄d ſuus faceret nō timeret tūc dñm vt cre
do. Sꝫ ſi ſciret ſe videri a dño ⁊ dñm tamen videre
nō poſſet tunc multū timeret. Quanto ergo magis
dñm noſtrū timebimus q̄ nobiſcum ⁊ in nobis eſt ⁊
omnia intuet̄. Debemus ſemp̄ moueri timore reue
rētis deuotione amore et erubeſcētia peccatorum
Mirū eſt certe quomodo tā modica ſcītilla ſicut ē
cor meum nō abſorbetur totaliter ab immēſa boni
tate diuina et quomō ſeruus dei amore domini ſui

nō ſemꝑ inebriat⁹ incedit. Hoc credo fieri ſi illi bo-
nitati imenſe vellet applicare cor ſuū. Unde de hoc
non dubitet aliqͣs ꝙ quāto magis illi bonitati diui-
ne vellet applicare cor ſuū tanto melior ⁊ ꝑfectior
eſſet et qui i ſūmo bono cor applicare poſſet vt pe-
nitus oblitus omniū preter ipſum toto animi cona-
mine in ipm̄ intēderet vbiqꝫ quieſceret nō ſtatim a
tanto bono reſiliēs tunc credo ꝙ abſorptus dulce-
dine ꝯſūmaret in ſtatu. Tūc em̄ inter conſolatiōes
⁊ tribulationes vituperia ⁊ honores blandimenta
⁊ opprobria inſeparabilis ꝑtranſiret nichil ſitiens
niſi deum ſuum ⁊ ſolū eius affectans honorē. Tunc
cōphēſor dici poſſet potius ꝙ viator beatus non
miſer angelus non homo non pctōr ſed ſanctus.

¶ Et ſi ad hoc pertingere cupis o homo hanc bre-
uem regulam tene. Quicunqꝫ vult eē conſummat⁹
in ſtatu debet de ſua virtute totaliter deſperare et
plenarie ſe conuertēs ⁊ cōmittens in manibus pie-
tatis immenſe toto corde confidat de ipſa nichilqꝫ
quantum in ſe eſt omittens de contingentib⁹ fidelit
agat qcq̄d poteſt cernere ad ſui ꝑtinere honorem.
Sed ⁊ hoc in prefata regula ſcriptum eſt donū dei
ꝑ maximum. Et quiſquis hoc habuerit non a ſe ſed
a deo fideliter habuiſſe recognoſcat ſciens ꝓ certo
ꝙ ad hoc ꝑ ſe ē impoſſibilis ſed pronus potius ad
digna tormēta mortis eterne. A qua morte nos cu-
ſtodiat ille qui ē bn̄dictus in ſcl'o ſcl'oꝝ. Amen.

¶ De ordinatione ad proximum.

¶ Capitulum. x.

DE proximo accipe hanc doctrinam Unū-
quenqꝫ hominem de mundo reputa teip-
ſum. Et ſi hoc bene feceris et in corde tuo
bene impreſſeris non eſt dubium quin bonum ſuum

ſicut tuum diliges ⁊ quod ad ſalutem ſuaꝫ ſpectare videris ſicut pro te ſollicite ꝓcurabis oratione exhortatione ⁊ auxilio ⁊ quocunqꝫ mō poteris. Et cū ipſum videris bona dicere vl' facere repleberis gaudio ſicut ſi tu diceres vel faceres. Si autem ſciueris ipſum eē in peccato aut in aliquo ſpeciali vl' ſpirituali delicto vel defectu nimium ꝯdolebis et ipm prout poteris a malo reuocabis et induces ad bonum. De miſerijs autem corporis ſic compatieris ſibi ac ſi illas in proprio corpore haberes et ſic libenter ac diligenter ſeruies ei ſicut faceres tibi ⁊ etiam quia te debes odire illum autem diligere. Et ideo ſi te offenderit dicto vel facto non plus curabis q̄ ſi tu ipſe hoc feciſſes vel dixiſſes et eo amplius tibi placebit quia ibi eſt maior merendi materia. Et ſi quid feceris boni vel dixeris nō plus eleuaberis q̄ ſi alius feciſſet vel dixiſſet. Et ſi aliquem defectum non culpabilem feceris coram eis nō plus curabis q̄ ſi ī priuato vbi nullus vidiſſet feciſſes. Inde etiā ſequitur ꝙ ſi vnumquemqꝫ reputaueris teipſum ꝙ nullum ſpecialem habebis ⁊ qr oēs tibi ſingulares erunt nullum plus altero diliges niſi q̄tuꝫ noueris ipſum meliorem eſſe non qr tibi plus familiaris vel notus. Nec etiam circa quantūcūqꝫ bonū debemus affici ſed ſolūmodo circa deum ſiue in ſe abſolute ſiue etiam inquantum illi vel iſti tanta dona largitur Poſſumus tamen plus orare pro illis quibus ſumus magis obligati. Nec tamen ſic orandum eſt ꝓ illis vt alios dimittamus. Hoc autē ſolum appropriabis tibi ſcꝫ tuam culpaꝫ ⁊ defectus tuos ⁊ ꝙ te villioreꝫ oībus reputes et non ſolum tua ſed etiam aliena pctā reputes eē tua ⁊ pro ipſis veniā poſtulabis ſicut et pro tuis. Et ſi dicas quō poſſum oēs

hoīes eſtimare meipſum? Hoc te docet facere pfe-
cta caritas q̄ te eis coniūgēs vnum cum eis facit.
Hoc tamē clarius intuet᷑ ⁊ ad hoc faciēdū facilius
mouet᷑ q̄ cor ſuū in honorē dei totalit᷑ radicauit ni-
chil aliud nec in ſe nec in alijs q̄rens. ¶ Vn̄ hec eſt
via optima q᷑ q̄ vult deū ⁊ proximū diligere ſolum
dei honorē iniciat ⁊ cū magna auiditate q̄rat nichil
aliud intendēs in oībus. Qd nobis concedat deus
eternus Amen. ¶ Qualiter zelator aīaꝶ ſe or-
dinare ⁊ habere debꝫ. ¶ Capm. xi.

SIc debet eſſe modus et forma preparandi et
diſponendi vt poſſit quis fructificare in proxi-
mo ſine ſui detrimento quia ꝯtingit aut cōtin-
gere aliquando poteſt q᷑ in procuranda aliarum ſa-
lutem ꝓpria negligitur imo ꝓpria ſuffocat᷑. Cum
ergo vis ꝓ ꝓximo orare et p̄dicare lectionē legere
vel eius confeſſionē audire aut aliqua talia facere
Primo faciem mentis ad eternū lumen conuerte ⁊
ad eius ſplendorē. Confortare ſpiritu vt non p̄ua-
leat caro. Abſtine ab exteriori homine q̄ntum po-
tes vt ſolum ſis interior ad interiora ꝯuerſus. Tūc
eundē interiorē hominē in proximo ꝯſidera de eius
exteriori niſi inq̄ꝫtū ad interiorē ordinat᷑ nō curans
Tunc interior tuus homo ad interiorē ꝓximi con-
uertatur ⁊ vtriuſq̄ꝫ exterior in ſupradictis actibus
tanq̄ꝫ vanitas negligatur ne pro exteriori interior
ad vana trahat᷑. Ipſum ergo exteriorē ꝓximi hoīem
tanq̄ꝫ ſacculū ſtercorū relinquens ꝯſidera interiorē
ad ymaginē dei factum ſanguine xp̄i redēptū locū
ſpūſſancti habitaculū xp̄i dei virtutis ⁊ ſapiētie ſe-
dē ⁊ ad eternā beatitudinē poſſibilē. Tūc honoris
dn̄i tui ſitibundus ingemiſce ⁊ plora q᷑ eius ymagi-
nem vides denigrari p̄cioſiſſimum ſanguinē cōcul-

cari ſpũſſancti habitaculum pollui ſpõſam xpi pſti tui eius ſʒ ẽ deiici ⁊ totã ſuã btitudinem pro viliſſimis ſtercorib⁹ cõtẽpni. Mirũ certe videt quõ iuſti oculi poſſunt a ploratu ceſſare videntes tantam veſaniã in proximo immo ẽt fuiſſe aliquãdo in ſeipſo ⁊ tantam iniuriã deo ſuo fieri. Quis michi queſo dabit vt cũ mardocheo indutus ſacco pro tanta populi nece non iminẽte vt illa iudeoꝝ ſed iam fctã quotidie plorẽ imo continue vſqꝫ ad fores palacij vlulando incedens? Si enĩ ille pro corporali morte iudeorum tantum dolorẽ ⁊ triſtitiam propter nimiaꝫ plenitudinem caritatis publice pretendebat quomodo ergo miſer lachrymis impono quietẽ qui infinitam ſtragẽ video animarũ ⁊ deuꝫ meũ ꝓ nichilo reputari: Animetur hijs aĩa viri iuſti et dei ſui cõtemptum non ſuſtinẽs animaꝝ mortẽ abhorẽs conetur modis omnibus quibus poteſt animas a peccatis liberare. Quomodo poteſt dicere ſe deum diligere et eius amorẽ appetere qui eius ymaginẽ videt iacere in ſterquilinio et non curat? Aut quomodo aut cogitat ꝙ filius dei pro animab⁹ redimẽdis mortuus ẽ quomodo et ipſe ꝓ animab⁹ mori nõ cupit? Et maxime cũ videt xpi ſanguinẽ pedib⁹ conculcari quomodo q̃ſo poteſt hanc ſui dñi iniuriã ſuſtinere? Quõ ſe totũ nõ fundit in oratiõe quotidie clamat in predicatione aut ꝓximos inſtruit lectione vł eos audit in confeſſione vt hũc ſui dñi ſanguinem recolligere poſſit animas recolligendo et conuertendo. Quid plura dicam? Credis ne te eſſe habitaculũ ſpũſſancti qui vides ei⁹ tẽplũ latrinam fieri et nõ clamas ſʒ diſſimulas qui ſolũ tuam quieteꝫ requiris. Abſit. Quõ ergo credis te ſponſi amiciciam habere qui eius ſponſam ab adulterio non

cuſtodis aut adulterātē nō rephēdis cū facl'tas nō
deſit aut eam feſtinanter ad ſponſum non reducis.
Aut quō poteris eternaliter ſūmo bono frui q̄ vi=
des adeo cōtēpti vt ꝑ viliſſima ſanie cōmutet᷑ aut
negligat᷑ imo poti⁹ blaſphemet᷑ ⁊ tn̄ ab hoc ɔtēptu
negligis aīas remouere et ad ei⁹ amorē ɔuertere?
His auditis ſcindant᷑ obſecro corda noſtra et nul=
lomō tantā dei iniuriā patiamur. Fateor vt vos ad
aīarum zelum alliciam i corde meo iacere q̄d ſi cer
tiſſimus eſſem q̄ nunq̄ deberē perfrui deo meo ni=
chilominus ad honorez ſuum vellē libētiſſimū pro
q̄libet aīa peccatrice ſemel mori ita q̄ tot mortes ī
preſenti ſuſtinerem quot ſunt ī mūdo anime pecca=
trices vt ipſe cōſequerentur gratiam in preſenti et
gloriam in futuro quātomagis ſi ſecuz deberē poſt
modū gloriari? Iſta cariſſimi ſcʒ diuinus cōtēptus
et animarum interitus ſunt q̄ deberent nos in flam=
mare ad predicationes confeſſiones orationes et
ad bonorum exemploruz exhibitiōes nō vana glīa
non cordis iactantia non complacētia humana nō
aliqua vtilitas mundana. Solum ab aīabus ieſum
chriſtum crucifixum queramus empte ſunt enim p̄=
cio magno vt aut p̄cium reddant aut in emptione
permaneant. Inebriemus eas ſanguine nō curioſi=
tate vt ſic dn̄m noſtrum crucifixum cōcupiſcāt. Di=
cat quilibet noſtrū eis nichil iudicaui me ſcire inter
vos niſi dn̄m Jeſum et hunc crucifixuz nō certe ari
ſtotelis vel platonis philoſophiam. Illum enim re
puto hoc ſolū v̄bum dicere poſſe q̄ nichil e ꝓximo
niſi paſſionē xp̄i reqrit et in quolibet ꝓximo ſibi vi=
detur q̄ videat Jeſum xp̄m paſſū. Unde ſignant᷑ di
cit inter vos nichil me iudicaui ſcire ⁊c. Quid di=
cam? Non ſolum veſtra nō volo aut vobis placere

ſe blanditie cor meum vulnerabunt amore. Si autē nec quicquam dixeris: tunc cor meum vulnerabitur triſticia ⁊ dolore ⁊ ſic ſine dolore non recedam.

¶ Circa paſſionem dn̄i ſex ſunt conſideranda.

¶ Capitulum quartum.

Circa paſſionem dn̄i Jeſu: ſic pōt homo ſe habere vt cōſideret eā. Pri͛o ad imittādū. Scd̄o ad cōpatiendū. Tertio ad admirandū. Quarto ad exultandū. Quinto ad reſoluādum. Sexto ad quieſcendum. ¶ Pri͛o igit͛ eaꝫ conſideret ad imitanduꝫ hec eīm eſt ſumma ⁊ pfectiſſima xp̄iani imitatio. Hec eſt ſumma ⁊ pfectiſſima vita imitando xp̄m. Hec eſt ſumma ⁊ pfecta religio / ⁊ religioſa pfectio. Hec eſt regula ⁊ exemplar perfectionis oīs vite ⁊ virtutis / ſcꝫ xp̄m imitari in paſſione ⁊ morte. Sit ergo regula nr̄a viuendi paſſio ſaluatoris ⁊ tanto amplius in hoc ꝯſolemur quāto amplꝰ xp̄o cōformemur et tanto amplꝰ deſolemur quanto ab hoc exemplari ⁊ regula amplꝰ elōgamur. Sēp ergo q̄tū ī nobis eſt velimus ab oībꝰ ꝯculcari: deijci: vilipēdi: illudi pſequi flagellari: ⁊ in diuinis obſequijs ab oībꝰ exprobrari. Simꝰ nudi cū eo nudo ⁊ nichil penitꝰ capiamus habere imo habere aliq̄d ſit nobis grauiſſima pena ⁊ dolor īmēſꝰ nichil aūt habere plena exultatio. Abhorreamꝰ dulcia ⁊ delectabilia deguſtare ⁊ potius velimus vilibus ⁊ amaris cibari ⁊ deſideremus ꝙ q̄lꝫ cibaria felleū nobis potiꝰ q̄ꝫ melleū ferāt ſaporem q͛ ip̄e xp̄s felle ⁊ aceto fuit potatꝰ. Et vt breuiter dicā cōſideremꝰ q̄ pro nobis ſuſtinuit q̄liter in paſſiōibus ſe habuit ⁊ nos ꝑ modulo nr̄o quātū poſſumꝰ cōformemꝰ eidē Scd̄o deberet eā homo ꝯſiderare ad ꝯpatiendum. Debemus eīm ꝯſiderare ipius flagella illuſiones / ⁊ opprobria / ⁊ in corde noſtro ruminare / ⁊

cupio ſed nec etiā voſipos aut aliqd aliud cognoſcere me iudico ſed in omnibus ſolū dn̄z Jeſū ꝛ hūc crucifixū. Et bene dicit non iudicaui quia et ſi alia habitualiter ſciā ſic tamen ad hoc ſcꝫ ad xp̄i paſſionē ſum totaliter intentus vt meū iudicium ad aliud non flectatur. Poſſet autem aliud verbuꝫ aliter ad aiaꝝ conſolationem exponi id eſt tantū ſum in hac paſſione in deū inebriatus vt qcqd aliud offerat michi aut viſui vel guſtui ſeu auditui ſiue alijs ſenſui et quicqd ſit p̄ter iſtud totum reputo eē nichil qꝛ iam non delector iā nō glorior iā non morior niſi ī ſanguine xp̄i. Ad hunc em̄ totaliter ſum ꝯuerſus. Nō ſunt oculi mei pleni adulterio ſed xp̄i tormēto. Nō os meum plenū eſt detractiōe ſꝫ xp̄i paſſiōe. Et ſic de alijs ꝓſequere ſenſibus quicunqꝫ es q hoc dicere potes qꝛ longe eſt a me ꝟbum iſtud. Et ſi in verbis iſtis nō fuit hec intentio pauli ſi tamē intentio noſtra qꝛ non intēdo hic intētionē pauli exponere ſꝫ noſtram deuotionē excitare. Qd nobis cōcedat q eſt bn̄dictus in ſecula ſeculorum Amen.

¶ Qd aīa debet affici tm̄ amore xp̄i terrenorum vilitate contempta. ¶ Capm. xij.

Aīma rationalis ad ymaginem diuinam ꝓcreata inter deum ꝛ irrationales creaturas media conſtituta non ad infima per amoreſ ſe deberet inclinare ſed ſolum ſe erigere ad deū eiꝰ inebriata amore inferiorum vilitate contempta. Et ſi aliquam cōtingeret ſe vertere creaturam etiā equalem vtpote alium hoim aut āgelorū ſtatim deberet oīa ad amorē dilecti referre ſoluꝫ ad ſuū ſpōſū vnicū medullitꝰ ꝛ ꝑpetualiter tēdens nichil inueniens columbina ſpōſa in q niſi in ſpōſa requieſcat pes eius nec etiam appodiet aut adhereat vllo modo.

Nescit castissima sponsa viuere nisi cū sponso sicut
nec piscis nisi in aqua vel infra aquam ibi vacat vel
natat aīa delicata ibi delectatur ibi reficit inenar-
rabili ⁊ suauissimo nutrimento. Si quō exit statim
incipit palpitare statimqꝫ ad igneum flumē seu fluuiū
rapidūqꝫ redit extra ipm oīa suspicās mortē eē to-
ta liquescit ⁊ resoluit in dilectuꝫ. O amor quid facis?
Quid hoc amore nobilius q̄d vtilius q̄d suauius?
Et tamē oēs aut q̄si oēs negligūt hūc amorē. Nūc
hic dici pōt. Qui manet in caritate in deo manet et
deus in eo. Quod nobis ⁊c.

¶ Descriptio beatitudinis.

¶ Capitulum. xiij.

Accipe kmē frater sane verba q̄ de btitudīe di
cam indignus. Non sic puto eaꝫ posse descri-
bi tu tamen corrige. Beatitudo ē plena ⁊ intima in
deum resolutio. Beatitudo est summa exultatio de
honorificentia dei. Beatitudo est castissimus ⁊ eter
nis amplexibus sponsi cum sponsa vel sponse cum
sponso matrimonij ꝯsummatio. Btitudo est diuine
dulcedinis inebriatio sine fine. Btitudo est sol iusti
cie eternus. Btitudo est cuꝫ immenso desiderio ple
na refectio. Ad quē nos ꝑducat q̄ viuit ⁊ regnat ꝑ
eterna secula Jesus christus Amen.

¶ Oratio deuotissima. ¶ Capm. xiiij.

O Deus meus. o amor meus. o lux delectabilis
o suauissima irradiatio. o iocundissima con-
templatio o nutrimentum deificum pabulum sua-
uissimum sapidissimum degustatio indicibilis refe-
ctio. o mellifluum osculum et amplexus felicissim⁹
o indissolubilis coniunctio cordialis diffusio me-
dullaris transformatio o accensio amantissima in-
flammatio incentiua ebriatio sobrissima ⁊ liquatio

ſolidiſſima. O ſponſe meꝰ. O deus meus. O amoꝛ
meus o coꝛdis iubilus. o mentis ardoꝛ. o amoꝛis in-
cendium. o dulciſſimum ſolatium. o veriſſimuꝫ gau
dium. Irradia fulgoꝛibus animā meam dulciſſime
caſtitatis tue tranſfixam iaculo ⁊ amoꝛis facibus i-
flammatam ſapidiſſimis affectionibus tuis ⁊ amo-
re languentibus deſiderijs refice dulcoꝛatā Amē.

¶ Quedam notabilia. ¶ Capitulum. xv.

SI enim aliq̄s p̄nceps inuitaſſet aliquem
paupem ⁊ viliſſimū hominē ad cōuiuiuꝫ
abundans ⁊ delicatū in quo oīs ſufficiē
tia ⁊ ſuauitas repiri poſſet: q̄ repiri poſſꝫ
in aliq̄ creatura ⁊ ille viliſſimꝰ hō nauſea
ret ſup illo nobiliſſimo ꝯuiuio ⁊ ad ſtercoꝛa potiꝰ i-
hiaret deberet ſtultiſſimꝰ reputari ſic imo ſine com-
paratiōe magis ſtultus reputari dꝫ q̄libet homo et
pꝛecipue ſacerdos qui celeſtibus alimētis veſcitur
ſi coꝛ ſuū iſtis coꝛruptibilibꝰ applicat. Et ſic vt ſa-
piēs ⁊ delicioſus hō fetidiſſimā ſaniem nō ſolū non
appeteret ſed nec etiā videre vl' noīare vel audire
noīari abhoꝛreret ſic oīs vir pfectꝰ ⁊ ſacerdos pꝛe-
cipue abhoꝛrere deberet quicquid illas internas de
licias modo aliquo īpediret aut aliud Chꝛiſti habi
taculum modo aliquo macularet. Vñ oī cuſtodia
deberet cuſtodire coꝛ ſuū. O mira cecitas oīm im-
pioꝝ qui magis eligūt p̄cio aīe ſue a dyabolo eme-
re vnā fetidiſſimā conſolationē et viliſſimā q̄ ſum-
mā ⁊ excellentiſſimā conſolationē a deo gratis ha-
bere. Quis eñ non putaret ſtultū illum qui potius
vellet ab vno tabernario vinū coꝛruptū ⁊ fetidiſſi-
mum emere p̄cio oīm bonoꝛum ſuoꝛum ⁊ ſe totalit
oī bono ꝓ tam viliſſimo potu expoliare q̄ ab vno
alio dulciſſima vina gratis hr̄e et. ex hoc omnibus

bonis repleri. Hanc ſtulticiā et multo maiorē adī=
plet pctōr. Sicut eñ ſtultus reputari deberet et nū
q̄ ad opulentiā pueniret ille mercator qui in cater=
uo mercantiū loca / tpa / ⁊ modū mercandi notaret
⁊ hec etiam referret alijs ⁊ in ſeipſo ſepꝰ hec repe=
teret et nunq̄ tm̄ mercationē bonā vel vtilē faceret
ſic qui tota die de regno celorum ſcripta multipli=
cat et ipſis vacat et alijs etiam p̄dicatione denun=
ciat et tamē nunq̄ aggreditur aliquā opationē bo
nā. Quid prodeſt / o ſtultiſſimi mercatores ſtudere
⁊ predicare ⁊ opere nō implere. Sicut ſponſa deli=
cata ⁊ nobilis que haberet nobiliſſimum ſpōſum et
pulcherrimū ⁊ ſapiētiſſimum et optimū nō inclina
ret ad efficiendū circa aliquē fetidiſſimum leproſū
ſic ergo multomagis affectꝰ viri pfecti nullomō nō
ſolū ſeparari ſ3 nec etiā retardari deberet ab amo=
re dei ſui ppter amorē alicuius creati nec vllomō p
ut poteſt deberet affici circa aliquā creaturā ſ3 po=
tius deberet abhorrere et abhominari ſicut ſupra=
dicta ſponſa predictum leproſum. Quod nobis cō
cedat. ⁊c. ¶ Quedam alia notabilia.

¶ Capitulum. xvi.

SIc pie iuſte et caſte debet viuere vnuſqſ=
q̄ ac ſi ſciret pprie et pro certo ſe eadem
die vel ſtatim migraturū vel morituram.
Vñ nō eſt perfectionis vt credo q̄ cōmu
niter dicūt multi. Si ſcirē me moriturū infra breue
tempus ita bene me prepararē ⁊ tam ſancte viuerē
Debet eñ pfectus dicere nō ſic ſed ſic. Si mille mi
lia annorū viuerē et hoc ſcirē pro certo ita ſtudio=
ſe tā iuſte ⁊ ſancte ac ſolicite volo deo meo ſeruire
ac ſi hodie deberē de hoc mundo tranſire. Et i hoc
filius nō mercennarius vel ſeruus apparet. Sicut

eñ diligo deū ⁊ ipſi ſeruio propter ſecum eque bo-
nus ſit ſi multū vixero ſicut ſi parū ita debeo ei ſerui
re ⁊ eū diligere ſi multū vixero ſicut ſi parum.

¶ Qualiter ſe debet habere ſacerdos cum ad cor-
pus Chriſti venit. ¶ Capitulum.xvij.

AD miſſam celebrandam ſex conſidero atten-
denda. ¶ Primum eſt rationis diſcretio re-
ſpectu veritatis vt ſcʒ ſciat quid quis recipere de-
bet. Quid quia verum deum qui fecit celum ⁊ ter-
ram et verum hominē qui pro nobis pependit in li
gno. Quis q̄r homo nō beſtia niſi p̄ pctm̄. Vñ p̄ ce-
teris repellat a ſe ſacerdos beſtialitatē pctī. ¶ Se
cūdū ē mētis deuotio aut eleuatio reſpectu eiꝰ ſan
ctitatis. Debet eñ ſacerdos ꝯſiderare ꝙ quē rece
pturus eſt ſctūs ſctōꝝ oīm eſt ⁊ oīs ſctitatis origo.
Et ideo quātū pōt ſancte ⁊ deuote accedat ad ip-
ſū a ſe expellēs oēm amaritudinē peccati p̄ lachri-
marū cōpunctionē ⁊ omnē ariditatē per deuotiōis
orationē ⁊ dulcedinē. ¶ Tertium eſt animi reuerē
tia reſpectu ſctitatis et maieſtatis vt ſcʒ ad tam ex
cellētē dñm vereatur accedere tam viliſſima crea-
tura. ¶ Si eñ ante imperatorē nō eſſet dignus ſta
re homo infectus putredine quantomagis dñm re
cipere in ſacramēto altaris indignus eſt homo mi-
ſer cuius oēs iuſticie ſunt ſicut pannus menſtruate
Et ſi iuſticie ſūt tales qualia ſunt pctā et quidē in-
digniſſimus eſt ad hoc omnis hō. Cōſideret tñ ꝙ̄ ma
ior ē dignatio diuina ꝙ̄ indignitas noſtra benigni-
tas ſua ꝙ̄ miſeria noſtra. ¶ Quartum eſt amor et
deſideriū cordis reſpectu ſue bonitatis et benigni-
tatis. ¶ Vnde multum cauere dʒ homo ne cum te
dio aut cordis tepore ad illud ſacramentum acce-
dat in quo continetur ſumma bonitas ⁊ infinita io-

cūditas. ❡Unde mirum videtur quomodo in iſta
receptione homo nō liqueſcit amoris calore ⁊ quo
modo non abſorbetur ſuauitatis dulcore.
❡Conſideret ibi ſui domini paſſionem: ſi vult ad
eius amorem accendi et illius nobiliſſimi corporis
⁊ ſanguinis cibationem ſi vult deſiderium prouoca
ri/⁊ tandem refici prouocatum. ❡Quintum eſt ꝓ
ſe et ꝓ alijs affectuoſa ⁊ humilis deprecatio in ſer
mone reſpectu ſue clementie. ❡Ab ipſo enim ſecu
re poteſt petere qui dicit. Petite et accipietis/que
rite ⁊ inuenietis. Et ad hoc credo iſtud ſacramen=
tum maxime eſſe inſtitutum vt poſtuletur venia/et
gratia impetretur in oblatione illius excellētiſſimi
holocauſti. ❡Sextū eſt toti⁹ hominis ſumma dili
gentia reſpectu ſue immenſe nobilitatis ſiue nobi=
liſſime immenſitatis. Si eñ cum diligentia magna
ſeruitur alicui principi ſeculari quanto maiori dili
gētia debet ſacerdos dño ſuo miniſtrare et cū oī vi
gilātia ꝯtractare illud altiſſimū et digniſſimum ſa=
cramētū ac ſi nichil aliud eēt aut nūꝗ̄ aliud facere
deberet. Debet eē tibi tūc intētio tota ꝑlatio ſuffi
ciēs ⁊ diſtincta vt nichil ibi ſit cōfuſum vel diminu=
tum. Debet eſſe nichilominus ibi contrectatio pro
uida et diſcreta ac oī honeſtate ornata vt ſint om=
nia ibi honeſta ⁊ ſic oīa cū ſumma diligētia ibi ope
retur ſacerdos. Ad hoc conſulo cuilibet ſacerdoti
vt pre ceteris hominibus ſe omni tpe ab his oībus
que aliquō cor ſuū habitaculū ſummi regis ſui pol
luere poſſunt ſiue parū ſiue multum tam occaſiona
liter ꝗ̄ actualiter elonget ſe quantū poteſt. Tunc
autē precipue cum ad miſſam celebrandam vadit a
cunctis ſe abſtineat quantū poteſt ⁊ ſe totum recol
ligat i ſeipſo nec ſenſus nec cogitatio ad aliud diſ=

fundantur ſuam cõſcientiam diſcutiat diligẽter ⁊ q̄ inuenerit lauẽdum lauet abundantia lachꝛymarũ vadat ad cõfeſſorẽ ſuũ ⁊ extra euomat oĩa venenata et immediate peracta penitẽtia ſi tunc facere poterit recolligat ſemetipm̄ ad diuinam maieſtatẽ eleuet mẽtem ſuã diuinã cõſideret magnificentiam et ad ꝓpꝛiam miſeriam ſe cõuertat vt ſic videat q̄ magnus eſt dñs ⁊ q̄ paruus eſt ſeruus immo q̄ vanus ⁊ inutilis ſeruus. Intret quantum põt in deum ⁊ in ſeipſo quãtũ põt ad nichilũ redigat. Et cũ fuerit alteratus ⁊ diuinus effectus vt quaſi nichil audiat nichil videat nichilq̄ ſentiat aliud niſi deum / et p̄ter deum omnia reputet vanitatẽ. Tunc cogitet qualis fuit erga nos dilectio dei noſtri q̄ ſic pꝛo vili re immo ꝓ tam deteſtabili voluit vilis et vermis reputari: et ſi vilem ſibi vnire natura et in ea viliſſimis et abhominabiliſſimis tam ſeua / et turpia voluit ſuſtinere. Tunc ruminet illã magnificentiã caritatis et illo ineſtimabili ardoꝛe quãtũ valet inflãmetur. Et cũ ignitus fuerit caritate circa dilectuȝ adaperiat viſcera pietatis ⁊ ſic ꝓ ſe vilificato afflicto ⁊ letaliter vulnerato cõpatiatur intra ſe oĩa illa vulnera in ſe transfoꝛmet ac ſi ipſemet iã eſſet letaliter vulneratus. Et vt magis vulnera xp̄i eius animo impꝛimant̄ diſcurrat per ſingula vulnera et nũc quantũ in illo vulnere paſſus ſic meditet̄ nũc q̄tũ in iſto ⁊ q̄tum in illo. Nũc quanta et qualia fuerint iſta oppꝛobꝛia nũc etiã quanta et nunc qualia ⁊ quãta fuerint illa flagella exiſtimet diligẽter. Et cum ſic in iſta meditatiõe fuerit cũ xp̄o crucifix⁹ qꝛ hoc maxime in iſto exigit̄ ſacramẽto tũc cogitet q̄ illã tã nobilẽ carnẽ in crucis ara immolatã pꝛo nobis dignat⁹ eſt donare in cibũ ⁊ ſanguinẽ eius effu

ſum pro redēptione hūani generis de latere ſuo in
potum ⁊ nunq̄ credas q̄ ſanguis ille quē recepim⁹
in altari ſit extra corpus eius. Sed tū vt effuſum p̄
nobis in paſſione recipere debem⁹. i. ſub illa inten=
tione vt tūc ei⁹ dilectionē erga nos mēs nr̄a rumi=
net et cōſideret illi⁹ magnificētiā ſacramēti: et hoc
intelligo quātū pōt q: vix poſit aliquā inueſtigare
ſcintillā tā immenſi amoris dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i in hoc
magnifico ſacramento. Et cū bn̄ ruminauerit illud
magnificū ſacramētū ſaluatoris et iam quadam ce
leſti dulcedine imbut⁹ fuerit hūiliter et reuerenter
ad hoc ſacramētū accedat: et cum omni diligentia
miſſā p̄ſequatur adhibitis aliis circūſtantiis quas
in huius principio capituli ptractaui Cū autē reci
pere debuerit aliqua poſit premeditari ſi placet vt
pote dicat in corde ſuo Ad iſtud tā nobile ſacramē
tum ſuſcipiēdū nō ſufficerent mille anni ad prepa=
rationem cōdignam. Quanto magis ego miſer in=
dignus ſum q̄ quotidie pecco incorrigibilis perſe=
uero ⁊ impreparatus accedo. Quare dn̄e me feciſti
vt tibi tam execrandaꝫ iniuriam facerē q̄ te pono
in latrinā pctōꝝ anime mee. Et eñ non eſt cloaca
tam fetida ſicut peccatrix anima mea. Utinā ſaltē
p hanc immūdā animā meam: aliqualis cōpunctio
nis fluuius ptranſiſſet vel diſcurriſſet vt ibi nō fuiſ=
ſet tanta pctōꝝ ſanies cōgregata. Dn̄e Jeſu quid
eſt hoc? Nūquid ibi te ponere debeo? Sed in infini
tum maior eſt tua mīa q̄ mea miſeria. Et iō de tua
benignitate ſolum cōfidens te p̄ſumo ſumere. Sic
infirm⁹ accedā ad te medicū dulciſſimum vt ſic tua
medicina liberet. Quanto eñ plus infirm⁹ ſum tā=
to plus te indigeo deus meus ⁊ in liberatione mea
magis apparebit tue immēſitas pietatis. Accedaꝫ

ergo ad deū meū confidēter qꝛ infinite ſunt mſe ei⁹
et ſecum fruar delicijs beatorum. Ingrediar ergo
ſponſa ad ſponſum ſecūqꝫ volo inſeparabiliter cō=
morari. Volo ampli⁹ alteri adherere vt cū ipſo ſo
lo gaudium habeā ſine fine. Hec ꝛ alia q̄ dicere vo
luerit corde dicat non ore qꝛ non credo expedire il
lic ꝓferre alia q̄ illa que in canone continent̄. Et
nota ꝙ ſcdm meum iudiciū hec duo ad iſtud ſacra=
mentū efficaciter recipiēdū valēt ſcꝫ cōpaſſio mor
tis Xp̄i ꝛ vilificatio ꝛ annichilatio ſui: vt ſcꝫ quan=
tum pōt vilis fiat ꝛ indignus in oculis ſuis qui reci
pere debet. Cū autē ſacramentū expletū fuerit co=
gitet in corde ſuo ꝛ dicat. Poſt tā nobilē cibuꝫ no
lo ſtercora deguſtare. Et cū ip̄e ſit ſūma iocūditas
nolo de cetero affici circa aliquā creaturā. Si aut ē
nullā affectionē ſeu refectionē ſpūalem ibi habue=
rit recogitet ſignum eſſe infirmitatis vel mortis.
Ignē em̄ poſuit in ſinu ꝛ calorem non ſentit et mel
poſuit in ore ꝛ dulcedinē non preſenſit. Et iō talis
ſuā miſeriaꝫ recognoſcat et mutet in melius vitam
ſuam. Si vero refectionē ſpūalem ibi receperit nō
ſibi attribuat ſed infinite bonitati maieſtatis diui=
ne q̄ ſeipſam ad bonos et ad malos extendit et di=
cat in corde ſuo. In me dñs deus meus mirabilia
operat̄ ad deteſtationē miſerie mee: ad cōuertēdū
meipſum: et ad conuincēdum beneficijs iniquitatē
meam magnam. Nam me mortuum ſentire fecit et
vermem viliſſimū celeſtia deguſtare. Si michi pec=
catori talia fecit dñs quid faciet ſi correxero vitaꝫ
meam et cum toto conamine voluero me in melius
promouere celeſtibus meditationibus dedicare vl̄
occupari / et de cetero ſibi ſoli adherere. Quod ta=
men facere recogitet auxilio dñi nō ꝓpria virtute

Et ſicut cogitat ſi opere adīpleat. Qđ nobis cōcedat q̄ eſt bn̄dictus in ſcl'a ſcl'orum. Amen.

¶ Petitio ad excitandum cor in amorem dulciſſimi Jeſu. ¶ Capitulum. xviij.

O Domine deus meus quomō auſus ſuʒ te alloq viliſſima creatura: Nā fetidiſſim⁹ et horribiliſſim⁹ ſum ⁊ vile ſterc⁹ vermiſq; nequiſſimus ⁊ vaniſſimus hō. Tu autē es deus deorū / rex regū / dñs dñantiū / omne bonum: omne honeſtum et pulchrū: omīs vtilitas omnis amenitas: omnis ſuauitas: fōs ſplēdoris: fons odoris: fons amoris: fons dulcoris: et intime dilectionis amplexus: et tamē me rogas et ego fugio: de me es ſollicitus / ⁊ de te non curo / michi ſemper ſeruis et ego te ſemper offendo / te michi tribuis et ego te ſemper cōtemno / me ergo vanitatem ⁊ nihil diligis et ego te infinitū et inenarrabile donū ſperno fetorē horrorem mortalem dolorē tibi o beatiſſime benigniſſime amantiſſime ſponſe p̄pono plus me allicit creatura q̄; creator / vanitas: q̄; eternitas / deteſtabiliſſima miſeria: q̄; ſumma felicitas. Plus me inclinant ſordes: q̄; eleuet pulchritudo / ſeruitus q̄; magnitudo / amaritudo q̄; dulcedo. Nā et meliora ſunt vulnera diligentis / q̄; fraudulantis oſcula. Et tamē plus approbo et affecto fraudulantis vulnera q̄; diligentis oſcula. Sed ne reminiſcaris domine delicta mea vel parentum meorum / ſed pietatis tue viſcera et dolores vulnerum tuorum. Non quod ego ſed tu feciſti in me reſpice. Non qđ ego ſed qđ tu pro me ſuſtinuiſti conſidera. Si me vt oſtendis diligis cur me relinquis: cur me vagari permittis? Me ergo amantiſſime tene timore reſtringe amore quieta dulcore. ¶ Dulciſſi-

ymaginari quanta fuit ibi delectio ⁊ cõtemptꝰ erga
dñm noſtruꝫ Jeſum xp̃m quãtꝰ doloꝛ quãta ve affli-
ctio in coꝛde ⁊ coꝛpoꝛe. Sic ⁊ ratione paſſionis ⁊ cõ
paſſionis pꝛo pc̃tis noſtris fuit. Cõſideremus ergo
q̄ta tũc amaritudine repletꝰ erat angeloꝝ dulcedo
quãtũq; aggrauabat eũ nõ tantum pene illatio ⁊ no
ſtra ingratitudo ſ; ⁊ aſſiſtẽtis mr̃is afflictio quaꝫ ſic
diligebat / ⁊ quaſi deficere pꝛe ꝯpaſſiõis doloꝛe vide
bat. Ibi filius crucifigebatur cum matre ⁊ pꝛopter
mutuã ⁊ intenſam dilectionẽ ex compaſſione mutua
erat nimia afflictio vtriuſq; ⁊ maxime cũ pꝛo inuicẽ
paterentur. Sciebat mater q̄ filius patiebatur pꝛo
ipſa ſicut ꝓ reliquis redimendis: ſciebat filius ⁊ cer-
tiſſime ſcrutabatur q̄ ſuus gladius ex compaſſione
matris aiam pertranſibat. Unde paſſio filij erat paſ
ſio matris. Eya ergo xp̄iane hec verte ⁊ conuerte in
coꝛde tuo ⁊ totũ coꝛ tuuꝫ reple cõuicijs illis ⁊ penis
vidẽs dñm tuũ ⁊ ſponſum tuũ pꝛo te talia ſuſtinere.
Si enĩ ei per amoꝛem bene vnitus fueris tunc com-
patieris eidem. Si autẽ non ſentis doloꝛem capitis
quomodo es vnũ cũ ipſo. Et ſicut plus cõpatiẽdum
eſt capiti quã ceteris membꝛis ſic magis ſine compa
ratione ſibi cõpati debemus pluſq̄ quãtũcunq; dile
cto filio vel amico imo pluſq̄ tibi ipſi ſi oĩa predicta
patereris Nunc ergo cariſſimi felle ⁊ abſinthio atq;
myꝛra inebꝛiamur ⁊ ſolũ eiꝰ vulnera ſentiamꝰ tranſ-
figãt coꝛdis nr̃i intima eiꝰ cõuicia flagella ⁊ vulnera
nec in nobis ſit quod nõ ꝑfundat compaſſionis dolo
re ⁊ affligatur intẽſe. ¶ Tertio cõſideremꝰ eã ad ad
mirandũ. Si eñ conſideremus quis que pꝛo quibus
paſſus eſt multũ mirari debemus. Quis ſcꝫ filius dei
verus ſumme potens ſapiens ⁊ bonus: ⁊ ſimpliciter
quicquid nobilitatis ei attribueris / nichil eſt adhuc

me ſpōſe neſcio nequeo nolo tibi ſeruire tibi adhe-
rere te toto corde: immo vix vna particula cordis
amare. Et hoc in me operari potes tu ſcis. Hoc de
me tu vis et a me exigis. Quid ergo deficiam in bñ
placito meo vel tu in tuo? Obſecro vt non preuale
at homo ſed deus. Nolo in hac contrarietate defi-
cere / ſed me reficere nō ſuccumbere ſed ſuccurrere
feſtinanter. Uiuendo luxurioſe me vides / et me ni
mis immo me et tuas creaturas laſciue amando to
tam meā ſubſtantiam diſſipaui. Nunc recognoſcen
ti penuriā et miſeriā tuam ꝛ famelico appetitu ad
paterne mīe viſcera redeunti ſuccurre miſerendo ꝛ
me oculis tue pietatis agnoſce / ꝛ dignare michi ra
dijs tue gratie letabundus occurrere ꝛ cum ample
xibus pacis et quietis oſcula largiaris michi. Cer
te recognoſco ꝙ in celū id eſt totam curiam celeſtē
et eccleſiam romanā immo in omnē creaturā tuam
et coram te cōtēnendo peccaui immo etiam tibi ſo
li peccaui et malū corā te feci: ꝛ certe nō ſum dign⁹
vocari fili⁹ tu⁹ immo nec mercēnari⁹ vel etiā ſeru⁹
tuus aut aliqua viliſſima creatura tua. Sed miſere
re mei ꝛ dele iniquitatem meam vt iuſtificeris in ſer
monibus tuis ꝛ vincas cum iudicaris: qꝛ dicunt aīe
mee inimici mei non eſt ſalus ipi in deo eius. Obſe
cro iube vt det̄ michi prima caritatis ſtola fidei fer
uētis anulus et calciamētis eleuantis ꝛ cōfirmātis
ſpei ꝓtegant̄ pedes id eſt affectus ſanguine verivi
tuli occiſi īpinguet̄ effect⁹ ꝛ reficiat̄ affectus. Ape
rias cor meū bone Jeſu ad tua vulnera ꝛ ꝙtum me
diliges recognoſcā vt ſic ebrius tuo ſanguine tot⁹
in te reſoluar amore. Intret dolor tuus in intima
mea et expiet oēm amorē meum alienū. Sim tecū
crucifix⁹ mūdo vt ſim mortuus ꝛ vita mea abſcōdi

ta ſit ſolū tecum in deo. O vita vera vita btā vitā fe
lix que abſcdita eſt ipſi mūdo ⁊ aſſociata ipſi xp̄o
in deo cētro ſuo q̄etaꝛ. Unū ē michi neceſſariū vnū
ſolū q̄ro. Abſcedat ergo a me fantaſmatū multitu=
do q: vnus eſt dilectus meus vnus eſt ſponſus me=
us vnus eſt amoꝛ meus dominus meus Jeſus xp̄us
de⁹ me⁹. Nichil ergo michi ſapiat nichil ergo dele=
ctet nichil me alliciat niſi dn̄s Jeſus xp̄s. Totus ſit
me⁹ ⁊ tot⁹ ſim ſu⁹ ⁊ fiat coꝛ meū vnū cū ipſo xp̄o ni=
chil me iudicans ſcire nichil amare nichil affectare
niſi dn̄m nr̄m Jeſum xp̄m ⁊ hunc crucifixum. Ergo
bone dn̄e Jeſu recollige me viſceribus refice vberi
bus inebꝛia vulnerib⁹. Euigila ergo aīa mea ad vi
ſcera ꝯpaſſionū q̄b⁹ ploꝛauit ſup̄ hieruſalē ſuper la
zarum ⁊ in cruce īmo in illis ſup̄ te. Et egrediebaꝛ
fluuius de loco voluptatis ad irrigandū paradiſuꝫ
q̄ eſt ī q̄tuoꝛ capita diuiſus. Si eīn fluui⁹ lachꝛyma
rū egrediebaꝛ de loco voluptatis ⁊ oīm delitiarum
q̄tomagis debet egredi de loco oīm ſpurcitiarum
Ergo bone Jeſu ꝓ me ſummis delitijs plenus ploꝛ=
raſti. Euigila ēt anima mea ad v̄ba inſtructionum
exhoꝛtationū ⁊ ꝓmiſſionū q̄ habes de v̄bo vite eter
ne. Euigila etiā ad v̄ba expꝛobꝛationis illuſionis
et occiſionis ad doloꝛes ſcꝫ paſſionis ⁊ cōpaſſionis
Attēdite inq̄t et videte ſi eſt doloꝛ ſicut doloꝛ me⁹
immo dn̄e attendaꝫ et videbo ſi eſt amoꝛ ſicut amoꝛ
tuus immo ⁊ ſi eſt amoꝛ niſi amoꝛ tuus. Et ideo ni=
chil niſi te vl̄ ꝓpter te volo amare. Tu dn̄e Jeſu me
iniquum ⁊ peſſimū cōtēptoꝛē tuū viliſſimum fetoꝛē
ſtercoꝛū ⁊ hoꝛroꝛeꝫ vermiū tm̄ amaſti vt tanta pro
me ſuſtinere et pati dignareris et ego te infinitum
bonū patrē piiſſimū ſpōſū dulciſſimum oīs pulchꝛi
tudinis ſuauitatis ⁊ ſc̄titatis fontale ꝓncipium nō

tm̄ diligāt vt ſalteꝫ ꝑ te moriar mūdo? Immo moriar ⁊ michi vt totus tecum affixus ligno mihi ſentiā niſi te vt ⁊ viuā ego iā non ego viuat autē in me xp̄s. Quid ergo retribuam dn̄o pro omnib⁹ q̄ retribuit michi Caliceꝫ ſalutaris accipiā ⁊ nomē dn̄i inuocabo. Sit ergo hic calix paſſionis continuus in corpore ſalus ſuperabundantis gratie radicet in corde melos diuine laudis diffundat q̄ſi indeſinenter in ore. Laudabo eñ deū meū in vita mea pſallam deo meo q̄diu fuero. Iocundum ſit ei eloquiū meū ego vero delectabor in dn̄o. Eleuabor ⁊ oſtendam ei facie mentis ⁊ in auribus ei⁹ ab ore meo reſonabit imenſa gratiarum actio ⁊ magnificētie ſue laus. Recedāt ergo de cetero omnia vetera de ore meo ⁊ de animo meo q: deus ſcientiarum dn̄s eſt et ipſi preparantur cogitationes ⁊ voces. Arcum fortium ſuperabo et induar virtute exaltabo. Gaudens gaudebo ſolū in dn̄o ⁊ replebitur os meum iubilo ⁊ omnia oſſa mea exultabunt in deo meo quia me totuꝫ offerā ſaluatori meo. Quieſce cor meum in dulcedine bonitatis immenſe laudabo excellentiā glorie ſumme ⁊ ſequar veſtigia paſſionis acerbe. Corpus cōculcet cor eleuetur laude vero repleatur os meū vt die ac nocte quotidie dei mei magnitudine loquatur vel cātet. Omnia abijciens totus in te ſitiens nichil preter te ſentiens reſoluar in te ⁊ in te centraliter quieſcam. Abſcedat vanitas accedat deitas transformet caritas ⁊ fiam totus diuin⁹. Aperiat cor meum aperiant cordis vulnera iungātur intima et ſim vnum cum Chriſto Amen.

¶ Explicit ſecunda ps huius libri q̄ ſpecialiter tractat de his q̄ ad contēplationē diſpoſitiua et inductiua ſunt et de profectu contemplationis.

¶ Sequitur tertia pars.

¶ Incipit tertia pars huius libri que ſpecialiter tractat de cōtēplationis q̄ete ⁊ de his q̄ ad dictam quietē ꝯuenire volentibus ꝯutilia ⁊ neceſſaria ſunt

¶ Et p̄mo q̄ ſunt que inducunt hoīem ad contemplationis quietem. ¶ Ca͞pm primum.

Si ad contemplationis quietem volueris peruenire in tertia ſtudeas radicare.

¶ Primum eſt q̄tum tuum conditorem offenderis ⁊ a te ⁊ ab alijs quotidie offendatur recognoſcas ⁊ de tuis ſceleribus intime dolens alijſq; tan͞q̄ tibi compatiens habundanter ſi potes quotidie lacrimeris ⁊ hec cogitans magis triſtari deſideres q̄ gaudere cernens q̄ non ſumus in ſtatu leticie ſed meroris. Magnum eſt enim ſi deum noſtrum ſic grauiter offenſum in noſtris delictis poſſumus toto tēpore vite noſtre plorando placare. Et hanc conſolationem debemus eligere in p̄ſenti pro poſſe ſemp noſtras ⁊ p̄ximorum miſerias ⁊ nequitias deplorare ⁊ ipſe benigniſſim⁹ dn̄s aīe ſic fideliter in amaritudine exiſtenti poſt lacrimarū fletū exultationem infundet. Et ſicut aqua in vite putrefacta cum ſolis calore decocta in vinū cōuertit̄ ſic lacrime imp̄fecte contrito feruore caritatis decocte in vinū leticie conuertuntur. Nec eīm decet dn̄m tam nobilem in aliqua domo habitare niſi mūdiſſimam inuenerit ⁊ cū oī diligentia lacrimis expiatā. ¶ Scd̄m eſt vt nitaris q̄tum potes xp̄i ꝯpati paſſioni ⁊ vbiq; eum tecum circūferre in corde. Niſi eīm ꝯpatiēdo nouerimus pati ſecū: ſecū non poterimus iocūdari. Si eīm bene paſſionem fueris meditatus ⁊ multum intraueris latus eius cito venies ad cor eius. O felix cor quod ſic cordi xp̄i dulciter colligatur cuius leua

ſub capite eiꝰ ⁊ dextera illud amplexat᷑ qꝛ tūc recte
cum ſponſa ſponſus collocat᷑ et colligat᷑ in cubicu=
lo. Sed optimū coꝛ michi narra obſecro dulcedinē
quam tu ſentis quibus affluis delicijs nō occultes.
Sed vt bene video non audis quia coꝛ tuum abſoꝛ
ptū eſt pꝛe dulcoꝛe. Jam tu interpꝛetis tui exiſtētis
in carcere oblitꝰ es. Cerno enim ſic te amenitate ni
mia eſſe captum vt iam nō ſint āplius neq̄ vox neq̄
ſenſus. Quicunq̄ em̄ ad ꝯtēplatiōis q̄etē ⁊ dulce
dinē niſi ꝑ iſtud oſtiū voluerit itrare furē ſe reputet
et latronem. ¶ Tertium eſt vt poſſidere non cupi=
as niſi deum et q̄cq̄d niſi deū habueris aut oblatum
fuerit vľ videris aut nomiare audieris debes tanq̄
de tot folijs non curare ſed in deo ſtabilas mentē
tuam ⁊ ſolus ſoli ſibi iungaris. Tūc in auribus tuis
melos ſue eloquentie reſonabit theſauros ſue ſa=
pientie reuelabit melliflua oſcula exhibebit teq̄ p̄
delicijs non poteris ſuſtinere et ſuis te ſuſtentans
amplexibus nimia dulcedine abſoꝛberis. O felix
anima quo abiſti q̄ nos in tanta amaritudine reli=
quiſti. Nuncia nobis obſecro ſi tibi ſufficit iſtud bo
num aut ſi vis q̄ de noſtris obſequijs tibi tranſmit=
tamus. Sed vt puto vel credo nō reputas nos exē
nijs ſed ſtercoꝛibꝰ abūdare. Quid tibi offēdimus o
aīa mea iocunditate repleta q̄ etiam maxima nr̄a
aſpicere non dignaris? Quare que ſic diligimus tu
contēnis? Sed vt video nobis non loqueris quia
rapta es a dilecto. O amoꝛ ineffabilis qui ſic coꝛ cō
glutinat ſuo fini. O mira benignitas ſaluatoꝛis qui
ſe ſingulariter diligentes tā dono viſitat excellēti.

¶ Quam glorioſum ſit ⁊ qualiter poſſit homo
mutari in deum.

¶ Capitulum. ij.

O Mirabilis mutatio dextere excelſi. Sic enī
apud homines temporalia diligentes vl' a-
mantes mirabile eſſet ſi quis vnum fetidiſſi
mum ſtercus commutaret in omnes delicias ⁊ hono
res mundi huius ſcilicet vt pro vno fetidiſſimo ſter
core haberet huius mundi plenam dñationē ⁊ ꝗ̄tū
ad tpalia ad modum imperatoris ⁊ ꝗ̄tū ad ſpūalia
ad modum pape ⁊ nullā reſiſtētiā hr̄e poſſet ⁊ inſu-
per maligni ſpūs obtēperarent ei ⁊ non ſolum ter-
ra ſed etiā celi ⁊ ſydera ad ſuū regerent nutuꝫ mor-
tificare etiā poſſet ⁊ mortuos ſuſcitare et infirmos
curare ⁊ etiā poſſet curſuꝫ nature in omnibus muta
re ⁊ haber̄ omnes diuitias ⁊ delitias quas circa deū
poſſet excogitare imo quas deus poſſet facere duꝫ
tamen in deuꝫ non ducerent ſic immo ſine compara
tione multomagis eſt admirabilis laudabilis ⁊ ama
bilis illa cōmutatio qñ quis cōmutat ſe in deū. Naꝫ
maior ē ſine cōparatione diſtantia īter hominē ⁊ de
um ꝙ inter quācūqꝫ viliſſimā creaturā ⁊ oīa que ci-
tra ſe deus facere poſſet. Tunc autē homo ſeipſuꝫ
cōmutat in deū qñ eligit ⁊ diligit ſe odiri et ſolum
deum diligere ⁊ circa nichil aliud vult affici niſi ſo-
lum circa deum et ille ſolus in ſuo iacet affectu ⁊ de
nichilo curat niſi de ipſo deo ⁊ totaliter ſitit quomo
do per ſe vel per alios honorificetur dñs deus ſuus
O cōmutatio deſiderabilis. Naꝫ certe iſte vulnera
pctōꝝ in xpī vulnera cōmutauit ⁊ mētis fetidita-
tē in dei bonitatē ſuā vtilitatē in dei maieſtatē ſuā
nequitiam in dei clementiā amaritudineꝫ cordis in
dulcedinē creatoris. Nā totus ē in deum vel dei et
nichil niſi deū reqrit. Cor ſuum plenum eſt ipō deo
ſe exuit ⁊ deū induit zelo dei ſibimet guerram facit
tanꝙ crudeliſſimo hoſti. Si ergo talis ē commuta

tio iſta cur ſerue nequam infidele mancipiū inutilis creatura hoc adiplere retardas Caue etiaꝫ ne hoc adiplere ſtudeas cū torpore vel tp̄e opis grauamine cordis anxietate pectoris inſenſibilitate mentis ſed potiꝰ cū oī auiditate feruoris intētiōe amoris immenſitate maxime cū nichil ſit vtilius hoī nichil delecrabiliꝰ nichil nobiliꝰ. Si ergo teipſuꝫ exueris ꝑ hūc modū in deū intraueris caue ne extra ipſuꝫ poſſis aliq̄mō inueniri. Et ſi aliq̄ mētis infirmitate vel negligētia te exire contigerit illic ſtatiꝫ recurre cū fletu ⁊ dep̄care ſupplicit̄ vt tibi indulgeat et dignet̄ te fugitiuū ſeruū recip̄e. Et tunc ꝓponas firmiter in corde tuo ꝙ amplius inde nō exeas. Non tn̄ dico vt tale ꝓpoſitum facias ꝙ ad nouā culpam te obliget quia fragiles ſumus ⁊ inconſtantes. Et ſi millesies ab eo exieris totiens ad ipſum recurras

¶ Regula iſtius capituli bona eſt. Qđ nullus cum deo poteſt bn̄ ꝑfecte vniri vel eē qui alicui creature affectum ſuum ligatum ſiue inclinatum habet.

¶ Qđ mirabile eſt guſtantē ſemel deū poſſe ab eo amplius ſeparari. ¶ Capitulum .iij.

Multum mirari debemus immo nos non miremur quomodo homo ſemel deum deguſtans ⁊ eius dulcedineꝫ poteſt ab eo ampliꝰ aliquatenus ſeparari ⁊ quomodo non obliuiſcitur omnia ex ebrietate nimia et comedere et bibere ac dormire et ſi quid aliud ante ipſum ponatur quomodo poteſt ibi aliud quem ſuuꝫ dominuꝫ benigniſſimum intueri et in eo ſumma dulcedine delectari cum ip̄m in oībus ſciat eē ⁊ in oībus illum inuenire poſſit ac in oībus requieſcat. O q̄ꝫ bonꝰ iſrael deus his qui recto ſunt corde. O q̄ꝫ dulcis et ſuauis eſt ſpiritus eius in eis. O quanta amaritudine quan-

ta triſtitia quãta anxietate repleri deberet aliquis
qui etiam ad momentum illa ſequeſtraretur dulce-
dine. ¶ Quõ hõ in breui poteſt eſſe perfectus.

¶ Capitulum quartum.

QUicunq̃ ꝑ contẽplationẽ ad ſummitatem montis dei vult peruenire oportet ꝙ nunq̃ quieſcat dum vigilat ſed ſemꝑ ꝑ mentis eleuationem aſcendat. Nam in iſto aſcenſu non quieſcere eſt quieſcere ⁊ qui quieſcere vult fatigatur nec poſtea ſic poteſt bene aſcendere immo contingit aliquando ꝙ cum q̃eſcere vult intm̃ fatigat᷑ vt ampli⁹ nullomõ aſcẽdere poſſit. In aſcẽſu eñ mõtis materialis q2 caro infirma ẽ q̃etẽ interpoſitã req̃rit. In aſcenſu aũt mõtis ſpũalis q2 ſpũs ꝓpt⁹ ẽ ꝯtrariũ requirit᷑ vt.ſ.nõ q̃eſcat ſpũs ſed dũ fatigatur tunc aſcendere deb3 veloci⁹ currere forti⁹ ⁊ recẽtior fiet et auidior erit ad maiora ⁊ ſibi leuius appebit ⁊ delectabili⁹ ⁊ ſuaui⁹ ⁊ dulci⁹ g̃diet᷑ nõ q̃eſcere eligẽs ꝓ quiete. Et iõ ſtulti ſunt ⁊ q̃d ſit cõtemplatio inexperti qui cã reſumendi vires req̃eſcũt. Tunc hñs ꝓ certo q2 in illa q̃ete vires minime reſumunt ſ3 potius diſꝑdunt. Unñ ſi fortiter currit animus contemplantis tunc ſuaue eſt ei ſi plane incẽdat incipit fatigari ſi q̃eſcit vires diſꝑdit. Et ideo non eſt aliud niſi cum virgine aſcendere in montana cum feſtinatione. Si quis hoc capere non poteſt ſed vult quieſcere et tamen aſcenſum in deſiderio habet hoc reſtat remedium ꝙuis non valeat his que dicta ſunt adequari ſcilicet vt ſaltem modum aſcendentium materialiter non deſerat. Nam qui materialiter in montem aſcendunt et in medio fatigati quieſcere volunt non deſcendunt ad quieſcendum in valle quia ſic ad ſummitatẽ nunq̃ venire poſſent et ſtultiſ

ſimi reputarent̄ ab oībus hoībus. Sic ſūt ſtulti re-
putandi et nunq̄ʒ ad cacumen contemplationis ꝑ-
uenient qui hodie per contemplationem modicum
vel multum aſcendunt et affecti tedio ad locum vñ
veniunt ſiue ad ſtatū vñ receſſerāt redeunt ad quie
ſcēdū et in pctōrum ſiue vanitatū vallib9 ſeu īper-
fectiōis planicie credūt ad aſcēſuʒ effici fortiores
ignorātes ꝙ vix poterūt ad locū ſiue ſtatū ad queʒ
ꝑuenerāt ꝑuenire. Et iſta ē ratio ſicut credo quare
ſic pauci hoīes contēplatiui attigunt ſupercillium
mentis. Vñ ſi hō aſcenderet quantum poſſet et ibi
q̄ſceret nō inde recedēs aliquomō et cras eleuare
tur altius et ibi etiam figeret pedem cordis et poſt-
modum ſic aſcēderet ſic faciēdo ſemꝑ dico vobis ꝙ
iſte plus ꝓficeret in vno mēſe q̄ʒ alius in q̄dragin-
ta annis q̄ retrocederet ad quieſcendum et ſemper
ad ideʒ rediret. Et credo ꝙ iſte in breui conſumma-
retur in ſtatu et eſſet glorioſus coram deo et a to-
ta celeſti curia predilectus. Si autem in monte ti-
mueris aliquid curras ad cauernas lateris xp̄i. Si
vero non potes abſtinere a valle q̄ ibi nutritus es
nec vis adimplere que dici hoc ſalteʒ fac vt ad val-
lem tue miſerie et totius humani generis condeſcē
das ꝑ humilitatem tui et cōpaſſioneʒ proximi tam
de tuis q̄ʒ de alienis dolendo peccatis et pro eis ve
niam poſtulando a deo. Quam ipſe cōcedat qui eſt
benedictus in ſecula Amen. ¶ Unde hec breuis
regula hec omnia in breui comprehēdit. Qui volu
erit ꝑ contēplationē ad ſummitatē montis domini
peruenire nō quieſcat nec retrocedat donec aſſecu
tus fuerit qd̄ intendit niſi forte deſcendere velit ad
ſuorum ꝛ alioꝝ triſticiam pctōrum.

¶ Quō aīa inebriat̄ in cōtēplatiōe a creatore ſuo.

¶ Capitulum quintum.

O Altitudo diuitiaꝝ ſapientie ⁊ ſcientie dei: q̃ incōprehenſibilia ſunt iudicia eius et inueſtigabiles vie eius. Quis aſcēdet in mōtē dñi: aut quis ſtabit in loco ſancto eius Sed ſi q̄s aſcendere voluerit per quam viam cum inueſtigabiles ſint vie eius? Audi dilectū tuum aīa dilecta ⁊ gaude cum cuncta que dicta ſunt cū omni diligētia ſtudueris adimplere ⁊ ſic deo appropiquaueris vt nichil p̄ter ipm̄ valeas cogitare: et cetera preter ipſum tibi ſint in nimia amaritudine: ⁊ quaſi libētius velles aīam a corpore ſeparari q̃ animā tuā ſeparare a cōtinua cogitatione dei tui vel quaſi continua Et quaſi videret tibi q̄ teipm̄ non ames niſi te propter ipſū amaueris. Quid tibi de delicto tuo cōtingat auſculta amore repleta immo in amore conuerſa. Iſte dilectus tuꝰ o dilecta a quo nō potes aliq̄tenus ſeparari ſeipm̄ a cogitatu tuo continuo pauliſper ſubtrahet ita vt cor tuū circa aliqd aliud incipiet euagari: et tu vidēs eū quē fortiter diligis abſceſſiſſe nimia auiditate repleta queres vndiq̃ quō poſſis quē ſic fortiter diligis inuenire oībuſq̃ creaturis breuiter nūciabis vt dicāt vel indicēt tibi vbi eſt dilectus tuus q2 languida efficieris pre amore. Quāto tūc fletu quāta lamentatione perfundaris quāta anxietate poſt dilectū tuū diſcurras tibi neſcio enarrare. Sed o mirabilis inebriatio amoris. Hoc ipo q̄ in ipſum tendis cum ipſo es et ignoras Sed quid faciet dilectus tuus omni amore repleta Nunquid poterit ſe āpliꝰ occultare? Sed dilectiſſimus ſponſus tuus q̃ totius preſentabit ⁊ tu illū videns quem cum tanta auiditate queſieras / nimio amore amplexaberis eū ſemper tū cum omni reue-

reſpectu magnitudinis ſue. Oīa quantūcunqꝫ bona ſint et magna ſunt ſicut quedā fauilla immo quedaꝫ vnitas in cōparatione ipſius. Sed q̄ pegrinationem fugaꝫ: ſitim / famaꝫ / calorē / frigus / tētatiōes horrores / pſecutiones / obſeruationes / ſputa / opprobria vincula flagella / illuſiones / ⁊ dolores / plagas ⁊ vulnera / cōſpuitur enim gloria cōdemnatur iuſticia iudex iudicatur inoffenſ⁹ inculpatur innocēs infamatur deus blaſphemaꝛ xp̄s cōculcaꝛ / occidiꝛ / vita obſcuratur ſol luna denigratur ſydera diſperguntur et hec omnia tollerat patienter vt agnus cum ſolo nutu omnem creaturam demergere poſſet in profundum inferni. ¶ Sed pro quibus hec patitur? Pro nequiſſimis mancipijs / pro ſceleratiſſimis inimicis / immo pro dyabolicis viris / et per imitationem dyaboli filijs / pro contemptoribus diuine maieſtatis / ⁊ diuine bonitatis ingratis. ¶ Ergo talis et tantus / talia et tanta / pro tam viliſſimis / et abiectiſſimis paſſus eſt. ¶ Sed a quibus: a ſpecialiter pre dilectis et alijs preelectis / quibus omnem benignitatem oſtendit a viliſſimis maximus: a ſtultis ſapientiſſimus: quia dei verbum et dei ſapientia ab impijs ſumme pius: a ſanie fetidiſſima ſplendor eternus.

¶ In hijs ergo omnib⁹ in diuine benignitatis ⁊ largitatis admirationem eleuemur.

¶ Quarto cōſideremus eam ad exultandum. Exultare in ea debemus de redemptiōe humana reſtauratione angelica et diuina clementia. De redemptiōe humana ſine dubio nimis gaudere debemus facta ꝑ chriſti paſſionem et mortem. Quis queſo nō exultet ⁊ gaudeat cum cernit ſeipſum per hanc beatiſſimaꝫ paſſionē liberatū a damnatione eterna a culpe ignominia a poteſtate dyabolica. Sed quis non exultet

ventia ⁊ timore. Sed quanta ad hec aſſit tibi cōſolatio tunc ſi ſapiens fueris poteris experiri. Sed audio amantiſſima dn̄i cū te ſecurā reddideris: iterum ſe abſentabit. Et tunc maiorem ardorē ꝙ̄ prius ipſum requirendo habebis. Quid tibi dicam?

¶ Iterum ſe abſentabit ⁊ iterum atqꝫ iterum ⁊ breuiter totiēs a te ſe abſentabit donec ſis ſollicita cuſtodire eū vt te ſecuram nō audeas reddere et omnia habeas iam ſuſpecta. ¶ Sed o felix anima audi quid faciet tibi dilectus tuus? Cum ſecum incipies delectari vel quietari vino dulciſſimo incipiet te potare. ¶ Et tu eius electa dulcedine amplius eū incipies affectare: et ipſe largiſſimus amplius tibi dabit et quanto plus dabit amplius poſtulabis / et ipſe benigniſſimus amplius tibi miniſtrabit.

¶ Quid dicam? Satiari non poteris donec inebriata fueris ⁊ vino iam vndiqꝫ perfuſa. Utrum autē poſt frequētē / ⁊ nimiam inebriationem / ſaporem / aut raptum cōſequaris ſicut dn̄e tibi cōceſſerit poteris experiri. Largiſſimus eſt em̄ et plus ſine comparatione ꝙ̄ credi valeas elargitur. ¶ Hoc tamē debes ſemꝑ habere in corde tuo ꝙ tu ſis viliſſimus et ꝙ nullomodo ad hoc aptus ſis immo per maximum tibi debet videri ſi ipſe delet pctā tua: etiā cū quantacunqꝫ penarum afflictione in hoc mundo: q̄ eſt laudabilis et glorioſus in ſecula. Amen.

¶ Quod hō ante raptum diuerſimode inebriatur.

¶ Capitulum ſextum.

Quoniā in pluribꝰ locis ſupradictorum capitulorum diximus hominē diuina influētia inebriari poſſe: vt mens tua amplius eleuetur: volo vt ebrietatē illarū influentiarū diuinarū nō ignores. Debes em̄ intelligere ꝙ

vir cōtemplatiuus quāuis multas cōſolatiōes habeat ſpūales anteꝙ̄ ad ſaporē ⁊ raptus perueniat: ad quod pauci attingunt / valet duplicem experiri ebrietatem. Prima eſt quedam habundantia iocūditatis in corde / ⁊ vehemēs iubilatio mentis: que poſt multū fluxum aut cōſideratiōnē paſſionis xpi: aut ꝑ magnum feruorē amoris ſingularis in deum venit ex quadā noua influētia ⁊ diuina irradiatione in mētem. Et illa leticia tantum abundat in corde: vt etiā in mēbra corporis redundet ⁊ illa faciet diuine clementie arridere: ⁊ pre exultatione nimia ad modū ebrij ꝑcipitanter graditur quietem nō ſuſtinens et creaturas quas inuenit ſui creatoris amoris magnitudine amplexat᷑. Et bene poſſes credere ꝙ cor ſuū nō multū applicat ad terrena ſed ſi aliquid occurrit oīa reputat eſſe vana. Eſt alia dulcedo ſiue ebrietas: que nimia dulcedine replet cor ex diuino cōſortio hec venit per contemplatiōis quietem ⁊ intantum abundat hec dulcedo in corde / vt redundet ad oīa membra abunde: adeo vt totus ſibi tam interi⁹ ꝙ̄ exterius mellifluus videat᷑. Et ſicut prima ebrietas pre hilaritate quietē nō ſuſtinebat ſic et iſta pre nimia dulcedine quieſcere facit. Et hec intantum incēdat vt ſoporē generet nō auferet totaliter particularium ſenſuum actus ſed ad modum ebrij eſſe liberos non permittit / ⁊ tunc quaſi quicquid viderit reputabit / quedam diuina dulcedine abundare. Et quamuis prima ſic intentione leticie / et iſta intentione dulcedinis: tamen non oportet dubitare quin illa ſentiat dulcedinem ⁊ iſta letitia non priuetur. Et quāuis non ſit neceſſe timere de prima ſed potius ſit gaudēdum tamē de ſcđa que cōſiſtit in quadaȝ admirabili dulcedine cordis

ſemꝑ ſecurū eſt dubitare q꞉ dyabolus tranſfigurat ſe in angelū lucis et cōſueuit aliqñ ſimilia procurare. Vellet em̄ ꝙ homo ſupbiret et ſe aliq̄d reputaret vitali b⁹ delitijs frueref ⁊ ibidē q̄eſceret / vt ſic auertereſ a deo. Et hoc bene ꝑmitteret dñs euenire q꞉ aliq̄ contēplatiui aliqñ de ſe nimis preſumūt alioſq; contēnunt ⁊ credūt ſe deo eſſe ꝓximos cum tamē ſint ꝑ ſupbiam ab eo nimis elongati. Et ideo dyabolus pater ſupbie hanc poteſtatē in eos accipit vt talibus delitijs illos decipere poſſit. Et ideo cum ſumma diligētia attēdendum eſt vt quandocunq; acciderit talis delectatio aciē mētis in deuȝ dirigas nec ab ipſo coꝛ tuū diſcedat. Et ſi delectari opoꝛteat ſolū delecteris in deū. Tunc ſi a deo eſſet illa dulcedo deberet intēdi ſi a dyabolo deberet priuari aut ſaltem remitti. Quod ſi deus in hoc te voluerit aliquando cōſolari vt qui ꝓ tuis alioꝛum q; peccatis amaritudine repleris aliquādo delicijs ꝑfruaris regratiari ſibi debes vt potes ⁊ adhuc tamē timere ne preſumptionē icurras. Potes em̄ cogitare ad humiliandū coꝛ tuū ſub hac dulcedine ꝙ dñs pro paruo aliquo bono qđ facis in preſenti qđ tu reputas eē magnuȝ foꝛtaſſe vult tibi pro premio dare illud q꞉ te ꝑmijs eternis reputat eē indignum. Potes em̄ timere ne iſtud dulciſſimū vinum tibi adhuc ſpiritualiter febricitātē i ꝑiculū moꝛtis inducat: id eſt occaſionalit̄ te faciat ſubire. Ideo pleno coꝛde dū ſumus in hac valle miſerie cōſtituti debemus magis appetere cū xp̄o crucifixo affligi / q; periculoſis delicijs afflui. Et ſicut quotidie peccamus immo quaſi continue ſic debemus pro eiſdē peccatis velle penam continuaȝ ſuſtinere. Et ſicut ſumus viliſſimi ſerui dei ſic debȝ nobis placere im-

mo debemus appetere ab omnib⁹ viliſſimi reputa
ri. Et ſicut ad honorē dei facti ſum⁹ ſic illud ſolum
deberet in me ⁊ in alijs placere michi quod ad ſuū
tēdit honorē ⁊ illud ſolum diſplicere quod in ꝯtra=
rium vergit. De indifferentibus aūt nullomō debe
mus curare niſi qꝛ oīa debem⁹ ad laudē dei referre
Quod nobis ꝯcedat. ⁊c. ¶ Qđ cōtēplatiuus
debet gaudere de bonis ꝓximi qđ ſi nō fecerit tria
mala committet. ¶ Capitulum. vij.

HEc oīa etiā appetere debes: o cōtēplati
ue cuilibet hoī ⁊ debes ꝓ quolꝫ hoīe ſol
licite orare. Et quādo vides aliqđ bonū
in ꝓximo mirabilr̄ gaudere debes ēt ſi
illđ nō videas i te. Qđ ſi nō feceris ſꝫ po
tius dolueris tria maxīa mala in hoc ꝯmittis. Pri
mū eſt ꝙ honorē dei qui in bonis illius reſultat odi
re videris. Scđm ē ꝙ paſſionē xp̄i q̄ ad hoc eſt paſ
ſus vt vnuſq̄ſq; habūdet ꝟtutib⁹ cōtēnis. Tertiuꝫ
eſt ꝙ caritatē qua proximū ſicut teipm̄ diligere de
bes et ei⁹ bonū affectare ſicut tuū laceras ⁊ diuidis
Multū ergo bonū ꝓximi diligas ⁊ ꝓcures ⁊ maxīe
ſpirituale ⁊ etiā cū neceſſitas ſe obtulerit tēporale
⁊ ſemper ſpūalia tibi dñs exhibebit ⁊ tandē ad cele
ſtia te vocabit. Ad que nos ꝑducat qui ꝓ nobis vo
luit crucis opprobria ſuſtinere. Amen.

¶ Qđ ꝯtēplatiuus nō iudicet alios ꝓpter defect⁹
in ipſis apparentes. ¶ Capm̄. viij.

DYabolus in malitia antiquatus viros cō=
tēplatiōis cernens in celeſtibus cōuerſari
vnde propter ſupbiā eſt eiectus nitit̄ mo=
do aliquo eos ad ſe attrahere. Et quia videt eos
non poſſe vincere in aperto conatur ſaltem decipe
re eos in occulto. Sꝫ quāmuis diuerſa mala diuer

ſis tēporibus ſuggerat tñ ad hoc nititur vt contemplatiuus de ſe p̄ſumat ⁊ alios iudicet vicioſos apoſtolice inherēs ſententie omnia iudicat ſpiritualis ⁊ ipſe a nemine iudicat̄. Sȝ o peſtis atq̧ mors grauiſſima ⁊ occulta. Hec deū fugat p̄ſumptionē peſſimam inducit ⁊ abhorrēdā hec veſcētem in croceis facit ſtercora amplexari hec ſpūali plenū leticia ad accidiam ducit hec om̄ia ad honorē dei referenda facit dyabolice fraudari. Sȝ o homo nūquid in altum contēplationis aſcēdiſti vt ſic faciēs alioſq̧ iudicans debeas magis p̄cipitiuȝ ſuſtinere. Pone ergo te nouiſſimo loco in conſideratione tui ipſius ⁊ cadere nō valebis ⁊ dei cōmendans opera omnia commēdabis. Attēde ergo o homo in contēplatione conſtitutus ⁊ cognoſce qualiter deꝰ propt̄ ſuuȝ honorē faciens creaturam diuerſis diuerſa voluit munera elargiri: vt nō vno modo ſȝ multiformiter honoretur atq̧ ſui theſauri manifeſtari ſic queant: ⁊ commēdēdi ſuam magnificētiam materiā multipliciter habeamus. Debes ergo cogitare primo q̧ deus ſicut bonus paterfamilias ordinans domum ſuam pēſat filiorū ſapiētiam potētiam ⁊ bonitatē. Et ſecūdū quod viderit diuerſa committit officia / ⁊ tribuit dignitates. Cogita ergo primo tu qui cōtemplationi vacas / q̧ deus pater tuus benigniſſimus ſciēs te ad omnia imbecillem noluit te in periculoſis ⁊ difficilibus ac implicatis operibus miniſtrare ſed ſua clementia tanq̄ infirmum per contēplationis quietem te voluit conſolari. Alios autēȝ cernens in caritate feruentes ⁊ fortiter radicatos voluit ſuper periculoſa ⁊ difficilia ordinare ſibi nichilominus quietem tribuēs poſt laborem ⁊ conſolationem nō modicaȝ in labore. Si ergo videris te

ſpūalibus inherere:ceteros autē circa alia labora=
re non eos iudices ſed ſapientiaꝫ et bonitatē dei in
eis inſpice. Te autē infirmū agnoſce alioſqꝫ ꝯſide=
ra eſſe fortes. Quomō enī̄ fortē te reputare potes
qui propt̄ nimiaꝫ tui infirmitatē lecti molliciem id
eſt ꝯtemplatiōis dulcedinem ſuſtinere nō vales: ſꝫ
admodū arundinis oī vento moueris. Quid ergo
faceres: ſi te oporteret vna manu edificare / et alia
hoſtes gladio effugare? Nēpe ſolo pauore defice=
res. Lauda ergo dn̄m deū tuū q̄ potētes in arduis
poſuit ꝛ aduerſis prudētes cautos fecit ſtudijs cle
mētes bonoꝝ tp̄aliū fecit diſtributores. Te aūt ne
deficeres voluit q̄eſcere ꝑ ꝯtemplatiōis q̄etem ne
errares noluit te ſubtilia et curioſa inueſtigare / vt
ſimplicitatē haberes ne mal⁹ diſpēſator eēs volu=
it te oīa abnegare vt paup̄ eſſes Nō ergo te de iſtis
exaltes ꝛ altos iudices ſꝫ exaltes nec ab eis exclu=
das eos quos videris ocioſos. Debes enī̄ cogitare
ꝙ tanqꝫ ſapiētes et ꝓbi theſaurū acq̄ſitum abſcon
dunt laborātes in occulto:ꝛ in publico quieſcētes.
Aut certe cogita ꝙ ille q̄ dedit ventis pōdus ꝑmit
tit eos in iſtis minimis ꝛ manifeſtis deficere / ne de
maximis q̄ ſibi cōcedit in ſupbiā eleuent̄. Et q̄uis
ſic facere debeas de oībus ſupradictis tamē q̄ꝛ vi=
des eos in periculo eſſe debes tu qui in q̄ete es pro
eis orare vt ſic poſſis eos allicere ad quietem. De=
bes ſcđo oīa ad laudem creatoris reducere. Quod
facere poteritis ꝑ hunc modū et etiā meli⁹ ſi dn̄s di
gnabit̄ tibi iudicare. Cū etiā videris aliq̄s in p̄latio
ne temporali vel ſpirituali: ſiue in dignitate aliqua
conſtitutos hoc eſſe factū ad cōmendēdum magni
ficētiā ꝛ potētiā dei cogitabis ꝛ eū laudabis. Cum
etiā aliq̄s inſiſtentes ſcientie videris ꝛ nō ſolū etiaꝫ

creatoris ſed etiā creaturaꝝ occultiſſima ingrētes
⁊ quēlibet verſiculū curioſiſſime obſeruantes ſe or
dinantes hoc eſſe ad manifeſtandū dei ſapiētiā nō
ignores ⁊ in eis diuinā ſapiētiā commēdabis. Cuꝫ
aūt videris aliquos tp̄alibus negocijs inſiſtētes in
ipſis laudabis dei ꝓuidentiā ꝑ tales quieſcentibus
prouidētē. Si videris aliquos inſiſtere opibus pie
tatis in ipis laudabis diuinā bonitatē ſe ad oīa dif
fundētem Si videas aliquos ceteros iudicare dn̄i
iudiciū time. Si videas penā inferētes diuinaꝫ re=
cogita iuſticiam. Si rigidos diuine iuſticie expaue
ſce rigorē Si reprehēſores cauſaꝝ diſcuſſiōis futu
ri iudicij recordare. Si calores habueris recogita
dei patris erga nos nimiā dei caritatē q̄ ſuū filiū vo
luit incarnari ⁊ ꝓ nobis oībus crucifigi. Si videris
p̄latos circa punitionē remiſſos in eis diuinā miām
commēdabis. Si frigus habueris ab omni eſtu mi
ſerie ad refrigerium anhelabis. Et ſic om̄ia potes
reducere ad laudē cōditoris. Nō em̄ debet eē crea
tura in qua tuū honorifices creatorē. Hoc ipſo em̄
oīs creatura digna eſt omni laude ꝙ a deo condita
eſt: ⁊ ab eo conſeruatur in eſſe et hoc ipſo ꝙ datur
eē ſcꝫ dei eius ⁊ ſuū mirabiliter cōmendat auctorē.
Hec pauca exēpla poſui vt habeas mētem ⁊ viam
ad maiora. Et iſtud eſt diuinū iudiciū ad qđ te vo=
luit apl's inuitare in auctoritate p̄dicta quā tu peſ=
ſime aſſumebas. Non em̄ vult apoſtolus innuere ꝙ
ſpiritualis homo ceteros debeat contēnere vl' iudi
care cum alibi ipſe dicat. Nolite ante tēpus iudica
re. Et alibi. Tu qui es qui alienū ſeruum iudicas?
Sed tu dices ꝙ hec ſecreta diuine ſapiētie nō per=
cipit homo carnalis ſed ſpirituali mente preditus:
vt dixi ꝙ melius in creatura qualibet iudicabit: id

eſt diſcernet. Judica ergo ⁊ tu omnia id eſt diuinã ſapientiam ⁊ bonitatẽ in omni creatura diſcerne vt verum omnium honorifices conditorẽ. Si autẽ alī quẽ certitudinaliter ⁊ ꝓbabiliter noueris peccatorem caue diligenter ne propter hoc ipſʒ ꝯdẽnes nec etiã ipm̄ ꝯmẽdes ſʒ vitiũ tibi diſpliceat ⁊ cõpatiaris inq̄tũ poteris pſone. Laudabis etiã dñm deum tuũ qui non ꝑmiſit impiũ grauiꝰ cadere nec te illud vitiũ ꝑpetrare. Nullo modo eñ dubites ꝙ ſi te non cuſtodiret a malo grauiſſima et turpiſſima deduceres ad effectum. Deum etiam ſuppliciter exorabis vt ipm̄ et quẽlibet peccatorẽ releuet a peccato ⁊ te cuſtodiat ab omni malo. Niſi enim noueris cõpati peccatis proximoꝝ ad bonum indurabiť cor tuum et forte in malum corrues ſine freno. Qui enim fideliter oratione vel exhortatione bonũ proximi non procurat cum facere poteſt non dubito ꝙ ab ipſo domĩno elongatur. Sed q̄tomagis credis ad his dominum elongari qui arridendo detractoribus ac ceteris peccatoribus applaudendo eos in ſua malitia fauent et audaciam tribuunt iterũ ſimilia faciendi. Si ergo oportunitas ſe obtulerit maluʒ argue aut ſi non expedierit ſaltẽ triſtitiam pretende faciei vt aliqualiter cõfundatur peccator. Nec attẽdas magnitudinem alicuius q: illum reputa eſſe magnum qui approximat deo ⁊ tanto meliorem vel maioreʒ q̄to amplius approximabit. Que cum peruerſitas facit ſeruum diaboli timere ⁊ magnũ reputare ⁊ filiũ dei adoptiuũ cõtẽnere iam arrã patrie poſſidentem. Veſania eſt nimis mag̃. a qua nos cuſtodiat xp̄s q̄ eſt benedictus deus in ſecula ſeculorũ Amẽ.

¶ Quod contemplatiuus non reputet alios impares ſibi. ¶ Capitulum nonum

NOn ceſſans antiquus hoſtis cuꝫ non poteſt virum contēplatiuū in hoc decipere vt velit alios iudicare ſaltem nititur eos ad hoc deducere vt qꝛ vidēt ſe in multis operibus que ipſi faciunt proficere alios imperfectos eſſe iudicēt quia eiſdē non vacant laborib⁹ aut certe qꝛ eadē qua ipſi ſollicitudine ⁊ quiete ſiue vigilia ⁊ abſtinentia non vtunť ſʒ poti⁹ eos vidēt ſm ſuū iudiciuꝫ ocioſo vel cernūt eos circa tpalia implicatos in q̄bus ipſi qui ſic mundo ꝓficiunt aliq̄ñ offendūt. Sed o error peſſime ⁊ occulte q̄ ſcđm exteriorem ꝯuerſationē vult de interiori hoīe iudicare. Nō eñ requirit tm̄ laborē corporis q̄ꝫtum laborē cordis edificiū ſpūale immo apud deū primū ſine ſcđo nō valeat ſcđm auteꝫ ſic ſine primo ⁊ qđ vni eſt nociuum alij q̄ñq̄ꝫ ꝓutile erit. Et ſicut facies hoīm ſunt diuerſe ſic ⁊ modi viuendi ⁊ in bono proficiēdi. Et ideo q̄ñ te vides laudabili⁹ opib⁹ fulgere ⁊ alios vides circa alia intentos ⁊ negligentes cogitare debes ꝙ licet iſta ſint in aperto ī occulto tñ vľ ſaltē in cordis cubiculo laborant opa delicata. Et qꝛ de⁹ illos ꝑ cordis ſanctitatem diligit ſpecialiter forte non curat eos exterioribus laborib⁹ aggrauare vt ne tā interius q̄ꝫ exteri⁹ laborantes ſuſtinere nō poſſent. ¶ Debes ergo ad iſtam tentationem expellandam primo ī corde tuo cogitare ꝙ non eſt ꝯſuetudo ꝙ filij regum quotidie ad lucrandū panē ſuum manualib⁹ opibus ſe affligant ſed vt delicate ⁊ ſine labore magno de regalibus delicijs nutriant. Nam ſic eſt ad literā ꝙ oportebit multotiēs vnum fratrē ad habēdam vnam deuotionē aut aliquā interiorē ordinationē multū laborare et illud ideꝫ vel melius habebit alius in ſola mentis conuerſione ad deū. ¶ Scđo cogitare de-

des ꝙ illud qđ habere laboras et modo de nouo in-
cipis deguſtare ſit iam in alijs inueteratum et firmi-
ter radicatum. Et fortaſſis iſta eſt ratio vna quare
affici ſicut tu exterius circa bona ſpūalia nō videnť
qr dulcedo ſpualis de nouo veniens mutationē in
ducit ſed nō ſic vt credo illū qui iaz diu eſt mutatus
immutat ſed pficit ⁊ cōſeruat. Et qn̄ vides te quo-
dāmodo liq̄fieri pro amore alios vero minime cogi-
tare debes ꝙ ad calorem ſolis iuſticie ad ſimilitu-
nem ſolis materialis aliqui liquefiunt pre amoris
feruore a deo vt ſua membra valeant ſuſtinere. Alij
vero deſiccanť non ſolum ab aquoſitate peccati ſz
etiā ab humiditate reliquiarum peccati et in bono
ita conſolidanť contra malum vt nichil a caritate
dei valeat eos ſeparare. Aliqui vero matureſcunt
ita ꝙ ſibi tam interius ꝙ exterius dulciſſimi videan-
tur et abolita iam omni mentis acerbitate iam po-
tius in patria q̄ in via habitare cernantur. Aliqui
vero creſcendo ad modum arboruz q̄uis tales dul-
cedines non deguſtent creſcentes tamen de die in
diem fiunt apud deum maiores. Alij autem putre-
ſcunt vt mali. Cum ergo aliquos iſtorum effectuū
recipis debes credere quod ille idem effectus vel
maior ſit in fratre tuo. Et q̄uis non ſic cito lique-
fiat pre amore ſicut tu fortaſſis conſolidatur vl' ma-
tureſcit vl' creſcit in bono et huiuſmodi ſunt forſan
meliores effectus. Et certe cum credis te liquefie-
ri tu marceſcis et ideo alios non minus te propter
talia perfectos iudices: ſed potius time ne ſibi tu
valeas comparari. Nam ſi cera cuz liqueſcit ad ſo-
lem ceteris creaturis diceret nullum beneficium ſo-
lis aut non ita magnum percipitis ſicut ego ſtultuz
eſſet qr ⁊ ſi non liquefiunt ad ſolem ſicut ipſa tamen

in immenſum cū cernit deū ipſuꝫ in tantū diligere vt
tante vilitati et penalitati ſubiecerit ſemetipſum ꝓ
eo? Non ꝙ gaudeat de eius vilitate et paſſione dico
ſed de eius effectu / affectuſqꝫ et amoris manifeſtati
one. Quis princeps in regno / vel imperio alicuius
imperatoris vel regis / cernenſqꝫ tantum a rege vel
imperatore diligi vt paratus eſſet mori pro ipſo: nō
gauderet et exultaret. Quantomagis nos viliſſimi
homines et nephandiſſimi peccatores et ſerui gau-
dere debemus ⁊ exultare cum videmus regem regū
⁊ dn̄m dominantium ⁊ creatorem noſtrum ieſuꝫ nos
ita cōtinue diligere vt immolauerit ſeipſuꝫ ꝓ nobis
in tam turpi et viliſſima morte. Debemus etiam ſu-
per extolli immenſa exultatione. Plus enim ſine cō
paratione me diligit q̄ ego meipm̄. Gaudem⁹ etiaꝫ
⁊ exultemus ꝙ per xp̄i paſſionem reſtaurata eſt an-
gelica ruina. Magna iocunditas debet nobis eſſe
cū videmus per xp̄i mortē tam nobile collegium re-
parari de nobis vt fiat vnum ouile et vnus paſtor / et
ſimus vnum in vno. In hoc enim debet tota celeſtis
curia et etiam militaris eccleſia gratulari. O certe
amabilis ⁊ venerabilis paſſio ſaluatoris / que ſic diſ
iuncta coniungis et tranſequeſtrata conglutinas et
vnis firmiſſime inſimul ſtringiſqꝫ vinculo cōſumma-
ti amoris et felicitate gaudij ſempiterni. Precipue
autē gaudere et exultare debemus cernētes in ſupra
dictis oībus ſummā clementiam dn̄i deiqꝫ noſtri ieſu
xp̄i. Hec puto ſummā eſſe gl'iam bonorū tā hoim q̄
etiā angelorū q̄to intimi⁹ ⁊ ꝓfundi⁹ ꝯtemplant᷑ cle
mentiā ⁊ beniuolentiam dei ⁊ immēſitatē bonitatis
eius: ⁊ hoc debet eſſe cuiuſlibet cōtēplātis exultatio
medularis. Sed vbi queſo magis apparet diffuſio
bonitatis diuine et benigniſſime clementie / dulciſſi-

arbores potiora fructus percipiūt bñficia. Potes et a te adhuc totaliter p̄dictam tentationē effugares. Debes nāq̧ cogitare q̄ ſicut q̄tū ad bona tpalia bonitatē dei percipiamus oēs ita tñ q̄ ſcdm aliam rationē iſte ⁊ ille ⁊ quot hoīes imo quot creature ſunt tot pticipandi dei bonitatē differentes rōnes recipiunt ita ſimili mō credēdū ē q̄tū ad ſpūalia in rationalibus creaturis. Nam gr̄a naturā perficit. Et hanc diuerſitatem ī ſpiritualibus innuit apoſtolus ad Corith. Cū dixiſſet. Uolo aūt oēs homines eē ſicut meipſum cū ſtatim ſubdit ſ; vnuſq̄ſq; ꝓpriū donū ex deo habet alius quidem ſic alius vero ſic. Et ex alijs diuerſis locis hanc veritatem habere potes. Si ergo ita eſt quō non aliter ſpiritualiter viuet ⁊ ſeruiet iſte q̄ tu? Aliq̄ enim tendunt ad deum p quietem aliqui p laborem alij ſic alij vero ſic. Et multotiens eſt melior qui vilior reputat̃ Non ergo aliquē imꝑfectiorem te iudices ſi non facit omnia q̄ tu facis. ¶ Cum etiam vides fratrē tuum cū aliquo vel cū aliq̄b⁹ ꝯmorari ⁊ tu ſolitarius es tunc cogitare debes q̄ iſte perfectus eſt in caritate ⁊ ꝓpter magnā dei dilectionē vbiq̧ ſit cum eo ſiue cum fratribus ſit ſiue ſolus. Et q̄ꝛ tu in dilectione dei es imꝑfectus vix te potes ad proximum conuertere quin offendas vix autē aut nunq̄ ad deum potes bene te conuertere q̄n oporteat te a ꝓximo ſequeſtari ſ; hoc certe imperfectionis eſt. Nam angeli qui ſunt in caritate perfecti ita bene mouentur in deum cum ſunt nobiſcu; aut cū nobis miniſtrant ſicut cū ſunt in celo empireo. Hoc tamen non dico q̄ꝛ credā ſic totalit̃ poſſe in via fieri ſiue dum viatores ſumus ſed aliqualiter poſſumus eos ſeq̄. ¶ Adhuc etiā potes cogitare q̄ ſunt ab iſtis exterioꝛib⁹

retracti ⁊ ſoli deo vacant ⁊ ita feruenter mouentur
in ipm ꝙ ꝓpter nimiam intentionē mentis corpus
diſſolui videaꝝ ⁊ ad nimiā redigaꝝ debilitatem. Et
ideo vt vires reſumāt ne penitꝰ deficiant ⁊ ne etiaꝫ
ſua ſanctitas ab alijs aduertatur ſe offerunt vt ſer=
uos ſolatio ꝓximoꝝ ſemꝑ tamen omnia ad honorē
dei facientes. Et ideo ſtultum eſt fratrē ſuum iudi=
care pro qualibet truffa vel imperfectum reputare
Sunt enim hodie multi honeſtiſſimi exterius qui
parū proficiunt interius. Et multi ſūt diſſoluti i ge
ſtibus q̄ ſunt i corde ſanctiſſimi aut amiciſſimi dei.
Aut quod peius eſt aliqui ſunt odoriferi hominibꝰ
⁊ coram deo ſunt fetidiſſimi et ſue exterioris ſan=
ctitatis iam ſuā receperunt mercedem. Et aliq̄ ap=
parent hoībus peccatores ⁊ eoꝝ conuerſatio interior
eſt in celis. Non dico tamen quin multotiēs conuer
ſatio exterior correſpōdeat interiori. Et q꞉ hoc vł
etiā contrarium diſcernere nō valeamꝰ oēs eē dei
filios iudicemus ⁊ nos inferiores oībus niſi tamen
manifeſte contrariū videamus. Nam de bonis ⁊ de
ſua eminentia ſanctitatis incerti ſumus ſed de no=
ſtra multiplici malitia ſumꝰ certi. Magna eſt enim
preſumptio velle circa proximum meum limitare i
fluentiam diuine bonitatis: quia michi omnes mo=
res ſui non placent. Et quid inſanius ꝙ diuinaꝫ in=
fluentiam vel complacētiā velle ſcdm meā ꝯplacen
tiam regulare. Hoc aūt tunc facio cum illud qđ non
michi placet ſuſpicor non placere deo. Cuꝫ etiā v=
des aliquos circa exteriora implicari tūc cogitare
debes ꝙ illa ad laudē ſui creatoris referant ⁊ ma=
gis in illis circa deum afficianꝝ ꝙ tu cū te recte cō=
uertis ad deum. Fortaſſe enim quia ſic deuꝫ diligūt
vehementer ſtudent ipm querere in omnibus crea=

turis qꝛ ipſm in oībus nimis laudabilē ⁊ deſiderabi-
lem eſſe credunt ⁊ cognoſcunt. Et hoc eſt magnuꝫ
gaudiū ⁊ leticia eoꝝ cū vident etiam in rebus viliſ-
ſimis ſummā dei potentiam bonitatē ⁊ ſapientiā mi-
rabiliter ꝯmēdandam. Et iō illa vilia forte ſic libē-
ter ꝑtractant ne aſſimilentꝫ nobis q̄bus oīa ſunt no-
ciua. Sed forte qn̄ credis eos ocioſos eē inenarra-
bili tunc leticia ſpūali ꝑfunduntꝫ interius q̄uis hoc
diſſimilent vt ſapiētes. Aut forte qꝛ ſe reputant ita
viles nō ꝓſumunt ſe diuine faciei cōtinue p̄ſentare
ſed ſe vilibꝰ adiungentes nituntꝫ reuerti ipi in cor-
de ita tn̄ ꝙ ipſum in veritate aliqn̄ contemplantur.
Et hec poteſt eſſe ratio quare ſic ſemꝑ cum alijs io-
cūdantꝫ quia oritur eis leticia ꝙ ſic viles hoīes ſicut
ſe eſſe exiſtimant poſſint cum eis quos filios dei re-
putant cōſolari. Et ſi dicis ꝓpter aliquos ergo de-
berent cū melioribus cōuerſari. Dico ꝙ forte illos
meliores reputāt qui minorē ſimulant ſanctitateꝫ.
Aut forte eē cū illis non reputāt ſe dignos quia ni-
mis cōuerſationi illoꝝ eſt diſſimilis vita ſua. Et iō
ſufficere eis videtꝫ ſi valent eē cū illis dei filijs quos
pn̄t aliqualiter imitari. Sciūt enī ꝙ in habentibus
ſymbolū facilioꝛ eſt tranſitꝰ. Aut forte nolūt eē cuꝫ
magna vel nimis perfectis ne ſua bona intentio co-
gnoſcatꝫ. Potes etiam cogitare ꝙ forte hoc ꝯceſſit
eis dn̄s vt circa iſta extrinſeca implicētur ⁊ cum fra-
tribꝰ cōuerſantꝫ qꝛ ſic ē deū difficilius poſſidere q̄ ſi
ſolitarij ꝑmanerent ⁊ q̄to cum maiori pugna ⁊ la-
bore deū obtinēt tāto ē eis laudabilius. Quis du-
bitat ꝙ ſi homo iplicitꝰ vt vite actiue negocijs adeo
ꝑfecte poſſideret deū ſicut ille q̄ moratꝫ ſolitarie qui
ei laudabiliꝰ eēt? Et certe vbi eſt maior reſiſtentia
ibi aliqn̄ intēditꝫ vis amoris et ꝑ multiplicem inten-

ſionē actus ſiue feruoris augeť ſubſtantia caritatis ⁊ inde ma⁹ p̄mium aſſequunť. Cū ergo eos credis p̄dere ipſi lucranť ⁊ cū eos exiſtimabis infirmos in venire patria ſup̄ te inuenies exaltatos ſi tñ ibi fueris. Multum enī timendū ne ſicut humilitas ipſos exaltat ita noſtra ſup̄bia qui oēs alios volumus iudicare nos deiiciat in infernum. Aut cogitat de eis q̄ ipſi approbant poſſe ſe deo ſeruire perfecte ī his ad q̄ ſe inueniunt paratos magis q̄ accedere ad ardua ⁊ deficere ſicut facis. Multum enim reputant vel reputare debent incōgruum aliquid tanto domino agere imperfecte. Aut forte tā magna in occulto q̄ parua in publico tam terrena q̄ celeſtia attemptant facere vt in omnibus his inimicus humani generis impugneť ⁊ ipi in oībus mereanť. Et q̄uis ſic imp̄fecte tibi videatur forte plus in vno interiori motu mouentur q̄ tu in multis. Immo forte plus q̄ tu in omnibus ⁊ hoc ignorans minores te non iudices alios ſed lauda dñz qui dignus ē te eis ſociare quorū forte meritis ſpūaliter viuis ⁊ ſi non viuis p̄ eos forſitā viues. Hec aūt dixi ad reprimendū diabolicā tētationez. Et q̄uis ſit ſic aliquando aut ſic eſſe poſſit ⁊ ſic de proximo ſit credendū tamē ſimpliciter michi magis placet et credo q̄ magis placeat deo vita contemplatiua q̄ actiua ⁊ vita ſolitaria q̄ domeſtica et michi magis placet honeſtas q̄ diſſolutio et hec credo magis eſſe eligenda q̄ illa quia et ſi illa poſſet ordinari in deum et in lapientibus ordinetur tamen ſemp̄ quod eſt propinquius fini magis eſt eligendum et magis ipſe finis q̄ quod eſt ad finē. Et ideo licet ita ſe habeant iſta tamen non eſt dubium q̄d perſone iſta habentes ſe habent vt excedentia et exceſſa. Nam aliqui acti-

ni maiori ſunt caritatis ⁊ meriti q̃ alii conte͂platiui et ecõuerſo et alii domeſtici q̃ aliqui ſolitarij et econuerſo. Quicquid tamen habeam⁹ dum modo deo placeamus magnũ erit quia in tanta multitudine hominũ pauci ſunt deo grati. Cuius rei cauſa et pro nobis et pro ipſis debemus quotidie lacrimari non modicum et deprecari vt dignetur nos facere ſibi gratos aut ſi ſumus vſq͂ in finem in gratia nos conſeruet. Quod ipſe nobis concedat qui propter hoc voluit incarnari ⁊ letaliter vulnerari. Amen.

¶ Contra ſuperbos ⁊ de ſe preſumentes.

¶ Capitulum decimum.

O Sup̄be o luciferi imitator im̃ũde nũquid te cogitas dñm eſſe an oĩa eẽ a deo ignoras. Si ẽ te aliq̃d ꝓteſtaris certe deũ te eẽ fateris. Sz ãpli⁹ vide vt tua iſania reprimat. Nõne de alienis ſtultũ eſt gl'iari. Cũ ergo cũcta ſint a deo ſi de aliquo gl'iarꝫ te cõprobas eẽ ſtultũ. Si autẽ hec ignoras te cõprobas eſſe cecũ. Audi ergo iſane. Si gl'iari vis et ſtultus apparere nõ vis excludere que non ſunt tua et reliquis glorieris. Sed certe ſi omnia non tua excluſeris in nichilum redigeris. Ergo de nichilo gloriare ſi non vis incurrere vanitatem.

¶ Sed ſpecialius ad dona gratum facientia deſcẽdamus. De illis gloriari non potes q2 hec te habere ignoras imo ſi gloriaris non habes. Sed etiam ꝙ habeas ſupponam⁹ qualiter ea poſſideas videamus. Tibi proditori et infideli ſeruo domini tui iuſticiam quam habeas noſter benigniſſimus domin⁹ tanq̃ pannum albiſſimum dedit et tu eam ſtillare nõ ceſſas ſanguine menſtruato. Sed o veſania plene vtinam ſaltem frontem mulieris meretricis habe-

res, Queſo que ſit meretrix ſic corrupta que de mē
ſtruo glorietur: immo quaſi nullam inuenies mere=
tricem que de hoc non intime confundant nec etiā
audet hoc ipſa amantiſſima ſpōſo reuelare. Quid
ergo o ſtulte in malicia gl'iaris? Si tantū in menſe
ſemel admodum mulieris deficeres / haberes forte
cauſam gloriandi Sed erubeſce ꝛ dole qꝛ continu⁹
vt quaſi continuus eſt fluxus tuus. Si ergo a te ſo=
lum eſt malum ꝛ a deo tantū eſt bonum non in te ſꝫ
in domino glorieris ꝛ de tua turpitudine corā ocu=
lis diuine maieſtatis cōtinue erubeſcas ſicut defice=
re nō deſiſtis. Sed dicis in me nolo de cetero glori
ari ſed tamē cupio ab omnibus cōmendari. Sed o
impie latro audi. Nōne ſtultum eſt largiſſimo dn̄o
qui omnia tribuit abundanter furari qđ ſibi cariſ=
ſimum eſt maxime vt videat et ſibi diſpliceat et ſu=
ſtinere nō valeat. Si eſt ſtultus qui ab hominibus
laudē querit. Ideoqꝫ cū vniuerſa ꝑpter ſemetipſm
operatus ſit de⁹ oīs laudes omniaqꝫ laude digna
ad honorem referas dei tui et in teipſo cogita dili=
genter ꝙ ad hoc creatus es ꝛ redēptus: vt nō tu ſꝫ
deus in tuis operibus commēdet. Tu ergo domini
voluntatē fideliter exequaris vt laudari abhorre=
as deum autē gaudeas ab omnib⁹ exaltari. Et q̄̄=
tomagis ab aliquo commēdat tanto in maius gau
dium eleueris et ſtudeas quantū potes mente / lin=
gua / ꝛ opere deū tuū omni tēpore adorare ſempqꝫ
actu ſolam ſuam laudem intendas. Si enim bn̄ dili
geres dn̄m deum tuum eiuſqꝫ honorem appeteres
vt deberes malles amariſſimis quibuſcūqꝫ ſemper
paſci et ab oibus ſtultus reputari immo tanqꝫ ſter=
cus abhorreri q̄̄ qbuſcunqꝫ delicijs abundare ꝛ q̄̄=
tumcūqꝫ ab oibus eleuari aut quātacūqꝫ corporali

perfui ſoſpitate ſi deꝰ tuꝰ in te ampliꝰ nō laudaret
Et etiam poſito ꝙ par eſſet p̄miū vtrobiqꝫ hoc de-
beret gratiſſimum eſſe nobis ꝙ altiſſimꝰ deꝰ noſter
a nobis ⁊ de nobis aliqđ laudis munuſculū recipe-
re dignaret. Sꝫ ꝓpter nr̄as miſerias in contrariuꝫ
nitemur tota die. O mira ineffabilis amabiliſqꝫ cle-
mētia ſaluatoris qui tā benigniſſime noſtris conde
ſcendit miſerijs. Quis illā poterit nunciare? O hō
totaliter te inuolue in ſua mīa ⁊ mirare et tam dulci
dn̄o gr̄as agere nō deſiſtas. O mi dn̄e quid tibi cō-
tuli ꝙ tā dulciter me ſuperbū atqꝫ arrogātē pertra
ctas ⁊ foues. Que eſt iſta gr̄a quam inueni? Quod
an̄ te me ſuſtines ad momētum? Certe hoc non me
rui ſed potius cū feris habitare imo bone Jeſu nec
etiā creatura tua mereor noīari qđ tibi ꝓ his faciā
O immenſitas bonitas quid pro his tantis bn̄ficijs
potero tibi exhibere Ego neſcio tibi ſatiſfacere ꝓ
delictis nec etiam pro beneficijs laborare: nec tibi
valeo aliquid dare niſi tuum. Scio quid faciam.
Me tibi totaliter exhibebo ⁊ meipſum in te totum
proijciam ⁊ ſemper timore et verecundia plenus ti
bi quantum potero reuerentiam exhibebo. Et ſi di
gnaberis tibi fideliter continue miniſtrabo: ⁊ ſi hoc
parum ſit quia quod potui feci non dubito compro
babis. Sed hoc maximum michi eſt / ſi dignaberis
me tecum in area commorari. O ꝙ̄ dulcis tunc mi
chi eſſet tua preſentia ſumme bona. Accedam cum
ſilentio ⁊ diſcooperiam pedes tuos vt me digneris
aduenam in matrimonio copulare. Non quieſcam
certe donec tuis amplexibus gaudeam et inenarra
bili dulcedine cōſopitus in tuis brachijs cōquieſcā
Tunc delitijs affluam et mirabitur / et dilatabitur
cor meum ⁊ mira ſuauitate potius nichil niſi te po-

tero cogitare. Attamē obſecro amātiſſis domie vt
meo regimini nullo tēpore me dimittas q2 ſum ani
me mee lacerator ⁊ lapidator impius. Omnia que
michi volueris elargiri ſicut illa tribuis tu cōſerua
⁊ tibi ſoli ſit honor et gloria ⁊c. ¶ De paucita-
te bene obedientium. ¶ Capitulum. xi.

Quis dabit capiti meo aquam ⁊ oculis me
is ymbrem lachrymarum vt plorare vale
am perfectorum ſtatuʒ quaſi ad nichilum
iam redactū? Nam terra culta diuinis cō
ſilijs xp̄i exemplis ſpinas et tribulos germināt pro
frumēto. Certe quāto res pdita ē nobilior tāto de
bet eſſe intenſior dolor. Sʒ vt de multis aliqua vi-
deamus de obedientia tanq̄ʒ de religionis funda-
mēto ptractemus. ¶ Heu curre et diſcurre vtrum
poſſis in ſua pfectiōe in aliquibus eam inuenire et
credo q vix aut nūq̄ʒ inuenies eam latitātē. Sed
mirari potes q cū religiones et religioſi multipli-
cētur quomō obediētie pfectio: ſic in paucis immo
quaſi in nullis valeat reperiri. Certe ſi multiplica-
ta eſt gēs non eſt tamē magnificata leticia ſpiritua
lis intēſiue. Queſo vt michi dicas quis eſt ille qui
velit habere p̄latum ad p̄cipiendum nonne potius
ad ſeruiēdum? Jam volumus p̄latorū voluntatibꝰ
aſſentire? Certe non. Sed volumus vt voluntates
noſtras debeant in oībus adimplere. Et ſi aliquid
deeſt iam plus de ipſis q̄ʒ de ſcutiferis ſuis murmu-
ramus ipſis gladio lingue non parcimus ⁊ q peius
eſt quod nobis ab alio eſſet gratum hoc ip̄o q fit a
prelatis eſt nobis odioſum. Jam nō cogitamꝰ quō
poſſumꝰ eorū voluntatē pleniꝰ adimplere ac nr̄am
voluntatē pfectius abnegare: ſed quō poſſimꝰ eis
in omnibꝰ reſiſtere ⁊ ad faciēdum qđ cupimus eos

coartare aut ad renuẽdum qđ nobis ĩiungũt excu=
ſare ⁊ aliqua palliare aut diligenter ĩueſtigamus/
quomõ nõ teneamur ſibi in hoc vel in alio aliquate
nus obedire. Sʒ heu luciferi imitatoꝛ qui ꝑeſſe vo
luit potiꝰ ꝙ̄ ſubeſſe. Timeo ne ſecũ habitaculũ ha
beamus ⁊ ad cõfuſionem nr̄am appareat xp̄s paſ=
ſus q̇ ꝓ nobis patri vſq; ad moꝛtẽ voluit obedire/
nichil ſibi retinẽs q̄ ꝓpꝛia voluntas in oĩbus appe
tere cõſueuit. Si em̄ exinaniuit ad plenũ. Hũc imi
tati ſũt patres nr̄i q̇ cum pꝛelati eſſent ſe ſubditos/
ſubditis faciebant. Hoc ſibi dulce/hoc delctabile/
hoc ſibi erat ꝑamabile. In his q̄ magis ſue volun=
tati contraria exiſtebãt ĩ his que ad exterioꝛa hoĩs
cõfuſionẽ afflictionẽ ⁊ exinanitionẽ ſpectabant ſi
bi infimis obedire. Nõ em̄ curioſe libꝛabant an hoc
melius illo hoc ſecurius hoc laudabilius eſſet ſicut
q̇dem faciunt cauſa fuge ſed cuncta que non eſſent
contra deum quantũcũq; ardua ⁊ vilia dum cerne=
rẽt eſſe ſecundum beneplacitũ pꝛelatoꝛum adiple=
bant auiditate maxima. Tanta em̄ in eis erat obe=
diẽtie dilectio vt adimplẽdam nõ timerẽt diſcurre
re ſuper aquas nec ire ad capiẽdas leẽas cum ĩiun
geret eis ⁊ multa alia que non ſufficio enarrare fa
ciebant. Nec em̄ iudicauit eſſe ĩfructuoſum qui ab
bati obediens quaſi ĩpoꝛtabiliter voluit per annuʒ
lignũ aridũ adaquare. Ibi apparuit obediẽtie cel
ſitudo qꝛ qđ moꝛtuũ et aridum fuerat ꝑ obedientie
meritũ fructum fecit. Quid ergo de obediẽtia glo
riamur cur nõ potiꝰ de noſtra ſuꝑbia confundimur
Nunq̇d viri ꝯtẽplatiui poſſumꝰ noĩari? Timeo ꝙ
nec etiã xp̄iani. Sʒ potiꝰ imitatores luciferi poſſu
mus ⁊ demoniaci appellari. Quõ em̄ xp̄ianus dici
põt q̇ xp̄o contraria nititur adĩplere? Nunq̇d xp̄s

conſiderauit ꝙ ipſe erat deus ⁊ ſcdꝫ humanitatem
omni gratia ⁊ ſciētia plenus immo quantū ad ani-
mam iam beatus qui beate virgini et Joſeph: erat
ſubditus. In ſoluēdo etiaꝫ didragma ſeruis demo
num voluit obedire. Nos vero ſumꝰ ſepulchra de-
albata ypocriſi plena oſſibus mortuorum homini-
bus exterius mortui apparentes et interius tumo-
re ſuperbie vegetamur. Jam obedire renuentes di
cimus ꝙ non ſumus vocati in ſeruitutē ſed potius
in libertatem. Ignoramus eñ ꝙ obedire vel ſerui-
re deo in hac obediētie ſeruiture regnare eſt. Quā
to eñ magis noſmetipſos ſubiicimus tanto maiori
honore efficimur digniores. Non ſolū eñ ipſa obe
diētia reges conſtituet in futuro ſꝫ ⁊ nunc ſi in ſua
ꝑfectione exiſtat facit creaturis omnibꝰ dñari. Ad
ſtatū reducit priſtinū ⁊ nichil contrarium niſi ad ꝑ-
fectū anime fuerit moleſtare ꝑmittit. Aduerſa fa-
cit ꝓſpera ⁊ hoiem adhuc in mortali corpore facit
angelice ſe habere. Necnon ⁊ ſui dñi honorē appe-
tere cū feruore ⁊ oibus poſtpoſitis laudē dei facit
querere cum magna auiditate ī qualibet creatura
nec momētum permittit ꝑtranſire a ſeruitio dei O
virtus mirabilis qui ſui facit hominē obliuiſci et in
ſuum ſemꝑ tādere redēptorē ⁊ in terris ambulantē
facit in celeſtibus habitare. Quid ergo murmuras
de obediētia o ſuꝑbe. Cum enim dicit apoſtolus ꝙ
in ſeruitutem non ſumus vocati innuit ꝙ non debe
mus nec deo nec prelatis obedire timore ſeruili ad
modum ſeruorum ſed timore filiali et liberali / ad-
modum filiorū ac ſi voluerit dicere ꝙ de cetero vo-
luntatē noſtrā propriam non faciamus Cum enim
dñs Jeſus xp̄s dicit qui vult venire poſt me nō ad-
iunxit bn̄placitum ſuuꝫ ſequatur ſꝫ abnegat inquit

mi ⁊ amantiſſimi patris ⁊ dñi noſtri ieſu xp̄i quem in
paſſione ſua vbi talia tanta tam turpia ⁊ grauia ſuſti
nere voluit pro inimico ſuo liberando ⁊ glorificādo:
pro vanitate quadam digna morte eterna. In iſtud
gaudium intret homo ⁊ reficiatur magnificētia beni
gnitatis diuine. Accedat hō ad cor altum ⁊ in corde
ſuo exalte᷑ excellētiſſima ⁊ inenarrabilis clemencia
chriſti paſſi ⁊c. ¶ Quinto etiam conſideremus bea=
tiſſimā chriſti paſſionē ad cordiū noſtroꝝ reſolutio=
nē ⁊ etiam ꝑfectā tranformationē in ipſum quod fit
quādo homo nō ſolū imitatur cōpatitur admira᷑: et
exultat ſed etiam totus hō cōuertitur in eū: ſcʒ dñm
noſtrū ieſū xp̄m crucifixuʒ vt iam quaſi vbiqꝫ ⁊ ſemꝑ
crucifixus ſibi occurrat: immo tūc ille vere in ipſum
reſoluitur homo quando exiēs ex ſe ⁊ ſuperpoſitus
vniuerſis immo ſuper ſe abſtractus ab omnibꝰ totꝰ
eſt couuerſus in dominum ſuum paſſum vt nichil vi=
deat aut ſentiat intra ſeipſum / niſi chriſtum crucifi=
xum: illuſū: exprobratum: ⁊ paſſum ꝑ nobis. ¶ Sex
to conſideremꝰ eandē viliſſimā xp̄i paſſionē ad quie
tam dulcoris interni quod fit quādo reſolutus homo
vt dixi ſitibundus eandē paſſionē ruminare non ceſ
ſat: ⁊ intrans ſecundum poſſe ſuum illum paſſionis
theſaurum humiliter ⁊ deuote liqueſcit amore deuo
to ⁊ feruida deuotione vel dilectione deficit a ſe / et
requieſcit in chriſto crucifixo. Sed quanto ei plus in
heret ⁊ appodiat tanto amplius deuotiſſimo amore
in ſe deficit ⁊ liqueſcit / ⁊ quāto plus deficit a ſe amo
re et deuotione / tanto amplius eidem dilecto pro ſe
mortuo inheret ⁊ plus requieſcit in eo.

¶ Et ſic mutuo ſe augēt adheſio amoris ⁊ deuotio
donec tota ſponſa abſorbeatur ab illo camino amo=
ris paſſionis dilecti. Sic in amplexibus ſponſi ſo=

ſemetipſum et tollat crucem ſuam et ſequatur me / ⁊ tota ſacra ſcriptura tam vetus ꝗ̃ noua obedientiam laudat. Si eñ bonam ſuperbiã haberes non renueres deo tam in ſe ꝗ̃ in alio quocunqȝ prelato viliſſimo obedire: ſed potius dedignareris animã tuam tam nobilem ſubijcere alicui alij creature viliſſime. Mirum eſt autẽ ꝙ dedignat᷑ homo deo ſeruire in prelato ⁊ non dedignatur ſeruire vni libero aut alicui alij creature viliſſime ſed totum tempus ſuum nititur expendere circa nichil. Ideoqȝ pauꝑ ſolitarius ſi cerneret ꝙ plus ꝗ̃ alius offenderit / et contra dñm ſuperbe egerit ſuam voluntatem in vindictã dei ⁊ ſui niteret᷑ in oĩbus abnegare ⁊ ſeipſum abhorrẽs vellet ab oĩbus cõculcari ſemꝑ tñ ad honorẽ dei ſui oĩa referẽs. Qđ facere ipe cõcedat nobis q volẽs pr̃i obedire crucifix⁹ ẽ ꝓ nobis redimẽdis. Amẽ.

¶ Qđ tẽtatiões ſũt vtiles ſuis dei.
¶ Capitulum. xij.

O Mire benignitatis altiſſime q̃ nos tentari permittis nõ vt capiamur ſed vt timentes ad te portũ tutiſſimũ fugiamus. More bone matris facis o dñe q̃ filium ſuum a ſe elongatum videre deſiderans et amplexari per terribile aliqđ timorem inducit ⁊ extendens brachia filiũ recipit fugiẽtẽ cũ gaudio ſibi arridet ⁊ oſcula dulcia elargit᷑ ⁊ ne alias a ſe recedat hortat᷑ vt nõ accidat ſibi malũ ꝯſolatur ad ſe reſtringẽs ⁊ demũ verba ſubminiſtrat. O felix tẽtatio q̃ ad diuinos amplexus fugere nos cõpellit. O dulcis dñe qui nos ꝑmittis vndiqȝ effugari ⁊ te ſemꝑ tribuis refugiũ ſalutare vt tecum omni tẽpore cõmoremur. Non ergo te tẽtationes habere mireris o homo ſed ad deum fugias expaueſcens ibiqȝ ſi tentari nolueris riſidebis: ſin=

aute capi poteris ⁊ dānari. Si autē deo tuo nimiū
te elongatum reperieris nec potes ad eum recurre
re pleno coꝛde ad xp̄m tibi proximum accelerabis:
⁊ in ſui lateris puteo pāno ſuppoſito abſconderis ⁊
ne timeas ꝙ te inueniat inimicus. ¶ Hoc ſemper
pro regula generali habeas ꝙ quandocunq̄ deum
voluerís ad te pꝛofunde inclinare in coꝛde tuo vul
nera Chriſti poꝛta et eius conſperſus ſanguine te
patri quaſi vnigenitum preſentabit ⁊ ipſe tanq̄ pa
ter dulciſſimus tibi plenarie prouidebit. Accede
ergo ad xp̄m ⁊ eum ſuppliciter depreceris vt ex q̄
non decet ip̄m denuo vulnerari dignetur in tuo coꝛ
poꝛe ſua vulnera renouare teq̄ totaliter rubꝛicare
Et ſic indutus purpura poteris regis palatium in
troire. O tentate vulnera hec meditare et hec ſem
per tibi erunt refrigerium et ſolamen. Ne dubites
ꝙ ſi ea in coꝛde tuo impreſſeris nulli additus tenta
tioni patebit. Quis vidēs dn̄m gloꝛie noſtris ſcele
ribus ſic grauiter vulneratum auderet iterum ſcele
ra ꝑpetrare. Et ſic ꝓ ipoꝛū vulnerū reuerēcia atq̄
cōpaſſiōe non deſiſteret a pctō ſaltē quia videret ꝙ
ſine comparatiōe grauioꝛ pena deberetur pctōꝛi ⸫
omnib⁹ q̄ innocētia pctō deberet timere et etiā ab
ſtinere. Si autē cōtra te etiā ꝓpter tuas nequitias
ip̄m videris indignatū ad ſpē pctōꝝ cōfugias ma
trē ſuā ⁊ ipſi tanq̄ matri dei reuerētiaꝫ exhibebis ⸝
ac fuſis lachꝛymis ei⁹ auxiliū poſtulabis. Et ſi per
ſeuerauerís nō quieſces nō dubites ꝙ ab ea ꝙ vo=
lueris impetrabis. Secum enī creuit miſeratio ⁊ ſi
bi pro miſerijs ſatiſfacere ex officio eſt commiſſuꝫ
Et cum magna diligētia hoc exerceas q: qđ ꝯinu
niter exercet erga omnes tibi nō poterit denegare
Quod ⁊ ſi nullomō te videris ꝯſolari noſcas deum

te diligere et hoc facit vt peccatorum tuorum pro funditates agnoſcas et tuam miſeriam non igno= res. Et hoc maximum dei donum eſt Non enim ſibi placet preſumptio aliquoruz qui ſe iuſtos reputāt ⁊ ad ipſum altiſſimum tanq̄ ad familiarem amicuz accedunt. Vult enim vt quantumcunq̄ quis ſit ma gnus ſe miſerum ⁊ quaſi nichil reputans ad ipſum veniat cum peccatorum ſuorum confuſione: ⁊ ma= gna reuerentia ⁊ timore. Et magnum immo maxi= mum reputet quantumcunq̄ magnum ſi ipſum im= menſus deus noſter dignatur ſaltem a longe intue ri. Ideoq̄ pleno corde dei magnitudinem et ſuam paruitatem confiteatur et dicat. Dn̄e non ſolū non ſum dignus vt intres ſub tectum meum / ſed nec vt tibi appropinquare valeam vllo modo. Sufficit ei michi vt tue pietatis oculis digneris me reſpicere a remotis dico q̄ ſi in hoc perſeueraueris non quie ſcens non ſolum te videbit ſed ad ſua ſecretiſſima te introducet. Quod ipſe facere dignetur qui eſt benedictus in ſecula ſeculorum. Amen.

¶ Qd tentatio de predeſtinatione reprimi debet.

¶ Capitulum. xiij.

Si de predeſtinatiōe aut preſentia dei ali qua cogitatio tibi ſurrepat ſic reſponde dyabolo talia propinanti. Quid enim ſit de me te certum eſt eſſe dānatum ſed ſi ego preſcitum ſum ⁊ deū nō debeā habere poſt hāc vitam totis tamen viribus laborabo vt ipſum ſal= tem habeam in preſenti / ⁊ ipſum poſſideam quan= tum poſſum ne in vtroq̄ ſtatu caream tanto bono. Momentum ergo temporis de cetero non dimit= tam quin ſcd̄m meum poſſe fruar ipſo ⁊ ſemp in ip= ſo ſumma iocūditate delecter ex qua etnā miſeriaz

esseq̄ debeo in futuro. Nōne michi summa vesania esset se certū est me eternalib⁹ ignib⁹ cruciāduꝫ me inimico meo tradere in p̄senti ⁊ ex nūc incipere cuꝫ dyabolo cōuersari? Nō sufficit illa miseria nisi me nunc miserū faciam eñ tēpus? Immo certe plus p̄destināti me deo meo ꝑut potero totaliter exhibebo vt nichil sit in me nec cor nec lingua nec cetera membra quin continue sint in seruitio dei mei vt saltem dum possum ⁊ q̄ntū possū habeā summum bonū Sicut enim seculares qui in quadragesima nō debent comedere carnes volunt in carnispriuio carnibus abundare sic de deo facere qui de sua presentia esset certus. Et hoc precipue faceret qui quam suauis est dñs degustaret cetera vero delicata absintiū reputaret. Sed q̄ntum me deus presciuerit scientia constat michi ⁊ scio ꝙ seipsum negare non potest. Cū ergo totis visceribus amplexabor et ipsum stringēs fortiter etiā si aurora apparuerit nō michi bn̄dixerit nō ipm dimittam ꝙ si benedixerit michi nec etiam tunc dimittā ⁊ sine me recedere non valebit. Licitū est eñ michi īferre sibi violentiā in hac parte cū ipē commēdet illos q̄ regnū celoꝝ rapiūt violenter. Aut certe scio quid faciā. In cauernis vulnerum suoꝝ me abscondā ibiq₃ quiet⁹ latitabo nec extra se me inuenire poterit ⁊ etiā expellere nō decebit q̄ dicit. Eum q̄ venit ad me nō eiciam foras. Et sic me dānare nō poterit nisi seipsuꝫ iudicare voluerit. Aut ad matris sue pedes ꝓuolutus stabo et ꝙ propter pctōres mater dei facta sit allegabo et vt michi veniā impetret implorabo. Nec repulsam ab ea pati potero q2 fons pietatis ab oib⁹ p̄dicat̄ Ipsa eī nō misereri ignorat ⁊ miseris nō satisfacere nūq₃ sciuit. Non credo ꝙ ꝓpter me nouā velit addi

ſcere lectionē. Ideoq̃ ex cōpaſſione maxima ante filium ſuū mecum ſi dici poteſt miſera apparebit et michi ad indulgētiam ſuum vnicum filium inclinabit. Et ſic triplex refugium habeo qđ quaſi triplex funiculus difficile confringet. Qđ ſi predeſtinatus ſum ⁊ eternā patriā debeā cū angelis poſſidere certe debeo ex nūc vitā angelicā ducere nō humanam. Totū me illi debeo q̇ ſe michi in p̄mium preparauit ⁊ hac portione content⁹ nihil aliud ām̄odo debeo affectare. Juſtus eſt eñ ⁊ ſi aliud q̄ xp̄m quererem contra me poſſet rationabiliter idignari ⁊ quem viſurus ſū beniuolū viderē ſtatim iratū cōtra me ſententiam inferētē. Igit in fine diabolo ſic conclude. Quicq̃đ de me futurū ſit a ſeruitio dei non deſiſtam ⁊ ve tibi q̇ nō potes tāto dn̄o miniſtrare ⁊ eius dulci p̄ñtia iocūdari ⁊c. ¶ Queſtio carnis ad deum patrem de xp̄o. ¶ Capitulum. xiiij.

Carnē contra ſpm̄ p̄ contēplationē eleuatum immo contra xp̄m ſiam eleuantē auſculta. Inquit caro. Tibi deo patri iuſto ac mīe infinite de tuo filio conqror vt tua iuſticia conſideret violētiā michi factam ⁊ mīa tua mee miſerie cōdeſcēdat. Ille tuus filius plen⁹ ſciētia ⁊ virtute me ſua ſapiētia circumuenit ⁊ ſua virtute violentiam michi fecit. Ille tuus filius ſua ſapientia ſe ſub carne michi ſimili occultauit et ad me humilitate nimia ⁊ benignitate inenarrabili calide ſubintrauit. Omnibus fuit humilior omnib⁹ deſpectior omnium neceſſitates aſſumpſit omniū infirmitates portauit p̄ oīb⁹ crudeliſſime voluit crucifigi tā cōpaſſione q̄ grauiſſima paſſiōe voluit affligi cordis amorem per apertionem lateris ſui voluit demonſtrare indeq̃ voluit in remedium emanare

ſacramento. Quid plura? Suam carnē conſtituit
in cibum ſuum ſanguinem in potum ⁊ ſeipſum ꝓmiſit
in pmium tua precepta facientes matrē fratreſq̄
vocabat. Demum nō ſolū in via ſ; etiā in patria ꝓ
mittebat ꝙ ſe ſuccingeret ⁊ eis ad mēſaꝫ tuā come-
dētibus trāſiens miniſtraret. His oībus ⁊ alijs que
nec ſcio nec valeo enarrare aīam michi deputatam
allexit nimis ſed etiā intus intrans ſua attraxit ꝟ-
tute in tm̄ ⁊ ſic ſibi ipſam ſuis blāditijs ꝯiunxerit vt
iam de me non curet ſed potius affligat deijciat et
cōculcet ⁊ ad nichilū redigat ⁊ qḋ grauius videtur
hoc michi inferentes diligat ⁊ pro eo vel eis oratio
nē ſpecialē faciat ⁊ ſi non inferant inferri appetat
Sicq̄ mortificor ⁊ non curat in limo iaceo ⁊ exul-
tat. Sed qḋ? Dolorē dolori addit ⁊ vt intenſe dole
am cupit. Hec ſua gloria videtur eſſe michi inferre
iniuriā contumeliā ⁊ qcq̄d viliſſimum cre̅di poteſt.
Sicq̄ me deſolatam afflictāq̄ relinq̄t ⁊ ipſa ſemp̄ ſ
vult tuo filio cōmorari ſemper ſua carne cibari ſuo
ſanguine inebriari ⁊ vbicūq̄ fuerit vult ſemꝑ ſecuꝫ
cōmorari. Nunc autē ſecum apparet in p̄ſepio par
ua nunc ſecuꝫ brachijs virginis amplexat̄ virginis
brachijs deportat̄ lacte virginis fouet̄. Nūc ſecum
fameſcit nunc ſecuꝫ ſitit nunc ſecū cōſpuit̄ nūc ſecū
vulnerat̄ nunc ſecū in cruce triſtatur nunc ſecum in
celis apud te letat̄ conſolat̄ q̇cunq̄ preterit ſecum
vadit ſine ipſo eē nō req̇rit. Ad nichil poteſt ſe ver
tere ſine ipſo. Quid tibi dicam pater de tuo filio q̇
aīam michi deditā ſic ſuo inebriauit amore ſic autē
alienauit a me? Si rapinā cōmiſit iubeas reſtitui.
Nec enī michi parum videt̄ ſic rape vnam mentem.
Cur enī michi aīa deputata ſolum filium tuum di-
ligit cur me ſic odit cur cetera derelinquit tui filij

amore abſorpta. Graditur ſine ſensu. Jam nichil aliud audit nichil aliud cogitat vel guſtat nichil aliud odorat ⁊ ſemper vult inter ſua brachia commorari. Ibi iocundatur ibi letatur ibi delicijs abundat ibi nimio amore inebriata cubat. Nec mirum ſi hec anima mea tm̄ cum filio tuo adheſit. Quia niſi eſſet lapide durior ⁊ ferro inſenſibilior ex q̄ ſibi tanta filius tuus fecit aliter facere non deberet. Et vbi eſt iſte durus lapis qui tanti amoris ardore non ſcinderetur immo liq̄fieret ſicut cera ſi ſibi fierent oīa ſupradicta. Et ideo nō conq̄ro de ea tibi benigniſſime pr̄ quia fecit q̄d debuit ſed de tuo filio q̄ eā nimis allexit beneficijs ac me in tanta miſeria dereliquit.

Rn̄ſio patris ad carnem. Capm̄. xv.

Attende et audi quid reſpondeat pater clementiſſimus carni. Quia creatura mea es tibi iuſticiam cum miſericordia exhibebo. Nā cum ancilla anime eſſes ſemper tamen dominatiuo luiſti ac ſemper inordinate egeſti tibi non michi eaȝ ſeruire feciſti ipam ad omnia mala pronam reddidiſti ⁊ quod peius eſt eam ad ymaginē meā factam dyabolice ſeruituti ſubdidiſti. Eam beſtijs peioreȝ feciſti eam fetidam ⁊ abhominabilē exhibuiſti eam ſuper oēm caliginē denigraſti ⁊ intm̄ eam alteraſti vt creaturam tam nobilem cognoſcere non valereȝ Oportuit ergo q̄ eam q̄ in carne erat nimis diligebam meum filium incarnari vt eam alliceret ad tuū meūq̄ȝ amorem et quia tibi carni anima adherendo mortua erat vt viuificaretur meum volui filium incarnatum p̄ ea occidi. Nec fuit filij mei hic aliqua circumuentio vel deceptio ſed mea ſuaq̄ȝ ineffabilis dignatio. Et q̄ tu caro a tue infuſionis p̄ncipio ſemper male egiſti meus p̄prius filius erga eam nimio exarſit

amore ꝛ ſe totuȝ ſibi exhibuit ideo iuſticia mea mul ta exigit vt eam totã ꝛ totaliter ſibi dimittam et ipſa te pluſq̄ꝫ stercus abhorreat ꝛ ab oībus abhorreri cupiat. Sed qꝛ non ſolum iuſticiã ſed ꝛ mīam implorasti volo vt aliquando etiã in p̄ſenti dulcedine quã in meo ſentit filio pfundaris et inſup in futuro nobiliſſime ac perfectiſſime te dotato ꝛ ſi bn̄ anime obedieris ex nunc non ſolũ a pena eterna ſꝫ ꝛ a purgatorio te abſoluo qui viuo in eternum.

¶ Meditatio ſup Aue maria. ¶ Caþm. xvj.

Ave maria gratia plena dominus tecũ. Tibi domine deus gratias ago quas poſſum ex intimis precordijs meis qui ꝑ nobis indignis dignatus es noſtram aſſumere naturam et virginali vtero baiulari et ex ea virgine naſcens lacte nutriri eius foueri gremio et eius ſubijci imperio qui omnia conſeruas et regis et me fetidiſſimam ſaniã et turpitudinem deteſtabilem et abhominatiōe plenum ꝛ omni vita immo eſſentia indignum dignatus es tantum illuſtrare vt ſciam te matrem habere et hoc michi indigniſſimo conceſſiſti vt ipſam poſſim et audeam ſalutare. Non enim feciſti taliter omni nationi et hoc in ſummum beneficium non manifeſtaſti eis. Ubi eſt domine peculiaris ille populus queꝫ in manu potenti et brachio extenſo de terra egypti per deſertuꝫ in terram promiſſionis eduxiſti tot ſignis et prodigijs magnificentie tue. Nonne domine iſte eſt populus cui hoc beneficium promiſiſti? Cur igitur non ſibi tuis cultoribus ſed nobis ydolatris et infidelibus hoc tuum ſummum et maximum beneficium reſeruaſti? Quare nobis paucis cũ multi ꝛ quaſi infiniti populi hoc ignorent. Nonne domine vniuerſorum es creator et oēs ad ymaginem

tuaȝ feciſti? Nonne dñe ſecreta conſueuerunt pādi
amicis. Cur nunc dñe inimicis ⁊ maxime michi qui
a vertice capitis vſqȝ ad plantam pedis infect⁹ ſuȝ
⁊ totus tendo ad ea que tue ſunt contraria volunta
ti? Cur domine tam nobile donum tam excellenteȝ
theſaurum tuo infideliſſimo ⁊ nequiſſimo ſeruo de-
diſti? Nonne dñe tibi videtur ꝙ non honorem ſed
derideam matrē tuam quando ſuperbus humilem
immo humillimam ſuperbiſſimus caſtiſſimaȝ immū-
diſſimus celeſtiſſimaȝ immo diuiniſſimā vaniſſim⁹
et terreniſſimus ſanctiſſimam impijſſimus matrem
dei filius dyaboli ſalutare preſumo. Ubi eſt bone
domine nunc reuerentia matris tue? Cur tales eaȝ
ſalutare ꝑmittis? Sed o pijſſime Jeſu ꝓpter tuam
erga nos nimiam caritatem non ſuffecit te omni de
riſui ⁊ contēptui propter nos ſubiacere ſed matrē
tuam iam ad dextram tuam ſedentē ꝑmittis pollu-
tis labijs tractari vt poſſis corda noſtra tuo et ei⁹
amore inflammare. Nec dubium eſt ꝙ indigniſſi-
mi ſumus et credo firmiter ꝙ nullus ſit celeſtis an-
gelus qui eam vt digna eſt valeat ſalutare quanto
magis ego immundiſſima creatura? Mirum vide-
tur quomō miſer homo non tremit ⁊ expaueſcit tā
tam dñam ſalutare. Sed illud deteſtabile nimium
eſt ipſam noīare ore et corde vana et inutilia immo
nephāda tractare ipſamqȝ alloqui tergo verſo. Cū
omni enim reuerentia honore et deuotione eſt vir-
go beatiſſima ſalutanda ⁊ ipſa tales querit qui ad
eam deuote et reuerenter accedant. Hos enim dili
git hos nutrit hos in filios ſuos ſuſcipit. o beatus
qui de tam nobili matre letatꝰ ipſam corde amplec-
titꝰ opere imitatur. o felix qui mari dei ſcdm poſſe
ſuū nititur conformari. Hic eſt certe qui oī creatu-

ra cōtēpta ſoli deo ſingulari amore inheret et cru-
cifixꝰ cū xp̄o ſalutē aiarū ſitit. O mira vere quomō
nō capit̄ exultatiōe cor talē virginē ſalutātis. Ma-
trē dei alloquit̄ deū ex ipſa factū hoiem contēplat̄.
Hic videt yma ſummis ꝛ ſūma ymis pro ſe vnitate
coniungi. Quō queſo non liq̄ſcit in hac ſalutatio-
ne mens noſtra vbi deum nos tm̄ dilexiſſe videmus
vt ex ꝟginali vtero dignatus ſit fieri frater noſter.
Os eīn noſtrum ꝛ caro noſtra eſt. o mira et ineffa-
bilis diffuſio bonitatis diuine. Quanta queſo erga
talem virginem deberet cor noſtrum deuotiōe dif-
fundit ꝑ quā talē ad nos meruimus diffuſione diui-
nā ꝑ quā certe meruimꝰ deo eſſe fratres et cohere-
des in regno? Mira deberet dulcedine os noſtrum
abundare cum tā dulcē dn̄am ꝛ benignā ſalutamus
ꝛ eius bn̄diximꝰ fructū. Suauiſſimꝰ eīn et dulciſſi-
mus eſt fructꝰ eius ꝛ in ore ꝛ in corde ſapientis dul-
ceſcit. o q̄ꝫ mira eſt huius ꝟginis fecunditas q̄ dum
ſalutat̄ deuote ad cor ſalutantis ſuauiſſimū fructū
emanat. Quāto autē in eiꝰ fructu quis ampliꝰ io-
cundat̄ tanto ab ea amplius impetrat et niſi dicat
ſufficit nunq̄ꝫ ceſſabit o mira dn̄a mirum videt̄ quō
nō tm̄ delectamur in te ſalutando ꝙ vl̄ ꝓpter te et
fructū tuū cetera ignoremꝰ. Quō queſo non eſt ad
te tm̄ intētus hō ꝓpter tuam ſuauitatē nimiā vt et
ſemetipꝫ a ſe abſtractus ignoret. o raptrix cordiū.
o abſorptrix mentiū. Cur nos domina ingrauidas
tuo affectu? Cur nos deo noſtro imp̄gnas. Cur lu-
to imples celos et vaniſſimos facis diuinos? Cur
nos obſecro filij tui inebrias amore cum nec ſibi ali-
quid impēdere valeamus. Quid tibi prodeſt aiaꝝ
amatrix ꝙ te ꝛ filiū tuum nimio diligamus amore.
Nonne tibi celeſtia ſufficiunt. Cur terrena corda te

porata quieſcit qui clamat ⁊ dicit. Adiuro vos filie
hieruſalem ne euigiletis neq̧ ſuſcitare faciatis dile
ctam donec ipſa velit ⁊c. Sic ergo circa paſſionem
dñi debet eſſe imitatio ad purgationem mentis ⁊ di-
lectionē cōpaſſio ad vnionem ⁊ amorem admiratio
ad mētis eleuationē gaudiū ⁊ exultatio ad cordis di
latationē reſolutio ad perfectam conformationem
quies ⁊ pauſatio ad deuotionis compoſitionē.

¶ Qualiter paſſio dñi adaptatur quatuor affectibꝰ
animi.

Sed nec dū ruminare ceſſemꝰ xpi gl'ioſiſſimam
paſſionē vt per eā dirigamur in omni bona af-
fectione virtute ſapientia: cogitatione: locutione: et
opatione. Sed primo de quatuor affectibus animi vi
deamus: qui ſunt gaudium / dolor / ſpes / ⁊ timor. In
hac autē beatiſſima paſſione daꝛ nobiliſſimi gaudij
materia: ⁊ vehemens exultatio. Ibi eſt etiam omnis
inutilis ⁊ nociui gaudij reſecatio. Ubi eſt maior ma
teria gaudij et exultationis: q̄ꝫ circa chriſti paſſio-
nem: quia ab omni poteſtate dyaboli liberamur: a cul
pa: et pena abſoluimur: in dei filios adoptamur: et
chriſto in matrimonium iungimur: qua etiam gra-
tia largitur. celum aperitur / gloria offertur ⁊ datur?
Ubi maior eſt ⁊ excellētior gaudij materia quam vt
videamus nos a deo intantum diligi / vt talia volue-
rit pati pro nobis? Eſt etiam ibi inutilis et noci-
ui gaudij reſecatio. Conſidera domini noſtri paſ-
ſionem viliſſimam. ⁊ videbis quomodo reſecanda ē
omnis conſolatio corporalis ⁊ omne gaudium cor-
porale ⁊ omnis laus humana. Eſt etiam in hac viliſ-
ſima paſſione materia immēſi doloris. In dolere eīn
dñi noſtri Jeſu xpi / debemus intime ſibi condolere ⁊
compati. Debemꝰ etiā ei cōdolere ⁊ multum dolere

quiris cum tamen ſint fetidiſſima et terrena? acci-
pe animarum venatrix et refoue in ſinu gratie tue.
Quis eñ poteſt animarum venatrix effugere cla-
ritatis tue fulgorem ⁊ tue radios pietatis? Nec eñ
eſt qui a calor abſcondere ſe poſſit qr bñficijs tuis
pleni ſunt celi et terra. Quocūqȝ enim pergam⁹ oc
currit nobis diffuſio vteri virginalis. Ecce vero vn
diqȝ nos tuis beneficijs irretiſti et ſemper et vbiqȝ
tue benignitatis laqueos extendiſti vt a te matre
dulciſſima fugere rationabiliter nequeamus ſȝ ſem
per in tue dulcedinis gremio quieſcamus. Curri-
te ergo cariſſimi vndiqȝ et tam nobilem ⁊ ſuauē vir
ginē ſalutemus Aue. ¶ Pacientiam habe domīa
ꝙ angelicā ſalutationē promo ⁊ angelice non viuo
ſed poti⁹ dyabolice. Horrendus ſum et te ſalutare
p̄ſumo. Cōfido certe dulciſſima de nimia bonitate
tua et tuo inflammatus amore te q̄uis indignus ni
mium non vereor ſalutare. Aue. Quid michi dña
dulcius tuo Aue? O mirum aue qd quadam cele-
ſti dulcedine inebriat cor deuotum. Certe iam dice
re poteſt deuote ſalutans. Liq̄facta eſt anima mea
vt ſalutaui dominam meam. Deficit cor meum ⁊ ca
ro mea dū alloquor dominā meā? Quis in te nō de-
ficiet virgo ſacrum dum cernit hac ſalutatione pre
uia te filio dei impregnatam? ¶ Quis homo non
deficit dum cernit dei filium tuo vtero baiulari tuo
lacte nutriri. Quid ergo libentius audis o dña q̄
ſalutationem qua recognoſceris mater dei? Sil te
vis homines iocundari vt ſemp in eū cui⁹ mater es
refundatꝰ affectus. Non eñ puto vt velis aliter ni-
ſi vt mater dei ſalutari nec etiam cognoſci. Porta
es criſtallina ⁊ p te vis tuo filio nos coniungi. Sed
aue et vere aue. Nam cor noſtrum aperuit tuū aue

O mirabile ⁊ ſuper admirabile aue ad quod demo
nes effugātur: pctōres liberantur: filij delectantur:
angelus gratulaꝛ: verbū incarnatur virgo grauida
tur. Certe aue cuius fructu creature renouantur/
homines redimūtur angeli reparantur. Ergo tibi
aue vniuerſa creatura ſine fine promat. O dulciſſi-
mū et ſuauiſſimum aue quo terreſtria letantur cele
ſtia iocundantur. O aue qđ intellectū irradiat affe
ctum ſatiat mentem ad celeſtia leuat/ quo animus
illuſtratur: pectus dulcoraꝛ: caro maceratur. Igiꝛ
aue. O cathenale aue qđ cor cōſtringis cū virgine
⁊ ſeparas a terrenis cum miſericordiſſima miſeruꝫ
cum dn̄a ſeruū/ cum matre filiū firmiſſime ligas. O
amabile aue. Accēdat vt ſalutet qui vult cathena
ri amore et cū ſalutauerit ex corde āpliꝰs fortiuſqꝫ
cōſtringeꝛ. Et q̄to ꝯſtringeꝛ fortius libētiꝰ ſalua
bit. Sicqꝫ amor ⁊ aue mutuo ſe augebūt donec cor
ſalutantis deficiat pre dulcore / o virginis amor di
uinum reddis amantē virgineum facis iam multa
ſorde pollutū. Ergo aue dn̄a mea / mater mea / im-
mo cor meū ⁊ anima mea ꝟgo maria et maria mea
aue. O nomē ſuauiſſimū nomē iocundiſſimū nomē
dulciſſimum nomē marie. Quid feci quid p̄ſumpſi
quō exceſſi q̄ nomiare te audeo? Quis vnq̄ talia
audiuit vt ꝑditionis filius pctōꝝ ſacculus demo
nū famulus te noīare p̄ſumat? O amor mei nomen
matris dei reuereri neſcit amor michi parce domi-
na q̄ me amare dicam te. Et eſi ſi non ſum dignus
non es indigna amari. Quis o dn̄a te amare deſi-
ſtet cuius bn̄ficijs gratiā et gloriam impetramus.
Per te dn̄a franguntꝛ vincula ſoluuntur debita vin
cuntur vicia ſolidanꝛ cōfracta reparantur ꝑdita re
nouantur vetera roborantur infirma magnificātur

minima exaltantur infima incepta promouentur i-
perfecta perficiuntur perfecta conſūmant̄ coꝛ pur
gatur refulget mens animus / inflāmatur liqueſcit
pectus dulceſcit guſtus decoꝛatur aſpectus deſpō
ſatur peregrina traducit̄ ſponſa ⁊ reſoluit̄ anima.
Omnia hec ꝑ te virgo maria ergo aue maria. Ue-
re maria ſtella maris amaruꝫ mare et dn̄a. Stella
maris mundo totaliter in amaritudine poſito lucis
eterne radium emittendo. Amaruꝫ mare coꝛ tuum
in paſſione filij tui in cruce ꝓ nobis pendentis tota
liter transfoꝛmando dn̄a ſuper om̄es angeloꝝ cho
ros ad filii dexteram aſcendendo. Et ſtella maris
es nos dirigendo amarū mare compatiendo ⁊ dn̄a
pꝛotegendo. Stella maris es honeſtate amarum
mare pietate / ſed dn̄a poteſtate. O dn̄e deus quid
tibi retribuemus pꝛo oīb⁹ que dediſti nobis. Quid
tibi faciem⁹ aut facere poſſum⁹ ꝙ nobis in amari-
catiōe amaritudinis poſitis tenebꝛis vndiqꝫ circū-
ſeptis a poꝛtu ſalutis nimiuꝫ elongatis turbinibus
⁊ pꝛocellis ad naufragiū agitatis immo tempeſta-
te nimia pene ſubmerſis tā nobile ſolatium tam dul
ce cōſoꝛtiuꝫ tā efficax auxiliū tā piū ſubſidiū virgi-
nē mariā irradientē ſtellā dediſti. O certe btā nox
et felix tenebꝛa et glorioſa caligo que tali ſtella me
ruit irradiari. Certe hec nox illuminatio mea in de
licijs meis. O glorioſa virgo ſi es ſtella maris ſem-
per volo in hac vita eſſe i mari vt ſis ſemꝑ mea ſtel
la ſemꝑ in mari ſim perfecte amaritudinis de pctīs
meis gemendo xp̄o crucifixo intime cōpatiēdo ꝓ-
ximoꝛū miſerijs ⁊ vitijs cōdolendo. Semꝑ volo in
hoc triplici pelago nauigare vt habeam huius ſtel
le ducatū. Ue illis qui ſūt in delicijs et nolūt in hoc
mare intrare quia hac dulciſſima ſtella carebunt.

Currāt vndiq̄ꝫ tribulatiões et ſepiant amaritudini bus inauditis non timebo q̄m tu mecum es / immo tunc vere michi refulges cū vallatus anguſtijs cuꝫ omni humano auxilio deſtitutus cum intrauerit aqua vſq̄ꝫ ad animā meā cū abiectus fuero ꝛ repro batus ab oībus creaturis. Me peccatore nequiſſi mū ꝛ omni malo digniſſimum impugnet ꝛ ſtimulet obſecro tota mundi machina: vt mecū ſit hec ſtella maris maria. o felix cū fuero ab omībus exprobra tus et conculcatus ꝛ ab hac ſtella ſuſceptus. Stel la eſt maris et in amaritudine poſitis ipſa relucet / o q̄ dulce et delectabile oculis videre hanc lucem / o q̄ bona ꝛ amabilis cōmutatio omnē mundi con ſolationē abhorrere et longe a ſe irrecuperabiliter eijcere pro fulgentia ſtella maris. Plus enim va let vna ſola illuſtratio illius ſtelle q̄ omnium mun danorū. Quis ergo omīs amaritudinis ꝛ cōpaſſio nis ꝛ paſſionis mare nō gaudenter intret vbi reful get hec ſtella. Nec paueat cor pfectū q: impoſſibi le eſt naufragiū fieri hac ſtella radiante / nec poteſt nubes aliqua interponi niſi volenti. O dn̄a mea tu in hoc mari es nobis nauis ſuſtentans / et portans anchorā: ſtabiliens ꝛ firmās gubernaculū dirigens et rectificans velum deducens ꝛ obumbrans ſtella refulgens et ſalutis portū demōſtrans immo impe trans ꝛ conſeruās. Quis ergo non libēter hoc ma re cōpunctionis compaſſionis ꝛ paſſionis intrabit vbi tu in oībus ſubuenis et miniſtras. ¶ Immo vt plus audeaꝫ dicere tu es maria amarū mare facta propter filij tui paſſionē et iniquitatū noſtrarū cō paſſionē. Non ꝙ modo aliquid triſtabile patiaris ſed conſidero mentē tuā ſecūdū ꝙ in hac vita iuxta crucē viuebas. Hoc ergo duplex intrem⁹ mare ſcꝫ

tuo filio crucifixo ꝛ tuo cordi ſibi infixo compatien do ꝛ de noſtris iniquitatibus que tante fuerunt ne cis occaſio intime cõtriſtando ſi volum⁹ cor tuũ in trare qđ factũ eſt mare magnũ ꝛ ſpatioſum nimis. Quis ergo non libẽter intrabit hoc mare vt poſſit cor virginis introire? Certe hi bene intrant cor tu um ꝛ ſunt cõtinue in corde tuo qui filij tui ruminãt continue paſſionem. Impoſſibile eſt eñi mater piiſ ſima filij tui intrare vulnera ꝛ nõ intrare cor tuum/ qz illa vulnera ſunt ĩ corde tuo perpetuo collocata Sicut eñi illa ſtigmata ſemp erunt in filij tui corpe ſic ſemper ĩ matris mente. Quis ergo amplius tar dabit ꝛ pigritabit hoc nauigiuꝫ introire? Dulce eſt de te audire ſed dulci⁹ de te cogitare ꝛ dulciſſimuꝫ ꝛ ſuauiſſimũ ꝑ xp̃i vulnera cor tuum ĩtrare. Nõ er go recedat hõ a xp̃i paſſiõe cõtumelia et vulnere ſi nõ vult ĩ corde tuo exire. Ibi fit hõ tot⁹ ꝟgine⁹ to tus ſctiſſim⁹ tot⁹ diuin⁹. Ibi obliuiſcit̃ hõ ſui reco gitans q̃ ſunt mr̃is ꝛ filij. Nõ nobis concedat ille q̃ benedictus viuit in ſecula ſeculorum Amen.

¶ Meditatio humilis ac expoſitio ſuper oratio nem dominicam. ¶ Capitulum. xvij.

PAter noſter qui es in celis ꝛc. o immenſa cle mentia/ o ineffabilis benignitas / o mira di gnatio/ o longitudo latitudo ſublimitas et profundum caritatis diuine. Viliſſimum lutum de teſtabilis ſanies nequiſſima creatura ſe dei filiũ nũ cupat et dominus dominorum/ rex regum/ ꝛ domi nus dominantium ſe meum patrem dicit. Cum ora tis inquit dicite. Pater noſter qui es ꝛc. Et ꝙ hoc dicit veritas veriſſimum eſt. Et ſcio ꝙ plus ſine cõ paratione me diligit q̄ȝ pater carnalis vel mater im mo q̄ȝ me egoipſe. De tanto ergo patre eleuabitur

coꝛ meū vt aquila et ꝗ̄a heres celi oīa inferioꝛa con
tēnā. Quid michi vltra de terrenis honoꝛib⁹ ꝗ̄ sum
filius dei? Maius dedec⁹ esset michi appetere quā
tuncūqꝫ honoꝛē terrenū ꝗ̄ꝫ filio imperatoꝛis latrine
officiū. Quid vltra michi de terrenis diuitiis ꝗ̄ re-
gni eterni sū heres? Ignominios⁹ esset michi de ꝗ̄ꝫ
tuncunqꝫ magnis diuitiis terrenis curare ꝗ̄ꝫ primo
genitū imperatoꝛis de fimo equoꝝ. Quid vltra de
deliciis carnalibus ⁊ eternis quātūcunqꝫ magnis.
Detestabilius michi esset filio imperatoꝛis sūmi af
fici in quātūcūqꝫ allectiua creatura ꝗ̄ꝫ filiū regis in
sanie fetidissima. Quid bonū / quid pulchꝛū / ꝗ̄d vti
le / ꝗ̄d desiderabile me allicere pōt: ꝗ̄ heres sum oīs
boni? Fons omnis pulchꝛi et boni. Omnia enim re
spectu illius nō sunt nisi quedam similitudo et vm-
bꝛa. Accedam ergo ad patrem meum qꝛ nichil ali-
ud vult nisi vt habeam ipsū. Nūqd ergo negligens
ero? Nūquid ego pausabo? Nunqd aliis intentus
ero? Certe cū impetu oīb⁹ postpositis currā ad eū
Sufficit michi si habeā patrē meū. Et iō toto coꝛ-
de tēdā ad eū. Nō aliud aspiciā nec aliꝺ videbo ni-
si dn̄m deū meū qꝛ oculis mētis totus tēdo ad eū qꝛ
nimis allexit aīm meā. Pat̄ nr̄ ⁊c. Mel ⁊ fauum in
oꝛe meo cum te deum meum patrē inuoco meū. O
dulcedo indicibilis / o iocunditas inestimabilis / o
iubilatio ineffabilis cū audeā te patrē meū vocare.
o exultatio: o admiratio: o medullaris modulatio:
qꝛ pater meus es tu. Quid vltra procedā / ꝗ̄d vltra
dicā / ꝗ̄d vltra petā? ¶ Pater meus es tu. Sed vbi
es tu pat̄ mi vbi es? Si vbiqꝫ es immo qꝛ vbiqꝫ es /
quō sedes est tibi celū. Sed ideo benignissime vis
vt dicam⁹ pater noster qui es in celis: vt nos a ter-
renis ad celestia eleues / vbi maxime tua potentia

tua ſapientia et bonitas eluceſcit vt ſibi mi pater ſit
ſemper tecū ↄuerſatio noſtra vt a te celeſtia nō ter
reſtria vel terrena q̄ramus et petamus aut certe vt
nos ſpirituales celi facti in nobis ſit habitatio tua
Quid ergo nos retardabit q̄d nos retrahet q̄d ipe
dimenta p̄ſtabit quin celeſtē vitā non terreā duca=
mus vt in nobis ſit habitatio tua? O digna admiſ=
ſio mira dignatio et dignatiua xp̄i habitatio in no
bis. Ego fetidiſſim⁹ ſim⁹ et abhoīabilis pctōꝝ la=
trina valeo eſſe ex immēſa clementia dei mei taber
naculū eius et qui ſū plen⁹ ſanie et fetore ero ſctm̄
dei tēplum ſapientie ſedes ꝛ habitaculum ſpūſſcti
o felix dies: o beata hora cum talē hoſpitem poſſi=
debo. Tenebo eum nec dimittā donec introducam
eum immo ipſe introducat me in domū illi⁹ que ſur=
ſum eſt hieruſalē m̄ris mee ꝛ in cubiculū genitricis
mee ſcꝫ in intima ↄtēplationis q̄ete vbi cubant vbi
quieſcunt aīe delicate. ¶ Pater nr̄ qui es in celis:
ſanctificetur nomē tuū. o q̄ꝫ bene ſequit̄ q̄ꝫ bene cō
tinuat̄ p̄elegantiſſime ordinat̄ petitio ad predicta
ſcꝫ ſanctificetur nomē tuum ad pater noſter qui es
in celis: quaſi filialis deuotio / celeſtis contempla=
tio totum animum reuerentis filij conuertit in pa=
trem celeſtē: vt clamet ꝛ dicat ſanctificetur nomen
tuum: quaſi dicat. Non terrenas diuitias: delicias:
et honores peto: ſed vt ſim in te totus conuerſus et
totus diuinus. Sanctificetur ergo nomen tuum /
vt ſcilicet mea vis rationalis tua ſapientia illuſtra
ta et omni errore ambiguitate et tenebroſitate pro
pulſa / purgatam habeā conſcientiam / id eſt puriſ
ſimam noticiam tui. ¶ Adueniat regnum tuum:
vt mea vis iraſcibilis tua potētia roborata ad ar=
duitatem regni tui conſcendat. ¶ Fiat voluntas

tua:vt mea vis concupiſcibilis tua bonitate dulco
rata immo tua caritate perfecta pleniſſime tuo be
neplacito acquieſcat:vt ex vera dilectionis amici-
tia ſit idem velle / idem nolle. ¶ Vel ſanctificetur
nomē tuū quantū ad puram noticiam intellectus.
¶ Adueniat regnum tuū:quantū ad feruens deſi-
derium affectus. ¶ Fiat voluntas tua:ſicut in ce-
lo et in terra:quantum ad perfectum obſequium ef
fectus. ¶ Sanctificetur ergo nomen tuum / in
nobis domine quod ab eterno ſanctiſſimum eſt in
ſe vt quicquid videmus / quicquid audimus / quic-
quid intelligimus et ſentimus / totum ad ſanctiſſi-
mi nominis tui noticiam ordinemus vt ſit in nobis
nomen tuum ſanctum / id eſt ſine terra:et purum vt
exciſi ab omni curioſitate / et vanitate / et omni inu
tili fantaſia / te ſolum in omnibus cognoſcamus ſē
per pijſſime et ſanctiſſime pater mentis noſtre ocu
lis ad te lumen eternū inceſſabiliter dirigatur ſem
per te qui in omnibus es / et a quo omnia ſunt ī om
nibus te intuear / in omnibus te cognoſcam . o quā
dulce lumen et delectabile oculis : a te ſole iuſticie
nunq̄ mentis intuitum amouere. O quam dulcis ⁊
amabilis / quam admirabilis oculis noſtris tuorū
claritas radiorum.
¶ Sanctificetur ergo nomen tuum.
¶ Adueniat regnum tuum.
¶ Nunc regnum huius mundi occupauit totā ani
mā meā immo totā diſſipauit animā meā totā lace-
rauit:totā fedauit:totā denigrauit:ſponſam tuam
dilectā animā meā. Totū cor meū:totū animū me
um:vanitas immo feditas huius mundi allexit. Jō
non que mundi ſunt ſentio / que carnis ſunt appe-
to que terrena ſunt cogito et affecto / factus ſum

ciuis huius mundi / et ſub huius mundi principe ſol
licite ſtudeo militare. Sed tu domĩe nonne creatu
ra tua ſum? Ergo adueniat regnū tuū vt princeps
huius mūdi eiſciatur foras. Tu ſolus in me regnas
tu ſolus inhabites mētē meā totum me occupet re
gnum tuum totū ſibi vēdicet deſideriū meum ſolus
reficias affectum meū. Quid quero / quid deſidero
quid volo: quo vagor: quo diſcurro: quo diſtrahor
Sufficit michi domine regnum tuuꝫ ſit tibi habita
tio mea: ſit tibi refectio mea: ſit tibi tota conſerua=
tio mea. Tu ſolus bonus: tu ſolus pulcher: tu ſolus
amabilis: tu ſolus deſiderabilis animarum amator
Tu ſolus me regas / tu ſolus me dirigas / tu ſolus
me allicias / tu ſolus cor meum tecum habeas / ani=
marum zelator. In te ſolum quieſcat cor meum / et
pectus meum. In te ſolum non dulcoratur cor me=
um / tu ſolus repleas animum meum. Cum impetu
petu aſcendam ad te centrum meum ⁊ regnū meuꝫ
animarum redēptor. Ergo adueniat regnū tuum.
¶ Fiat voluntas tua ſicut in celo et in terra. Hoc
volo / hoc deſidero / hoc totis animi viſceribus con
cupiſco / vt in me / et de me / ac per me / non mea ſed
tua fiat voluntas. Totus ſim. Totus in tuum ſolū
plaudam honorem / ad hoc factus ſum / ad hoc na
tus ſum vt tuū ſolū honorē requirā. Iā non flectar
ad meum appetitū iam nō requirā ꝓpriū cōmoduꝫ
Iam nō deſiderē amicorū affectum ſed ſoluꝫ nitar
tuum ſolū in omnibꝰ bn̄placitū adimplere. Non co
gitā quid amarū quid dulce quid oneroſum vel le=
ue quid aſperuꝫ vel ſuaue ſꝫ cum impetu et deſide=
rio feruēti et cum anxietate curem ꝑficere que tue
ſunt beneplacita voluntati. Hoc ſolum michi io=
cundum hoc michi ſit ſuaue: hoc ſolum michi ſit le=

ue hoc delectabile ⁊ amabile in quantumcunq; aspe-
ris vilib⁹ difficilib⁹ effusis et amaris tuam reqrere
ꝑficereq; voluntatē. O gaudiū ⁊ iocūditas et exul-
tatio medullaris totum et totaliter ſemper et vbiq;
exponere me ad omnē tui honorē quē poſſe modo
aliq affectui mācipare. O vtinā ſolus poſſez omnia
tua miſteria mi dn̄e adimplere. Magis gaudeo ma
gis approbo ampli⁹ totis artubus et viſcerib⁹ ꝯcu
piſco me totū exponere ⁊ impēdere tuo honori me
de me tue ſatiſfacere volūtari pro te ꝙ etiā ꝙtum
cūq; celeſtibus et diuinis delitijs iocundari. Si enī
propter te mi dn̄e lacerarer ⁊ paſſiōes et mortes q̄s-
cunq; ad tui honorez reciperē eas magis approba
rem magis diligerē et de his magis gauderē ꝙ de
quacūq; delectatiōe quā etiam in patria poſſem ha
bere niſi forte illa delectatio tātū aut plus cederet
ad tui honorē et hoc etiā rōne delectationis ſed ra
tione tui honoris optarē. Nō enī fact⁹ ſum ad meā
vanitatē conſolandā ſed ad tuam magnificentiam
honorādam. ¶ Quid michi maius quid michi dul
cius q̄d michi amabili⁹ ꝙ me totum in tuum hono-
rem reſolui? O gaudiū dn̄i o tripudiū o michi om̄e
iubilare ſolatiū ꝙ poſſiz aliquid quacūq; difficulta
te facere ad tuū honorē. Hoc angeloꝝ eſt gaudiuz
celeſte deſiderium poſſe te totaliter obſequi totalr̄
te frui tue volūtati plenarie ꝯformari et tuum ho-
norē et magnificentiam admirari. Non dubito imo
cert⁹ ſuz ꝙ plus gaudēt angeli et aīe ſancte de ma-
gnificentia honoris tui ꝙ de magnificētia glīe ſue
Et ideo fiat voluntas tua ſicut in celo id eſt in cele-
ſtibus ſpiritibus et in terra. i. in nobis hoībus. Et
tue voluntati adeo libēter et feruēter ac voluntarie
obſeqmur et ipi ſcd̄m poſſibilitatem nr̄e virtutis to

q̄ peccata noſtra fuerūt ſibi occaſio tāte obiectiōis ⁊ tam immēſe afflictiōis. Eſt inſup ibi materia ſpei. Qui enim ꝓprio filio ſuo non pepercit. ſed ꝓ nobis oībus tradidit illū quomodo etiā cū illo non omnia nobis donauit. Eſt etiam ibi vehemētis materia timoris ſi em̄ pro delictis noſtris paſſus eſt homo de⁹ in quo non potuit eſſe peccm̄ q̄ꝫto magis punient̄ peccatores? Si enim ſic actū eſt in viridi. quid fiet in arido. Inuicē autē coniūge ſcꝫ gaudiū et dolorē ſpemq̄ꝫ ac timorē ne deſperationē incurras vel p̄ſumptionē. Et ſi aliqualiter adaptatio de quatuor animi affectibus patet. ¶ Quomodo paſſio domini ad aptatur virtutibus fidei et poſt de alijs.

¶ Capitulum ſextum.

Nunc aliq̄ꝫtulum de virtutibus videamus diuinis. ¶ Quid dicemus de fide.

¶ Dico q̄ hec eſt robur ⁊ fundamentum totius chriſtiane fidei vel religionis.

¶ Peto an deus erat iſte qui paſſus eſt an nō.

¶ Si ſic habeo propoſitum q: ipſa paſſio verā hūanitatē demonſtrat patet ipm̄ eſſe verū deum ⁊ hominem. Si aūt dubitas oſtendo tibi ex ipa paſſione ipſum fuiſſe deū. Nā ſi non erat deus ⁊ dicebat ſe deum eſſe erat ſupbiſſim⁹ hoīm immo ⁊ demonū q: lucifer nūquā dixit ſe eſſe deum licet quātū ad aliud voluerit eſſe ſimilis altiſſimo. Sed ſic ſuperbū impoſſibile eſt tantam deiectionem illuſionem paſſionem ⁊ ignominioſam mortem ſubire tam voluntarie tam humiliter tam pacifice et velle cum peccatoribus reputari. Quod chriſtus ſe deum oſtēdere voluit per multotiens occultauit. Si enim non erat deus et volebat ſe oſtendere deum quicquid fuiſſet vilitatis fragilita

taliter ꝯformemur. ¶ Panē nr̄m quotidianū da nobis hodie. o ꝙ̄ bene ordinat ꝙ̄ eleganter coniungit hec verba p̄miſſis. Et ꝙ̄uis de pane materiali ⁊ etiā ſpirituali poſſit exponi de ſacramentali tamen pane maxime exponam⁹ ad p̄ſens. Et vt dixi in verbis dn̄i eſt egregius ordo. Quis enim adeo dignus Quis adeo eſt habilis ad ſuſceptionē huius ſacramenti ad offerendum filium deo patri vt ille qui vt ſupradictū eſt ſe totaliter in deum ordinauit et ꝙ̄tum ad intellectū affectum et effectum qui ſe totus deo obtulit totum ſe ſacrificio conſeruauit qui in ſe annullatus eſt et in deum totus illatus eſt qui non que ſua ſunt querit ſed que Jeſu chriſti.. Ille enī in hoc ſacrificio poteſt Jeſum xp̄m recipe. Jeſuȝ xp̄s deo patri pro ſe et alijs offerre et ideo petitioni iſti magiſter verus prepoſuit. Sanctificetur nomen tuum ⁊ optime coniungit ad illud verbū. Panē noſtrū quotidianū da nobis hodie. Qui enī egyptum pctōrū exiuit. Jn ſanctificeť nomē tuum et mare rubrū tentationū inundantiuȝ ſubmerſis egyptijs ſicco pede trāſiuit. Jn adueniat regnū tuum et in deſerto cōtēplationis ſoli deo intendit ⁊ ſe totuȝ deo dedicauit. Jn fiat volūtas tua. Jam in hoc deſerto eſuriens māna id eſt panem celeſtē a celeſti patre requirit. Jn panē noſtrū quotidianū da nobis hodie Quis enī in egypto aliqn̄ ſuper ollas carniuȝ ſedit nūc illis ſpretis ſolū panē viuū qui de celo deſcēdit exq̄rit poſtulat ⁊ acq̄rit. o admiranda xp̄i dignatio mira iubilatio mentis de⁹ meus ſpōſus me⁹ amor me⁹ fact⁹ ē cib⁹ me⁹. Sctōꝝ p̄miū gaudiū āgeloꝝ dei p̄ris ꝟbū ē nutrimentū meū. Lux mundi ſol celi ſapia dei eſt refectio animi mei. Proles ꝟginea redemptio humana celiꝗ̄ gl̄ia facta eſt cibato meo.

Quid vltra affecto quid vltra me pōt allicere. Ab-
ſit a me dñe vt ex q̄ cor meū hȝ tam nobilē cibum q̄
circa aliq̄d q̄d eſt in toto mundo afficiat. Quō obſe
cro poſt tā nobiliſſimū cibū ſufficientiſſimū ſuauiſſi
mū ꝛ dulciſſimū pōt cor meum circa vana turpia et
īmunda delectari? Et ſi ſꝑ nō poſſit ipm ſacramēta
liter ſumere ſaltē cor meū ipȝ ſpūalit nō deſinat ru
minare. In ꝟitate mirꝫ ꝛ pluſq̄ mirꝫ videt quō pre
dulcore et nimio amoris feruore cor non deficit in
hoc cibo. Tu ſolus bone Ieſu ſis cibus meus ꝛ refe
ctio mea te ſolū eſuriā te ſolum auido et inſatiabili
appetitu comedāȝ ꝛ ſemꝑ ſim famelicus tui. Quid
te dulci⁹ q̄d ſuaui⁹ q̄d amabili⁹ bone Ieſu. Te ſo-
lū volo comedere te ſolum cupio maſticare. Tu mi
chi ſꝑ dulceſcis ī corde. Si ſol⁹ odor tu⁹ deberet ſuf
ficere toti mundo q̄to magis cibatio tua. Si in ꝟbo
q̄d de ore tuo ꝓcedit reficimur et viuimus q̄d eſt te
verbū eternū ore recipe ꝛ cordis dētib⁹ maſticare?
Quō in te cordis penetralia nō liq̄ſcunt? Quō non
ſic cor meū delectat in te vt obliuiſcat omnia ꝑter
te? Si aliq̄d terrenū imo aliq̄ ſilitudo terreni tantū
cor meum occupat aliq̄n vt obliuiſcat tui quō tua
veriſſima ꝑſentia non me tm̄ reficit ꝛ inebriat vt oīa
mūdi obliuiſcar ꝛ etiā mei? Hūc ergo pr̄ celeſtis pa
nē nr̄m quotidianū da nobis hodie. Da nobis hūc
panē vt ſꝑ in ꝑſenti ꝛ ſꝑ preſentialiter eum habea-
mus. Sit ſemꝑ pñs ſpūaliter hic cib⁹ et nunq̄ ſciat
preteritū vl' futurꝫ ſȝ hodie doces bōe Ieſu vt dica
mus. Cur q̄ſo tm̄ feſtinas eſſe nobiſcū? Quare non
differs vſq̄ ad cras? Quid eni in nobis vides? quid
in nobis ſentis quid in nobis agnoſcis q̄ in tm̄ no-
ſtro es inebriatus amore. Quid nobiſcum lucraris
quid in nobis reperis quem fructus de nobis habe

bis q̄ neſcis tardare. Sed ſic amor noſtri te vrget vt differre nequeas qn̄ ſtatim velis eſſe nobiſcuꝫ cū quibꝯ nullum habes lucrū? Nos autem qui ſumus fetidiſſima ſanies ⁊ indigni etiā tua creatura quaꝫ tuncūq̧ viliſſima noīari quō differimus ex quo tm̄ deſideras nos eſſe tecum quin te ſummū bonum ſpeculum ſine macula impetremus. Tu ergo bone dn̄e differre non vis vt oſtēdis nec nos differre volumꝰ ampilus hodie ergo te repetimꝰ vt habeamus. Nō eīm tarda ē inſtitutio qō eēt ſi peteremꝰ ⁊ non impetraremus. Ut ergo te ſtatim petimꝰ ⁊ deſideramus ⁊ hoc ipm̄ tu cupis accede ad cor noſtrum qr ad te aſcendit cor noſtrū. Et inebriatus es nr̄i et nos tui amore. Te ergo ad nos ⁊ nos ad te cū impetu iungit pondꝰ amoris. Et iā om̄i mora ſublata mutuus fit amplexus ⁊ inter brachia tua deficit aīa mea abſorpta amoris feruore. Cū eīm ſenſi amplexū tuum excitaſti aīm meū poſt cibaſti deinde inebriaſti tandē tuis amplexibꝰ ⁊ oſculis ſepaſti aīam meā et in tuis brachijs deſcit non eā q̄uis idignā abicis non eā refugis ſed ad te ſtringēs clamas et dicis. Adiuro vos filie hieruſalem eū vigiletis neq̧ ſuſcitare faciatis dilectaꝫ donec ipa velit. Sꝫ adiuro clemētiā tuā bone Jeſu q̄re dixiſti quotidianū? Nonne cōtinue vis eſſe cibꝰ noſter? Nonne ſufficit ſi p vnaꝫ diē in nobis habitas et moraris nobiſcū? Quid fecimꝰ tibi. Quid ergo dicā de beniuolētia tua. ¶ Neſcio qr in illis theſauris clemētie tue deficit animꝰ meus ita vt non poſſit puam ꝯſiderare ſcintillā tanta eſt abiſſus eius. Et iō aliō neſcio dicere niſi ex quo vis ſemp eē nobiſcuꝫ non oī ipe ſimus tecū ⁊ nūq̧ a te ſponſo benigniſſimo ſpecioſo cibo ſuauiſſimo recedamus. Jta enim dn̄e tuo amore et deuotione nos

cõglutines tecũ vt nõ poſſimꝰ a te recedere nec ve
limꝰ. Si ergo panem nr̃m quotidianũ da nobis ho-
die. Et dimitte nobis debita noſtra ſicut et nos di-
mittimus debitoribus noſtris. Hoc ſic ordina ꝛ cõ-
iunge p̄dictis. O bone Jeſu nobiliſſimũ celũ nobis
indignis ſeruulis tuis benigniſſime ꝛ inſtātiſſime ob
tuliſti. Sed quid? Timeo ad ꝯuiuiũ heſter vt amõ
inuitari. Et ſi illa bone Jeſu non ſit intentio tua tñ
timeo de iuſticia mea q: agnoſco pctā mea. Quid
ergo? Cõuiuiũ opulentiſſimũ paratũ eſt nũc ij id eſt
angeli ſcti miniſtrāt eſuries me excitat ꝛ compellit
tñ accedere nõ p̄ſumo q: peccaui. Quid ḡ faciam?
Anguſtie ſunt michi vndiqꝫ. Sed certe quid eligã
ſcio. Jbo enim ad patrem meũ celeſtē de quo ſupra
dictum eſt. Pater noſter ꝛc. ꝛ dicā ei. Pater pecca
ui in celuꝫ ꝛ corā te. Jam nõ ſuꝫ dignus vocari filiꝰ
tuus fac me ſicut vnum de mercennarijs tuis id eſt
dimitte nobis debita noſtra. Sꝫ o felix recognitio
culpe que ꝓmereretur patris āplexus. Forte a moris
feruore inter amplexus eius reſoluar ꝛ mutabor in
virum alterum ꝛ aliquantulũ audebo comedere de
vitulo ſaginato. Dimitte ergo nobis debita noſtra
O mira dei noſtri dignatio ergo nos ipſũ contēpſi
mꝰ ꝛ ꝑ viliſſima ſanie cõmutauimus ꝛ tñ nobis ſua
det vt veniā petamꝰ quõ vult nobis veniam dimit-
tere cum offenſis hoc aũt nõ vult angelis elargiri.
Quõ queſo bone dñe potes nos amplius aſpicere
qui ita turpiter a nobis abijcimꝰ te? Ergo ex quo
tu ipſe ſuades. Dimitte nobis debita noſtra dimit-
te nobis q: iam pro nobis ipe debitum ſoluiſti iā te
ipſum ꝑ nobis in ſacrificio obtuliſti. Tu es qui nos
doces vt dicamus dimitte nobis ꝛc. ¶ Hoc facere
potes. Nõne pax iā facta eſt? Nõne iā pacis ꝯuiuiũ

celebratum est aut quotidie celebratur. Dimitte er
go nobis debita nostra sicut ⁊ nos dimittimus debi
torib⁹ nr̄is. O beatū p̄ximi debitū. O felix offen=
ſa quam allegare corā deo poſſum⁹ in remiſſionem
debiti noſtri. Non ergo cariſſimi fratres contriſte=
mur ſi nos offendūt hoīes ſi nobis iniuriantur ſi nos
affligunt rapiūt ⁊ accipiūt noſtra ſed in his quantū
eſt pro nobis exultemus ⁊ gaudeamus imo affecte=
mus ⁊ cupiam⁹ q̄r dimittendo ea p̄ximis allegare
poterim⁹ dimiſſionē debiti noſtri. Non eſt dubiū q̄
magne virtutis magneq̄ efficacie eſt allegatio iſta
quam ſum⁹ aduocatus et iudex noſter nos docet.
Ergo dimittite et dimittet̄ vobis. ¶ Dimitte ergo
nobis debita noſtra ſicut et nos dimittim⁹ debito=
ribus noſtris. Et ne nos inducas in tentationem.
Quid eñ dn̄e p̄deſt baptiſari vel lauari a mortuo ſi
iterum tango mortuū. Nō ſufficit michi dn̄e vt pec
cata cōmiſſa dimittas niſi etiā me dn̄e a culpis et a
pctīs imminentibus cuſtodias. Nā p̄rōptiſſim⁹ ſum
ad pctīn ⁊ niſi me cuſtodias ſine freno irruā in pec=
cato. Quid dn̄e p̄fuit aman. q̄ a rege aſſuero ſuper
om̄s p̄ncipes fuit elatus cū poſtea inflatus ſupbia
fuit ſuſpenſus in ligno? Quid eñ michi p̄deſt quic
quid in p̄miſſis petit̄ verbis niſi me cōtra tentatio=
nes ꝯſerues in bono? Ergo ⁊ ne nos inducas in tē
tationem. Vis bone Jeſu vt ſic petamus q̄r multo=
tiens permittis nos tētationibus ſtimulari vt ad te
recurramus. O ēm modū ⁊ viā qua poſſis nos ad te
trahere exerces q̄r tecum nos cupis habere. Ten=
tatus ergo ad amplex⁹ patris nos fugiā vt recipiat
me fugientē ⁊ timidū ⁊ dicaz ei. Et ne nos inducas
in temtationē. Hoc vult hoc deſiderat hoc expecta
mus pater vt ad refugium curram et auxiliū et ſi=

nū eius vt talis de me diffidens ſolum de ipſo cōfi-
dā. Ergo ꝛ ne nos inducas in tentationem. Sed li-
bera nos a malo. Amē. Uere ē dñe q: ſum⁹ digni oī
malo q: contēpſim⁹ oīe bonum ſed vide clemētiſ-
ſime pater infinitam miam tuam et oīno deteſtabi-
lē neqtiam noſtram et releua a nobis puulis nobis
infimis iportabile onus a malo oppimente deſtruen
te ꝛ retardante a bono liber e famulos tuos vt libe
re poſſimus dña tui tuo ſeruire ꝛ vacare ꝛ maxime
ab illo terribili et horribili malo eterno nos libera
ne tua deſiderabili viſione puemur qd horrēt oīa oſ
ſa nr̄a. Quid enim michi pdeſſet tuam creaturam
fuiſſe niſi te habeā tot⁹ in te ferar ꝛ totaliter in vi-
ta eterna. Quā nobis cōcedet ille q̄ eſt bn̄dictus in
ſecula ſeculorum. Amen.

¶ Sequunt alie due breues expoſitiones ſup ora-
tionem dominicam. ¶ Capitulum. xviij.

Poſſunt autem ſupradicta aliter explicari ſic
vt pater noſter premittatur vt confidenter
ad chriſtum accedamus. Qui es in celis vt q̄
ſurſum ſunt q̄ramus non q̄ ſuper terrā. Sanctificet
nomen tuum quantū ad fidei illuſtrationem. Adue
niat regnū tuum quantū ad ſpei firmitatem. Fiat
voluntas tua quantū ad caritatis conformitatem
et perfectionem. Panem noſtrum quotidianū quā
tum ad nutrimentum ꝛ fulcimentū ſeperātie quod
maxime exhibetur in pane euchariſtie et dimitte no
bis debita noſtra ꝛc. quantum ad correſponden-
tiam ꝛ meritū iuſticie per hoc quod ſubditur ſicut
et nos dimittimus ꝛc. Et ne nos inducas ꝛc. quan-
tum ad actum prudētie que eſt in precauendis inſi-
diis. Sed libera nos a malo quantū ad actū forti-
tudinis q̄ eſt in tollerandis aduerſis. Amen et Alia

expoſitio. ¶ Poſſumus autē ſupradictas petitiones exponere pro his que habituri ſumus in patria vt ſanctificetur nomen tuum referatur ad apertam viſionē quaſi diceretur quod nunc per ſpeculū ⁊ in enigmate videmus tunc pure ⁊ ſine terra ⁊ ſine aliquo medio videamus. Adueniat regnū tuum quantum ad firmā tentationē vt in eternū regnem⁹. Fiat voluntas tua quantum ad conſummatam dilectionem que plene amantē in amatum trāſformat. Et tunc exponendum eſt. Sicut in celo et in terra id eſt ſicut in angelis et hominibus fiat. Panē noſtrū quotidianū da ⁊c. quantū ad ſuauiſſimā fruitionē Et exponendū eſt quotidianū .i. cōtinuū q: ſemper ibi eſt dies. Et exponendū eſt hodie ꝑ p̄ſentia que non habꝫ p̄teritū ⁊ futurum ſed eſt tota ſimul quod melius per p̄ſens notatur. Et dimitte nobis ⁊c. In quo petit̄ aduētus anni iubilei in quo oīa debita dimittunt̄ veris iudeis id eſt penitētib⁹ et confeſſis ⁊ homo homī et de⁹ hoībus talibus vniuerſa delicta dimittet. Et ne nos inducas ⁊c. In qua petitur illa pacis pulchritudo de qua dicit̄. Sedebit populus me⁹ in pulchritudine pacis vbi nō eſt ampli⁹ sathā nec malus occurſus. Sed libera nos a malo quaſi diceret Duc nos ad illū ſtatū qui eſt omniū bonorū aggregatione ꝑfectus et in priuatione oīm maloꝝ iocundus. Ubi vere liberati erim⁹ a malo. ¶ Hec autē expoſitio vltima multa admirationē et miraꝫ vel nimiā deuotionē medullarē exultationē plenaꝫ laudis ꝑſolutionem requirit et in ea ſatis ſunt miri et inenarrabiles contēplationis theſauri ſed non ſufficio nec ſum dignus eos diſpenſare nec ponere in os meū imundū maxime cuꝫ regis aſſueri aulam ingredi non valeā non vocat⁹ et ideo ſimplicitati

noſtre ſufficiant q̄ ſupra diximus foris in atrio exi-
ſtentes. Ipſe autē xp̄s ad nos in clemētie ſignū vir
gam aureā extēdat vt poſſim⁹ ſecure ad ip̄m introi
re ſecū i eternū regnare q̄ ē b̄ndict⁹ i ſcl'a ſcl'oꝝ am̄.

¶ Meditatio ſuper Salue regina.

¶ Capitulum. xix.

AD ſalutandum beatam virginem Mariam
Primo debes eius magnitudinem cōſidera
re. Nec enim circa filium eius potuit ampli⁹
eleuari q̄ vt mater dei vocaretur Exultans ergo ⁊
admirans magnitudinem matris noſtre deuote et
reuerenter ad ipſum accedens dicito ſalue. Hoc di
cto ſtatim in tuam reſilias paruitatem ⁊ magnificē
tiam matris dei ⁊ dic. Patientiam habe in me dn̄a
q̄ ego viliſſimus hominū audeo aſſiſtere tante dn̄e
⁊ ſalutare preſumo reginam celorum dn̄am angelo
rum et matrem dei mei. Sed de tua benignitate hu
mili ⁊ humilitate benigna confido q̄ me indigniſſi-
mum ſuſtinebis. Et quāuis ſis archa veteris teſta-
menti et ego multum ignobilior tamen cum te teti-
gero corde ⁊ ſalutauero ore nō credo pcuti ſed tuo
amore potius inflammari et tua pietate largiſſima
in omnibus exaudiri. Ergo ſalue regina. Sub tuo
regimine dn̄a volo de cetero militare ⁊ me totaliter
tue dn̄ationi committo vt me plenarie regas et gu
bernes. Nō michi me relinquas q̄ʒ ſuʒ michi ipſi cō
trari⁹ nimis. Quicq̄d ergo michi dimiſeris noueris
miſerrime deſeruiendum. Sʒ cū plen⁹ ſim miſeria ⁊
a planta pedis vſq̄ ad verticē putrefact⁹ gerē hor
rorē fetoris quō me regere dignaberis tā nobiliſ-
ma creatura? Certe q̄ʒ tu es regina mīe. Et q̄ mīe
ſubditi ſunt niſi miſeri? Sed regina mīe es. et ego
miſerrimus pctōꝝ ſubditoꝝ maximus. Quō ergo

dn̄a nō exercebis i memetipꝫ tue miſeratōis effectū
Uere dn̄a regina es mīe qꝛ non eſt in hac vita ſic de=
ſperatus ſic miſer cui non impetres miam ſalutareꝫ
ſi ad tuum declinauerit regimen. Certe dn̄a cum te
aſpicio nihil niſi miam cerno. Nam pro miſerijs ma
ter dei facta es miam inſuper genuiſti ⁊ demuꝫ tibi
miſerēdi eſt officiū cōmiſſuꝫ. Undiqꝫ ſolicita de mi
ſeris vndiqꝫ mia vallaria ſolum miſereri tu videris
appetere. Multuꝫ ſolicita es miſeris hos in tuos fi
lios adoptari hos regere dn̄a voluiſti et ideo regi=
na mīe tu vocaris. Quid ergo de cetero formida=
mus quid timemus? Et quis a te qđ petierit nō ha=
bebit? Certe nullus niſi qui ſe miſerum nō recogno
ſcit: qꝛ non ſubeſt tuo regimini niſi miſer. Aut quis
etiam ſi ſe cognoſcit miſerū de tua miſericordia nō
cōfidit. Illi ergo paueāt ſoli q̄ ſi ſe exiſtimāt eſſe iu=
ſtos ⁊ ſuperbi p̄ſumptuoſi qui tuo regimini nō ſubſi
ſtunt: ⁊ illi miſeri qui tuā miam nō reqrūt Nos ergo
miſeri tecum de cetero conſolemur tecuꝫ ammodo
domina habitemꝰ demū totis viſceribꝰ amplecta=
mur qꝛ tu es vita. Uita vere que mortē ſupbie vici
ſti que nobis vitā gratie impetraſti vitā glie genui
ſti. Et non eſt dubiuꝫ ꝙ vitā nature multis reddidi
ſti. In omnibus eīm te vitā morti opinionis. O vita
mirabilis que mortuos viuificare conaris. Per te
o domina a priuatione eſt homo regreſſus ad habi
tum o vita mortē nō timens morteꝫ expellens mor
tales immortales conſtituens. o certe vita amabi=
lis vita deſiderabilis vita delectabilis: o vita nō ſe=
neſcens ſed potius ſenes ad iuuentutē reducens: o
vita carnales vitas ad nichilum redigens ⁊ abhor
rens o vita que nutris celeſtibus allimentis: o vita
certe contraria vite mundi. Qui eīm vult te habere

ſe affligat delicias reſpuat delicata queqꝫ cōtēnat et qui ampliꝰ mortificatꝰ fuerit ampliꝰ te poſſidebit. o vita diuina fortificās ptāte. ſ. imperatiōe diuina / diuina ſapiētia regulās et diuīa vegetās bonitate. Si vita mea es cur nō ſemꝑ in me es cur nō ſemper vegetas aīam meam? Quis michi tribuat vt ſemꝑ gaudeam beneficio huius vite? Dulcedo Vera dulcedo que amaritudinē peccati veniā impetrādo expellis que nobis dulcedinē gratie et vite acqris que ad ſuaues celeſtis patrie cōtēplationes introducis. o dulcis domina cuius ſola mēoria affectu dulcorat cuius meditatio magnificētie mētem eleuat cuius pulchritudo oculū introirē exhilarat cuius amenitatis immenſitas cor meditantis inebriat. o dn̄a que rapis corda dulcedine. Nonne cor meum dn̄a rapuiſti et vbi queſo poſuiſti illud vt ipm̄ valeam inuenire? Nunqd in ſinu tuo ne inueniam collocaſti? Nunquid inter vbera tua poſuiſti illud. Forraſſe ibi poſuiſti illd̄ cor meū vt qd̄ frigura tibi caleſiat. o raptrix cordiuꝫ qn̄ mihi reſtitues cor meū quare ſic corda ſimpliciū rapis? quare violētiā facis tuis amicis? Nunqd ſꝑ vis ipm̄ tenere. Cū id a te poſtulo mihi arrides ⁊ ſtati ī tua dulcedine cōſopitꝰ deſcoꝰ ⁊ in me reuerſus cū iterꝫ poſtulo me āplexaris dulciſſima ⁊ ſtatī inebrior tui amore et tunc cor meū non diſcerno: nec aliqd ſcio petere niſi tuū ¶ Sꝫ ex quo ſic ē cor meū tuo dulcore inebriatum guberna illud cum tuo et in ſanguine agni conſerua et in latere filij colloca. Tunc aſſequar quod intēdo tūc poſſidebo qd̄ ſpero: qꝛ tu es ſpes nr̄a. Nōne dn̄a tu es regina nōne tu es nr̄i mr̄ premij ſcilicet xp̄i qui eſt premiū bonorū ⁊ beatoruꝫ Nonne tu es que tm̄ nos exaltare deſideras. Nonne plus ſine cō

tis ⁊ deiectis occultaſſet pro poſſe. Ideoq̃ nec famem nec ſitim nec laborem nec fatigationem nec lachrymationem nec timorem nec vllum dolorem oſtēdiſſet ſed ſi habuiſſet libenter occultaſſet. Nec enim multum curaſſet ſe oſtendere hominē ⁊ maxime paſſibilem ⁊ mortalem ſed q̄ videretur eſſe apparentie ſublimitatis ⁊ magnificentie vt poſſet aliqualiter credi de⁹. Sufficiet ſuperbo credi deus non multum curaſſet reputari homo. Cum hec ſimul credere ſit difficillimum ⁊ parum ad elationem ſuperbi faceret reputari homo mortalis quomodo obſecro dixiſſet triſtis eſt anima mea vſq̃ ad mortem? Quomodo ſe dixiſſet filium hominis. Si dicas q̄ non voluntarie ſed inuite paſſus eſt hoc ſtare non poteſt quia ipſe dixerat. Ecce aſcendimus hieroſolymam et filius hominis tradetur vt crucifigatur ⁊c. Unde predixit omnia. Si dicas q̄ hoc ad deceptionem fecit hoc nihil eſt quod ſcilicet aliquis ſe velit morti tradere ꝓpter aliquam deceptionem. Si dicas q̄ videbatur mori ſed non moriebatur. Ad hoc dico q̄ nullo modo homo q̄tuncunq̃ malitioſus etiam dyabolicus nec etiam dyabolus hec feciſſet quia non erat iſta via tradenda ad credendum aliquem non deum eſſe deum ſed potius cōtrariebatur. Quod patet quia diſcipuli eius relicto eo abierunt et vt dicitur in ſola virgine remanſit fides eccleſie. Stultiſſimum enim et incredibile eſt nec etiam licet dicere nec etiam cogitare q̄ homo q̄tuncunq̃ diabolicus procuret ſe ab omnibus pro deo coli, tam ignominioſa morte et viliſſima deiectione ſed potius econtrario cum paſſio xp̄i ſit iudeis ſcādalū gētibus autē ſtultitia. Ex qua glorioſiſſima paſſione arguit ieſum xp̄m non eſſe tm̄ verum hoīem ſed etiam verū deū et omniū dn̄z. Item ſi

paratione nos diligis ac bonum noſtruz procuras amplius q̃ mater carnalis. Si ergo nos vis face-re glorioſos immo quia vix quis poterit te prohi-bere. Sperent in te qui nouerunt nomen tuum q̃m non derelinquis querentes te dominam. Certe qui ſperant in te mutabunt fortitudinem aſſument pen nas vt aquile volabunt et non deficient current et non laborabunt. Quis enim non ſperabit in te que etiam adiuuas deſperantes? Et quis non ſperabit in te per quam exaudite ſunt patrũ preces ⁊ eorum adimpleta ſunt promiſſa? Quid potuerũt patriar-che ⁊ pphete deſiderare qđ ꝑ te dñа nõ fuerint aſſe cuti? Si antiq̃ hec oĩa habuerunt ꝑ te quõ nos qui ſumus vnici filij tui ſanguine redẽpti non habebi-mꝰ qđ voluerimꝰ poſtulare? Non dubito q̃ ſi ad te venerimꝰ habebimꝰ qđ voluerimꝰ. In te ergo ſpet q̃ deſpat q̃ deficit ad te recurrat ꝯfidenter ad te pue niat q̃ vult aliq̃d ĩpetrare dicendo Salue. Quid er go đ cetero a tui ſalutatiõe poterit nos ꝓhibere ex q̃ es vita dulcedo ⁊ ſpes nr̃a? Quid ergo a tua re-uerẽtia ex q̃ es regia nos potit ĩpedire? Et qđ ẽ ſa lutationẽ replicare niſi tibi ſine fine reuerentiaz ex-hibere. Quid ẽ ſalutare ⁊ iterũ ſalutare niſi ſalutez ⁊ ſalutis ꝑfectum a te dñа poſtulare? Quid ſaluta mꝰ ⁊ iterꝫ ſalutamꝰ niſi vt tã interius q̃ exteriꝰ ꝑ te dñа ſalubriter cuſtodiamur. Quid ſaluto niſi quia vtrũq; hominẽ tue reuerentie expono. Quare te ſa lutaui niſi vt te haberez? Quare iterum te ſalutaui niſi vt ꝑ te filiũ tuum poſſiderẽ? Quare te ſalutaui niſi vt redderẽ te attentaz ad vota mea. Et iterum quare te ſaluto niſi vt bene ſuſcipias ⁊ perficias ip ſa vota mea. Aut certe primo te volumus ſalutare vt te cõmendemꝰ ſcđo vt poſt hãc miſeram filij tui

gloria gaudeamus. Primo es dña ſalutata vt per
te gratiã impetref. Scđo vt ꝑ te ad gloriã ꝑuenia-
tur ad te. Ad te vere qꝛ tu ſola dñm genuiſti tu ſo-
la interemiſti vniuerſaꝫ hereticã prauitatẽ. Tu ſo
la es dña regni tu ſola es gubernatio premij. Ad te
matrem mĩe matrem certe que lauas nos a fecibus
peccatorum que nos conſolaris in cunabilis vagi
entes paruulos eſurientes lactas cuius brachijs ſu
ſtentamur deficientes. Tu vere conſolidas vulnera
tos ad ſalutem perducis egrotos. Et nõ ſolum ma
ter ſed etiaꝫ medicina facta es miſeroꝝ que es dña
angeloꝝ. Ad te certe q̃ nõ derelinquis delinquen-
tes q̃ nõ reſpuis fugientes q̃ blandimentis nõ alli-
cis delicijs non foues ꝛ nutris. At te clamamꝰ quõ
non clamaremꝰ qui vulnera ſuſtinemꝰ plagas ſen-
timus qꝛ inimicis vndiqꝫ circundamur? Clamamꝰ
anguſtiati miſerijs infinitis oppreſſi clamamus cor
dis anxietate ſtomachi vacuitate doloris acerbita
te. Aut forte erga te amoris immẽſitate clamamꝰ
ne ſõnolentia tibi erga nos inducatur. Quare eñ
obdormis dña? Surge et adiuua nos. Clamamus
etiam vt noſtram tibi manifeſtemus miſeriam quia
clamare neceſſitas nos cõpellit. Et etiam ad te cla
mamꝰ vt te ad cõpaſſionẽ ampliꝰ moueamus. Pro
pter hũc clamorẽ rauce fctẽ ſũt fauces mee. Quid
ergo ampliꝰ moraris? Quid affligi nos permittis?
Si ergo multũ tardaueris et vocẽ clamãdo amiſe-
ro ad te ampliꝰ clamare neqbo. Et heu michi quid
tunc faciã cũ nec exaudi de me poteris nec audire.
Quid faciã dña cũ a te fuero penitꝰ deſtitutus cuꝫ
tua vbera non poteris miniſtrare? Cito dña ſubue-
nias clamãti ne in manibꝰ ſubijciar inimici. Curre
feſtina dña ꝛ tuũ nequiſſimũ ſeruũ ac infideliſſimuꝫ

ad te clamātē pcendo adiuua et eripe de manibus inimici ⁊ periculis tui hoſtis. Si aliud o dn̄a te alli-cere nō deberet niſi q₂ tuus hoſtis audet tuos ſuos fraudulenter inuadere deberes ad nos q̄₃ totius fe ſtinare. Curre ⁊ libera nos dn̄a ꝓpter ſuā ſupbiā cō primendā. Curre ne inimici tui dominētur in nobis clientulis. Curre ne dicāt vbi eſt deus eoꝝ de cuius clemētia confidebāt. Nec mireris dn̄a ſi clamamus q₂ ſum⁹ a te nimiū elōgati in regionē lōginquā diſ-ſipauim⁹ ptem noſtrā: quaſi diceret. Si ꝓpe eſſem⁹ plani⁹ poſſemus loq̄: ⁊ ideo q₂ longe ſumus clama mus exules. Exules a pr̄ia: exules a viſione diuina Et vtinā nō exules a grā: exules a cōſolatione mr̄-na. O aīa cur nō es poti⁹ ſepata a corpore q̄₃ a tua dn̄a exulata es a xp̄o capite. Et quō potes miſer ſine capite ambulare? Nōne ābulare ſine capite mō ſtruoſū ē? Heu mihi cur in tā lōgū exiliū relegatus ſū. Quō vel qn̄ videbo deū ſaluatorē meū / aut qn̄ potero ſaltē₃ dn̄am meā intueri? Nō dubito dn̄a qꝫ ſi ad te tāq̄₃ exules clamauerimus corde te et tuum filiū plene poſſidebimus. Cur ergo volumus hic q̄e ſcere? Cur ad patriā nō āhelamus? Cur nō affecta mus matrē dulciſſimā āplexari? Quare nō deſide-ramus ſecū cū filio ſuo cōmorari? O dn̄a dū₃ hic ſu mus exules conſtituas nos: ne etiā tanq̄₃ in patria confidentes q̄rere te ⁊ filiū tuū₃ deſiſtamus. Sic tn̄ cōſtituas exules in corpe vt hic tecum filij⁹ ciues in mente. Filij eue. Vere filij eue q₂ ſuperbi ⁊ p̄ſūptuo ſi vere filij eue quia ambitioſi ⁊ auari ſaltē ſcientia et vtinā non re aliena guloſi carnales ⁊ inobedien-tes et breuiter in oībus ipam euā ſequētes ⁊ prom ptiſſimi ad malū / difficileſq̄₃ ad bonū. Et ſi contin-gat aliquē filiū bonoꝝ operū gn̄are cū quadā cor-

dis triſticia et dolore parturimus ſed malū cuꝫ gau
dio ꝑpetramus. Nec nobis ſufficiūt mala noſtra: ſꝫ
ſicut eua adam ita nos alios maculamus ad maluꝫ
Et etiā ſicut ipa excuſabat ſe ita et nos in defecti=
bus nr̄is excuſamus aut ſalteꝫ ſi poſſumus in alios
retorquemus. Tedet nos veſci ligno vite ⁊ in cruce
dn̄m contēplari et manꝰ ad lignū ꝓhibitū applica=
mus. Non curamus per contemplationeꝫ ꝑadiſi de
licijs cōſolari: ſꝫ potiꝰ volumus in pctōꝝ fecibꝰ ha
bitare. Plus enim placet nobis in multo labore et
ſudore vilia agere ⁊ acquirere ꝙ dn̄m glorie degu=
ſtare. Niſi eīn dn̄a nos adiuuiſſes fortaſſe iā ad in=
ferni profundiſſima veniſſemus. Nec eīn eſt qđ nos
poſſit excuſare: qꝛ nō te ſed euā in omnibus imita=
mur ac ꝓpter hoc dn̄a. Ad te ſuſpiramus. Suſpira
mus auteꝫ de tā bone matris abſentia venire ad te
dn̄a cupiētes ſuſpiramus ad te tuū filiū affectātes.
Suſpiramus ad te tāꝙ puuli ad tua vbera anhelā
tes: ſuſpiramus ad te deſiderio: ſuſpiramus ⁊ amo=
re noſtro. Nullus eīn niſi tuus amor quo erga te ſu=
mus dn̄a inebriati intrinſecus cogit nos ad te dn̄a
ſuſpirare. Quis eīn non te diligit reparatriceꝫ omni=
um amoris caminū: pulchriorē ſole: dulciorē melle
bonitatis theſauꝝ honeſtatis ſpeculū oīs ſctītatis
exēplū. Oībus es amabilis oībus ineffabilis oībus
delectabilis. Sedes es ſapiētie: fluuiꝰ clemētie ra=
diꝰ deitatis: nec ē q̄ ſe abſcōdat a calore tuo. Quis
ergo ad te nō ſuſpirabit. Amore ēt ſuſpiramꝰ ⁊ do
lore vndiꝙ nāꝙ nos āguſtie ꝑmūt. Quō ergo nūc
nō ſuſpiramꝰ ad te q̄ ſolatiū es miſeroꝝ refugiū ex
pulſoꝝ liberatio: captiuoꝝ medicina: infirmoꝝ ma
ter puuloꝝ ſponſa: adultoꝝ regina: bellatoꝝ domi
na: vniuerſoꝝ et etiā inimicorum nec eſt qui tue vo

tentari valeat obuiare. Sic afflicti ſic miſeri ad te
talem dominam ſuſpiram⁹ gementes et flentes in
hac lachrymarum valle. Tu domina nonne vides
quomõ et qualiter ſumus amaritudine pleni? In-
tus ſumus gementes et exterius flentes in loco la-
chrymoſo iacentes. Onerati peccati gemimus ag-
grauati moleſtis flemus abundantes miſerijs in va
le lachrymarꝫ ſumus. Gemimus ſauciati flem⁹ ſpo
liati in valle lachrymarꝫ ſumus deſtituti. Gemimus
ſolē iuſticie nō videntes flem⁹ inimicis nr̄is ſeruien
tes ī valle lachrymarꝫ ſumus tuū auxiliū iplorātes
Hec eſt certe vallis lachrymarꝫ ad quā oīa lachry-
mabilia fluunt gemebūda decurrūt flebilia ruunt.
¶ Ad hanc vallē fluxerūt demōes īfernorꝫ pctm̄ ꝓ
thoplauſtorꝫ miſerie antiquorꝫ. Quid autē ampli⁹
dicaꝫ/ Non ſufficio nec ſcio huius vallis deteſtabi
lia enarrare. Eya ergo aduocata noſtra illos tuos
miſericordes oculos ad nos cōuerte. O laudabilis
clemētia creatoris que ſic afflictis tam nobile ⁊ lau
dabile ſubſidium dignatur elargiri. ¶ O certe dei
noſtri mira benignitas q̄ ſuis reis te dominā tribuit
aduocatam vt a filio tuo inter nos et ipſum iudi-
cem conſtituta qđ volueris pro nobis valeas im-
petrare. Nec enim dubiū eſt ꝙ noſtra culpa iuſte dā
nabat quos conſeruat tue aduocatio pietatis. O
mirabilis erga nos mīa dei noſtri qui ne alias fuge
remus ꝑ ſentētia non ſolum dignatus eſt ꝯmunica
re ſe nobis in iudicē vt eſſet de⁹ ⁊ homo Jeſus xp̄s
a quo debet ſententia ꝓmulgari ſed voluit ipſe ſua
viſcera mie matrē ſuā dn̄am gratie noſtram inſtitue
re aduocatam. Et ideo nō timendū eſt quin miſere
aris miſeris ⁊ ad illā partē inclines ſententiā quaꝫ
defendis et nobis exhibeas gloriam quā cauſ aris

Scio bene ꝙ poſt ſententiaȝ non eſt appellatio ad
maiorē qꝛ ⁊ ſi iudex ſit homo tuus filius eſt tn̄ et deꝰ
filius dei patris. Non enim video dn̄a quō aliquid
tibi valeat denegare et q̄n ꝑ te celeſtē patriā habea
mus. Hoc eſt em̄ qđ cupit deus nr̄ hoc eſt quod deſi
derat hoc eſt pro quo te matrem conſtituit aduoca
tam. Non ergo reſtat dn̄a niſi vt illos tuos miſeri-
cordes oculos ad nos ↄuertas. Eya ergo aduoca
ta noſtra illos tuos miſericordes ocl'os ad nos cō-
uerte. Nō em̄ dubito ꝙ ſi noſtras aſpexeris miſeri-
as non poterit tua miſeratio ſuum retardare offici-
um. Mirabiles necnon et amabiles tuoꝝ radij ocu
lorū quibꝰ nos allicis ad amorem ⁊ ad plenam dn̄a
ſalutē venenatos oculos erunt baſilici. O eue ocl'i
venenati cur non offertis vos oculis virginis ſi vul
tis ꝑfectā recipere medicinam. Nam ſuoꝝ claritas
oculoꝝ vmbras expellit effugat cateruas demonū
purgat vita mentiū corda cōgelata ſuccēdit demū
ad celeſtia trahit. O domina ꝙ̄ beati ſunt quos vi-
derint oculi tui hos ergo oculos ad nos conuerte.
⁊ Jeſum benedictum fructum vētris tui nobis poſt
hoc auxilium oſtende. O venter mirabilis qui po-
tuit capere creatorem. O venter laudabilis qui me
ruit recipere redemptorem. o venter deſiderabilis
qui emanauit deſiderium mentium gr̄arum fluuiuȝ
glorie premium. o venter nō venter ſed celum em-
pireū. In hoc ventre fuit p̄cium ꝑditoruȝ felicitas
beatorū deꝰ angelorū. o beatus venter. o beata vi-
ſcera. o beata vbera. o dn̄a noſtra. o fons pietatis
locus ſanctitatis flumē bonitatis venter tuus dn̄a.
o felix venter qui ſolē genuiſti mundum reparaſti
patriam recuperaſti. o ꝙ̄ precioſus venter qui por-
tauit medicinā infirmis vitā mortuis et paradiſum

iuſtis. O venter eburneus et ſedes ſapientie. o ven-
ter tornatilis ⁊ celſitudo glorie. o venter amabilis
⁊ dulcedo anime. o eleuatio mētiū inebriatio cor-
dium ſuauitas pctōꝛum fructus tuus dn̄s. o hic eſt
vere fruct⁹ beat⁹ a principio ſui ort⁹ hic eſt Ieſu
fili⁹ dei viui hic eſt ſaluatoꝛ noſter dn̄s de⁹ nr̄ hunc
Ieſuz benedictū fructū ventris tui nobis poſt hoc
exilium oſtn̄de benignū vt ipm̄ videndo ipm̄ habea-
mus ipz habendo ipſo ꝑfruamur. o clemēs indigē-
tibus. o pia exorantibus. o dulcis diligentibus. o
clemens penitentibus. o pia proficiētibus. o dulcis
contēplantibus. o clemēs laborando. o pia largiē-
do. o dulcis redonādo o clemēs conſolando. o pia
blādiendo. o dulcis oſculādo. o clemens in effectu
o pia in affectu. o dulcis in affatu. o clemens in cō-
ſpectu. pia in aſpectu. dulcis in amplexu. dulcis ī amo-
re rectis clemens in ſubiectis. pia in correctis ⁊ dul
cis in dilectis. o clemens. o pia. o dulcis Maria am̄.

¶ Capitulū finale de ſtatu btōꝝ in celeſti hierl'm.

¶ Capitulum. xx.

AD contēplandum vel ad quetē omnium de ce-
leſti hieruſalē aliqd̄ balbuttendo ꝓrumpam.
Nam locus eſt altiſſimus ſplendiſſimus latiſſimus
⁊ firmiſſimus. Societas eſt nobiliſſima ſpecioſiſſi-
ma benigniſſima puriſſima inceſſabiliſſima. id eſt
nunqꝫ ceſſabit nec remittetur. Ibi habebimus do-
minum potētiſſimum excellentiſſimum iuſtiſſimū ⁊
liberaliſſimum prēm nobiliſſimū ditiſſimū prouidē-
tiſſimū et piiſſimū fratrē ſimiliſſimū curialiſſimū ſa-
pientiſſimū ⁊ optimū. Sponſū pulcherrimū ſingu-
larē ſūmū ſuauiſſimū et amore fruētiſſimū. Quan-
tū ad nos erit ibi apta viſio firma tentio conſumma-
ta dilectio continua laudatio reuerētia ꝓfundiſſima

ſolam humanam laudē qreret ꝛ appeteret nonne de ſcendiſſet de cruce qn̄ iudei dixerunt deſcendat nunc de cruce ꝛ credim⁹ ei: Hec em̄ via paſſionis ignominioſe ꝛ ſi non eſſet expediens homini decipe volenti vt oſtenſum eſt tn̄ cōgruentiſſima fuit deo ſaluare cupienti rōne ſue bonitatis potentie ꝛ ſapientie qui nō procurabat niſi noſtram redemptionem ꝛ ſalutē obediendo patri vſqꝫ ad mortem.

¶ De ſpe ꝛ caritate.

EST autem hec glorioſiſſima paſſio non ſolum fidei fundamentum ſed et ſpei erectio. Ubi ſeipſuz donauit: ꝛ caritatis inflammatio: vbi ſe pro nobis immolauit. Et hec ſufficiant de theologicis virtutibus ꝛ etiam de cardinalibus. De quibus tn̄ lati⁹ tam in precedentibus qꝫ etiam in ſequentibus patet

¶ De quatuor virtutibus cardinalibus.

¶ Capitulum ſeptimum.

EST nichilominus exemplum ꝛ ratio perfectiſſime prudentie temperantie fortitudinis ꝛ iuſticie, ſicut intelligentibus apparet manifeſtiſſime.

¶ De ſeptemplici aſcenſu contemplationis in paſſione ſecundum ſeptiformez gratiam ſpiritusſancti.

¶ Capitulum octauum.

IN hac etiam glorioſiſſima paſſione glorioſiſſime relucet ſpeculū ſapientie ꝛ intellectus conſilij ꝛ fortitudinis ſcientie ꝛ pietatis ꝛ timoris.

¶ Sed qualiter ibi ſit ꝛ apparet ſumma ſapientia ꝛ ſenſus conſummatus cogitare de ea ꝛ qꝫ ſapientiſſimus homo fiat in illa et de alijs donis pertractare per ſingula nimis eſt prolixum. Adhuc tamen cariſſime frater potes in preclariſſima paſſione quam nominare ſum indignus ſeptem aſcenſus ſiue grad⁹

contēplationis euidentiſſime ſpeculari ſcđm ſeptē
formē graꝫ ſpūſſcti donū ſcꝫ ſapie ꝛ intellectus ꝛc.
¶ Aſcenſus primus ſiue gradus ꝑ donū ſapientie.
¶ Nam in illa viliſſima paſſione crucifixus cū xpo
ad acumē contēplationis aſcendit per ſapiētie do
nuꝫ hoc modo. ¶ Conſideratio ſapientialis eſt in
hac viliſſima paſſione quādo homo conſiderat po=
tentiſſimum pro nobis conculcari ſapientiſſimum
ad modum ſtulti illudi optimum amaritudine re=
pleri. et tanꝙ peſſimum turpiſſima morte damnari
Et ex hoc ſurgit mens in quadam admiratione tā=
te dignatiōis diuine et tante erga nos benignitatis
indignos. Et tunc cum maſticat illam paſſioneꝫ do
mini ſui ieſu diligenter admirans in ea excellentiſ=
ſimam benignitateꝫ domini dei noſtri ieſu chriſti er
ga nos ſeruulos ſuos. Incipit mentis deſiderium ꝛ
amoris ardor erga dominum noſtrum ieſum chri=
ſtum intendit et quadam auiditate hanc excellen=
tiſſimam paſſionem et immenſam ſaluatoris clemē
tiā ruminans. ¶ Incipit eius guſtus animi quodā
modo ineffabili dulcorari amaritudine appetitus
refici. et totus hō interior alienari a ſe ꝛ quietari in
chriſto. O mira et a ſeculis res inaudita. Ineffabili
amaritudine. dulcor indicibilis reperitur. et in hoc
perficit cōtēplatio ſpeculantis qꝛ ſūmā ꝛ inenarra
bilem dulcoris ſuauitatē quā ſentit in cōſideratio=
ne illiꝰ ſūme clementie qua dignatus eſt pro nobis
mori cōiūgit cū amaritudine ineſtimabili quā ſentit
cōpatiendo doloribꝰ dñi nr̄i ieſu xpi paſſi. Amari=
tudo eñ cōpaſſiōis animū recolligit et vnit admi=
ratio diuine clemētie in eadē paſſione aīam iam vni
tum eleuat: et totū deū diffundit. O mira paſſio in
effabilis potatio o ꝯfectio īpreciabilis ꝯmixtio in

effabilis. Intimꝰ dolor interne ꝯpassiōis cū imensa exultatiōe diuīe bonitatis. Et qꝛ ibi inenarrabilis amaritudo cū inenarrabili dulcedine reperit̃ iō inter vtrūqꝫ cōtemplātis animus obstupeſcit ꝛ quaſi ebriꝰ corruit totus in deū. In cōpassiōe illiꝰ amaritudinis fit quaſi auꝝ in fornace anīa puriſſima. In ꝯſideratiōe xᵒ illiꝰ clemētie et benignitatꝫ fit anīa ab illo ſole iuſticie ſplēdidiſſima. Fit qdē illa amaritudine hō innocētiſſimꝰ. fit illa benignitate doctiſſimus. Fit homo interior illa amaritudīe abſtractiſſimꝰ ꝛ fit illa clemētie imēſitate diuiniſſimꝰ. Quid dicā? Extaticꝰ fit aſpectꝰ interior et ab illa ineffabili clementia abſorbet̃. et tūc requieſcit ſpōſa cū ſpōſo ꝛ mira ſuauitate ſopit̃. ¶ Scds gdꝰ ꝑ donū intellectus. ¶ Est etiā aſcēſus ī ꝑamabili paſſiōe ꝑ donū intellectus hoc mō. Eo eñ ꝙ hō cogitat ꝙ filiꝰ dei voluit pro ipſo redimendo talia ſuſtinere recognoſcit ꝙte nobilitatis ſit aīa ſua. ꝓ qua redimenda voluit filiꝰ dei mori. et hoc ipō ad nobiliora aīatur. Et qꝛ illū ꝑcioſiſſimū ſanguinē ꝓ aīa ſua dealbāda effuſū eſſe agnoſcit dedignat̃ ſe vilitatibꝰ vicio inquinari. Qꝛ cognoſcit etiā ꝑ illā beatiſſimā paſſionem ruinā angeloꝝ de hoībꝰ repari. ideo reuocat̃ ad angelice viuēdū et in celeſtibꝰ cōuerſari. Et qꝛ videt xp̄m in cruce totū pro nobis expoſituꝫ tribulationi iam ſibi oīa leuia vident̃ dū tamen poſſit illi ſoli viuere et placere. Recogitat quō ab ipō xp̄o dilectꝰ eſt quem pro ſe ſic videt ignominioſe et acerbe tractatum ꝛ amorem ipſius accenſus illud latus btiſſimū ꝓ ſuo modulo nitit̃ introire qꝺ pro ſe ac ſibi dignoſcit eſſe aptū. Ardeſcit qſi ignis animus eiꝰ. et cum xp̄o toto corde deſiderat crucifixi. Suſpirat anhelat et anxiat̃ totaliter illa paſſiōe ꝑfūdi, ꝛ ple

uarſe in ſuū dñm crucifixū trāſformari. In ſeruitu-
te ⁊ miſeria ſe reputat eē / niſi ↄſeruet̃ i ſanguie re-
dēptōis. Nō ſe reputat hoīem ſed beſtiā / ⁊ peius
ꝙ̃ beſtiā niſi veſtitus dñica paſſione. Abhorret ne-
gligere tam nobiliſſimū dei beneficium et ideo ſem-
per vel quaſi vult meditari de ipā paſſiōe. Sicut ei
vult ſemꝑ redēptꝰ manere / ſic ſemꝑ vult redēptio-
nis p̃ciū in corde portare. Suā vitā ⁊ ſuas delicias
reputat xp̄m paſſuʒ / ⁊ iō ſꝑ cōuerſat̃ cū illo. O ꝙ̃tꝰ
dolor / ꝙ̃ta ꝗ̃ triſtitia ſi videat cor ſuum ad aliud in-
clinari. Inebriari ſe xp̄i cruore ⁊ iaʒ dedignat̃ per-
frui alia re. Nam ſanguis xp̄i ornat genas eius vt
xp̄i formis ſit pura chriſti ſpōſa. Agnoſcit enim ꝙ
aptione lateris eius copulata eſt in cōiugiū eiꝰ. Et
ideo ſemꝑ vult ſtare ad latꝰ eius. Palpat ⁊ tractat
ſponſū ſuū vulneratū ⁊ totū vulnerat̃ cor eius. Ap-
plicat cor ſuū vulneribꝰ ſpōſi ꝓligat ⁊ ſigit indiſ-
ſollubili vinculo caritatis ⁊ ſic colligatur vulnerata
ſponſa cū vulnerato ſpōſo ⁊ vulnꝰ vulneri copulat̃
Emanat ſpōſi ſanguis i vulnera ſponſe ⁊ ipſa defi-
cit dolore amore liqueſcit ibiꝗ̃ reqeſcit. ❡ Tertiꝰ
gradus ꝑ donū conſilij. ❡ Tertiꝰ aſcēſus eſt in illa
briſſima paſſione ꝑ donū cōſilij hoc mō. Recogitat
animꝰ cōtēplātis ꝙ dñs nr̄ ieſus xp̄s crucifixꝰ vſꝗ̃
ad crucis mortem fuit obediens prī oī vilitati abie-
ctioni ⁊ deriſui ſubiectꝰ ꝓ nobis paternū cum ſua
deiectione reqrēs honorē vt ſicut ꝙ̃tū ex ꝑte nulla
erat pctīs nr̄is inhonoraueramus cū ſic ſeipm̄ inho-
noraret ignominioſe moriēdo ꝓ nobis. Recogitat
etiā ꝙ ſi xp̄s ſemꝑ fuerit pauꝑ i cruce tn̄ pauperri-
mus fuit cuʒ expoliatꝰ nudus remanſit pendens in
ligno. Recogitat etiā ꝙ in cruce fuit amaritudine
⁊ doloribꝰ plenus q̄ angelorum dulcedo ⁊ ſolatium

erat. Elõgata em̄ fuit ab eo oīs delectatio et conſolatio tēporalis. Ex his ergo cōſurgit aīm⁹ ad ſimilia facienda etiā ſe abſtrahere cupit ab oī appetitu honoris: et ab omni rerū paſſione/ac ab oī corporali cōſolatione. Prīo ergo intuēs xp̄m dn̄z ſuū abiectū ⁊ vilificatū nō iam tp̄ales honorem appetit: ſed toto corde deſiderat cū dn̄o ſuo oēm vilitatem abiectionē ⁊ deriſionem ſubire; in quibus poſſit dn̄o ſuo aliqualiter conformari. honores tanq̄ viliſſimum ſtercus abhorret. Iā non deſiderat placere hoībus ſz potius q̄tum in ſe eſt oībus diſplicere et ab omnibus abhorreri. ſemp̄ tn̄ ad dei honorem. Et etiam ſi indifferenter eſſet vtrūq̄ vituperium poti⁹ appareret q̄ honorem. Sūt em̄ ei fetidiſſime ſanies laudes ſui id eſt de ſeipſo. vnde ſolum diuinas laudes requirit ibiq̄ totus affluit. reſoluitur et ſiti inextinguibili ineſtimabiliter in oībus ſolum diuinum honorem requirit. Jam nō ad ſe reflex⁹ nec ad alia obliq̄tus ſed tot⁹ rectiſſime tēdens ī deū. Tūc maxime letatur eius animus qñ vituperio ſuo honorificat deum: q̄ ad vtrūq̄ anhelat cor eius et vtrūq̄ reſpicit in xp̄o crucifixo fuiſſe. Sz q̄d dicaz de paup̄tate Semp̄ vellet eſſe nudus cū nudo in cruce dolor em̄ ſibi eſt intim⁹ aliq̄d habere gaudium maximum nō habere ſiue in p̄prio: ſiue in cōmuni. ſiue q̄tum ad dn̄iū ſiue q̄tū ad vſum. Uſus em̄ paup̄tatis maxīe ei placet. Sed q̄ neceſſitas aut ſp̄ualis vtilitas nō permittit cū aliquo⁊ vſibus indigere. iō ſcd̄m q̄ ad honorem dei videt eſſe tenet ea. ſz tn̄ quaſi gladium acutum in corde. Et ideo paucioribus vtit̄ q̄b⁹ pōt alleuians ſe ampli⁹ quo poteſt. nec delectat̄ in multiplicando ſed gaudet in abijciendo. Sed quid de corporeis conſolationibus et delicijs dicaz? Ab oi

breuiter conſolatione q̄ non eſt a deo vel ſcd̄m deū vel in deo ſe abſtrahit quantū pōt Semp deſiderat amaritudine ⁊ afflictione cū xp̄o repleri q̄cquid cō placet ſuo corpi aut corporis ſui oblectationi: cor de abhorret. Non poteſt gaudere / non poteſt letari / niſi videat ſe illis villiſſimis vulneribus conformari horret in conſolationibus in amaritudinibus et doloribus gaudet. Sic ergo egregi⁹ cōtēplator per donū cōſilij in paſſione xp̄i ſe ab oībus abſtrahens totus in deū tendēs ſup oīa eleuat a ſeip̄o abſtractus ſolū in dei honore in xp̄i vilificatione ⁊ afflictione: cor ſuum et ſua meditatio conuerſatur. Jam ſolus cum ſolo conuerſat et circa diuinos honores circa eternas diuitias circa immenſas dei delitias negotiat: in p̄dicta paſſione anima delicata. Ibi habitat ibi requieſcit: in dn̄o deo ſuo dulcorat cor liqueſcit pectus mens ſupra ſe eleuatur: īebriatur anima ſpiritualibus delitijs ⁊ in eis ſepelitur.

¶ Quartus gradus per donum fortitudinis.

¶ Quart⁹ aſcenſus eſt p donū fortitudinis p hunc modū in predicta paſſione Nā anima diligēter illā paſſionē dn̄i ſui ruminās cōſiderat xp̄i fortitudinē aggrediēdo / tollerando / ſubiugando In aggrediendo tam voluntarie tā opprobrioſa certamīa offerēdo ſe ad tā vilia ⁊ acerbiſſima pferenda p nobis ydolatris ⁊ inimiciſſimis ſuis. In tollerādo tā acerba ⁊ vilia creatura ſua: quā in momento deſtruere poſſet quaſi mā ſuetiſſim⁹ agn⁹ immo ſine cōparatione mā ſuetius in tollerando. In ſubiugādo ſe ī cruce dyabolū ſupauit ⁊ mortē moriēdo deſtruxit Sic ⁊ fortis xp̄i miles ⁊ imitator dn̄i ſui quāto res difficilior quantoq̧ ignominioſior tāto feruēti⁹ ⁊ ardentius atq̧ libenti⁹ aggredit eam dū tn̄ ſit ad dei ho-

norem / laudē aut aliorū ſalutē vel ꝓprie aīe vtili
tatem qḋ totū ad honorē dñi eſt Nā nichil ei diffici
le eſſe vel ignominioſū videt dū pro eo facit qui ꝑ
ipſo idigno talia eſt aggreſſus immo omnia dulcia
oīa amabilia / oīa laudabilia et deſiderata iudicat.
Quantomagis aſſimilat illi ignominioſe paſſiōi il
la libentius abſtringit amplectitur auidius. Hec
querit / hec recogitat / hec ſcienti aīo adiplere deſi-
derat. Non dicit quare michi īpoſitum eſt hoc vel il
lud onus ſed dicit quare non ſubeo hoc: ⁊ illud gra
uiſſimum ⁊ viliſſimum opus. Ex hoc nititur etiā
imitari dñm ſuum ieſum in tollerantia paſſionum.
Fit enim agnus et coram ſe tondentibus irridenti
bus ⁊ flagellantibus obmuteſcit penitus immo in
omnibus his arridet cor eius videns ſe dño ſuo cō-
formari ⁊ pro meritis digna pati ⁊ eo ipſo dñm ho
norari. Imitatur etiā dñm in fortitudine dominan
di. Subiugat eñi ſibi omnem animi ſui appetitum:
vt ad nichil nociuū nichil ſupuacuū ⁊ inutile exten-
datur. Quaſi caſtrū fortiſſimum cor ſuum cuſtodit
vt non ſolum nociua ſed etiā ocioſa vel infructuo
ſa ꝑmittat ibi rogari. Omni cuſtodia cuſtodit cor ſu
um ⁊ ſemꝑ vult diuina vel ad deū ſuum tendentia
ruminare. Et quia dum in hac vita ſumꝰ ſemper vt
q̄ſi ſemꝑ tritico palee admiſcent iō ſemꝑ vētilabꝝ te
net ī manu ad cōtinue ꝑflādū ⁊ purgādū areā ſuā
In oſtio cordis ſuipſius ſtatuit verſatilem gladiū
vt ipſum quaſi dei paradiſum cuſtodiat diligenter.
Quiſqꝫ cogitatus in corde ſuo veſci voluerit ligno
vite / hunc diligenter fouet ⁊ nutrit: qui vero ad li-
gnum vetitū ſolū aſpectum direxerit illum ſtatim
a corde ſuo abſcidit. ¶ Non ibi introitus colubri
tortuoſi nec muliebris cogitatio reperitur. Et ſi in

183

veniatur cuꝫ vituperio ⁊ quodā impetu remoueret
ſolumqꝫ ibi virilia nutriuntur. Hic vere poteſt diui
ne cōtēplationi adherere qui purgato corde ⁊ mū-
do corpore incidit. Nō eñi leuat oculos ad vana au
res ad inutilia vel nociua non nares ad odorifera/
non guſtum ad dulcia non tactū ad mollia ſed tota
liter interius ⁊ exterius cū omni diligentia ſe cuſto
dit ⁊ dñantur ſui plenarie ſcdm ꝙ poteſt aſſequi in
hac vita. Sicqꝫ ꝓpter ſui puritatē aptiſſim⁹ fit ad
ſuſceptionem diuinarum irradiationum. Libent' in
tā puro habitaculo habitat ſol iuſticie ⁊ fulget in q
buſlibet angulis eius. In intimis eius reſplendet
claritas huius ſolis quia nec impediēs inuenit nec
reſiſtens. Eſplendet ⁊ reſplendet donec illud cor pu
rum abſorbeatur diuina claritate. Tunc anima ſu-
per ſe eleuat diuina caliginē intrat tunc clamat et
dicit. Et nox illuminatio mea in delitijs meis.

❡ Quintus gradus per donum ſcientie.

❡ Quintus per donū ſcientie aſcenſ⁹ eſt i vilitiſſima
paſſione dñi nři ieſu xpi. Et ſi velis accipere donuꝫ
ſcientie in medio natiōis praue ⁊ ꝑuerſe prudenter
cōuerſari. Pro clariſſimū ſpeculū de hoc inuenies
in hac vilitiſſima paſſione. Poſſum⁹ tñ p̄fatū donuꝫ
ſcientie accipere ꝓut eſt iferiorū cognitio ꝓut ipa
ſūt auxiliātia ⁊ inducētia ad ſpūalia et ſupceleſtia
contēplanda ⁊ in hoc i paſſiōe dñi nři ieſu xpi inue
nire poterim⁹ maxīe cōſiderātes correſpōdentia fi
gurarū. Et reperies ibi mirabilē theſaurū ſub illis
figuris abſcōditū in quo mira deuotionis ſuauitas
⁊ animarū ſatietas fodiēti cū diligentia elargitur.
Videas ergo qualiter figure ⁊ diuīa ſcriptura i dñi
paſſiōe clareſcunt et inde poſtmodū altius eleuare
ad admirandam ſapientiā ⁊ clementiaꝫ dei patris

noſtri. qui ſic ad vtilitatē nr̄am omnia tā diligenter ordinauit. Om̄ia ergo inquātum poſſum⁹ ad xp̄m crucifixum reducamus. Dicam⁹ igit. In principio creauit de⁹ celū ꝛ terrā. i. ī filio ſic crucifixo āgelicā ꝛ hūanā naturā reſtaurauit hūanam redimēdo angelicam de hoībus reparādo. Dixit deus. Fiat lux Ipſe in cruce lux eſt expellēs omnes pctōꝛum tenebras per ſui p̄ſentiam faciēs diem et ꝑ abſentiā noctem. Fecit etiā firmamentū in medio aquarū ī cruce diuidēs cōſolatiōes temporales ab eternis vel diuidens aquas ſapientie hūane ab aquis ſapiētie diuine vel diuidēs aquas vitioꝝ ab aquis grāꝝ vel aquas tribulationū ab aquis dignarū ſeu diuinarū cōſolationū. Item in xp̄o exiſtēte in cruce ꝯgregate ſūt aque q̄ ſub celo erāt qꝛ deus poſuit in eo oēs iniquitates nr̄as id eſt penas ꝓ nr̄is iniquitatibus debitas. In eo vero facta eſt ꝯgregatio aquaꝝ qꝛ in eo fuerit diluuiū paſſionū amaritudinū ꝛ opprobriorū: ꝛ ideo gratia ſui terra apparuit arida. Qui eñ pro pctīs noſtris digni eram⁹ inundatione oīs pene liberati ſumus merito paſſionis ſue. Unde vere ipſe fuit mare magnū ꝛ ſpatioſum nimis ꝛ ꝓfundum. Et ſic diſcurre per ſcripturas ſcd̄m ꝙ dn̄s tibi dabit: qꝛ quaſi infinita īuenies ibi que pulcherrime dominicā paſſionem deſignant. Nec tamen ſi multo plus ſine comparatione eſſent ſufficerent ad ipſam plenarie declarandam. Et ſi quis bene et diligenter eas ſcripturas recolligeret ꝛ videret in quo iſta ꝛ illa chriſti paſſionē oſtendunt. videret in hoc eis mirabilem correſpondentiam ꝛ audiret ibi mirabilem melodiam / que miromodo dulcoraret cor ſuum ꝛ faceret eam ingredi in ſanctuarium domini Accipe vnā quantuncūq; vis alienam figuram de

paſſione dñi noſtri Jeſu xpi: et videbis quanta eſt
ibi dulcedo ſi bene cuꝫ diligentia ruminetur. Vide
obſecro illam abrahe figuram de vitulo quē tribus
angelis ad veſcendū dedit quātam dulcedinem cō-
tinet contemplationis que tamē in apparentia pa
rum vel parua apparet. Quātam ergo cōtinet dul
cedinē que in ipſo ꝑmo aſpectu ipam mentē dulco
rat ſicut eſt illa ligni vite in medio paradiſi: id ē xpi
in cruce in medio eccleſie ſiue in corde virginis que
erat ſicut paradiſus et de fonte egrediente de loco
voluptatis id eſt de latere xpi ꝛc. Quid eſt obſecro
abrahā vitulū tenerrimū de armēto dare ad veſcē-
dum tribus viris. niſi deū patrem ſuū filiū vnigeni-
tum innocētiſſimū immo grē ꝛ ꝟitatis plenum pro
noſtris iniquitatibꝰ tradere morti crucis? Et quid
eſt tres viros vitulo veſci: niſi ex illa paſſione toti
ſatiſfieri trinitati que erat ꝓ noſtris iniquitatibus
ad iuſticiam famelica. In hoc apparet illius figu-
re dulcedo ꝙ per abrahā intelligitur deus pater: et
per vitulum filius: ꝛ ꝑ illos tres viros ipſa trinitas
cum tamen non diſtinguant pater et filius ab ipa tri
nitate niſi qꝛ ſunt de tribus ꝑſonis due. In hoc dico
apparet ineffabilis mira: ineffabilis dulcedo cordi
contemplantis / qꝛ deo ad iuſticiam fameſcente in
ſeipſo ꝓpter nimiam benignitatē ſuā iudiciū flexit
Alioqui devoraſſet nos iuſticie fames / quia non
erat qui ſatiſfacere poſſꝫ illi appetitui niſi iſte vitu
lus tenerrimus. Deus ergo pater tradidit filium
ſuum omni afflictioni et deriſui ad ſatiſfaciendum
ſibi ꝛ filio / ꝛ ſpiritu ſancto / pro iniuria eis illāta a
nobis. Quid eſt hoc? Nunquid quia offendimus
eum debuit ſeipſum iudicare. Nonne aliter potuit
vindicare ſe niſi adiret penam offenſe. Ipſe chriſtꝰ